ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

τῆς

ΑΡΧΑΙΑΣ

καὶ τῆς

ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΓΛΩΣΣΗΣ.

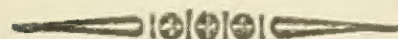
ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΔΙΑ

τοὺς

ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ

ὑπὸ

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΒΑΜΒΑ

Ἐν τῷ ἐξ Ἀμερικῆς Φιλελληνικῷ Τυπογραφείῳ
Διευθυνομένῳ παρὰ τοῦ Αἰδεσίμου
Ι. Ι. Ῥόβερτσον.

ΕΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙ.

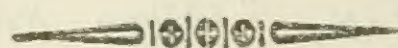
αωλέ

Πρὸς τοὺς Ἀναγινώσκοντας.

Ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ὁμοῦ μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος προχωρεῖ γενναίως εἰς τὴν τελειοποίησίν της, ὡς ἦτο φυσικὸν εἰς Ἕλληνας, ΥΠΟ ΤΗΝ ΘΕΟΣΔΟΤΟΝ ΕΥΝΟΜΙΑΝ. Ὅθεν δικαίως πολλοὶ πεπαιδευμένοι ἐστοχάσθησαν ὅτι ἦτο πλέον καιρὸς νὰ συνταχθῇ καὶ Γραμματικὴ, διὰ νὰ γίνεται ἡ πρόοδος κανονικωτέρα, καὶ ἐνταυτῷ κοινοτέρα, ἐκτεινομένη ἐπίσης εἰς ὅλας τὰς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Διὰ τοῦτο συνετάχθη καὶ ἡ παροῦσα παραλλήλως μὲ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν· διότι ἐξ ἐκείνης κρέμεται φυσικὰ ἡ τῆς σημερινῆς τελειοποίησις. Κατ' ἀρχὰς μὲν ἐστοχάσθην νὰ περιορισθῶ εἰς μόνον τὸ τεχνολογικὸν, καὶ τοῦτο σύντομον· ἐπειδὴ ὅμως ὁ Αἰδέσιμος Κύριος Ῥόβερτσον ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐξ Ἀμερικῆς Φιλελληνικοῦ τυπογραφείου, εὐχαριστηθεὶς εἰς τὰ πρῶτα φύλλα, μὲ ἐπέτρεψε, καὶ μάλιστα τὸ ἐζήτησε, νὰ ἐκτανθῶ ὅσον ἤθελα κρίνειν ὠφελιμώτερον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νεολαίαν, ἐπηύξησα τὸ πόνημα προσθέσας καὶ μέρος περὶ συντάξεως·

ὥστε ἔγεινε διπλῆ τις Γραμματικὴ, καὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, καὶ τῆς Σημερινῆς, ἱκανὴ, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, νὰ χειραγωγήσῃ καὶ τῶν δύο τοὺς φίλους μαθητάς.

Ν. ΒΑΜΒΑΣ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

τῆς

ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΚΛΙΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1. *Τί θέλει νὰ εἴπῃ Γλῶσσα.* 2. *Λέξις.* 3. *Λόγος.* 4. *Συλλαβή·* 5. *Γράμματα.* 6. *Φωνήεντα.* 7. *Σύμφωνα.* 8. *Δίφθογγοι.* 9. *Συναίρεσις.*

1. *Τί θέλει νὰ εἴπῃ Γλῶσσα;*

Γλῶσσα λέγεται ὅ,τι λαλοῦμεν ἢ γράφομεν, διὰ νὰ φανερόνωμεν πρὸς ἀλλήλους τί θέλομεν, τί ἔχομεν εἰς τὸν νοῦν μας, καὶ τί εἶναι, ἢ τί γίνεται ἔξω ἀπὸ ἡμᾶς. Λέγεται δὲ Γλῶσσα ἀπὸ τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς φωνῆς, τὸ ὁποῖον μᾶς ἔδωκεν ὁ Πλάστης μας διὰ νὰ λαλῶμεν.

Ἕκαστον ἔθνος ἔχει τὴν ἰδικήν του Γλῶσσαν, ἡ ὁποία πέρνει καὶ τὸ ὄνομά του· οὕτω

ἡ Γλῶσσα τὴν ὁποίαν λαλοῦμεν ἡμεῖς οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες, λέγεται Ἑλληνικὴ Γλῶσσα· ἡ Γλῶσσα τὴν ὁποίαν λαλεῖ τὸ ἔθνος τῶν Γάλλων, Γαλλική· οὕτω καὶ Ἀγγλική, Γερμανική, Ἰταλική, κ.τ.λ.

2· Τί θέλει νὰ εἴπῃ Λέξις;

Τὰ χωριστὰ λόγια, τὰ ὁποῖα λαλοῦμεν, ἢ γράφομεν, διὰ νὰ φανερώσωμεν ὅ, τι πρᾶγμα καὶ ἂν ἦναι, λέγονται Λέξεις· τράπεζα, παραδείγματος χάριν, θάλασσα, γῆ, βιβλίον, λύπη, χαρά, περιπατῶ, ἀναγινώσκω. κ.τ.λ., καθὲν ἀπὸ ταῦτα τὰ λόγια ὀνομάζεται Λέξις, ἐπειδὴ λέγεται, προφέρεται διὰ τοῦ στόματος.

3· Τί θέλει νὰ εἴπῃ Λόγος;

Διὰ νὰ φανερόνωμεν τέλεια καὶ καθαρὰ τὰ νοήματά μας, μεταχειριζόμεθα ὅσας λέξεις χρειαζόμεθα· καὶ τότε αἱ λέξεις ἐκεῖναι λαλούμεναι ὁμοῦ, ἢ γραφόμεναι, κατόπιν ἀλλήλλων, ὡς πρέπει, κάμνουν λόγον· παραδείγματος χάριν, ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τὰ καλὰ παιδία, εἶναι λόγος. Ὁ Θεὸς μισεῖ τὴν κακίαν, καὶ τοῦτο εἶναι λόγος. Τοιοῦτοι λόγοι εἶναι καὶ οἱ ἀκόλουθοι·

Πᾶς ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας του.

Πᾶς ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὸν πλησίον του ὡσὰν τὸν ἑαυτόν του.

Πᾶς ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του.

Τὰ τέκνα χρεωστοῦν νὰ σέβωνται τοὺς γονεῖς των.

Οἱ γονεῖς χρεωστοῦν νὰ ἀνατρέφωσι καλῶς τὰ τέκνα των.

Οἱ τοιοῦτοι λόγοι ὀνομάζονται καὶ προτάσεις.

4. *Τί εἶναι ἡ συλλαβή;*

Πᾶσα λέξις λαλεῖται ἢ μὲ μίαν φωνὴν, καθὼς, πῦρ, φῶς, νοῦς, τίς, ποῦ, πῶς· ἢ μὲ δύο, καθὼς, σῶμα, ψυχὴ, κόσμος· ἢ μὲ τρεῖς, καθὼς, ἄνθρωπος, οὐρανὸς, ἥλιος ἢ μὲ πλειοτέρας, καθὼς, κριτήριον, ἀφιλονεἰκεια, κ. τ. λ. Πᾶσα μία λοιπὸν χωριστὴ φωνὴ λέγεται Συλλαβή. Καὶ ὅταν ἡ λέξις λαλῆται μὲ μίαν μόνην φωνὴν, λέγεται διὰ τοῦτο Μονοσύλλαβος· ὅταν λαλῆται μὲ δύο, Δισύλλαβος· ὅταν μὲ τρεῖς, Τρισύλλαβος· ὅσαι ἔχουν πλειοτέρας συλλαβὰς, λέγονται γενικῶς Πολλυσύλλαβοι.

5. *Τί εἶναι τὰ γράμματα;*

Γράμματα λέγονται ἐκεῖνα τὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα γράφομεν διὰ νὰ δείχνωμεν τὰς διαφόρους φωνάς.

6. *Τί εἶναι τὰ φωνήεντα;*

Κάμνομεν τινὰς φωνὰς μὲ ἓν ἄνοιγμα τοῦ στόματος, χωρὶς σχεδὸν νὰ κινῶμεν τὰ χείλη ἢ τὴν γλῶσσαν, καθὼς, α, ε, η, ι, ο, υ, ω· τὰ γράμματα ταῦτα, μὲ τὰ ὁποῖα σημειόνωμεν τὰς τοιαύτας φωνὰς, λέγονται διὰ τοῦτο φωνήεντα.

7. *Τί εἶναι τὰ σύμφωνα;*

Πολλάκις ἀρχίζομεν ἢ τελειόνομεν τὰς ἀνωτέρω σημειωθείσας φωνὰς κινοῦντες ἐνταυτῷ τὰ χείλη, τὴν γλῶσσαν, ἢ τὸν λάρυγγα. Αἱ

τοιαῦται τροποποιήσεις τῆς φωνῆς σημειόνονται μὲ χωριστὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα λέγονται διὰ τοῦτο Σύμφωνα, ἐπειδὴ ὁμοῦ μὲ τὰ φωνήεντα λαμβάνονται ἢ κάμνουν φωνὴν, καθὼς, βα, αβ· γα; αγ· δα, αδ· ζα, αζ· θα, αθ· κα, ακ· λα, αλ· μα, αμ· να, αν· ξα, αξ· πα, απ· ρα, αρ· σα, ας· ἢ ασ· τα, ατ· φα, αφ· χα, αχ· ψα, αψ· Ταῦτα λοιπὸν τὰ γράμματα, β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ, μὲ τὰ ὁποῖα συντροφεύομεν τὰ φωνήεντα εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ εἰς το τέλος τῆς φωνῆς εἶναι τὰ λεγόμενα σύμφωνα.

Παρατήρησε τώρα ἕνα τινὰ λόγον, τοῦτον, παραδείγματος χάριν, ἀγάπα τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας· βλέπεις ὅτι ὁ λόγος οὗτος ἔγεινεν ἀπὸ ὀκτὼ διαφόρους λέξεις· ὅτι πᾶσα λέξις ἔχει διαφόρους συλλαβὰς, καθὼς, ά-γά-πα, καὶ ὅτι αἱ συλλαβαὶ ἔχουν ἢ ἓν γράμμα, καθὼς ἡ ἀ· ἢ δύο καθὼς ἡ γα· ἢ τρία καθὼς ἡ καρ, εἰς τὴν λέξιν καρδία.

Τὰ γράμματα τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, καθὼς καὶ τῆς ἀρχαίας, εἶναι, ὡς ἴδες ἀνωτέρω (6, 7), εἰκοσιτέσσαρα, ἑπτὰ φωνήεντα, καὶ δεκαεπτὰ σύμφωνα.

Ἀπὸ τὰ ἑπτὰ φωνήεντα τὸ η, καὶ τὸ ω, λέγονται Μακρὰ, διότι ἡ φωνή των ἐγίνετο μὲ αργοπορίαν τινὰ, ἢ, καθὼς λέγουν, μὲ χρόνον μακρόν. Τὸ ε, καὶ τὸ ο, λέγονται Βραχέα, διότι ἡ φωνή των ἐγίνετο μὲ ταχύτητα, ἢ, καθὼς ὁμοίως λέγουν, μὲ χρόνον βραχύν. Τὰ λοιπὰ τρία, α, ι, υ, λέγονται δίχρονα, διότι

εἰς ἄλλας λέξεις ἐπροφέροντο μὲ χρόνον μακρὸν, καὶ εἰς ἄλλας μὲ χρόνον βραχύν.

Ἀλλὰ τὴν σήμερον δὲν κάμνομεν σχεδὸν καμμίαν διάκρισιν εἰς τὴν προφορὰν τῶν μακρῶν καὶ τῶν βραχέων, μεταχειριζόμεθα ὅμως αὐτὰ ὅταν γράφωμεν καθὼς, βῆμα, σῶμα.

Ἀπὸ δὲ τὰ σύμφωνα τὰ ἀκόλουθα ἐννέα λέγονται ἄφωνα, β, γ, δ, κ, π, τ, θ, φ, χ.

Τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα λ, μ, ν, ρ, λέγονται ἀμετάβολα.

Τὰ ἀκόλουθα τρία ζ, ξ, ψ, λέγονται διπλᾶ, διότι καθὲν ἀπὸ ταῦτα ἔχει τὸν τόπον δύο συμφώνων, ἤγουν τὸ ζ, εἶναι ἀντὶ τῶν σδ, καθὼς, ζωὴ, ἀντὶ σδωή· τὸ ξ, ἀντὶ τῶν γσ, ἢ κσ, ἢ χσ, καθὼς, μάστιξ, ἀντὶ μάστιγς· κόραξ, ἀντὶ κόρακς· θρὶξ, ἀντὶ θρίχς· τὸ ψ, ἀντὶ τῶν βσ, ἢ πσ, ἢ φσ, καθὼς Ἄραψ, ἀντὶ Ἄραβς· Αἰθίοψ, ἀντὶ Αἰθίοπς· ἔγραψα, ἀντὶ ἔγραφσα.

Αἱ ἀνωτέρω ἰδιαίτεραι ὀνομασίαι τῶν συμφώνων ἐσημειώθησαν ἐδῶ, ἐπειδὴ θέλουν μᾶς χρειασθῆν ἀκολούθως.

8. *Τί εἶναι δίφθογγος;*

Φωνὴ καὶ Φθόγγος σημαίνουν ἐδῶ τὸ αὐτό. Ὅταν λοιπὸν δύο φωνήεντα γράφωνται ὁμοῦ καὶ προφέρωνται μὲ μίαν φωνὴν, τότε τὰ δύο ἐκεῖνα φωνήεντα λέγονται Δίφθογγος, καθὼς, πικραίνω, ἀλείφω, ἀνοίγω. Τοιαῦται δίφθογγοι εἶναι αἱ ἀκόλουθοι ἕξ, αἱ ὁποῖαι λέγονται καὶ κυρίως δίφθογγοι, ἢ κύ-

ριαι, αι, αυ, ευ, ει, οι, ου. Εἶναι καὶ ἄλλαι ἓξ, ηυ, υι, ωυ, ᾳ, ῃ, ῳ, αἱ ὁποῖαι λέγονται καταχρηστικαὶ, καθὼς τὰς βλέπεις εἰς τὰς ἀκολούθους λέξεις, ηὔξησα, υἱὸς, ωὐτὸς, (ἀντὶ αὐτὸς), ἀργίᾳ, Μούσῃ, λόγῳ. Αἱ καταχρηστικαι ἔχουν τὸ πρῶτον φωνῆεν μακρὸν, αἱ δὲ κύριαι, καὶ τὰ δύο βραχέα.

Πᾶσα δίφθογγος θεωρεῖται ὡς ἓν μακρὸν φωνῆεν· ἡ αι ὅμως καὶ οι ὅταν ἦναι εἰς τὸ τέλος τῶν λέξεων, λαμβάνονται ὡς βραχέα φωνήενια, καθὼς, Μοῦσαι, δοῦλοι (1)

9· *Τί εἶναι συναίρεσις ;*

Εἰς πολλὰς λέξεις πέρνονται δύο φωνήεντα, ϗ κάμνουν ἓν μακρὸν πάντοτε, καθὼς, γέα, γῆ. συκέα, συκῆ· περιπατέω, περιπατῶ· διψάω, διψῶ· τὸ γινόμενον τοῦτο λέγεται συναίρεσις· καὶ ἡ λέξις, ἡ ὁποία γεννᾶται ἀπὸ τὴν συναίρεσιν τῶν δύο φηνέντων, λέγεται Συνῃρημένη οὕτω αἱ λέξεις, γῆ συκῆ, περιπατῶ, διψῶ, εἶναι συνῃρημέναι· αἱ δὲ πρῶται, γέα, συκέα, περιπατέω, διψάω, λέγονται Ἀσυναίρετοι.

---

(1) Ἐξαιροῦνται εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν τὰ εἰς οι, καὶ εἰς αι λήγοντα εὐκτικὰ, ὡς φεύγοι, πεῖθοι, πείσαι, ποιήσαι· καὶ τὸ οἴκοι ἐπίῤῥημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. *Λήγουσα· Παραλήγοσα· Προπαραλήγουσα·* 2. *Τόνοι.* 3. *Πνεύματα.*

1. *Τί θέλει νὰ εἴπῃ Λήγουσα, Παραλήγουσα, καὶ Προπαραλήγουσα;*

Η συλλαβὴ εἰς τὴν ὁποίαν λήγει, ἤγουν τελειόνει ἡ λέξις, λέγεται Λήγȣσα· ἡ συλλαβὴ, ἡ ὁποία εἶναι ἀμέσως πλησίον εἰς τὴν λήγουσαν, λέγεται Παραλήγουσα· ἐὰν ἡ λέξις ἔχῃ καὶ ἄλλην συλλαβὴν πρὸ τῆς παραληγούσης, ἐκείνη λέγεται Προπαραλήγουσα· οὕτω εἰς τὴν λέξιν ἄ ν θ ρ ω π ο ς, λήγουσα εἶναι ἡ πος, παραλήγουσα ἡ θρω, προπαραλήγουσα ἡ αν. Αἱ τρεῖς αὗται ὀνομασίαι μᾶς χρειάζονται διὰ τοὺς τόνους.

2. *Τὶ εἶναι οἱ τόνοι;*

Ὅταν λέγω, κ α λ ὸ ς καὶ ἐ λ ε ή μ ω ν ἄ ν θ ρ ω π ο ς, αἰσθάνεσαι ὅτι ἡ φωνή μου κτυπᾷ δυνατώτερα ἐπάνω εἰς τὴν λήγουσαν τῆς λέξεως κ α λ ὸ ς, ἐπάνω εἰς τὴν παραλήγȣσαν τῆς λέξεως ἐ λ ε ή μ ω ν, ϗ ἐπάνω εἰς τὴν προπαραλήγουσαν τῆς λέξεως ἄ ν θ ρ ω π ο ς ταῦτα λοιπὸν τὰ κτυπήματα, ἢ τεντώματα τῆς φωνῆς, λέγονται Τόνοι. Καὶ ὅταν ὁ τόνος τῆς φωνῆς γίνεται ἐπάνω εἰς τὴν λήγουσαν τῆς λέξεως, ἡ λέξις ἐκείνη λέγεται Ὀξύτονος· τοιαῦται εἶναι αἱ λέξεις, Θεὸς, σοφὸς, δυνατὸς, ζωὴ· πνοή· ὅταν πίπτῃ ἐπάνω εἰς τὴν παραλήγουσαν, λέγεται Παροξύτονος, ὁποῖα εἶναι

αἱ ἀκόλουθοι, νόμος, χρόνος, γράφω, λέγω, ὅταν πίπτῃ ἐπάνω εἰς τὴν προπαραλήγουσαν· ἡ λέξις λέγεται Προπαροξύτονος, καθὼς, ἄνθρωπος, ἅγιος, ἀθάνατος, κ.τ.λ.

Ὅταν γράφωμεν, διὰ νὰ δείχνωμεν εἰς ποίαν συλλαβὴν πρέπει νὰ κτυπᾷ ἡ φωνὴ, βάλλομεν ἐπάνωθεν ἐκείνης τῆς συλλαβῆς ἓν ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα τρία σημεῖα ´ ` ~, τὰ ὁποῖα λέγονται διὰ τοῦτο τόνοι· καὶ χωριστὰ, τὸ μὲν πρῶτον τὸ ὁποῖον κλίνει εἰς τὰ ἀριστερὰ, λέγεται Ὀξεῖα· τὸ δε δεύτερον τὸ ὁποῖον κλίνει εἰς τὰ δεξιὰ, λέγεται Βαρεῖα· τὸ δὲ τρίτον Περισπωμένη.

Κατὰ τὸν τόνον τὸν ὁποῖον λαμβάνει ἡ συλλαβὴ τινὸς λέξεως, λέγεται καὶ ἡ λέξις ἐκείνη Ὀξύτονος, Βαρύτονος, Περισπωμένη, ἢ Προπερισπωμένη. Ἐὰν λαμβάνῃ τὴν ὀξεῖαν, λέγεται ὀξύτονος· ἐὰν τὴν βαρεῖαν, βαρύτονος· περισπωμένη δε λέγεται, ἐὰν ἡ λήγουσα λαμβάνῃ τὸν τόνον ~· προπερισπωμένη, ἐὰν λαμβάνῃ αὐτὸν ἡ παραλήγουσα. Εἰς τὸν ἀκόλουθον λόγον παραδείγματος χάριν, ὅ π ο ι ο ς ἀ γ α π ᾷ κ α ὶ φ ο β ε ῖ τ α ι τ ὸ ν Θ ε ὸ ν, π ο τ ὲ δ ὲ ν θ έ λ ε ι ν ὰ κ ά μ ῃ κ α κ ό ν· ἡ λέξις Θεὸν, λέγεται βαρύτονος· ἡ λέξις κακόν, ὀξύτονος· ἡ ἀγαπᾷ περισπωμένη· ἡ φοβεῖται, προπερισπωμένη.

Ἡ βαρεῖα βάλλεται ἐπάνω εἰς τὴν λήγουσαν, ὅταν ἡ λέξις εὑρίσκεται μεταξὺ εἰς τὴν σειρὰν τοῦ λόγου, καθὼς, ὁ κ α λ ὸ ς κ α ὶ

ἐπιμελὴς μαθητὴς προκόπτει· ἐὰν ὅμως ἡ λέξις εὑρίσκεται εἰς το τέλος τοῦ λόγου, ὀξύνεται, καθὼς, ὅςις θέλει νὰ προκόψῃ, πρέπει νὰ ἦναι ἐπιμελής.

Ἡ περισπωμένη δὲν βάλλεται ποτὲ ἐπάνω εἰς τὴν προπαραλήγουσαν.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΤΙΝΕΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΟΝΙΣΜΟΥ.

Ἡ συλλαβὴ λέγεται μακρὰ, ὅταν ἔχῃ μακρὸν φωνῆεν ἢ μακρὰν δίφθογγον, καθὼς, βη, οω, γει, πνευ, δου, κ.τ.λ.

Λέγεται θέσει μακρὰ, ὅταν βραχὺ φωνῆεν εὑρίσκεται πρὸ δύο συμφώνων (ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον νὰ μὴν ἦναι ἄφωνον, καὶ τὸ δεύτερον ἀμετάβολον), ἢ πρὸ ἑνὸς διπλοῦ, καθὼς εἰς τὰς λέξεις ἔκτος, ἕλκος, ὅρκος, δόξα, δίψα, σχίζα, Ἕλλην, κ.τ.λ.

Ἡ συλλαβὴ λέγεται βραχεῖα, ὅταν ἔχῃ βραχὺ φωνῆεν ἐλεύθερον ἀπὸ δύο σύμφωνα, ἢ ὅταν μετὰ τὸ βραχὺ φωνῆεν εὑρίσκεται ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλȣ, καθὼς εἰς τὰς λέξεις, νέφος, λόγος, ἔθνος, ὄκνος, κ.τ.λ.

Ἰδοὺ τώρα γενικοί τινες κανόνες περὶ τονισμοῦ, τοὺς ὁποίους εὐκόλως ἠμπορεῖς νὰ καταλάβῃς ἀπὸ τὰ προειρημένα.

ά. Πᾶσα βραχεῖα συλλαβὴ τονιζομένη ὀξύνεται, καθὼς, λέγω, βλέπω, λόγος, δόλος, τρόπος, κ. τ. λ.

β. Πᾶσα θέσει μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη ὀξύνεται, καθὼς, ἕλκος, ἄρτος, ἐνδόξως, ἀμέπτως, κ.τ.λ.

γ. Πᾶσα μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη πρὸ βραχείας συλλαβῆς, περισπᾶται, καθὼς, βῆμα, σῶμα, ἀγγεῖον, πνεῦμα, δῦλοι, προφῆται, κ.τ.λ.

δ. Πᾶσα μακρὰ συλλαβὴ τονιζομένη πρὸ μακρᾶς συλλαβῆς, ὀξύνεται, καθὼς, μνήμη, δούλη, σώζω, κ.τ.λ.

ε. Πᾶσα συνηρημένη συλλαβὴ τονιζομένη, περισπᾶται, καθὼς, τιμάω, τιμῶ· Θεμιστοκλέης, Θεμιστοκλῆς.

3. Τί εἶναι πνεῦμα;

Τὰ φωνήεντα εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν λέξεων ἐπροφέροντο μὲ μίαν τινὰ πνοὴν ἐκ τοῦ λάρυγγος· ἡ πνοὴ αὕτη εἰς λέξεις τινὰς ἐγίνετο παχεῖα, ἢ δασεῖα, ἔχουσα ὁμοιότητα τινὰ μὲ τὴν προφορὰν τοῦ χ. Ἐπάνω εἰς τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν τῶν τοιούτων λέξεων ἐσυνείθιζαν νὰ γράφωσι τὸ σημεῖον ʽ διὰ νὰ δείχνωσι εἰς τὸν ἀναγινώσκοντα ὅτι προφέρεται μὲ δασεῖαν φωνήν· ὅθεν καὶ τὸ σημεῖον τοῦτο ὀνομάζεται Δασεῖα, καὶ ἡ λέξις ἥτις ἀρχίζει ἀπὸ τοιοῦτον φωνῆεν, λέγεται ὅτι δασύνεται· τοιαῦται λέξεις εἶναι, παραδείγματος χάριν, αἱ ἀκόλουθοι, ἅγιος, ἥλιος, ἱκανὸς, ὑγιής. Ἐὰν ἡ δασυνομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὸ δίφθογγον, ἡ δασεῖα βάλλεται ἐπάνω εἰς τὸ δεύτερον φωνῆεν, καθὼς, αἷμα, εὑρίσκω. Εἰς τὰς πλειοτέρας ὅμως λέξεις τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν ἐπροφέρετο μὲ πνοὴν λεπτὴν, ἢ ψιλήν. καὶ ἐπάνω εἰς τὸ

φωνῆεν τοῦτο ἐβάλλετο τὸ σημεῖον διὰ νὰ δείχνῃ ὅτι προφέρεται ὄχι μὲ δασεῖαν, ἀλλὰ μὲ ψιλὴν φωνήν· ὅθεν καὶ αὐτὸ τὸ σημεῖον λέγεται Ψιλὴ, καὶ ἡ λέξις, ὅτι ψιλοῦται. Οὕτω λοιπὸν τὰ πνεύματα, ἤγουν τὰ σημεῖα τῆς προφορᾶς τῶν ἀρκτικῶν φωνηέντων εἶναι δύο, ἡ δασεῖα ʽ καὶ ἡ ψιλὴ ʼ. Τὴν σήμερον προφέρομεν τὰς λέξεις ὡς ἐὰν ἦσαν ὅλαι ψιλούμεναι· ὅταν ὅμως γράφωμεν, βάλλομεν τὰ σημεῖα ταῦτα, καθὼς ἐδιωρίσθησαν ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Γραμματικοὺς, ὡς ἐὰν τφόντι ἐπροφέροντο.

Ἀπὸ δὲ τὰ σύμφωνα μόνον τὸ ρ, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς λέξεως ἐπροφέρετο πάντοτε μὲ δασεῖαν φωνήν· ὅθεν πᾶσα λέξις ἀρχομένη ἀπὸ ρ, δασύνεται, καθὼς, ῥάπτω, ῥίπτω, ῥήτωρ. Ὅταν ὅμως εἰς τὰ μέσα τῆς λέξεως πρέπῃ νὰ γράφωνται δύο ρρ, τότε τὸ πρῶτον ψιλοῦται, τὸ δὲ δεύτερον δασύνεται, καθὼς, ἄῤῥωστος, ἄῤῥητος, ἀπεῤῥιμμένος·

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

1. *Ὄνομα.* 2. *Γένος.* 3. *Ἀριθμός.* 4. *Πτῶσις.* 5. *Ἄρθρα.*

Ὅλαι αἱ λέξεις τῆς Γλώσσης μας, καθὼς ἢ πάσης ἄλλης, ἠμποροῦν νὰ περιληφθῶσιν εἰς ὀκτὼ τάξεις, αἱ ὁποῖαι λέγονται Ὀνόματα, Ἄρθρα, Ἀντωνυμίαι, Ῥήματα, Μετοχαὶ,

Προθέσεις, Ἐπιῤῥήματα, Σύνδεσμοι. Ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα μέρη τοῦ λόγου, ἐπειδὴ πᾶς λόγος ἀναγκαίως πρέπει νὰ ἔχῃ πολλὰ ἢ ὀλίγα εκ τούτων.

1. Τί θέλει νὰ εἴπῃ Ὄνομα.

Πᾶσα λέξις τὴν ὁποίαν μεταχειριζόμεθα διὰ νὰ διακρίνομεν καθὲν πρᾶγμα ἀπὸ τὰ ἄλλα, λέγεται Ὄνομα, επειδὴ με αὐτὴν ὀνομάζομεν τὸ πρᾶγμα εκεῖνο· οὕτω, ἄλλο πρᾶγμα ὠνομάσθη οἶκος, ἄλλο θύρα, ἄλλο τραπεζα, κ,τ.λ. καὶ ὅ,τι ἀπὸ τὰ πράγματα ταῦτα θέλεις νὰ φανερώσῃς εἰς τοὺς ἄλλους, πρέπει νὰ εἴπῃς τὸ ὄνομά του, διὰ νὰ σὲ καταλάβωσι.

2. Τί εἶναι Γένος εἰς τὰ ὀνόματα;

Τὸ γένος θεωρεῖται κυρίως εἰς τὰ ζῶα· διότι εκεῖνα γεννοῦν, καὶ εἶναι ἄλλα ἀρσενικὰ, καὶ ἄλλα θηλυκά· ἐπειδὴ ὅμως ἐδόθησαν ὀνόματα εἰς τὰ ζῶα· ἦτο χρεία τὰ ὀνόματα ταῦτα νὰ λάβωσι διαφοράν τινα εἰς τὸν σχηματισμόν των, ὥστε διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τούτου νὰ σημαίνωσι τὸ γένος τοῦ ζώου, τὸ ἀρσενικὸν, ἢ τὸ θηλυκόν· οὕτω παραδείγματος χάριν, διὰ τὸ ἀρσενικὸν λέγουν, λέων, λύκος· διὰ δὲ τὸ θηλυκὸν, λέαινα, λύκαινα. Ἐντεῦθεν καὶ τὰ ὀνόματα λέγονται ἄλλα μὲν ἀρσενικὰ, ἢ γένους ἀρσενικοῦ, ἄλλα δε θηλυκὰ, ἢ γένους θηλυκοῦ. Ἐκεῖνα δὲ τὰ ὀνόματα, τὰ ὁποια δεν φανερόνουν οὔτε ἀρσενικὸν ζῶον, οὔτε θηλυκὸν, λέγονται οὐδέτερα, καὶ πολλὰ εκ τούτων ἔχουν διάφορον σχημα-

τισμὸν ἀπὸ τὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ, καθὼς ξύλον, ὀξέον, κτλ· Οὗτος ὅμως ὁ διάφορος σχηματισμὸς δὲν φυλάττεται ἀκριβῶς· διότι πολλὰ ὀνόματα ἀψύχων πραγμάτων ἔχουν σχηματισμὸν ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους, καθὼς, δρόμος, τόπος, ποταμὸς, ἥλιος, θάλασσα, πέτρα, στέγη, τράπεζα· πολλὰ ἀκόμη ὀνόματα ἀρσενικῶν ϗ θηλυκῶν ζώων ἔχϐν σχηματισμὸν ὀδετέρϐ γένους, καθὼς, πρόβατον, βοΐδιον, ανδράριον, γυναικάριον. Ὅθεν οἱ γραμματικοὶ συνειθίζϐν γενικῶς νὰ λέγωσιν ἀρσενικὰ ὅσα ὀνόματα λαμβάνουν τὸ ἄρθρον ὁ, καθὼς, ὁ δρόμος, ὁ οἶκος, ὁ λίθος, ο λέων, κτλ. Θηλυκὰ, ὅσα λαμβάνουν το ἄρθρον ἡ, καθὼς ἡ τράπεζα, ἡ θύρα, ἡ μάχαιρα, ἡ λέαινα, κτλ. Οὐδέτερα δε, ὅσα λαμβάνϐν τὸ ἄρθρον τὸ, καθὼς, τὸ βιβλίον, τὸ δένδρον, τὸ γύναιον, κτλ.

3. *Τί εἶναι ὁ Ἀριθμός;*

Εἴπαμεν ὅτι διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰ πράγματα, δίδομεν εἰς αὐτὰ ὀνόματα· ἀλλ' επειδὴ ἄλλοτε μὲν εἶναι χρεία νὰ φανερώσωμεν ἓν μόνον πρᾶγμα. ἄλλοτε δὲ πολλὰ, καταλαμβάνεις ὅτι ἦτον ἀνάγκη νὰ μεταβάλλωμεν τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὀνόματος, διὰ νὰ φανερόνωμεν τὰ πολλά· οὕτω παραδείγματος χάριν, ὅταν ὁμιλῇς περὶ ἑνὸς βιβλίϐ, λέγεις, τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι καλόν· καὶ ὅταν περὶ πολλῶν, τὰ βιβλία ταῦτα εἶναι

καλά· αὕτη λοιπὸν ἡ μεταβολὴ τοῦ σχηματισμοῦ, βιβλίον, βιβλία, μῆλον, μῆλα, λέγεται εἰς τὰ ὀνόματα Ἀριθμός. Καὶ ὅταν τὸ ὄνομα σημαίνῃ ἓν πρᾶγμα, λέγομεν ὅτι εἶναι ἀριθμοῦ ἑνικοῦ· ὅταν σημαίνῃ πολλά, λέγομεν ὅτι εἶναι ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ· οὕτω, μῆλον, σῦκον, μαθητής, εἶναι ὀνόματα ἀριθμοῦ ἑνικοῦ· μῆλα, σῦκα, μαθηταί, εἶναι ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ.

Εἶναι ὅμως καὶ ὀνόματα τόπων καὶ πόλεων, τὰ ὁποῖα ἔχουν σχηματισμὸν πληθυντικόν, σημασίαν δὲ ἑνικήν, καθώς, Ἀθῆναι, Θῆβαι, Μέγαρα, Δελφοί, κ. τ. λ.

4. Τί εἶναι αἱ πτώσεις;

Ὅταν θέλωμεν νὰ φανερώσωμεν κανὲν πρᾶγμα ἁπλῶς ὅτι εἶναι, ἢ εἰς ποίαν κατάστασιν εἶναι, λέγομεν τὸ ὄνομά του μὲ ἕνα τινὰ σχηματισμόν, καθώς, εἶναι Θεός· εἶναι δικαιοσύνη· ὁ οὐρανὸς ἀστράπτει· ὁ Γεώργιος γράφει, κ.τ.λ· ὁ σχηματισμὸς οὗτος λέγεται Ὀνομαστική· Πολλάκις ὅμως ἔχομεν χρείαν νὰ φανερώνωμεν τὰ πράγματα ὄχι καθ' ἑαυτά, ἀλλὰ σχετικῶς, ἤγουν συνδεδεμένα ὁμοῦ. ἀναφερόμενα τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο. Θέλω, παραδείγματος χάριν, νὰ φανερώσω τὸ βιβλίον τοῦτο ὄχι καθ' ἑαυτὸ τί εἶναι, ἀλλὰ τινος εἶναι· τότε λοιπὸν λέγω, τὸ βιβλίον εἶναι τοῦ Γεωργίου. Ἐὰν εἴπω, τὸ βιβλίον εἶναι ὁ Γεώργιος, δὲν καταλαμβάνεις τί ἐννοῶ. Ἡ μεταβολὴ αὕτη

τὴν ὁποίαν ἔκαμα εἰς τὴν λήγουσαν τῆς ὀνομαστικῆς, λέγεται Γενική. Ἐὰν θέλω τώρα νὰ φανερώσω ὅτι τὸν ἐπαινῶ, λέγω, ἐ π α ι ν ῶ τ ὸ ν Γ ε ώ ρ γ ι ο ν. Ἡ νέα αὕτη μεταβολὴ, τὴν ὁποίαν ἔκαμα εἰς τὴν ὀνομαστικὴν Γεώργιος, λέγεται Αἰτιατική· Διὰ νὰ φανερώσω ὅτι δίδω εἰς αὐτὸν τι, λέγω, δ ί δ ω τ ο ν Γ ε ώ ρ γ ι ο ν, ἢ ε ἰ ς τ ὸ ν Γ ε ώ ρ γ ι ο ν τ ὸ β ι β λ ί ο ν· οἱ παλαιοὶ ὅμως Ἕλληνες ἔλεγαν εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, τ ῷ Γ ε ω ρ γ ί ῳ· καὶ ἡ μεταβολὴ αὕτη λέγεται Δοτική· Τέλος πάντων, ἐὰν θέλω νὰ τὸν φωνάξω, διὰ νὰ σύρω τὴν προσοχήν του, λέγω, Γ ε ώ ρ γ ι ε, ἢ ὦ Γ ε ώ ρ γ ι ε, φ έ ρ ε τ ὸ β ι β λ ί ο ν· καὶ ὁ σχηματισμὸς αὐτὸς λέγεται Κλητική. Τοιαῦται μεταβολαὶ διὰ τὴν αὐτὴν χρείαν γίνονται καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καθὼς ο ἱ ἄ ν θ ρ ω π ο ι (ὀνομαστικὴ) ἀ π α τ ῶ ν τ α ι· τῶν ἀνθρώπων (γενικὴ) α ἱ γ ν ῶ μ α ι ε ἶ ν α ι δ ι ά φ ο ρ ο ι· ἀ γ ά π α τ ο ὺ ς ἀ ν θ ρ ώ π ο υ ς (αἰτιατική)· λ έ γ ε τ ὴ ν ἀ λ ή θ ε ι α ν τ ο ῖ ς ἀ ν θ ρ ώ π ο ι ς (ἀρχαία δοτική)· λ α λ ε ῖ τ ε τ ὴ ν ἀ λ ή θ ε ι α ν, ἄ ν θ ρ ω π ο ι (κλητική). Αὗται αἱ μεταβολαὶ τῆς ὀνομαστικῆς εἰς τὸν ἑνικὸν καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, λέγονται Πτώσεις.

Οὕτω λοιπὸν Ὀνόματα λέγονται ὅλαι ἐκεῖναι αἱ λέξεις μὲ τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν τὰ πράγματα· καὶ εἰς πᾶν ὄνομα παρατηρεῖται, ὡς εἴδες, Γένος, Ἀριθμὸς, καὶ Πτῶσις.

Τὰ ὀνόματα, μὲ τὰ ὁποῖα ὀνομάζομεν τὰ πράγματα, λέγονται καὶ Οὐσιαστικά· διότι Οὐσία λέγεται ὅ,τι πρᾶγμα εἶναι εἰς τὸν κόσμον· ὅθεν Οὐσιαστικὸν ὄνομα θέλει νὰ εἰπῇ ὄνομα οὐσίας, ἤγουν, πράγματος τινός.

Διὰ νὰ φανερόνωμεν ὅμως τὸ πρᾶγμα ὁποῖον εἶναι ἢ ὁποῖον μᾶς φαίνεται μεταχειριζόμεθα ἐν ἄλλο εἶδος λέξεων, αἱ ὁποῖαι λέγονται Ἐπίθετα. Παραδείγματος χάριν, θέλω νὰ φανερώσω ὅτι τὸ ξύλον τοῦτο ἔχει δύναμιν, καὶ λέγω, τὸ ξύλον τοῦτο εἶναι δυνατόν· ἡ λέξις δυνατὸν λέγεται Ἐπίθετον. Οὕτω καὶ εἰς τὰς ἐκφράσεις ταύτας, βιβλίον καλὸν, πύργος ὑψηλός, οὐρανὸς καθαρός, αἱ λέξεις, καλὸν, ὑψηλὸς, καθαρὸς, εἶναι ἐπίθετα. Ἐπίθετα λοιπὸν λέγονται αἱ λέξεις ἐκεῖναι μὲ τὰς ὁποίας φανερόνομεν τὰ πράγματα ὁποῖα εἶναι.

5. *Τί εἶναι τὰ ἄρθρα;*

Ὅταν ὁμιλῶμεν περὶ πραγμάτων ὡρισμένων καὶ γνωστῶν εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἀκούουν, μεταχειριζόμεθα τὰς μονοσυλλάβους λέξεις ὁ, ἡ, τὸ, αἱ ὁποῖαι λέγονται Ἄρθρα· καὶ τὸ μὲν ὁ, λαμβάνεται μὲ τὰ ἀρσενικὰ ὀνόματα· τὸ δὲ ἡ, μὲ τὰ θηλυκά· τὸ δὲ τὸ, μὲ τὰ οὐδέτερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Κλίσις.

Τί εἶναι κλίσις;

Κλίσις λέγεται ἐδῶ ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον μεταβάλλομεν τὴν λήγουσαν τῆς ὀνομαστικῆς καὶ μορφόνομεν τὰς πτώσεις τῶν ἄρθρων, τῶν ὀνομάτων, καὶ ἄλλων λέξεων, ὅσαι ἐπιδέχονται τοιαύτην μεταβολήν.

ΑΡΘΡΟΝ.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρσενικόν.	*Θηλυκόν.*	*Οὐδέτερον*
Ὀνομαστικὴ	ὁ	ἡ	τὸ
Γενικὴ	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτικὴ	εἰς τὸν	εἰς τὴν	εἰς τὸ
	(τῷ)	(τῇ)	(τῷ)
Αἰτιατικὴ	τὸν	τὴν	τὸ

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ὀνομαστικὴ	οἱ	αἱ	τὰ
Γενικὴ	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτικὴ	εἰς τοὺς	εἰς τὰς	εἰς τὰ
	(τοῖς)	(ταῖς)	(τοῖς)
Αἰτιατικὴ	τοὺς	τὰς	τά.

ΚΛΙΣΙΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ.

Πῶς κλίνονται τὰ ὀνόματα;

Τὰ ὀνόματα κλίνονται κατὰ διαφόρους τρόπους· ἀλλ' ἐὰν βάλωμεν χωριστὰ ὅσα κλίνονται μὲ ἕνα τινὰ τρόπον, καὶ ὅσα μὲ ἄλλον,

ἐμποροῦμεν νὰ τὰ διατάξωμεν εἰς πέντε κλίσεις.

Εἰς ἑκάστην δὲ κλίσιν θέλομεν δώσειν παραδείγματα τινὰ, διὰ νὰ ἦναι ὡς τύποι κατὰ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ κλίνωνται ὅλα τὰ ἄλλα ὅμοια ὀνόματα. Εἰς τὰ παραδείγματα ταῦτα ἡ ἀρχαία δοτικὴ βάλλεται κατὰ παρένθεσιν, καθὼς καὶ εἰς τὸ ἄρθρον.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Ἀπὸ τὰ ὀνόματα ἄλλα μὲν ἔχουν εἰς ὅλας των τὰς πτώσεις ἴσας κατὰ τὸν ἀριθμὸν συλλαβὰς, καὶ λέγονται διὰ τοῦτο Ἰσοσύλλαβα· ἄλλων δὲ αἱ πλάγιαι πτώσεις, ἤγουν ἡ Γενικὴ, ἡ Δοτικὴ, καὶ ἡ Αἰτιατικὴ τοῦ ἑνικοῦ ἀριθμȣ̃, ἔχουν μίαν συλλαβὴν περισσότερον παρὰ τὴν ὀνομαστικὴν, καὶ λέγονται διὰ τοῦτο Περιττοσύλλαβα.

Εἰς τὴν πρώτην κλίσιν ὑπάγονται ὅλα τὰ ἀρσενικὰ ἰσοσύλλαβα ὀνόματα, ὅσα ἔχουν τὴν ἑνικὴν ὀνομαστικὴν εἰς ας, ἢ εις ης.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ας.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός·		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	ταμίας	οἱ	ταμίαι
Γ.	τοῦ	ταμίου	τῶν	ταμιῶν
Δ.	εἰς τὸν	ταμίαν	εἰς τοὺς	ταμίας
	(τῷ	ταμίᾳ)	(τοῖς	ταμίαις)
Α.	τὸν	ταμίαν	τοὺς	ταμίας
Κ.	ὦ	ταμία	ὦ	ταμίαι.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται ϗ τὰ ἀκόλουθα, ὁ νεανίας, ὁ τολμητίας, ὁ οἰηματίας, ὁ φρονηματίας. Καὶ τὰ εἰς ιας, ϗ ειας κύρια, ὁ Ἀνανίας, ὁ Παντίας, ὁ Αἰνείας (τὰ ὁποῖα κάμνουν τὴν γενικὴν ϗ εἰς α.) Καὶ χυδαϊκά τινὰ, καθὼς, ὁ ψαρᾶς, ὁ κλειδᾶς, ὁ ψωμᾶς, (τῶν ὁποίων ἡ γενικὴ εἶναι εἰς ᾶ, τοῦ ψαρᾶ, τοῦ κλειδᾶ, τοῦ ψωμᾶ· καὶ ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς εἰς άδες, οἱ ψαράδες, κ.τ.λ.) Καὶ ἄλλα τινὰ κύρια ὀνόματα, καθὼς, ὁ Θωμᾶς, τοῦ Θωμᾶ, τὸν Θωμᾶν· ὁ Κοσμᾶς. κ.τ.λ.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ης ΟΞΥΤΟΝΩΝ.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	κριτὴς	οἱ	κριταὶ
Γ.	τοῦ	κριτοῦ	τῶν	κριτῶν
Δ.	εἰς τὸν	κριτὴν	εἰς τοὺς	κριτὰς
	(τῷ	κριτῇ)	(τοῖς	κριταῖς)
Α.	τὸν	κριτὴν	τοὺς	κριτὰς
Κ.	ὦ	κριτά	ὦ	κριταί.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ δανειστὴς, ὁ ἐκτιμητὴς, ὁ αὐλητὴς, ὁ στοιβαστὴς, ὁ στιλβωτὴς, ὁ χρυσωτής.

Τύπος τῶν εἰς ης παροξυτόνων.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	ὁ	εὐεργέτης	οἱ εὐεργέται
Γ.	τοῦ	εὐεργέτου	τῶν εὐεργετῶν
Δ.	εἰς τὸν	εὐεργέτην	εἰς τοὺς εὐεργέτας
	(τῷ	εὐεργέτῃ)	(τοῖς εὐεργέταις)
Α.	τὸν	εὐεργέτην	τοὺς εὐεργέτας
Κ.	ὦ	εὐεργέτα.	ὦ εὐεργέται.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ τραπεζίτης, ὁ τελώνης, ὁ ἀρχιτελώνης, ὁ συντάκτης, ὁ βυρσοδέψης, ὁ βιβλιοπώλης, ὁ σιτοπώλης, ὁ κρεωπώλης, ὁ σιτομέτρης, ὁ γεωμέτρης, ὁ ναύτης. Καὶ τὰ εἰς ης ἐθνικὰ, ὁ Πέρσης, ὁ Σκύθης, ὁ Σικελιώτης· καὶ ὅσα γίνονται ἀπὸ ὀνόματα πόλεων σύνθετα ἐκ τοῦ πόλις, ὡς, Κωνσταντινούπολις, Κωνσταντινουπολίτης· Ἑρμούπολις, Ἑρμουπολίτης· Σεβαστούπολις, Σεβαστουπολίτης· κ.τ.λ.

Εἶναι τινὰ ὀνόματα τῆς κλίσεως ταύτης, τὰ ὁποῖα συναιροῦνται, ὡς, Ἑρμέας, Ἀπελλέης, ὅθεν, ὁ Ἑρμῆς, τȣ̃ Ἑρμȣ̃, (τῷ Ἑρμῇ), τὸν Ἑρμῆν· ὁ Ἀπελλῆς, τοῦ Ἀπελλοῦ, (τῷ Ἀπελλῇ), τὸν Ἀπελλῆν.

Παρατηρήσεις.

1. Τὰ λήγοντα εἰς της κάμνουν τὴν ἑνικὴν κλητικὴν εἰς α ὡς εἰς τοὺς ἀνωτέρω τύπους· ὡσαύτως τὰ γινόμενα ἐκ τοῦ πωλῶ, μετρῶ, ἄρχω, τρίβω, λατρεύω· καθὼς, ὁ βιβλιοπώλης, ὦ βιβλιοπῶλα· ὁ γεωμέτρης, ὦ γεωμέτρα· ὁ λιμενάρχης, ὦ λιμενάρχα· ὁ οἰκοτρίβης, ὦ οἰκοτρίβα· ὁ εἰδωλολάτρης, ὦ εἰδωλολάτρα. Και τὰ ἐθνικὰ, ὡς, ὁ Πέρσης, ὦ Πέρσα.

2. Ἡ ἑνικὴ κλητικὴ βραχυκαταληκτεῖ καὶ λαμβάνει τὸν τόνον εἰς τὴν αυτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὀνομαστικὴν, πλὴν τοῦ δεσπότης, ὦ δέσποτα.

3. Ἡ πληθυντικὴ γενικὴ περισπᾶται.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ.

Εἰς τὴν δευτέραν κλίσιν ὑπάγονται ὅλα τὰ εἰς α, ἢ εἰς η, θηλυκὰ ισοσύλλαβα.

Εἰς τὴν γενικὴν καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν δοτικὴν τὸ α, μεταβάλλεται εἰς η· τὰ ἀκόλουθα ὅμως φυλάττουν τὸ α, ἀμετάβλητον·

ά. Τὰ εἰς ρα.

β. Τὰ εἰς α, καθαρὸν, ἤγουν ἐλεύθερον ἀπὸ σύμφωνον, ὡς, παιδεία, σοφία.

γ'. Τὰ εἰς δα, θα, ἢ λα κύρια, ὡς, Λήδα, Μάρθα, Φιλομήλα.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ρα ΟΞΥΤΟΝΩΝ.

	'Αριθμὸς 'Ενικός.		'Αριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ἡ	ἀγορὰ	αἱ	ἀγοραὶ
Γ.	τῆς	ἀγορᾶς	τῶν	ἀγορῶν
Δ. εἰς	τὴν	ἀγορὰν	εἰς τὰς	ἀγορὰς
	(τῇ	ἀγορᾷ)	(ταῖς	ἀγοραῖς)
Α.	τὴν	ἀγορὰν	τὰς	ἀγορὰς
Κ.	ὦ	ἀγορα	ὦ	ἀγοραί.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, φθορὰ, σπορὰ, χαρά· καὶ τὰ εἰς ρα θηλυκὰ ἐπίθετα, καθαρὰ βδελυρὰ, μιαρά.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ρα ΠΑΡΟΞΥΤΟΝΩΝ.

	'Αριθμὸς 'Ενικός.		'Αριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ἡ	θύρα	αἱ	θύραι
Γ.	τῆς	θύρας	τῶν	θυρῶν
Δ. εἰς	τὴν	θύραν	εἰς τὰς	θύρας
	(τῇ	θύρᾳ)	(ταῖς	θύραις)
Α.	τὴν	θύραν	τὰς	θύρας
Κ.	ὦ	θύρα	ὦ	θύραι.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, σφῦρα, λύρα, χώρα, μοῖρα, σφαῖρα.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ρα ΠΡΟΠΑΡΟΞΥΤΟΝΩΝ.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	ἡ μάχαιρα	αἱ	μάχαιραι
Γ.	τῆς μαχαίρας	τῶν	μαχαιρῶν
Δ.	εἰς τὴν μάχαιραν	εἰς τὰς	μαχαίρας
	(τῇ μαχαίρᾳ)	(ταῖς	μαχαίραις)
Α.	τὴν μάχαιραν	τὰς	μαχαίρας
Κ.	ὦ μάχαιρα	ὦ	μάχαιραι.

Σημείωσε ὅτι τὰ προπαροξύτονα καταβιβάζουν τὸν τόνον εἰς τὴν ἑνικὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν [ἀρχαίαν], καὶ εἰς τὴν πληθυντικὴν αἰτιατικὴν, καὶ δοτικὴν [ἀρχαίαν]· ὅλων δὲ τῶν οὐσιαστικῶν ὀνομάτων τῆς δευτέρας κλίσεως ἡ πληθυντικὴ γενικὴ περισπᾶται.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ α ΚΑΘΑΡΟΝ.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πλυνθητικός.
Ο.	ἡ γωνία	αἱ	γωνίαι
Γ.	τῆς γωνίας	τῶν	γωνιῶν
Δ.	εἰς τὴν γωνίαν	εἰς τὰς	γωνίας
	(τῇ γωνίᾳ)	(ταῖς	γωνίαις)
Α·	τὴν γωνίαν	τὰς	γωνίας
Κ.	ὦ γωνια	ὦ	γωνίαι.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ **ἀκόλουθα,** *μωρία, κακία ἀσω-*

τεία, φιλαργυρία, μανία. Καὶ τὰ προπαροξύτονα, ἀλήθεια, ἀκρίβεια, ἀμάθεια, ἀμέλεια, ἄγνοια. Καὶ τὰ ὀξύτονα, λαλιά, παρειά, κ.τ.λ.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ α ΜΗ ΚΑΘΑΡΟΝ

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ἡ	δόξα	αἱ	δόξαι
Γ.	τῆς	δόξης	τῶν	δοξῶν
Δ.	εἰς τὴν	δόξαν	εἰς τὰς	δόξας
	(τῇ	δόξῃ)	(ταῖς	δόξαις)
Α.	τὴν	δόξαν	τὰς	δόξας
Κ.	ὦ	δόξα	ὦ	δόξαι.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, γλῶσσα, θάλασσα, ἅμαξα, ῥίζα, Μοῦσα. μέλισσα.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ η ΟΞΥΤΟΝΩΝ.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ἡ	βουλὴ	αἱ	βουλαὶ
Γ.	τῆς	βουλῆς	τῶν	βουλῶν
Δ.	εἰς τὴν	βουλὴν	εἰς τὰς	βουλὰς
	(τῇ	βουλῇ)	(ταῖς	βουλαῖς)
Α.	τὴν	βουλὴν	τὰς	βουλὰς
Κ.	ὦ	βουλὴ	ὦ	βουλαί.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ἡ κεφαλή, ἡ πνοὴ, ἡ μη-

χανὴ, ἡ ἀνατολὴ ἡ βροχὴ, ἡ σιωπή· ꞔ τὰ παροξύτονα, ἡ βελόνη, ἡ θήκη, ἡ νίκη, ἡ ἁγιωσύνη, ἡ ελεημοσύνη. κ.τ.λ.

Παρατηρήσεις.

ά. Τὰ θηλυκὰ ἐπίθετα τὰ γινόμενα ἀπὸ ἀρσενικὰ προπαροξύτονα λήγοντα εἰς ος, ἔχουν τὴν ἑνικὴν ὀνομαστικὴν παροξύτονον, καθὼς, ὁ ἅγιος, ἡ ἁγία· ὁ μακάριος, ἡ μακαρία· ὡσαύτως καὶ αἱ μετοχαὶ, καθὼς, ὁ ἐπιμελούμενος, ἡ ἐπιμελουμένη. Ἡ πληθυντικὴ ὅμως ὀνομαστικὴ καὶ γενικὴ φυλάττουν τὸν τονον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὸ ἀρσενικὸν, καθὼς, αἱ ἅγιαι, τῶν ἁγίων· αἱ μακάριαι, τῶν μακαρίων· αἱ ἐπιμελούμεναι, τῶν ἐπιμελουμένων.

β. Ἡ δευτέρα κλίσις ἔχει καὶ ὀνόματα συναιρούμενα εἰς ᾶ, ἢ εἰς ῆ· τὰ συναιρούμενα εις ᾶ, γίνονται ἀπὸ ἀσυναίρετα εἰς αα, καθὼς, Ἀθηνάα Ἀθηνᾶ· μνάα μνᾶ· καὶ φυλάττουν τὸ α· τὰ δὲ ῆ, γίνονται ἀπὸ ἀσυναίρετα εἰς εα ἢ εη, ὡς, συκέα συκῆ.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Εἰς τὴν τρίτην κλίσιν ἀναφέρονται,

ά. Ὅλα τὰ εἰς ος ἀρσενικὰ ἰσοσύλλαβα

β. Ὅλα τὰ εἰς ος θηλυκὰ ἰσοσύλλαβα·
γ'. Ὅλα τὰ εἰς ον οὐδέτερα ἰσοσύλλαβα.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΟΣ ΑΡΣΕΝΙΚΩΝ ΟΞΥΤΟΝΩΝ.

[1]

Ἀριθμὸς Ἑνικὸς			Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	οὐρανὸς	οἱ	οὐρανοὶ
Γ.	τοῦ	οὐρανοῦ	τῶν	οὐρανῶν
Δ.	εἰς τὸν	οὐρανὸν	εἰς τοὺς	οὐρανοὺς
	(τῷ	οὐρανῷ)	(τοῖς	οὐρανοῖς)
Α.	τὸν	οὐρανὸν	τοὺς	οὐρανοὺς
Κ.	ὦ	οὐρανὲ	ὦ	οὐρανοί.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ στρατηγὸς, ὁ λοχαγὸς, ὁ ναυπηγὸς, ὁ νομὸς, κ.τ.λ. Καὶ τὰ ἐπίθετα, ὁ καλὸς, ὁ σεμνὸς, ὁ ἀγαπητὸς, κ.τ.λ.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΟΣ ΑΡΣΕΝ. ΠΑΡΟΞΥΤΟΝΩΝ

[2]

Ἀριθμὸς Ἑνικός.			Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	νόμος	οἱ	νόμοι
Γ.	τοῦ	νόμου	τῶν	νόμων
Δ.	εἰς τὸν	νόμον	εἰς τοὺς	νόμους
	(τῷ	νόμῳ)	(τοῖς	νόμοις)
Α.	τὸν	νόμον.	τοὺς	νόμους
Κ.	ὦ	νόμε	ὦ	νόμοι.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ ἀστυνόμος, ὁ ἀγορανόμος, ὁ ὑγειονόμος, ὁ ξυλοτόμος, ὁ λιθοτόμος, ὁ σκυτοτόμος, ὁ ἱπποκόμος, ὁ χρυσοχόος, ὁ στόλος κ.τ.λ.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΟΣ ΠΡΟΠΑΡΟΞΥΤΟΝΩΝ.

[3]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	ὁ πόλεμος	οἱ πόλεμοι
Γ.	τοῦ πολέμου	τῶν πολέμων
Δ	εἰς τὸν πόλεμον (τῷ πολέμῳ)	εἰς τοὺς πολέμους (τοῖς πολέμοις)
Α.	τὸν πόλεμον	τοὺς πολέμους
Κ.	ὦ πόλεμε	ὦ πόλεμοι

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ μοίραρχος, ὁ πλοίαρχος· ὁ ναύσταθμος, κ.τ.λ. Καὶ τὰ ἐπίθετα, ὁ ἄκακος, ὁ φιλόκαλος, ὁ ἄδολος, ὁ ἐλεύθερος κ.τ.λ.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΟΣ ΘΗΛΥΚΩΝ.

Τὰ εἰς ος θηλυκὰ κλίνονται καθὼς τὰ εἰς ος ἀρσενικά· ἄλλην διαφορὰν δὲν ἔχουν εἰς τὴν κλίσιν παρὰ ὅτι λαμβάνουν τὸ θηλυκὸν ἄρθρον· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα, ἡ ὁδός, ἡ ψῆφος, ἡ ῥάβδος, ἡ ἄμμος, ἡ βάτος, ἡ ἄμπελος, ἡ ἄβυσσος, ἡ βά-

σανος, κ.τ.λ. Καὶ τὰ ἐπίθετα, ἡ ἄκακος, ἡ φιλόστοργος, ἡ φιλόπτωχος, κ.τ.λ.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΟΝ ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ.

[4]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	τὸ βιβλίον	τὰ βιβλία
Γ.	τοῦ βιβλίου	τῶν βιβλίων
Δ.	εἰς τὸ βιβλίον (τῷ βιβλίῳ)	εἰς τὰ βιβλία (τοῖς βιβλίοις)
Α.	τὸ βιβλίον	τὰ βιβλία
Κ·	ὦ βιβλίον	ὦ βιβλία.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, το βραβεῖον, τὸ νοσοκομεῖον, τὸ πανδοχεῖον, τὸ ταμεῖον, το ἐργοςάσιον, τὸ κανονοςάσιον, τὸ πάλάτιον κ.τ.λ.

Εἰς ὅλα δὲ τὰ οὐδέτερα ὀνόματα ὁποίας κλίσεως καὶ ἂν ἦναι, ἡ ὀνομαστικὴ, ἡ αἰτιατικὴ, καὶ ἡ κλητικὴ εἶναι αἱ αὐταί.

Ὀνοματα τινὰ τῆς κλίσεως ταύτης συναιροῦνται· ταιαῦτα εἶναι·

ά· Πολλὰ απὸ τὰ εἰς οος ἀρσενικὰ, καθὼς, νόος νοῦς· πλόος πλοῦς· χνόος χνοῦς· ῥόος ῥοῦς.

β'. Τα εἰς εος ἐπίθετα σημαίνοντα τὸ εἶδος του μετάλλου, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶναι τὸ κατεσκευασμένον· τῶν ἐπιθέτων τούτων συν-

αιροῦνται καὶ τὰ θηλυκὰ καὶ τὰ οὐδέτερα, καθώς, χρύσεος χρυσοῦς, χρυσέα χρυσῆ, χρύσεον χρυσοῦν· χάλκεος χαλκοῦς, χαλκέα χαλκῆ, χάλκεον χαλκοῦν· μολύβδεος μολυβδοῦς, μολυβδέα μολυβδῆ, μολύβδεον μολυβδοῦν· ἀργύρεος ἀργυροῦς, ἀργυρέα ἀργυρᾶ, ἀργύρεον ἀργυροῦν· σιδήρεος σιδηροῦς, σιδηρέα σιδηρᾶ, σιδήρεον σιδηροῦν. Οὕτω συναιροῦνται καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἐπίθετα σημαίνοντα χρώματα, ἢ ἄλλην τινὰ ὕλην, καθώς, κυάνεος κυανοῦς· κυανέα κυανῆ, κυάνεον κυανοῦν· πορφύρεος πορφυροῦς, πορφυρέα πορφυρᾶ, πορφύρεον πορφυροῦν· λίνεος λινοῦς, λινέα λινῆ, λίνεον λινοῦν. Οὕτω καὶ τὸ ἐπίθετον ἁπλόος ἁπλοῦς, κ.τ.λ.

γ΄. Τὸ ὀστέον ὀστοῦν.

δ΄. Ἀπὸ τὰ εἰς οος συνθέτονται ὀνόματα τινὰ, τὰ ὁποῖα ὁμοίως συναιροῦνται, καθὼς, ταχύπλοος ταχύπλους, βαθύνοος βαθύνους, ὀξύνοος ὀξύνους. Τὰ συνῃρημένα τούτων φυλάττουν τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν τοῦ ἀσυναιρέτου.

Εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν συνηθίζεται ὁ συνῃρημένος σχηματισμὸς, εἰς δὲ τὸν πληθυντικὸν ὁ ἀσυναίρετος· τὸ δὲ ὀστέον, καὶ κατὰ τοὺς δύο.

(5)

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	νοῦς	οἱ	νόες
Γ.	τοῦ	νοῦ	τῶν	νόων
Δ.	εἰς τὸν	νοῦν	εἰς τοὺς	νόας
	(τῷ	νῷ)	(τοῖς	νόοις)
Α.	τὸν	νοῦν	τοὺς	νόας
Κ.	ὦ	νοῦ	ὦ	νόες

(6)

	Ἀριθμὸς Ἑνικός		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	τὸ	ὀστοῦν	τὰ	ὀστᾶ
Γ.	τοῦ	ὀστοῦ	τῶν	ὀστῶν
Δ.	εἰς τὸ	ὀστοῦν	εἰς τὰ	ὀστᾶ
	(τῷ	ὀστῷ)	(τοῖς	ὀστοῖς)
Α.	τὸ	ὀστοῦν	τὰ	ὀστᾶ
Κ.	ὦ	ὀστοῦν	ὦ	ὀστᾶ.

(7)

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πλυθηντικός.	
Ο.	ὁ	βαθύνους	οἱ	βαθύνοες
Γ.	τοῦ	βαθύνου	τῶν	βαθυνόων
Δ.	εἰς τὸν	βαθύνουν	εἰς τοὺς	βαθύνοας
	(τῷ	βαθύνῳ)	(τοῖς	βαθυνόοις)
Α.	τὸν	βαθύνουν	τοὺς	βαθύνοας
Κ.	ὦ	βαθύνου	ὦ	βαθύνοες.

(8)

	'Αριθμὸς 'Ενικός.	'Αριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	τὸ ταχύπλουν	τὰ ταχύπλοα
Γ.	τοῦ ταχύπλου	τῶν ταχυπλόων
Δ. εἰς	τὸ ταχύπλουν	εἰς τὰ ταχύπλοα
	(τῷ ταχύπλῳ)	(τοῖς ταχυπλόοις)
Α.	τὸ ταχύπλουν	τὰ ταχύπλοα
Κ.	ὦ ταχύπλουν	ὦ ταχύπλοα

ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

'Η κλίσις αὕτη λέγεται 'Αττική, διότι οἱ 'Αττικοὶ ἔκλιναν μὲ ἰδιαίτερον τρόπον ὀνόματα τινὰ καὶ τῶν τριῶν γενῶν τῆς τρίτης κλίσεως, μεταβάλλοντες εἰς ω τὸ ο ληκτικὸν φωνῆεν ἐκείνης, ἢ τὴν ου δίφθογγον· τὴν δὲ δίφθογγον οι εἰς ῳ, τρέποντες τὸ ο εἰς ω, ϗ ὑπογράφοντες τὸ ι· τὰς δὲ παροξυτόνους πτώσεις, ἐκείνης ἐπρόφερον προπαροξυτόνως, καθὼς, τ ο ῦ ε ὔ γ ε ω, τ ῷ ε ὔ γ ε ῳ, τ ὸ ν ε ὔ γ ε ω ν, κ.τ.λ.

Εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν ὀλίγα τινὰ ὀνόματα κλίνονται κατὰ τὸν 'Αττικὸν τρόπον καθὼς, ἡ Κ έ ω ς, ἡ Τ έ ω ς, ἡ Κ ῶ ς ὁ ἵ λ ε ω ς, ὁ Ἄ θ ω ς, (τοῦ ὁποίου αἱ πλάγιαι πτώσεις σχηματίζονται συνήθως κατὰ τὴν Πέμπτην Κλίσιν, ὡς, τ ο ῦ Ἄ θ ω ν ο ς, τ ὸ ν Ἄ θ ω ν α).

Εἰς τὴν ἑνικὴν αἰτιατικὴν τῶν ὀνομάτων τῆς κλίσεως ταύτης οἱ 'Αττικοὶ ἐσυνείθιζαν

πολλάκις νὰ ἀποβάλλωσι τὸ ν λέγοντες παραδείγματος χάριν, τὴν Κέω τὴν Τέω, τὴν Κῶ, τον Ἄθω, τὸν λαγὼ, καθὼς καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον.

Εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ὁ Ἀττικὸς σχηματισμὸς εἶναι τὴν σήμερον διόλου ἀσυνήθιστος· δὲν λέγομεν οἱ ἵλεω, οἱ εὔγεω, ἀλλὰ οἱ ἵλεοι, οἱ εὔγεοι.

ΠΕΜΠΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Ἕως ἐδῶ ἐκλίναμεν ὀνόματα ἰσοσύλλαβα· ἴδαμεν ὅτι εἰς τὴν πρώτην κλίσιν διαφέρονται τὰ εἰς ας καὶ τὰ εις ης ἀρσενικά· εἰς τὴν Δευτέραν, τὰ εἰς α καὶ τὰ εἰς η θηλυκά· εις τὴν Τρίτην, τὰ εἰς ος ἀρσενικὰ, καὶ θηλυκὰ, ϗ τὰ εἰς ον ουδέτερα· εἰς τὴν Τετάρτην, τα εἰς ως ἀρσενικὰ ἢ θηλυκὰ, καὶ τὰ εἰς ων οὐδέτερα. Ἡ ἀκόλουθος Πέμπτη Κλίσις περιλαμβάνει ὅλα τὰ περιττοσύλλαβα, ὁποίου γένους και ἂν εἶναι, και εἴτε συνηρημένα, εἴτε ἀσυναίρετα.

Ἡ ἑνικὴ ὀνομαστικὴ τῶν ὀνομάτων τῆς κλίσεως ταύτης λήγει ἢ εἰς μόνον φωνῆεν, ἢ καὶ εἰς σύμφωνον ὁμοῦ· τὰ ληκτικά της φωνήεντα εἶναι τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα, α, ι, υ, ω, καθὼς, σῶμα, μέλι, δόρυ, ἠχώ· τὰ ληκτικὰ σύμφωνα εἶναι τὰ ἀκόλουθα πέντε, ν, ρ, ξ, ψ, ς, καθὼς, Ἕλλην, ῥήτωρ, κῆρυξ, Αἰθίοψ, γίγας.

Γενικῶς εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν ἡ κατάληξις τῆς γενικῆς εἶναι εἰς ος, τῆς δοτικῆς (τῆς ἀρχαίας) εἰς ι, τῆς αἰτιατικῆς εἰς α, [τῶν δὲ οὐδετέρων ἡ αἰτιατικὴ φυλάττει το φωνῆεν τῆς ὀνομαστικῆς]. Εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἡ κατάληξις τῆς ὀνομαστικῆς εἶναι εἰς ες, [τῶν οὐδετέρων εἰς α]· τῆς γενικῆς εἰς ων· τῆς δοτικῆς [τῆς ἀρχαίας] εἰς σι· τῆς αἰτιατικῆς εἰς ας, [τῶν οὐδετέρων ὁμοίως εἰς α].

ΑΣΥΝΑΙΡΕΤΑ ΠΕΡΙΤΤΟΣΥΛΛΑΒΑ ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΙΣ *ην*.

[1]

	Ἀριθμὸς	Ἑνικός.	Ἀριθμὸς	Πληθυντικός.
Ο·	ὁ	μὴν	οἱ	μῆνες
Γ.	τοῦ	μηνὸς	τῶν	μηνῶν
Δ.	εἰς τὸν	μῆνα	εἰς τοὺς	μῆνας
	(τῷ	μηνὶ)	(τοῖς	μησὶ)
Α.	τὸν	μῆνα	τοὺς	μῆνας
Κ.	ὦ	μὴν	ὦ	μῆνες

Βλέπεις ὅτι ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ (ἡ ἀρχαία) δὲν φυλάττουν τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὀνομαστικὴν, ἀλλὰ καταβιβάζουν αὐτὸν εἰς τὴν λήγουσάν των· τὸ αὐτο γίνεται εἰς ὅλα τὰ μονοσύλλαβα τῆς κλίσεως ταύτης, καθὼς, σπλὴν, σπληνός· θὴρ, θηρός· πῦρ, πυρός. Ἐξαιροῦνται ὅμως τινα, τῶν ὁποίων ἡ πληθυντικὴ γενικὴ λαμ-

βάνει τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὀνομαστικὴν, καθὼς, ὁ π α ῖ ς, τ ῶ ν π α ί δ ω ν· τὸ φ ῶ ς, τ ῶ ν φ ώ τ ω ν· καὶ ἄλλα τινὰ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν.

[2]

Ἀριθμὸς Ἑνικός.			Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	σωλὴν	οἱ	σωλῆνες
Γ.	τοῦ	σωλῆνος	τῶν	σωλήνων
Δ.	εἰς τὸν	σωλῆνα	εἰς τοὺς	σωλῆνας
	(τῷ	σωλῆνι)	(τοῖς	σωλῆσι)
Α.	τὸν	σωλῆνα	τοὺς	σωλῆνας
Κ.	ὦ	σωλὴν	ὦ	σωλῆνες

Ἐδῶ βλέπεις ὅτι ὅλαι αἱ πτώσεις φυλάττουν τὸν τόνον εἰς τὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὀνομαστικήν. Τὸ αὐτὸ γίνεται εἰς ὅλα τὰ δισύλλαβα καὶ πολυσύλλαβα τῆς κλίσεως ταύτης, πλὴν τῆς γενικῆς πληθυντικῆς, ἡ ὁποία λαμβάνει τον τόνον εἰς τὴν παραλήγουσαν, ὅταν τὸ ὄνομα ἦναι παροξύτονον ἢ προπαροξύτονον, καθὼς, ὁ ε ὐ δ α ί μ ω ν, τ ῶ ν ε ὐ δ α ι μ ό ν ω ν· τ ὸ ε ὔ δ α ι μ ο ν, τ ῶ ν ε ὐ δ α ι μ ό ν ω ν.

Πολλὰ περιττοσύλλαβα ὀνόματα λήγοντα εἰς ην, μεταβάλλουν τὸ η εἰς ε καθ' ὅλας τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς λ ι μ ὴ ν, λ ι μ έ ν ο ς, λ ι μ έ ν ι, λ ι μ έ ν α· λ ι μ έ ν ε ς, λ ι μ έ ν ω ν, λ ι μ έ σ ι, λ ι μ έ ν α ς· οὕτω καὶ π ο ι μ ὴ ν, π ο ι μ έ ν ο ς· α ὐ χ ὴ ν, α ὐ χ έ ν ο ς.

[3]

	'Αριθμὸς 'Ενικός·		'Αριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	ὁ Ἕλλην		οἱ Ἕλληνες
Γ.	τοῦ Ἕλληνος		τῶν Ἑλλήνων
Δ.	εἰς τὸν Ἕλληνα	εἰς	τοὺς Ἕλληνας
	(τῷ Ἕλληνι)		(τοῖς Ἕλλησι)
Α.	τὸν Ἕλληνα		τοὺς Ἕλληνας
Κ.	ὦ Ἕλλην		ὦ Ἕλληνες

ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΙΣ ων.

[4]

	'Αριθμὸς 'Ενικὸς.		'Αριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	ὁ ἐλαιὼν		οἱ ἐλαιῶνες
Γ.	τοῦ ἐλαιῶνος		τῶν ἐλαιώνων
Δ.	εἰς τὸν ἐλαιῶνα	εἰς	τοὺς ἐλαιῶνας
	(τῷ ἐλαιῶνι)		(τοῖς ἐλαιῶσι)
Α.	τὸν ἐλαιῶνα		τοὺς ἐλαιῶνας
Κ.	ὦ ἐλαιὼν		ὦ ἐλαιῶνες

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τά, ἀχυρών, ἀμπελών, στρατών, ἀγών, Μαραθών.

[5]

	'Αριθμὸς 'Ενικός.		'Αριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	ὁ ἄμβων		οἱ ἄμβωνὲς
Γ.	τοῦ ἄμβωνος		τῶν ἀμβώνων
Δ.	εἰς τὸν ἄμβωνα	εἰς	τοὺς ἄμβωνας
	(τῷ ἄμβωνι)		(τοῖς ἄμβωσι)
Α.	τὸν ἄμβωνα		τοὺς ἄμβωνας
Κ.	ὦ ἄμβων		ὦ ἄμβωνες

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τά, Πλάτων, Στράβων, Κίμων, πώγων, πώγωνος· κώδων, κώδωνος.

Παρατήρησε ὅτι τὰ εἰς ων ἀρσενικὰ οὐσιαστικὰ φυλάττουν τὸ ω εἰς ὅλας τὰς πτώσεις, πλὴν τινῶν, καθὼς, π ρ ί ω ν, π ρ ί ο ν ο ς, ἄ κ μ ω ν, ἄ κ μ ο ν ο ς· τ έ κ τ ω ν, τ έ κ τ ο ν ο ς.

Ἀπὸ τὰ εἰς ων ὀνόματα εἶναι τινὰ, τὰ ὁποῖα λαμβάνουν εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις τ κατόπιν τοῦ ν· ταυτα μεταβάλλουν τὸ ω εἰς ο· τὴν δὲ ἀρχαίαν πληθυντικὴν δοτικὴν κάμνουν εἰς ουσι· κατὰ τὰ ἄλλα ὅμως δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω, καθὼς τὸ βλέπεις εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

[6]

	Ἀριθμὸς	Ἑνικός.	Ἀριθμὸς	Πληθυντικός·
Ο.	ὁ	λέων	οἱ	λέοντες
Γ.	τοῦ	λέοντος	τῶν	λεόντων
Δ. εἰς	τὸν	λέοντα	εἰς τοὺς	λέοντας
	(τῷ	λέοντι)	(τοῖς	λέουσι)
Α.	τὸν	λέοντα	τοὺς	λέοντας
Κ.	ὦ	λέον	ὦ	λέοντες

ΘΗΛΥΚΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΙΣ ων·

Τὰ εἰς ων θηλυκὰ οὐσιαστικὰ κλίνονται κατὰ τὸ παράδειγμα 4· μόνον τὸ ω τῆς ὀνομαστικῆς μεταβάλλουν εἰς ο. Κλίνε οὕτω τά, ἀ η δ ὼ ν, χ ε λ ι δ ὼ ν, τ ρ υ γ ὼ ν.

ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΘΗΛΥΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ ΕΙΣ ων.

Κατὰ τὸ παράδειγμα 5. *κλίνονται τὰ εἰς ων ἐπίθετα, τὰ ὁποῖα εἶναι κοινὰ κατὰ τὸ γένος· μεταβάλλουν δὲ καὶ ταῦτα τὸ ω εἰς ο,* καθὼς, ὁ, ἡ, σ ώ φ ρ ω ν, σ ώ φ ρ ο ν ο ς· ε ὐ δ α ί μ ω ν, ε ὐ δ α ί μ ο ν ο ς· κ α κ ο δ α ί μ ω ν, κ α κ ο δ α ί μ ο ν ο ς· ἐ π ι σ τ ή μ ω ν, ἐ π ι σ ή μ ο ν ο ς· ἀ γ ν ώ μ ω ν, ἀ γ ν ώ μ ο ν ο ς· ἀ κ τ ή μ ω ν, ἀ κ τ ή μ ο ν ο ς· ἄ φ ρ ω ν, ἄφρονος.

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΕΠΙΘΕΤΑ ΕΙΣ ον

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ εἰς ον οὐδέτερα ἐπίθετα, τὰ ὁποῖα γίνονται ἀπὸ τὰ εἰς ων ἀρσενικὰ, καθὼς, τ ὸ σ ῶ φ ρ ο ν, τ ο ῦ σ ώ φ ρ ο ν ο ς.

Τὰ τοιαῦτα οὐδέτερα ὅταν ἦναι ὑπερδισύλλαβα, προπαροξύνονται, καθὼς, τ ὸ ε ὔ δ α ι μ ο ν, τ ο ῦ ε ὐ δ α ί μ ο ν ο ς· τ ὸ ἐ λ έ η μ ο ν, τ ο ῦ ἐ λ ε ή μ ο ν ο ς. τ ὸ ἄ κ τ η μ ο ν, τ ο ῦ ἀ κ τ ή μ ο ν ο ς, κ.τ.λ.

ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΕΙΣ ηρ.

[7]

	'Αριθμὸς	'Ενικός.	'Αριθμὸς	Πληθυντικός.
Ο.	ὁ	κρατὴρ	ἱ	κρατῆρες
Γ.	τοῦ	κρατῆρος	τῶν	κρατήρων
Δ.	εἰς τὸν	κρατῆρα	εἰς τοὺς	κρατῆρας
	(τῷ	κρατῆρι)	(τοῖς	κρατῆρσι)
Α.	τὸν	κρατῆρα	τοὺς	κρατῆρας
Κ.	ὦ	κρατὴρ	ὦ	κρατῆρες

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ, δοτὴρ ἁρπακτὴρ, σωτὴρ (τοῦ ὁποίου ἡ ἑνικὴ κλητικὴ κάμνει, ὦ σῶτερ).

Ἀπὸ τὰ εἰς ηρ εἶναι τινὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ, τὰ ὁποῖα εἰς τὰς ἄλλας πτώσεις μεταβάλλουν τὸ η εἰς ε· τοῦτο δὲ τὸ ε εἰς τὴν ἑνικὴν γενικὴν καὶ τὴν ἀρχαίαν δοτικὴν τινῶν ἀποβάλλεται, εἰς δὲ τὴν ἀρχαίαν πληθυντικὴν δοτικὴν μεταβάλλεται εἰς α, καθὼς, ὁ πατὴρ, τοῦ πατρὸς, τῷ πατρὶ, τὸν πατέρα, ὦ πατερ· οἱ πατέρες, τῶν πατέρων; τοῖς πατράσι, τοὺς πατέρας, ὦ πατέρες.

Ἡ μήτηρ, τῆς μητρὸς, τῇ μητρὶ τὴν μητέρα, ὦ μῆτερ· αἱ μητέρες, τῶν μητέρων, ταῖς μητράσι, τὰς μητέρας, ὦ μητέρες.

Ἡ θυγάτηρ, τῆς θυγατρὸς, τῇ θυγατρὶ, τὴν θυγατέρα, ὦ θύγατερ· οἱ θυγατέρες, τῶν θυγατέρων, ταῖς θυγατράσι, τὰς θυγατέρας, ὦ θυγατέρες.

Ἡ γαστὴρ, τῆς γαστρὸς, τῇ γαστρὶ, τὴν γαστέρα, ὦ γαστὴρ· οἱ γαστέρες, τῶν γαστέρων, ταῖς γαστῆρσι, (ὄχι γαστράσι), τὰς γαστέρας, ὦ γαστέρες.

Τὸ ἀνὴρ ἀποβάλλον τὸ ε, προσλαμβάνει δ, καθὼς, ὁ ἀνὴρ, τοῦ ἀνδρὸς, τῷ ἀνδρὶ, τὸν ἄνδρα, ὦ ἄνερ· οἱ ἄνδρες, τῶν ἀνδρῶν, τοῖς ἀνδράσι, τοὺς ἄνδρας, ὦ ἄνδρες.

Τὸ ἀστὴρ καὶ ἀὴρ φυλάττουν τὸ ε· ἡ δὲ ἀρχαία πληθυντικὴ δοτικὴ τοῦ μὲν πρώ-

του παραλήγει εἰς α, καθὼς τὰ ἀνωτέρω· τοῦ δὲ δευτέρου, η· ὁ ἀστὴρ, τοῦ ἀστέρος, τῷ ἀστέρι, τὸν ἀστέρα, ὦ ἀστὴρ· οἱ ἀστέρες, τῶν ἀστέρων, τοῖς ἀστράσι, τοὺς ἀστέρας, ὦ ἀστέρες.

Ὁ ἀὴρ, τοῦ ἀέρος, τῷ ἀέρι, τὸν ἀέρα, ὦ ἀήρ· οἱ ἀέρες, τῶν ἀέρων, τοῖς ἀῆρσι, τοὺς ἀέρας, ὦ ἀέρες.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ωρ ΑΡΣΕΝΙΚΩΝ.

[8]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		*Ἀριθμὸς Πληθυντικός.*	
Ο.	ὁ	ῥήτωρ	οἱ	ῥήτορες
Γ.	τοῦ	ῥήτορος	τῶν	ῥητόρων
Δ. εἰς	τὸν	ῥήτορα	εἰς τοὺς	ῥήτορας
	(τῷ	ῥήτορι)	(τοῖς	ῥήτορσι)
Α.	τὸν	ῥήτορα	τοὺς	ῥήτορας
Κ.	ὦ	ῥῆτορ	ὦ	ῥήτορες.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ, παντοκράτωρ, αὐτοκράτωρ, ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, κ.τ.λ. τὰ ὁποῖα, ὡς βλέπεις εἰς τὸ παράδειγμα, μεταβάλλει τὸ ω εἰς ο.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ αρ ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ.

[9]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.			Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	τὸ	φρέαρ		τὰ φρέατα
Γ.	τοῦ	φρέατος		τῶν φρεάτων
Δ.	εἰς τὸ	φρέαρ	εἰς	τὰ φρέατα
	(τῷ	φρέατι)		(τοῖς φρέασι)
Α.	τὸ	φρέαρ		τὰ φρέατα
Κ.	ὦ	φρέαρ		ὦ φρέατα

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ, στέαρ, ὕπαρ.

Οὕτω κλίνεται καὶ τὸ, ὕδωρ, ὡς ἐὰν εἶχεν ὀνομαστικὴν ὕδαρ.

Τινὰ δὲν λαμβάνουν τ, καθὼς τὸ νέκταρ, τοῦ νέκταρος· τὸ ἔαρ, τοῦ ἔαρος.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ υρ ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ.

Τὸ πῦρ σημαῖνον τὸ γνωστὸν στοιχεῖον, κλίνεται εἰς μόνον τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν, ὡς, τὸ πῦρ, τοῦ πυρὸς, τῷ πυρὶ, τὸ πῦρ. Εἰς δὲ τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν σημαίνει τοὺς φανοὺς, τὰ πυρὰ, τῶν πυρῶν, τοῖς πυροῖς, τοὺς πυρὲς, τὰ πυρά.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ηρ ΘΗΛΥΚΩΝ

[10]

	'Αριθμὸς 'Ενικός.		'Αριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ἡ	χεὶρ	αἱ	χεῖρες
Γ.	τῆς	χειρὸς	τῶν	χειρῶν
Δ. εἰς	τὴν	χεῖρα	εἰς τὰς	χεῖρας
	(τῇ	χειρὶ)	(ταῖς	χερσὶ)
Α.	τὴν	χεῖρα	τὰς	χεῖρας
Κ.	ὦ	χεὶρ	ὦ	χεῖρες.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΧΟΝΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΗΓΟΥΣΑΝ ξ.

Εἴπαμεν ὅτι τὸ ξ ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὸν τόπον ἢ τῶν γς, ἢ τῶν κς, ἢ τῶν χς· τὰ εἰς ξ λοιπὸν ὀνόματα ἐμποροῦν νὰ ἔχωσι τὸ σύμφωνον τοῦτο ἄλλα ἀπὸ τὸ γς, ἢ ταῦτα φυλάττουν τὸ γ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς, ἅ ρ π α ξ (ἀπὸ τὸ ἅ ρ π α γ ς), ἅ ρ π α γ ο ς· ἄλλα ἀπὸ τὸ κς, καὶ ταῦτα φυλάττουν τὸ κ, καθὼς κ ό ρ α ξ (ἀπὸ τὸ κ ό ρ α κ ς) κ ό ρ α κ ο ς· ἄλλα τέλος πάντων ἀπὸ τὸ χς, καὶ ταῦτα φυλάττουν τὸ χ, καθὼς, θ ρ ὶ ξ, τ ρ ι χ ό ς. Ἂς φέρωμεν ἓν παράδειγμα κατὰ τὸ ὁποῖον κλίνονται καὶ ὅλα τὰ ἄλλα μὲ τὸ ἀνῆκον σύμφωνον.

[11]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός·		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	ἅρπαξ	οἱ	ἅρπαγες
Γ.	τοῦ	ἅρπαγος	τῶν	ἁρπάγων
Δ.	εἰς τὸν	ἅρπαγα	εἰς τοὺς	ἅρπαγας
	(τῷ	ἅρπαγι	(τοῖς	ἅρπαξι)
Α.	τὸν	ἅρπαγα	τοὺς	ἅρπαγας
Κ.	ὦ	ἅρπαξ	ὦ	ἅρπαγες.

Μὲ τὸ αὐτὸ σύμφωνον κλίνοται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ἡ μ ά σ τ ι ξ, ἡ π τ έ ρ υ ξ, ὁ ὁ λ ά ρ υ γ ξ, ὁ φ ά ρ υ γ ξ, ἡ σ ά λ π ι γ ξ, ἡ φ ά ρ α γ ξ, ὁ Φ ρ ύ ξ.

Μὲ τὸ κ κλίνονται τὰ ἀκόλουθα, ὁ κ ό ρ α ξ, ὁ ἱ έ ρ α ξ, ὁ ἄ ν θ ρ α ξ, ὁ π ί ν α ξ, ὁ θ ώ ρ α ξ, ὁ φ ύ λ α ξ, ἡ σ ὰ ρ ξ, ὁ κ ή ρ υ ξ.

Μὲ τὸ χ κλίνονται τὰ ἀκόλουθα ὁ ὄ ν υ ξ, ἡ θ ρ ί ξ.

Εἶναι τινὰ τὰ ὁποῖα λαμβάνουν καὶ τ, καθώς, ἡ ν ὺ ξ, τ ῆ ς ν υ κ τ ό ς.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΧΟΝΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΗΓΟΥΣΑΝ ψ.

Ἐπειδὴ τὸ ψ ἔχει τὸν τόπον ὡς εἴπαμεν, ἢ τῶν βς, ἢ τῶν πς, ἢ τῶν φς, καταλαμβάνεις ᾗ ἐδῶ ὅτι ἀπὸ τὰ λήγοντα εἰς ψ, ἄλλα ἔχουν τὸ σύμφωνον τοῦτο ἀπὸ τὸ βς, καὶ ταῦτα φυλάττουν τὸ β, καθώς, ὁ ἄ ρ α ψ, τ ο ῦ ἄ ρ α-

β ο ς· ἄλλα ἀπὸ τὰ πς, καὶ ταῦτα φυλάττουν τὸ π καθὼς, ὁ Κ έ κ ρ ο ψ τ ο ῦ Κ έ κ ρ ο-π ο ς· ἄλλα τέλος πάντων ἀπὸ τὰ φς, καὶ ταῦτα φυλάττουν τὸ φ, ὁποῖον εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν τὸ κατῆλιψ (κλίμαξ, ἡ, δοκός.)

Κλίνε μὲ τὸ β τὰ, ὁ Ἄραψ, ἡ Φλέψ· μὲ τὸ π, τὰ, ὁ Κέκροψ, ὁ Αἰθίοψ.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ας ΑΡΣΕΝΙΚΩΝ.

[12]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	γίγας	οἱ	γίγαντες
Γ.	τοῦ	γίγαντος	τῶν	γιγάντων
Δ.	εἰς τὸν	γίγαντα	εἰς τοὺς	γίγαντας
	(τῷ	γίγαντι)	(τοῖς	γίγασι)
Α.	τὸν	γίγαντα	τοὺς	γίγαντας
Κ.	ὦ	γίγας	ὦ	γίγαντες

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ Ἄ τ λ α ς, ὁ Α ἴ α ς, ὁ ἀ ν-δ ρ ι ά ς, ὁ ἱ π ά ς.

Τὰ εἰς ας ἐπίθετα κλίνονται χωρὶς τ, καθὼς, ὁ μ έ λ α ς, τ ο ῦ μ έ λ α ν ο ς· ὁ τ ά λ α ς τȣ̃ τ ά λ α ν ο ς· ἡ κλητικὴ τȣ́των λήγει εἰς αν, ὦ μ έ λ α ν, ὦ τ ά λ α ν· τὸ π ᾶ ς ὅμως κλίνεται μὲ τ, καθὼς, πᾶς, παντὸς, παντὶ, πάντα· πάντες, πάντων, πᾶσι, πάντας· ὁμοίως καὶ αἱ εἰς ας μετοχαὶ, ὡς, ὁ γ ρ ά ψ α ς, τ ο ῦ

γράψαντος· ὁ πράξας, τοῦ πράξαντος, κ.τ.λ.

Τὰ εἰς αν οὐδέτερα ἐπίθετα κλίνονται καθὼς τὰ ἀρσενικά των, κάμνουν ὅμως εἰς α τὸν πληθυντικὸν ἀριθμόν.

ΘΗΛΥΚΑ ΕΙΣ ας.

[13]

	Ἀριθμὸς Ενικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ἡ	κοιλὰς	αἱ	κοιλαδες
Γ.	τῆς	κοιλάδος	τῶν	κοιλάδων
Δ.	εἰς τὴν	κοιλάδα	εἰς τὰς	κοιλαδας
	(τῇ	κοιλάδι)	(ταῖς	κοιλάσι)
Α.	τὴν	κοιλάδα	τὰς	κοιλάδας
Κ.	ὦ	κοιλὰς	ὦ	κοιλάδες.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ, ἡ λαμπάς, ἡ μονάς, ἡ πεντάς, ἡ δεκάς, ἡ ἰκμάς, ὁ, ἡ, φυγὰς φυγάδος.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ας ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ.

[14]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	τὸ	τέρας	τὰ	τέρατα
Γ.	τοῦ	τέρατος	τῶν	τεράτων
Δ.	εἰς τὸ	τέρας	εἰς τὰ	τέρατα
	(τῷ	τέρατι)	(τοῖς	τέρασι)
Α.	τὸ	τέρας	τὰ	τέρατα
Κ.	ὦ	τέρας	ὦ	τέρατα.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, τὸ κρέας, τὸ κέρας, τὸ πέρας.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ειϛ ΑΡΣΕΝΙΚΩΝ.

[15]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	ὁ χαρίεις		οἱ χαρίεντες
Γ.	τοῦ χαρίεντος		τῶν χαριέντων
Δ.	εἰς τὸν χαρίεντα	εἰς	τοὺς χαρίεντας
	(τῷ χαρίεντι)		(τοῖς χαρίεσι)
Α.	τὸν χαρίεντα		τοὺς χαρίεντας
Κ.	ὦ χαρίεις		ὦ χαρίεντες.

Τὰ οὐδέτερα τῶν εἰς εις λήγουν εἰς εν· κλίνονται δὲ μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον· τὸ χαρίεν, τοῦ χαρίεντος, κ.τ.λ. τὸ δὲ πληθυντικὸν, τὰ χαρίεντα, κ.τ.λ.

Τὰ εἰς εις ἀποβάλλουν τὸ ι εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, πλὴν τῆς ἀρχαίας πληθυντικῆς δοτικῆς.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ αἱ εἰς εις μετοχαὶ, καθὼς, ὁ γραφθεὶς, τοῦ γραφθέντος· ὁ ἐξορισθεὶς, τοῦ ἐξορισθέντος, κ,τ,λ.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ιϛ ΑΡΣΕΝ. ΚΑΙ ΘΗΛΥΚΩΝ.

Ἀπὸ τὰ λήγοντα εἰς ις ἄλλα κλίνονται εἰς

τὰς πλαγίας πτώσεις διὰ τοῦ δ, καθὼς, ἡ κηλὶς, τῆς κηλίδος· ἡ πυραμὶς, τῆς πυραμίδος· ἡ κεραμὶς, τῆς κεραμίδος· ἡ ἀκρὶς, τῆς ἀκρίδος· ἡ ἔρις, τῆς ἔριδος· ἡ ἐλπὶς τῆς ἐλπίδος· ὁ Πάρις, τοῦ Πάριδος· ἄλλα διὰ τοῦ θ, καθὼς, ἡ ὄρνις, τῆς ὄρνιθος· ἄλλα διὰ τοῦ ν, καθὼς, ἡ ἀκτὶς, τῆς ἀκτῖνος· ἄλλα τέλος πάντων διὰ τοῦ τ, καθὼς, ἡ χάρις, τῆς χάριτος.

Κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα κλίνονται ὅλα, μὲ τὸ ἀνῆκον σύμφωνον.

[16]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.		Ἀριθμὸς Πληθηντικός.	
Ο.	ἡ	ἀκτὶς	αἱ	ἀκτῖνες
	τῆς	ἀκτῖνος	τῶν	ἀκτίνων
Δ. εἰς	τὴν	ἀκτῖνα	εἰς τὰς	ἀκτῖνας
	(τῇ	ἀκτῖνι)	(ταῖς	ἀκτῖσι)
Α.	τὴν	ἀκτῖνα	τὰς	ἀκτῖνας
Κ.	ὦ	ἀκτὶς	ὦ	ἀκτῖνες.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ εἰς ις παροξύτονα κάμνουν τὴν ἑνικὴν αἰτιατικὴν εἰς ιν, καθὼς, ἡ ἔρις, τῆς ἔριδος, τὴν ἔριν· ἡ χάρις, τῆς χάριτος, τὴν χάριν· ὁ Πάρις, τοῦ Πάριδος, τὸν Πάριν· καὶ τὰ σύνθετα δύσερις, δυσέριδος· ἄχαρις, ἀχάριδος· ἄπολις, ἀπόλιδος.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ εἰς υς θηλυκὰ, διὰ τοῦ δ ὅμως, καθὼς, ἡ χλα-

μὺς, τῆς χλαμύδος· ἡ πηλαμὺς, τῆς πηλαμύδος, ὁ, ἡ, νέηλυς, νεήλυδος.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ οτης ΘΗΛΥΚΩΝ.

Ἀπὸ τὰ εἰς ος ἐπίθετα γίνονται ὀνόματα θηλυκὰ εἰς οτης, τὰ ὁποῖα φανερόνουν ἰδιότητά τινὰ τοῦ ὑποκειμένου, καθὼς, ἀπὸ τὸ ἅγιος, ἁγιότης· νόμιμος, νομιμότης· ἄγριος, ἀγριότης· ἀχρεῖος, ἀχρειότης· σφοδρὸς, σφοδρότης· λαμπρὸς, λαμπρότης, κ.τ.λ. Ὅλα τὰ τοιαῦτα κλίνονται κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

[15]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	ἡ λαμπρότης	αἱ λαμπρότητες
Γ.	τῆς λαμπρότητος	τῶν λαμπροτήτων
Δ.	εἰς τὴν λαμπρότητα	εἰς τὰς λαμπρότητας
	(τῇ λαμπρότητι)	(ταῖς λαμπρότησι)
Α.	τὴν λαμπρότητα	τὰς λαμπρότητας
Κ.	ὦ λαμπρότης	ὦ λαμπρότητες.

ΘΗΛΥΚΑ ΕΙΣ υτης.

Ἀπὸ τὰ εἰς υς ἐπίθετα γίνονται ὀνόματα θηλυκὰ εἰς υτης, σημαίνοντα ποιότητα τοῦ ὑποκειμένου, καθὼς, γλυκὺς γλυκύτης· ταχὺς, ταχύτης· βραδὺς, βραδύ-

τ η ς· κ.τ.λ. Ολα τὰ τοιαῦτα κλίνονται καθὼς τὰ εἰς οτης.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ως ΑΡΣΕΝΙΚΩΝ.

[16]

	'Αριθμὸς 'Ενικὸς		'Αριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	ἱδρὼς	οἱ	ἱδρῶτες
Γ.	τοῦ	ἱδρῶτος	τῶν	ἱδρώτων.
Δ. εἰς	τὸν	ἱδρῶτα	εἰς τοὺς	ἱδρῶτας
	(τῷ	ἱδρῶτι)	(τοῖς	ἱδρῶσι)
Α.	τὸν	ἱδρῶτα	τοὺς	ἱδρῶτας
	ὦ	ἱδρὼς	ὦ	ἱδρῶτες

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΟΝΟΣΥΛΛΑΒΩΝ.

[17] τὸ φῶς (φάος).

	'Αριθμὸς 'Ενικός.		'Αριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	τὸ	φῶς	τὰ	φῶτα
Γ.	τοῦ	φωτὸς	τῶν	φώτων
Δ. εἰς	τὸ	φῶς	εἰς τὰ	φῶτα
	(τῷ	φωτί)	(τοῖς	φωσί)
Α.	τὸ	φῶς	τὰ	φῶτα
Κ.	ὦ	φῶς	ὦ	φῶτα

[18] τὸ οὖς [οὖας].

	'Αριθμὸς 'Ενικός.		'Αριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	τὸ	οὖς	τὰ	ὦτα
Γ.	τοῦ	ὠτὸς	τῶν	ὤτων
Δ. εἰς	τὸ	οὖς	εἰς τὰ	ὦτα
	(τῷ	ὠτί)	(τοῖς	ὠσί)
Α.	τὸ	οὖς	τὰ	ὦτα
Κ.	ὦ	οὖς	ὦ	ὦτα

[19] ὁ παῖς

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.			Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	παῖς		οἱ	παῖδες
Γ.	τοῦ	παιδὸς		τῶν	παίδων
Δ. εἰς	τὸν	παῖδα	εἰς	τοὺς	παῖδας
	(τῷ	παιδὶ)		(τοῖς	παισί)
Α.	τὸν	παῖδα		τοὺς	παῖδας
	ὦ	παῖ		ὦ	παῖδες

[20] ὁ Ποῦς.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.			Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	ὁ	ποῦς		οἱ	πόδες
Γ.	τοῦ	ποδὸς		τῶν	ποδῶν
Δ. εἰς	τὸν	πόδα	εἰς	τοὺς	πόδας
	(τῷ	ποδί)		(τοῖς	ποσὶ)
Α.	τὸν	πόδα		τοὺς	πόδας
Κ.	ὦ	ποῦς		ὦ	πόδες

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ α ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ.

[12]

	Ἀριθμὸς Ἑνικός·			Ἀριθμὸς Πληθυντικός.	
Ο.	τὸ	σῶμα		τὰ	σώματα
Γ.	τοῦ	σώματος		τῶν	σωμάτων
Δ. εἰς	τὸ	σῶμα	εἰς	τὰ	σώματα
	(τῷ	σώματι)		(τοῖς	σώμασι)
Α.	τὸ	σῶμα		τὰ	σώματα
Κ.	ὦ	σῶμα		ὦ	σώματα.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται ὅλα τὰ εἰς

α οὐδέτερα, ὁποῖα εἶναι καὶ τὰ ἀκόλουθα, βῆμα, γράμμα, δῶμα, ζῶσμα, θρέμμα, καῦμα, ἅρπαγμα, εὕρημα.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ι ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ.

[22]

	'Αριθμὸς 'Ενικός.		'Αριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	τὸ	μέλι	Δὲν κλίνεται εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμόν· κοινῶς ὅμως λέγουν τὰ μέλια, ὡς ἀπὸ ὀνομαστικὴν ἑνικὴν, τὸ μέλιον.
Γ.	τοῦ	μέλιτος	
Δ.	εἰς τὸ	μέλι	
	(τῷ	μέλιτι)	
Α.	τὸ	μέλι	
Κ.	ὦ	μέλι	

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΕΙΣ υ.

Τὸ γόνυ, καὶ δόρυ, κλίνονται καθὼς τὰ εἰς ας οὐδέτερα (βλέπ. 12), ὡς ἀπὸ 'Ονομαστικὴν γόνας δόρας.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΥΝΑΙΡΟΥΜΕΝΑ.

'Απὸ τὰ περιττοσύλλαβα ὀνόματα εἶναι πολλὰ τὰ ὁποῖα συναιροῦνται εἰς πτώσεις τινὰς, ὅθεν λέγονται συνῃρημένα. Εἰς τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα τῆς κλίσεως τούτων βάλλονται εἰς τὴν πρώτην στήλην αἱ συνῃρημέναι πτώσεις, τὰς ὁποίας συνειθίζουν τὰ

μεταχειρίζωνται, καὶ εἰς τὴν δευτέραν ἡ ἀσυναίρετος κατάληξίς των.

ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΕΙΣ ης.

[1]

Συνηρημένα.	Ἀσυν.	Συνηρημένα	Ἀσυν.
ὁ Δημοσθένης		Δημοσθένεις	—νεες
τοῦ Δημοσθένους	—νεος	Δημοσθενῶν	—νεων
(τῷ Δημοσθένει)	—νεϊ	(Δημοσθένεσι)	
τὸν Δημοσθένη	—νεα	Δημοσθένεις	—νεας
ὦ Δημόσθενες		Δημοσθένεις	—νεες

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ Ἀριστοφάνης, ὁ Σωκράτης, ὁ Ἰσοκράτης, ὁ Κλεάνθης, κ.τ.λ.

Τὰ εἰς ης κύρια κάμνουν τὴν Αἰτιατικὴν ϗ εἰς ην, καθὼς τὰ ἰσοσύλλαβα τῆς πρώτης κλίσεως· οὕτω λέγομεν, τὸν Δημοσθένην, τὸν Σωκράτην, κ.τ.λ.

Ἡ Κλητικὴ, καθὼς βλέπεις, μεταβάλλει τὸ η τῆς Ὀνομαστικῆς εἰς ες, καὶ ἀναβιβάζει τὸν τόνον· κοινῶς ὅμως μεταχειριζόμεθα τὴν Ὀνομαστικὴν ἀποσιωπῶντες μόνον τὸ ς.

ΕΠΙΘΕΤΑ ΕΙΣ ης.

Τὰ εἰς ης περιττοσύλλαβα ἐπίθετα εἶναι ὅλα κοινὰ κατὰ τὸ γένος, καὶ κλίνονται κατὰ

τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα· πρέπει μόνον να βάλλεται ὁ τόνος εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν, ὅπου τὸν ἔχει και ἡ Ὀνομαστικὴ, καθὼς τὸ βλέπεις καὶ εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

[2]

Συνῃρημένα	Ἀσυν.	Συνῃρημένα	Ἀσυν
ὁ ἀληθὴς		οἱ ἀληθεῖς	—θέες
τοῦ ἀληθοῦς	—θέος	τῶν ἀληθῶν	—θέων
(τῷ ἀληθεῖ)	—θέϊ	(τοῖς ἀληθέσι)	
τὸν ἀληθῆ	—θέα	τοὺς ἀληθεῖς	—θέας
ὦ ἀληθὴς		ὦ ἀληθεῖς	—θέες

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ ψευδὴς, ὁ ἀτυχὴς, ὁ εὐτυχὴς ὁ εὐσεβὴς, ὁ εὐπειθὴς ὁ ἐπιμελὴς, ὁ χρηστοήθης, ὁ κακοήθης.

Σημείωσε ὅμως ὅτι τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ ἦθος, κάμνουν τὴν πληθυντικὴν Γενικὴν παροξυτόνων· Οὕτω λέγουν τῶν χρησοήθων, ὄχι τῶν χρηστοηθῶν, κ.τ.λ.

ΤΥΠΟΣ ΕΙΣ ες ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

Τὰ εἰς ες οὐδέτερα ἐπίθετα γίνονται ἀπὸ τὰ εἰς ης ἀρσενικὰ ἐπίθετα· καὶ ὀξύνονται μὲν, ἐὰν ὀξύνεται καὶ τὸ ἀρσενικὸν, καθὼς, ὁ ἀληθὴς, τὸ ἀληθές· ὁ ψευδὴς, τὸ ψευδές· ὁ ἀκριβὴς, τὸ ἀκρι-

βίς· προπαροξύνονται δὲ, ἐὰν τὸ ἀρσενικὸν παροξύνεται, καθὼς εἰς τὰ σύνθετα ὁ φιλαλήθης, τὸ φιλάληθες· ὁ χρησοήθης, τὸ χρησόηθες· κλίνονται δὲ οὕτω.

[3]

Συνηρημένα	Ἀσυν.	Συνηρημένα	Ἀσυν.
τὸ ἀληθὲς		τὰ ἀληθῆ	—θέα
τοῦ ἀληθοῦς	—θέος	τῶν ἀληθῶν	—θέων
(τῷ ἀληθεῖ)	—θέϊ	(τοῖς ἀληθέσι)	
τὸ ἀληθὲς		τὰ ἀληθῆ	—θέα
ὦ ἀληθὲς		ὦ ἀληθῆ	—θέα.

ΚΥΡΙΑ ΕΙΣ κλης.

[4]

ὁ Περικλῆς
τοῦ Περικλέους
(τῷ Περικλεῖ)
τὸν Περικλέα ἢ Περικλῆ
ὦ Περίκλεις.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Καλλικλῆς, ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Θεμιςοκλῆς, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

Τὰ κύρια ταῦτα ὀνόματα εἶναι σύνθετα ἀπὸ τὴν λέξιν κλέος, καὶ συναιροῦνται καθ'

ὅλας τὰς πτώσεις· ἡ ἀσυναίρετος αὐτῶν κλίσις εἶναι, παραδείγματος χάριν, Περικλέης, Περικλέεος, Περικλέεϊ, Περικλέεα, Περίκλεες· τῶν ὁποίων αἱ συνειθιζόμεναι συναιρέσεις εἶναι ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας βλέπεις εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΟϹ ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ.

[5]

Συνηρημένα		Ἀσυν.	Συνηρημένα		Ἀσυν.
τὸ	τεῖχος		τὰ	τείχη	—χεα
τοῦ	τείχους	—χεος	τῶν	τειχῶν	—χέων
(τῷ)	τείχει)	—χεϊ	(τοῖς	τείχεσι)	
τὸ	τεῖχος		τὰ	τείχη	—χεα
ὦ	τεῖχος		ὦ	τείχη	—χεα.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, τὸ πλάτος, τὸ μῆκος, τὸ βάθος, τὸ ἄνθος, τὸ κράτος, τὸ στῆθος, τὸ ἦθος.

Τὰ εἰς ης ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ, καὶ τὰ εἰς ες καὶ ος οὐδέτερα λαμβάνουν τὴν συναίρεσιν εἰς ὅλας ἐκείνας τὰς πτώσεις, ὅπου συμπίπτουν δύο φωνήεντα εἰς τὸν ἀσυναίρετον σχηματισμόν· καὶ τὰ μὲν εο συναιροῦνται εἰς ου· τὰ δὲ εϊ εἰς ει· τὰ δὲ εα εἰς η· καὶ τὰ εω εἰς ω.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ις ΑΡΣΕΝΙΚΩΝ. ΚΑΙ ΘΗΛΥΚΩΝ.

[6]

Συνῃρημένα	Ἀσυν.	Συνῃρημένα	Ἀσυν.
ὁ	ὄφις	οἱ	ὄφεις—εες
τοῦ	ὄφεως	τῶν	ὄφεων
(τῷ	ὄφει)—εϊ	(τοῖς	ὄφεσι)
τὸν	ὄφιν	τοὺς	ὄφεις—εας
ὦ	ὄφι, ἢ ὄφις	ὦ	ὄφεις

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ, πέλεκυς, πρέσβυς.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ μάντις, ἡ πόλις, ἡ τάξις, ἡ πρᾶξις, ἡ θέσις, ἡ ἀκρόπολις, ἡ μέθεξις, ἡ ἔφεσις, ἡ ἄνεσις, ἡ παράδοσις, κ.τ.λ.

Παρατήρησε ὅτι ἡ Γενικὴ ἑνικὴ καὶ πληθυντικὴ τῶν ὀνομάτων τούτων παροξύνεται.

Τὰ ἀκόλουθα ὅμως, ὁ ἰχθὺς, ἡ δρῦς, ὁ βότρυς, *καὶ γενικῶς ὅσα ἄλλα οὐσιαστικὰ λήγοντα εἰς* υς, *δὲν μεταβάλλουν τὸ* υ *εἰς* ε, *ταῦτα κάμνουν τὴν ἑνικὴν Γενικὴν εἰς* ος, *ἔχουν τὴν πληθυντικὴν Γενικὴν παροξύτονον, καὶ δὲν λαμβάνουν συναίρεσιν παρὰ εἰς τὴν Ὀνομαστικὴν, Αἰτιατικὴν, καὶ Κλητικὴν τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, καθὼς,* ὁ ἰχθὺς, τοῦ ἰχθύος, (τῷ ἰχθύϊ), τὸν ἰχθύν· οἱ ἰχθύες, ꙃ

συνηρημένως ἰχθῦς, τῶν ἰχθύων, (τοῖς ἰχθύσι), τοὺς ἰχθύας, καὶ συνηρημένως ἰχθῦς, ὦ ἰχθύες, καὶ συνηρημένως ἰχθῦς.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ εἰς ι οὐδέτερα, ὁποῖα τὰ ἀκόλουθα, τὸ σύναπι, τὸ κιννάβαρι, τὸ στίμμι, τὸ πέπερι.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ υ ΟΥΔΕΤΕΡΩΝ.

[7]

Συνηρημένα	'Ασυν.	Συνηρημένα	'Ασυν.
τὸ ἄστυ		τὰ ἄστη	—εα
τοῦ ἄστεως	ἢ—ο.	τῶν ἀστέων	
(τῷ ἄστει)	—εϊ	(τοῖς ἄστεσι)	
τὸ ἄστυ		τὰ ἄστη	—εα
ὦ ἄστυ		ὦ ἄστη	—εα

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ υς ΕΠΙΘΕΤΩΝ.

[8]

Συνηρημένα	'Ασυν.	Συνηρημένα	'Ασυν.
ὁ ταχὺς		οἱ ταχεῖς	—χέες
τοῦ ταχέος		τῶν ταχέων	
(τῷ ταχεῖ)	—ταχέϊ	(τοῖς ταχέσι)	
τὸν ταχὺν		τοὺς ταχεῖς	—χέας
ὦ ταχὺς		ὦ ταχεῖς	—χέες

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ

ἀκόλουθα, ὁ ὀ ξ ὺ ς, ὁ β ρ α δ ὺ ς, ὁ δ ρ ι-μ ὺ ς, ὁ γ λ υ κ ὺ ς, ὁ ε ὐ θ ὺ ς.

Οὕτω κλίνονται καὶ τὰ οὐδέτερά των, τ ὸ τ α χ ὺ, τ ὸ ὀ ξ ὺ, τ ὸ β ρ α δ ὺ, τ ὸ δ ρ ι μ ὺ, τ ὸ γ λ υ κ ὺ, τ ὸ ε ὐ θ ύ· εἰς τὸν πληθυντικὸν ὅμως ἀριθμὸν λέγουν χωρὶς συναίρεσιν τ ὰ τ α χ έ α, τ ὰ ὀ ξ έ α, κ.τ.λ.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ως ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣ ω ΘΗΛΥΚΩΝ.

[9]

Συνηρημένα	Ἀσυν.		Ἀσυναίρετον
ἡ αἰδὼς		αἱ	αἰδοὶ
τῆς αἰδοῦς	—δόος	τῶν	αἰδῶν
(τῇ αἰδοῖ)	—δόϊ	ταῖς	αἰδοῖς)
τὴν αἰδῶ	—δόα	τὰς	αἰδοὺς
ὦ αἰδοῖ		ὦ	αἰδοί.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ εἰς ω, ἡ ἠ χ ὼ, ἡ Λ η τ ὼ, ἡ Σ α π φ ὼ, ἡ Γ ο ρ γ ώ· τούτων ὅμως ἡ ἑνικὴ Αἰτιατικὴ δὲν περισπᾶται, ἀλλ' ὀξύνεται.

ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ευς.

[10]

Συνῃρημένα	Ἀσυν.	Συνῃρημένα	Ἀσυν.
ὁ βασιλεὺς		οἱ βασιλεῖς	— λέες
τοῦ βασιλέως		τῶν βασιλέων	
(τῷ βασιλεῖ)	—λέϊ	(τοῖς βασιλεῦσι)	
τὸν βασιλέα		τοὺς βασιλεῖς	—λέας
ὦ βασιλεῦ, ἢ βασιλεὺς		ὦ βασιλεῖς	—λέες

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀκόλουθα, ὁ χαλκεὺς, ὁ κναφεὺς, ὁ κεραμεὺς, ὁ συγγραφεὺς, ὁ γραμματεὺς, ὁ ἱερεὺς, ὁ ἀρχιερεὺς, ὁ ἱππεὺς, ὁ κουρεὺς, ὁ φονεὺς, ὁ Πειραιεύς.

Σημείωσε ὅτι ὅσα ἔχουν πρὸ τῆς καταλήξεως ευς, φωνῆεν, ἢ δίφθογγον, τούτων ἡ ἑνικὴ Γενικὴ συναιρεῖται εἰς ῶς, καὶ ἡ Αἰτιατικὴ εἰς ᾶ, καθὼς, ὁ Πειραιεὺς, τοῦ Πειραιῶς, τὸν Πειραιᾶ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ ΕΙΣ ΤΑ ΠΕΡΙΤΤΟΣΥΛΛΑΒΑ.

Ὅλα σχεδὸν τὰ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ περιττοσύλλαβα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης ἡ σημερινὴ μετέβαλεν εἰς ἰσοσύλλαβα κατὰ τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν, κάμνουσα Ὀνομαστι-

κὴν τῶν μὲν θηλυκῶν τὴν ἑνικὴν Αἰτιατικὴν, τῶν δὲ ἀρσενικῶν τὴν ἀσυναίρετον πληθυντικὴν Αἰτιατικὴν, ἢ μᾶλλον τὴν ἑνικὴν μὲ προσθήκην τῦ ς διὰ τὸν ἀρσενικὸν σχηματισμόν· οὕτω λέγουν, ἡ ὄ ρ ν ι θ α, ἡ π έ ρ δ ι κ α, ἡ κ ε ρ α μ ί δ α, ὁ β α σ ι λ έ α ς, ὁ ἱ ε ρ έ α ς, φυλάττοντες τὸ α καὶ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις. Ἐμπορεῖ τις ὅμως ἀπὸ τὰς τοιαύτας κοινὰς Ὀνομαστικὰς νὰ εὑρίσκῃ τῶν πλειοτέρων τὴν ἀρχαίαν Ὀνομαστικὴν, ἐὰν θέλῃ νὰ δίδῃ εἰς τὴν Γλῶσσαν εὐγενεστέραν μορφὴν, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

ά. Ὅταν ἡ κοινὴ Ὀνομαςικὴ τελειόνῃ εἰς ο ν τ α ς, καθὼς, ὁ γ έ ρ ο ν τ α ς, ὁ λ έ ο ν τ α ς, ὁ ἄ ρ χ ο ν τ α ς, ἀποκόπτοντες τὴν λήγουσαν τ α ς, καὶ τρέποντες τὸ ο εἰς ω, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν Ὀνομαςικὴν, ὁ γ έ ρ ω ν, ὁ λ έ ω ν, ὁ ἄ ρ χ ω ν.

β'. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειόνῃ εἰς α ν τ α ς καθὼς, ὁ γ ί γ α ν τ α ς, ὁ Ἄ τ λ α ν τ α ς, ὁ Α ἴ α ν τ α ς, ἀποκόπτοντες τὴν λήγουσαν τ α ς, καὶ μεταβάλλοντες τὸ ν εἰς ς, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν, ὁ γ ί γ α ς, ὁ Ἄ τ λ α ς, ὁ Α ἴ α ς.

γ.' Ὅταν ἡ κοινὴ τελειόνῃ εἰς ω τ α ς, καθὼς, ὁ ἱ δ ρ ώ τ α ς, ὁ γ έ λ ω τ α ς, ὁ ἔ ρ ω τ α ς, ἀποκόπτοντες τὴν λήγουσαν τ α ς, καὶ προσθέτοντες τὸ ς, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν, ὁ ἱ δ ρ ὼ ς, ὁ γ έ λ ω ς, ὁ ἔ ρ ω ς.

δʹ. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειόνῃ εἰς κ α ς, γ α ς, χ α ς, καθὼς, ὁ κ ό ρ α κ α ς, ὁ κ ό λ α κ α ς, ὁ μ ύ ρ μ η κ α ς, ὁ ἅ ρ π α γ α ς, ὁ τ έ τ τ ι-γ α ς, ὁ λ ά ρ υ γ γ α ς, ὁ φ ά ρ υ γ γ α ς, ὁ β ή χ α ς, ἀποκόπτοντες τὴν ας κατάληξιν, ἢ βάλλοντες ξ ἀντὶ τοῦ κ, γ, ἢ χ, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν, ὁ κ ό ρ α ξ, ὁ κ ό λ α ξ, ὁ μ ύ ρ-μ η ξ, ὁ ἅ ρ π α ξ, ὁ τ έ τ ι ξ, ὁ λ ά ρ υ γ ξ, ὁ φ ά ρ υ γ ξ, ὁ β ή ξ.

έ. Ὅταν ἡ κοινὴ τελειόνῃ εἰς β α ς, ἢ π α ς, καθὼς, ὁ Ἄ ρ α β α ς, ὁ Α ἰ θ ί ο-π α ς, ἀποκόπτοντες τὸ ας, καὶ βάλλοντες ψ ἀντὶ τοῦ π, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν ὁ Ἄ ρ α ψ, ὁ Α ἰ θ ί ο ψ.

ϛʹ. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς ε α ς, ἡ ἀρ-χαία κάμνει εἰς ευς, καθὼς ὁ ἱ ε ρ έ α ς, ὁ ἱ ε ρ ε ύ ς· ὁ Ὀ δ υ σ σ έ α ς, ὁ Ὀ δ υ σ σ ε ύ ς· ὁ Ἀ χ ι λ λ έ α ς, ὁ Ἀ χ ι λ λ ε ύ ς· ὁ β α σ ι-λ έ α ς, ὁ β α σ ι λ ε ύ ς.

ζʹ. Ὅταν ἡ κοινὴ εἶναι εἰς η ν α ς, ἢ ε ν α ς, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς η ν, καθὼς, ὁ Ἕ λ λ η ν α ς, ὁ Ἕ λ λ η ν· ὁ σ ω λ ή ν α ς, ὁ σ ω λ ή ν· ὁ λ ι μ έ ν α ς, ὁ λ ι μ ή ν· ὁ π ο ι-μ έ ν α ς, ὁ π ο ι μ ή ν· ὁ α ὐ χ έ ν α ς, ὁ α ὐ-χ ή ν·

ή. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς ε ρ α ς, ἡ ἀρ-χαία κάμνει εἰς ηρ, καθὼς, ὁ ἀ έ ρ α ς, ὁ ἀ ή ρ· ὁ π α τ έ ρ α ς, ὁ π α τ ή ρ.

θʹ. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς η ρ α ς, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς ηρ, καθὼς, ὁ σ ω τ ή-

ρας, ὁ σωτήρ. Ὅταν εἰς υρας, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς υρ, ἢ υς, καθὼς, ὁ μάρτυρας, ὁ μάρτυρ, ἢ μάρτυς.

ί. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς ορας, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς ωρ, καθὼς, ὁ αὐτοκράτορας, ὁ αὐτοκράτωρ· ὁ ῥήτορας, ὁ ῥήτωρ.

ιά. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς ωνας, ἡ ἀρχαία κάμνει εἰς ων, καθὼς, ὁ αἰῶνας, ὁ αἰών· ὁ ἀγκῶνας, ὁ ἀγκών· ὁ ἄμβωνας, ὁ ἄμβων.

Μὲ τοιαύτην τινὰ ἀποκοπὴν εὑρίσκεται καὶ τῶν θηλυκῶν ἡ ἀρχαία ὀνομαστική· οὕτω,

ά. Ὅταν ἡ κοινὴ ἦναι εἰς θα, δα, να, ἀποκόπτοντες τὰς συλλαβὰς ταύτας, καὶ προσθέτοντες ς, κάμνομεν τὴν ἀρχαίαν ὀνομαστικήν· καθὼς, ὄρνιθα, ἡ ὄρνις ἡ ἐλπίδα, ἡ ἐλπίς· ἡ λαμπάδα, ἡ λαμπάς· ἡ ἀκτίνα, ἡ ἀκτίς.

β'. Τῶν εἰς βα, γα, κα, ἢ κτα, ἡ ἀρχαία ὀνομαστικὴ λήγει εἰς ξ, καθὼς, ἡ φλέβα, ἡ φλέψ· ἡ αἶγα, ἡ αἴξ· ἡ μάστιγα, ἡ μάστιξ· ἡ σάλπιγγα, ἡ σάλπιγξ· ἡ φλόγα, ἡ φλόξ· ἡ νύκτα, ἡ νύξ· ἡ προῖκα, ἡ προίξ· ἡ τρίχα, ἡ θρίξ.

γ'. Τῶν εἰς τα, κάμνει εἰς της, καθὼς ἡ ὁσιότητα, ἡ ὁσιότης· ἡ ἁγιότητα, ἡ ἁγιότης.

δ'. Τῶν εἰς τερα κάμνει εἰς τηρ, κα-

θὼς ἡ μ η τ έ ρ α, ἡ μ ή τ η ρ· ἡ θ υ γ α-τ έ ρ α, ἡ θ υ γ ά τ η ρ.

έ. Τῶν εἰς ο ν α κάμνει εἰς ω ν, καθὼς, ἡ τ ρ υ γ ό ν α, ἡ τ ρ υ γ ώ ν· ἡ ε ἰ κ ό ν α, ἡ ε ἰ κ ώ ν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

1. *Τί εἶναι τὰ Συγκριτικὰ καὶ Ὑπερθετικά;* 2. *Πῶς σχηματίζονται;*

1. *Τί εἶναι τὰ Συγκριτικὰ καὶ Ὑπερθετικά;*

Μὲ τὰ λεγόμενα Οὐσιαστικὰ ὀνόματα, φανερόνομεν ἁπλῶς τὰ πράγματα ὀνομάζοντες αὐτά. Μὲ τὰ ἐπίθετα φανερόνομεν ὁποῖα εἶναι τὰ πράγματα, ἢ ὁποῖα μᾶς φαίνονται· ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον κάμνει τὸ πρᾶγμα νὰ ἦναι, ἢ νὰ μᾶς φαίνεται τοιοῦτον, ἢ τοιοῦτον, γλυκὺ, παραδείγματος χάριν, ἢ πικρόν· ὠφέλιμον, ἢ βλαπτικὸν, λέγεται π ο ι ό τ η ς. Ἀλλὰ μία τις ποιότης δὲν εὑρίσκεται πάντοτε ἀπαραλλάκτως ἡ αὐτὴ εἰς δύο, καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον εἰς πολλὰ πράγματα Ἐμπορεῖ. τφόντι νὰ ἦναι εἰς τὸ ἓν πλέον καλὴ παρὰ εἰς τὸ ἄλλο. Ὅταν λοιπὸν συγκρίνομεν δύο τινὰ πράγματα μεταξύ των, ἤγουν, ὅταν ἐξετάζωμεν αὐτὰ, διὰ νὰ γνωρίσωμεν ποῖον ἔχει μίαν τινὰ ποιότητα πλέον καλὴν, ἢ πλέον κακὴν παρὰ τὸ ἄλλο δίδομεν εἰς τὸ ἐπίθετον σχηματισμὸν τινὰ ἰδιαίτερον, μὲ τὸν ὁποῖον

φανερόνομεν τὴν κρίσιν μας περὶ τῆς ποιότητος ἐκείνης. Οὕτω, παραδείγματος χάριν, συγκρίνοντες κατὰ τὸ πλάτος δρόμον τινὰ μὲ ἄλλον, λέγομεν ὅτι εἶναι π λ α τ ύ τ ε ρ ο ς παρὰ ἐκεῖνον· συγκρίνοντες αὐτὸν μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους καὶ εὑρίσκοντες ὅτι εἶναι ὁ πλέον πλατὺς, λέγομεν ὅτι εἶναι π λ α τ ύ τ α τ ο ς. Ἀπὸ τοὺς δύο τούτους σχηματισμοὺς τοῦ ἐπιθέτου π λ α τ ὺ ς, ὁ πρῶτος, π λ α τ ύ τ ε ρ ο ς, λέγεται Συγκριτικόν· ὁ δεύτερος, π λ α τ ύ τ α τ ο ς λέγεται Ὑπερθετικόν· τὸ δὲ ἐπίθετον π λ α τ ὺ ς, λέγεται ὡς πρὸς τὲς σχηματισμοὺς τούτους Θετικόν. Τὸ Θετικὸν φανερόνει καθ' ἑαυτὴν τὴν φυσικὴν ποιότητα τοῦ προσώπου, ἢ πράγματος, καθὼς, π λ α τ ὺ ς, π ι κ ρ ὸ ς, ὑ ψ η λ ό ς· τὸ Συγκριτικὸν, π λ α τ ύ τ ε ρ ο ς, π ι κ ρ ό τ ε ρ ο ς, ὑ ψ η λ ό τ ε ρ ο ς, φανερώνει τὴν ποιότητα ἀνωτέραν, ἢ κατωτέραν εἰς ἕν τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα παρὰ εἰς ἄλλο· τὸ Ὑπερθετικὸν π λ α τ ύ τ α τ ο ς, π ι κ ρ ό τ α τ ο ς, ὑ ψ η λ ό τ α τ ο ς, φανερόνει τὴν ποιότητα ταύτην εἰς τὸν πλέον ὑψηλὸν, ἢ εἰς τὸν πλέον ταπεινὸν βαθμὸν ὡς πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα πρόσωπα ἢ πράγματα.

2. *Πῶς σχηματίζονται τὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά;*

ά. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς ος, τὸ συγκριτικὸν αὐτοῦ σχηματίζεται εἰς ώτερος, ἢ ότερος, καὶ τὸ ὑπερθετικὸν εἰς ώτατος, ἢ ότατος, ἤγουν ἀποβάλλεται τὸ ς, καὶ προστίθεται διὰ μὲν τὸ συκγριτικὸν, τ ε ρ ο ς, διὰ δὲ

τὸ ὑπερθετικὸν τ α τ ο ς, τὸ δὲ ο, μεταβάλλεται εἰς ω, ἐὰν ἡ παραλήγȣσα τοῦ θετικȣ῀ ἦναι βραχεῖα, καθὼς, π λ ο ύ σ ι ο ς, π λ ȣ σ ι ώ τ ε-ρ ο ς, π λ ο υ σ ι ώ τ α τ ο ς· φυλάττεται δὲ, ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ θετικοῦ ἦναι φύσει μακρὰ, η δηλαδὴ, ω, ἢ δίφθογγος· ἢ ἐὰν ἦναι θέσει μακρὰ, ἤγουν βραχὺ φωνῆεν ἢ δίχρονον ἐμπρὸς ἀπὸ κανὲν διπλοῦν, Ζ, Ξ, Ψ, ἢ ἀπὸ δύο σύμφωνα, καθὼς, σ κ λ η ρ ὸ ς, σ κ λ η ρ ό τ ε ρ ο ς, σ κ λ η ρ ό τ α τ ο ς· μ ε γ α-λ ό φ ω ν ο ς, μ ε γ α λ ο φ ω ν ό τ ε ρ ο ς, μ ε-γ α λ ο φ ω ν ό τ α τ ο ς· π α λ α ι ὸ ς, π α λ α ι-ό τ ε ρ ο ς, π α λ α ι ό τ α τ ο ς· ἔ ν δ ο ξ ο ς, ἐ ν δ οξ ό τ ε ρ ο ς, ἐ ν δ ο ξ ό τ α τ ο ς· ἁ δ ρ ὸ ς, ἁ δ ρ ό τ ε ρ ο ς, ἁ δ ρ ό τ α τ ο ς· οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ, ἄ ξ ι ο ς, λ ό γ ι ο ς, ὀ ρ θ ὸ ς, κ α μ-π ύ λ ο ς, π ο ι κ ί λ ο ς, κ.τ..λ.

β΄. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς υς, ἀποβάλλεται τὸ ς, καὶ προσθέτονται τὰ χαρακτηρι-στικὰ τῆς συγκρίσεως, τὸ τ ε ρ ο ς διὰ τὸ συγκριτικὸν, καὶ τὸ τ α τ ο ς διὰ τὸ ὑπερθε-τικὸν, καθὼς, τ α χ ὺ ς, τ α χ ύ τ ε ρ ο ς, τ α-χ ύ τ α τ ο ς· τ ρ α χ ὺ ς, τ ρ α χ ύ τ ε ρ ο ς, τ ρ α χ ύ τ α τ ο ς. π α χ ὺ ς, π α χ ύ τ ε ρ ο ς, π α χ ύ τ α τ ο ς. γ λ υ κ ὺ ς, γ λ υ κ ύ τ ε ρ ο ς, γ λ υ κ ύ τ α τ ο ς· οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ, ὀ ξ ὺ ς, ἀ μ β λ ὺ ς, ε ὐ θ ύ ς.

γ΄. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς ους συνῃρημένον ἀπὸ τὰ εἰς οος προσθέτονται ἁπλῶς τὰ χαρακτηριστικὰ, καθὼς ἀ γ χ ί ν ο υ ς,

ἀγχινούςερος, ἀγχινούςατος· ὀξύνους, ὀξυνούστερος, ὀξυνούστατος· ἁπλοῦς, ἁπλούστερος, ἁπλούςατος.

δ.' Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς ης, μεταβάλλεται τὸ η εἰς ε, καὶ προσθέτονται τὰ χαρακτηριστικὰ, καθὼς, ἀληθὴς ἀληθέςερος, ἀληθέςατος· ἐπιμελὴς, ἐπιμελέςερος, ἐπιμελέςατος· εἰλικρινὴς, εἰλικρινέςερος, εἰλικρινέςατος· οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ ἀψευδὴς, θεοσεβὴς, χρισοήθης, φιλαλήθης.

έ. Ἐὰν τὸ θετικὸλ λήγῃ εἰς ες, ἀποβάλλεται τὸ ι, καὶ προσθέτονται τὰ χαρακτηριςικὰ, ὡς, χαρίεις, χαριέςερος, χαριέςατος.

ϛ. Ἐὰν τὸ θετικὸν λήγῃ εἰς ων, μεταβάλλεται τὸ ω εἰς ο, ϗ προσθέτονται, ἐδῶ χαρακτηριςικὰ εςερος, εςατος, καθὼς, εὐδαίμων, εὐδαιμονέςερος, εὐδαιμονέςατος· σώφρων, σωφρονέςερος, σωφρονέςατος· οὕτω καὶ ἀπὸ τὰ, εὐγνώμων, ἀκτήμων, δεισιδαίμων, εἰδήμων, κ.τ.λ·

Εἶναι ὅμως τινὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικὰ, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν φυλάττεται ὁ τακτικὸς σχηματισμὸς, τὸν ὁποῖον εἴδαμεν εἰς τὰ ἀνωτέρω.

ά. Τὸ συγκριτικὸν τοῦ λάλος εἶναι εἰς

τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, λαλίςερος, τὸ ὁποῖον καὶ ἡμεῖς ἐμποροῦμεν νὰ μεταχειριζώμεθα. Τοῦ ἐῤῥωμένος ἐῤῥωμενέςερος· οὕτω καὶ ἡμεῖς λέγομεν προκομμένος, προκομμενέςερος.

β'. Τὸ συγκριτικὸν τοῦ καλὸς, καλήτερος (καλλίων, κρείττων, ἢ βελτίων, εἰς τὴν ἀρχαίαν), τὸ ὑπερθετικὸν, κάλλιςος, (καὶ κράτιςος, ἢ βέλτιςος, εἰς τὴν ἀρχαίαν).

γ'. Τὸ συγκριτικὸν τοῦ κακὸς, κακώτερος, (καὶ κακίων ἢ χείρων εἰς τὴν ἀρχαίαν), τὸ ὑπερθετικὸν, κάκιςος, ἢ χείριςος.

δ'. Μεγάλος καὶ μέγας, μεγαλήτερος (μείζων, εἰς τὴν ἀρχαίαν, μεγαλώτατος, ϗ μέγιςος (ὡς εἰς τὴν ἀρχαίαν).

ε'. Μικρὸς, μικρότερος (ἐλάσσων εἰς τὴν ἀρχαίαν, μικρότατος (ἐλάχιςος, εἰς τὴν ἀρχαίαν).

ς'. Πολὺς, πλειότερος (πλείων, εἰς τὴν ἀρχαίαν), τὸ ὑπερθετικὸν, πλεῖςος·

ζ'. Αἰσχρὸς, αἰσχρότερος [(αἰσχίων, εἰς τὴν ἀρχαίαν), τὸ ὑπερθετικὸν, αἰσχρότατος (αἴσχιςος, εἰς τὴν ἀρχαίαν).

Τὰ εἰς ων συγκριτικὰ, ὁποῖα τὰ, καλλίων, κρείττων, βελτίων, κακίων, χείρων, ἐλάσσων, ἢ ἐλάττων, τὰ

ὁποῖα εἶναι κοινὰ εἰς τὸ γένος, καὶ τὰ οὐδέτερα τούτων, κάλλιον, κρεῖττον, βέλτιον, κάκιον, χεῖρον, ἔλασσον, ἢ ἔλαττον, εἶναι περιττοσύλλαβα, καὶ κλίνονται κατὰ τὸ 5 (Σελ. 35) παράδειγμα τῆς Πέμπτης κλίσεως, μεταβάλλοντα ὅμως εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις τὸ ω εἰς ο· τὰ δὲ ἄλλα εἶναι ἰσοσύλλαβα, καὶ κλίνονται τὰ μὲν ἀρσενικὰ ϗ οὐδέτερα, κατὰ τὴν τρίτην, τὰ δὲ θηλυκά, κατὰ τὴν δευτέραν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛʹ.

1. Ἀριθμητικά. 2. Τακτικά.

1. *Ποῖα λέγονται Ἀριθμητικὰ ὀνόματα;*

Ἕκαστον πρᾶγμα θεωρούμενον καθ' ἑαυτό, εἶναι καὶ λέγεται ἕν, καθώς, εἷς ἵππος, μία συκῆ, ἓν μῆλον. Παρισταίνομεν τὸ ἓν γενικῶς μὲ τὴν λέξιν μονάς. Οὕτω ὁ εἷς ἵππος εἶναι μία μονάς· ἡ μία συκῆ, ὁμοίως μία μονάς. Πολλαὶ μονάδες λαμβανόμεναι ὁμοῦ κάμνουν ἄθροισμα, τὸ ὁποῖον λέγομεν ἀριθμόν· ὁ Ἀριθμὸς λοιπὸν εἶναι ἄθροισμα μονάδων· καὶ αἱ λέξεις, μὲ τὰς ὁποίας παρισταίνομεν τὰ ἀθροίσματα τῶν μονάδων, λέγονται ἀριθμητικὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν ἀπὸ τὸ εἷς· κλίνονται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Ο.	εἷς	μία	ἓν
Γ.	ἑνὸς	μιᾶς	ἑνὸς
Δ.	(ἑνὶ)	(μιᾷ)	(ἑνὶ)
Α.	ἕνα	μίαν	ἓν
Ο.	τρεῖς	τρεῖς	τρία
Γ.	τριῶν	τριῶν	τριῶν
Δ.	(τρισὶ)	τρισὶ	(τρισὶ)
Α.	τρεῖς	τρεῖς	τρία
Ο.	τέσσαρες	τέσσαρες	τέσσαρα
Γ.	τεσσάρων	τεσσάρων	τέσσαρα
Δ.	(τέσσαρσι)	τέσσαρσι)	(τέσσαρσι)
Α.	τέσσαρας	τέσσαρας	τέσσαρα

Ἀπὸ τὰ λοιπὰ ἕως τὰ ἑκατὸν ὅσα εἶναι σύνθετα ἀπὸ τὰ τ ρ ε ῖ ς ἢ τ έ σ σ α ρ ε ς, κλίνονται, καθὼς, δ ε κ α τ ρ ε ῖ ς, δ ε κ α τ ρ ί α, δ ε κ α τ ρ ι ῶ ν· δ ε κ α τ έ σ σ α ρ ε ς, δ ε κ α τ έ σ σ α ρ α, δ ε κ α τ ε σ σ ά ρ ω ν, κ.τ.λ.

Ὅσα δὲ σημαίνουν δύο ἑκατοντάδας καὶ ἐπάνω, εἶναι ὅλα κλιτὰ, καθὼς, ο ἱ δ ι α κ ό σ ι ο ι, α ἱ δ ι α κ ό σ ι α ι, τ ὰ δ ι α κ ό σ ι α, τ ῶ ν δ ι α κ ο σ ί ω ν· οὕτω καὶ τ ρ ι α κ ό σ ι ο ι, τ ε τ ρ α κ ό σ ι ο ι, π ε ν τ α κ ό σ ι ο ι, ἑ ξ ά κ ό σ ι ο ι, ἐ ν ν ε α κ ό σ ι ο ι, χ ί λ ι ο ι. Καὶ τὰ σύνθετα ἀπὸ χιλιάδας, ὡς δ ι σ χ ί λ ι ο ι, τ ρ ι σ χ ί λ ι ο ι, τ ε τ ρ α κ ι σ-

χίλιοι, πεντακισχίλιοι, ἑξακισχίλιοι, ἑπτακισχίλιοι, ὀκτάκισχίλιοι, ἐννεακισχίλιοι, μύριοι (δέκα χιλιάδες). Ἀπὸ τὸ *μύριοι* γίνονται ὁμοίως σύνθετα κλιτὰ μὲ τά, *δὶς, τρὶς, τετράκις, πεντάκις*, κ.τ.λ., ὡς, *δισμύριοι, τρισμύριοι, δεκακισμύριοι* (ἑκατὸν χιλιάδες). Ταῦτα ἐκφράζονται καὶ διῃρημένως, καθώς, δύο χιλιάδες, -----δέκα μυριάδες. Τὰ μετὰ ταῦτα ὅμως πάντοτε διῃρημένως, καθώς, *ἕνδεκα μυριάδες, -----ἑκατὸν μυριάδες*· ὁ ἀριθμὸς τῶν ἑκατὸν μυριάδων λέγεται γενικῶς *ἑκατομμύριον*· ὅθεν, ἓν *ἑκατομμύριον, δύο ἑκατομμύρια*, κ.τ.λ.

Αἱ ἀριθμητικαὶ ποσότητες παριστάνονται καὶ διὰ τῶν ἀλφαβητικῶν γραμμάτων μὲ τοιαύτην τινὰ συνθήκην· ἐπάνωθεν τοῦ γράμματος βάλλεται τὸ σημεῖον ʹ διὰ νὰ παριστάνῃ μονάδας, δεκάδας, ἢ ἑκατοντάδας· τὸ αὐτὸ σημεῖον ὑπογράφεται εἰς τὸ γράμμα, διὰ νὰ παριστάνῃ χιλιάδας, οὕτω ά, σημαίνει ἕν, ͵α, σημαίνει χίλια, καὶ οὕτω περὶ τῶν ἄλλων, ὡς βλέπεις εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα, ὅπου ἀντίκρυ εἰς τὰ ἀριθμητικὰ γράμματα σημειόνεται ἡ ἀξία των μὲ τοὺς συνήθεις ἀριθμητικοὺς χαρακτῆρας.

ά,	1.	ιά,	11.	κά,	21.
β',	2.	ιβ',	12.	κβ',	22.
γ',	3.	ιγ',	13.	κγ',	23.
δ',	4.	ιδ',	14.	κδ',	24.
έ,	5.	ιέ,	15.	κέ,	25.
ς',	6.	ις',	16.	κς',	26.
ζ'	7.	ιζ',	17.	κζ',	27.
ή,	8.	ιή,	18.	κή,	28.
θ',	9.	ιθ',	19.	κθ',	29.
ί,	10.	κ',	20.	λ',	30.

Οὕτω τὸ ί, σημαίνει 10· τὸ κ', 20· τὸ λ', 30· τὸ μ', 40· τὸ ν', 50· τὸ ξ', 60· τὸ ό, 70. τὸ π', 80· τὸ 4, 90· τὸ ρ', 100· τὸ σ', 200· τὸ τ', 300· τὸ ύ, 400· τὸ φ', 500· τὸ χ', 600· τὸ ψ, 700· τὸ ώ, 800· τὸ ͵α, 1000· τὸ ͵β, 200· τὸ ͵ρ, 100000· κ.τ.λ.

2. *Ποῖα λέγονται τ α κ τ ι κ ὰ, καὶ πῶς σχηματίζονται;*

Τακτικὰ λέγονται ἐκεῖνα τὰ ἐπίθετα, τὰ ὁποῖα φανερόνουν τάξιν ἢ βαθμὸν προσώπων, ἢ πραγμάτων. Σχηματίζονται δὲ καὶ εἰς τὰ τρία γένη, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον·

Πρῶτος, πρώτη, πρῶτον· δεύτερος, δευτέρα, δεύτερον· τρίτος, τρίτη, τρίτον· τέταρτος, τετάρτη, τέταρτον· οὕτω καὶ πέμπτος, ἕκτος, ἕβδομος, ὄγδοος, ἔννατος, δέκατος, ἑνδέκατος, ἢ δέκατος πρῶτος, δωδέκατος, ἢ δέκατος δεύτερος, τρισκαιδέκατος,

ἢ δέκατος τρίτος, δέκατος τέταρτος, δέκατος πέμπτος, - - - - - εἰκοστὸς, τριακοστὸς, τεσσαρακοστὸς, πεντηκοστὸς, ἑξηκοστὸς, ἑβδομηκοςὸς, ὀγδοηκοςὸς, ἐννενηκοςὸς, ἑκατοστός. Τὰ μεταξὺ τῆς εἰκοστῆς καὶ τριακοστῆς τάξεως, παριστάνονται μὲ τὴν προσθήκην τοῦ πρῶτος, δεύτερος, - - - ἔννατος· καθὼς εἰκοστὸς πρῶτος, εἰκοςὸς δεύτερος, - - - εἰκοςὸς ἔννατος· Οὕτω καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Καὶ καθὼς ἀπὸ τὰς δεκάδας σχηματίζομεν τὰ τακτικὰ, δέκατος, εἰκοςὸς, κ.τ.λ., οὕτω καὶ ἀπὸ τὰς ἑκατοντάδας, λέγοντες, ἑκατοςὸς, διακοσιοςὸς, τριακοσιοςὸς, - - - χιλιοςός. Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἠμποροῦμεν ἀπεριορίςως νὰ σχηματίζομεν καὶ ἄλλα· Τὸ δὲ ἔσχατος, ἢ τελευταῖος φανερόνει τὸν ἔχοντα τὴν ὁλοΰςερινὴν τάξιν, ἢ τὸν ὁλοΰςερινὸν βαθμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

1. Ἀντωνυμίαι Προσωπικαί. 2. Κτητικαί. 3. Δεικτικαί. 4. Ἀναφορικαί. 5. Αὐτοπαθεῖς, ἢ Σύνθετοι. 6. Ἀλληλοπαθεῖς. 7. Ἀόριστοι. 8. Ἐρωτηματικαί.

1. *Ποῖαι λέγονται Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι;*

Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι, μὲ τὰς ὁποίας διακρίνονται τὰ πρόσωπα εἰς τὰς συνομιλίας των. Αὗται αἱ ἀντωνυμίαι

εἶναι τρεῖς, Ἐγὼ, Σὺ, Αὐτός· ἡ Ἐγὼ παριστάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον· ἡ Σὺ, τὸ δεύτερον, ἡ Αὐτὸς, τὸ τρίτον. Κλίνονται δὲ μὲ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	ἐγὼ	ἡμεῖς
Γ.	ἐμοῦ, ἢ μοῦ	ἡμῶν, ἢ μᾶς.
Δ.	εἰς ἐμὲ (ἐμοὶ)	εἰς ἡμᾶς (ἡμῖν)
Α.	ἐμὲ, ἢ μὲ	ἡμᾶς, ἢ μᾶς.

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός·	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
Ο.	σὺ, ἢ ἐσὺ	σεῖς, ἢ ἐσεῖς (ὑμεῖς)
Γ.	σοῦ	σᾶς (ὑμῶν)
Δ.	εἰς σὲ (σοὶ)	εἰς ἐσᾶς (ἡμῖν)
Α.	σὲ	σᾶς, ἢ ἐσᾶς (ὑμᾶς)

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
αὐτὸς	αὐτοὶ
αὐτοῦ, τοῦ	αὐτῶν, ἢ τῶν
εἰς αὐτὸν	εἰς αὐτοὺς
(αὐτῷ)	(αὐτοῖς)
αὐτον, ἢ τόν	αὐτοὺς, ἢ τούς.

Θηλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικὸς.	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
αὐτὴ	αὐταὶ
αὐτῆς, ἢ τῆς	αὐτῶν, ἢ τῶν
εἰς αὐτὴν	εἰς αὐτὰς
(αὐτῇ)	(αὐταῖς)
αὐτὴν, ἢ τὴν	αὐτὰς, ἢ τὰς

Οὐδέτερον.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
αὐτὸ	αὐτὰ,
αὐτοῦ, ἢ τοῦ	αὐτῶν, ἢ τῶν
εἰς αὐτὸ	εἰς αὐτὰ
(αὐτῷ)	(αὐτοῖς)
αὐτὸ, ἢ τὸ	αὐτά, ἢ τά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

ά. Ἀντὶ τῆς Γενικῆς ἐ μ ο ῦ συνηθίζουν νὰ λέγωσι μ ο ῦ, ὅταν βάλλεται ἔμπροσ ἀπὸ Ῥῆμα, καθὼς, μ ο υ ε ἶ π ε· μ ο ῦ ἔ κ α μ ε· Λέγουν καὶ κατὰ Αἰτιατικὴν, μ ὲ ε ἶ π ε. μ ὲ ἔ κ α μ ε· τὸ ὁποῖον εἶναι ὀρθότερον. Ὅταν ὅμως βάλλεται κατόπιν ἀπὸ ὀνόματα περισπώμενα, ἢ ὀξύτονα, ἢ παροξύτονα, ὁ τόνος φεύγει, καθὼς, ἡ γ ῆ μ ο υ, ὁ π α τ ή ρ μ ο υ, τ ὸ β ι β λ ί ο ν μ ο υ. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ὄνομα ἦναι προπαροξύτονον, ἢ προ-π ε ρ ι σ π ώ μ ε ν ο ν, ὁ τόνος τῆς Ἀντωνυμίας φεύγει καὶ τότε, πλὴν ὀξύνεται ἡ λήγουσα τοῦ ὀνόματος, καθὼς, τὸ π ρ ᾶ γ μ ά μ ο υ, τὸ χ ω ρ ά φ ι ό ν μ ο υ· εἰς τὴν τοιαύτην περίστασιν λέγομεν ὅτι ὁ τόνος τῆς Ἀντωνυμίας ἐ γ κ λ ί ν ε τ α ι, ἤγουν κλίνει καὶ πίπτει ἐπάνω εἰς τὴν λήγουσαν τῆς ἡγουμένης λέξεως. Τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὴν πληθυντικὴν μ α ς (ἀντὶ ἡμῶν), καθὼς, ἡ γ ῆ μ α ς, ὁ π α τ ή ρ μ α ς, τ ὸ β ι β λ ί ο ν μ α ς, τ ὸ π ρ ᾶ γ μ ά μ α ς, τ ὸ χ ω ρ ά-φ ι ό ν μ α ς. Τὰ αὐτὰ ἐννοοῦνται καὶ διὰ τὴν Γενικὴν σ ο υ, καὶ σ α ς (ἀντὶ τῆς ἀρχαίας ὑμῶν).

β'. Συνηθίζουν νὰ μεταχειρίζωνται τὴν Κλητικὴν, ὦ Σὺ (εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, ὦ οὗτος) καὶ εἰς τὸ πληθυντικὸν ὦ Σεῖς.

γ'. Τῆς Ἀντωνυμίας τοῦ τρίτου προσώ-

που αἱ Γενικαὶ τοῦ, τῆς, τῶν ἐγκλίνουν τὸν τόνον των, καθὼς ἡ μοῦ, σοῦ, μᾶς σᾶς, εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις.

ΚΤΗΤΙΚΑΙ.

2. *Ποῖαι λέγονται Κτητικαί.*

Κτητικαὶ λέγονται ἐκεῖναι μὲ τὰς ὁποίας φανερόνομεν τὸν κτήτορα τινὸς πράγματος, ἤγουν τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἔχει κτῆμά του κανὲν πρᾶγμα, καθὼς, ὅταν σὲ ἐρωτῶ τίνος εἶναι τὸ βιβλίον τοῦτο; καὶ μὲ ἀποκρίνεσαι, ἰδικόν μου, ἢ ἰδικόν σου, ἢ ἰδικόν του.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα εἶχε χωριςὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας, τὰς ὁποίας ἔκαμνεν ἀπὸ τὰς προσωπικάς· οὕτω, ἀπὸ τὴν ἑνικὴν Γενικὴν ἐμοῦ, ἔκαμναν τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ὁ ἐμὸς, διὰ νὰ φανερόνωσιν ἕνα κτήτορα τοῦ πρώτου προσώπου· ἀπὸ τὴν πληθυντικὴν Γενικὴν ἡμῶν, ἔλεγαν, ὁ ἡμέτερος, διὰ νὰ φανερόνωσι πολλοὺς κτήτορας· ὁμοίως ἀπὸ τὴν Γενικὴν σοῦ ἔλεγαν, ὁ σός· ἀπὸ τὴν Γενικὴν ὑμῶν, ὁ ὑμέτερος, διὰ νὰ φανερόνωσι τοὺς κτήτορας τοῦ δευτέρου προσώπου· εἰς δὲ τὸ τρίτον πρόσωπον ἔλεγαν ἑὸς (ἰδικός του), σφέτερος (ἰδικός των). Ἡ σημερινὴ ὅμως Ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται τὸ ἐπίθετον ἰδικὸς τὸ ὁποῖον σημαίνει κτῆσιν, κυριότητα, προσθέ-

τουσα εἰς αὐτὸ τὴν Γενικὴν τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας, διὰ νὰ διακρίνωνται τὰ πρόσωπα τῶν κτητόρων, καθὼς βλέπεις εἰς τὴν ἀκόλουθον κλίσιν της, ὅπου βάλλεται καὶ ἡ κλίσις τῆς ἀρχαίας κτητικῆς.

ΔΙΑ ΕΝΑ ΚΤΗΤΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Ἀρχαία.	Σημερινή.
ὁ ἐμὸς	ὁ ἰδικός μου
τοῦ ἐμοῦ	τοῦ ἰδικοῦ μου
τῷ ἐμῷ	εἰς τὸν ἰδικόν μου
τὸν ἐμὸν	τὸν ἰδικόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

οἱ ἐμοὶ	οἱ ἰδικοί μου
τῶν ἐμῶν	τῶν ἰδικῶν μου
τοῖς ἐμοῖς	εἰς τοὺς ἰδικούς μου
τοὺς ἐμοὺς	τοὺς ἰδικούς μου

Βλέπεις ὅτι μόνον τὸ ἐπίθετον κλίνεται· τὸ δὲ μοῦ μένει ἄκλιτον, ἐπειδὴ δὲν μᾶς χρειάζεται παρὰ μόνον διὰ νὰ διακρίνωμεν τὸ πρόσωπον. Ἐὰν ἦναι πολλοὶ οἱ κτήτορες, τότε ἀντὶ μοῦ λέγομεν μας, καθὼς, ὁ ἰδικός μας, τοῦ ἰδικοῦ μας, κ.τ.λ.

Εἰς δὲ τὴν ἀρχαίαν, ὁ ὑμέτερος, τοῦ ὑμετέρου, κ.τ.λ.

Διὰ τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον, μεταβάλλομεν τὴν λήγουσαν τοῦ ἐπιθέτου κατὰ τὸν συνήθη τρόπον, ὡς, ἡ ἰδική μου, τῆς ἰδικῆς μου, κ.τ.λ. τὸ ἰδικόν μου, τοῦ ἰδικοῦ μου, κ.τ.λ. ἡ ἰδική μας, τὸ ἰδικόν μας, κ.τ.λ. Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐμπορεῖς εὐκόλως νὰ σχηματίσῃς καὶ νὰ κλίνῃς τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον τῆς ἀρχαίας, ὁ ἐμός.

Τὰ αὐτὰ ἐννοοῦνται καὶ περὶ τῶν ἄλλων κτητικῶν· ὅθεν ἐδῶ γράφομεν μόνον τὴν ὀνομαστικήν.

Ἀρχαία	Σημερινή·
ὁ σὸς	ὁ ἰδικός σου
ἡ σὴ	ἡ ἰδική σου
τὸ σὸν	τὸ ἰδικόν σου
ὁ ὑμέτερος κτλ.	ὁ ἰδικός σας κτλ.

ἑὸς, ἢ ὁ αὐτοῦ	ὁ ἰδικός του
ἑὰ ἡ αὐτῆς	ἡ ἰδική του
ἑὸν τὸ αὐτοῦ	τὸ ἰδικόν του
ὁ σφέτερος, ἢ ὁ αὐτῶν κ.τ.λ.	ὁ ἰδικός των κ.τ.λ.

ΔΕΙΚΤΙΚΑΙ.

3. Ποῖαι λέγονται Δεικτικαί;

Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι μὲ

τὰς ὁποίας δείχνομεν τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα. Εἶναι δύο, αἱ αὐταὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν, ἡ οὗτος, διὰ τὰ πλησίον, καὶ ἡ ἐκεῖνος, διὰ τὰ μακράν· κλίνεται δὲ ἡ πρώτη καὶ εἰς τὰ τρία γένη κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
οὗτος	αὕτη	τοῦτο
τούτου	ταύτης	τούτου.
(τούτῳ)	(ταύτῃ)	(τούτῳ)
τοῦτον	ταύτην	τοῦτο

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

οὗτοι	αὗται	ταῦτα
τούτων	τούτων	τούτων
(τούτοις)	(ταύταις)	(τούτοις)
τούτους	ταύτας	ταῦτα.

Ἡ ἐκεῖνος κλίνεται καὶ εἰς τὰ τρία γένη, ὡς τὰ εἰς ος ἐπίθετα.

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑΙ.

4. *Ποῖαι λέγονται Ἀναφορικαί;*

Ἀναφορικαὶ λέγονται ἐκεῖναι αἱ ἀντωνυμίαι μὲ τὰς ὁποίας ἀναφέρομεν κανὲν ἀπὸ τὰ προλεχθέντα, ἢ λέξιν, ἢ καὶ ὁλόκληρον λόγον, θέλοντες νὰ προσδιορίσωμεν τὸ προλεχθὲν, ἢ νὰ κάμωμεν καμμίαν ἄλλην παρατήρησιν περὶ

αὐτοῦ, καθὼς, "παρακαλῶ νὰ μὲ στείλῃς τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον σ' ἐδάνεισα"· ἐδῶ βλέπεις ὅτι ἡ ἀναφορικὴ, τὸ ὁποῖον, προσδιορίζει ποῖον βιβλίον λέγω. Ἐὰν εἴπω, "τὰ καλὰ μαθήματα εἶναι πλοῦτος, τὸν ὁποῖον ὅστις ἀποκτήσῃ δὲν φοβεῖται πτωχείαν," ἐδῶ ἐμεταχειρίσθην τὴν ἀναφορικὴν, διὰ νὰ παραστήσω ὅτι ἡ ἀπόκτησις τοῦ τοιούτου πλούτου εἶναι ἀσφαλής.

Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς εἶναι αἱ δύο αὗται, ὁ ὁποῖος, καὶ ὅστις· ἡ ὅστις εἶναι ἀρχαία, καὶ δὲν λαμβάνεται τὴν σήμερον παρὰ μόνον εἰς τὴν Ὀνομαστικὴν τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ· ἡ ἄλλη εἶναι ἐξήγησις ταύτης· κλίνονται δὲ ἢ εἰς τὰ τρία γένη κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἀρσενικόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός

	Ἀρχαία.	Σημερινή.
Ο.	ὅς τις	ὁ ὁποῖος
Γ.	οὗ τινος	τοῦ ὁποίου
Δ.	ᾧ τινι	εἰς τὸν ὁποῖον
Α.	ὅν τινα	τὸν ὁποῖον

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ο.	οἵ τινες	οἱ ὁποῖοι
Γ.	ὧν τινων	τῶν ὁποίων
Δ.	οἷς τισι	εἰς τοὺς ὁποίους
Α.	οὕς τινας	τοὺς ὁποίους

Θηλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρχαία	Σημερινή.
Ο.	ἥ τις	ἡ ὁποία
Γ.	ἧς τινος	τῆς ὁποίας
Δ.	ᾗ τινι	εἰς τὴν ὁποίαν
Α.	ἥν τινα	τὴν ὁποίαν

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ο.	αἵ τινες	αἱ ὁποῖαι
Γ.	ὧν τινων	τῶν ὁποίων
Δ.	αἷς τισι	εἰς τὰς ὁποίας
Α.	ἅς τινας	τὰς ὁποίας

Οὐδέτερον.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρχαία.	Σημερινή.
Ο.	ὅ τι	τὸ ὁποῖον
Γ.	οὗ τινος	τοῦ ὁποίου
Δ.	ᾧ τινι	εἰς τὸ ὁποῖον
Α.	ὅ τι	τὸ ὁποῖον

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Ο.	ἅ τινα	τὰ ὁποῖα
Γ.	ὧν τινων	τῶν ὁποίων
Δ.	οἷς τισι	εἰς τὰ ὁποῖα
Α.	ἅ τινα	τὰ ὁποῖα

5. *Ποῖαι λέγονται Αὐτοπαθεῖς.*

Αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσιν ὅτι ἐνεργεῖ τις ἐπάνω εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἢ εἰς κανὲν ἰδικόν του πρᾶγμα· καθώς· " ὁ ἄδικος ἄνθρωπος βλάπτει τὸν ἑαυτόν του". ὁ δίκαιος ἄνθρωπος ὠφελεῖ τὸν ἑαυτόν του". διὰ τοῦτο λέγονται αὐτοπαθεῖς, διότι ὅστις κάμνει εἰς τὸν ἑαυτόν του καλὸν, ἢ κακὸν, αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ πάσχει. ἤγουν ὠφελεῖται, ἢ βλάπτεται.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἔχει αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμίας καὶ διὰ τὰ τρία πρόσωπα, τὰς ὁποίας συνθέτει ἀπὸ δύο Γενικὰς, ἀπὸ τὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν ἐμοῦ διὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον, καθὼς, ἐμαυτοῦ· ἀπὸ τὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν σοῦ διὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον, καθὼς, σαυτοῦ· ἀπὸ τὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν ἕο διὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, καθὼς, ἑαυτοῦ· ὅθεν καὶ λέγονται σύνθετοι. Τὴν σήμερον μεταχειριζόμεθα τὴν ἑαυτοῦ προσθέτοντες τὴν Γενικὴν μου, σου, του, της, μας σας, των, διὰ νὰ διακρίνομεν τὰ πρόσωπα, καὶ τοὺς ἀριθμούς· κλίνονται δὲ κατὰ τον ἀκόλουθον τρόπον.

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Ἀρσενικόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρχαία	Σημερινή.
Γ.	ἐμαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ μου
Δ.	ἐμαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν μου
Α.	ἐμαυτον	τὸν ἑαυτόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Γ.	ἑαυτῶν	τοῦ ἑαυτοῦ μας
Δ.	ἑαυτοῖς	εἰς τὸν ἑαυτόν μας
Α.	ἑαυτοὺς	τὸν ἑαυτόν μας

Θηλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Γ.	ἐμαυτῆς	τοῦ ἑαυτοῦ μου
Δ.	ἐμαυτῇ	εἰς τὸν ἑαυτόν μου
Α.	ἐμαυτὴν	τὸν ἑαυτόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Γ.	ἑαυτῶν	τοῦ ἑαυτοῦ μας
Δ.	ἑαυταῖς	εἰς τὸν ἑαυτόν μας
Α.	ἑαυτὰς	τὸν ἑαυτόν μας

Οὐδέτερον.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρχαία	Σημερινή.
Γ.	ἐμαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ μου
Δ.	ἐμαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν μου
Α.	ἐμαυτὸ	τὸν ἑαυτόν μου

Ἀριθμὸς Πληθυντικός.

Γ.	ἑαυτῶν	τοῦ ἑαυτοῦ μας
Δ.	ἑαυτοῖς	εἰς τὸν ἑαυτόν μας
Α.	ἑαυτὰ	τὸν ἑαυτόν μας

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Γ.	σαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ σου
Δ.	σαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν σου
Α.	σαυτὸν	τὸν ἑαυτόν σου

Θυλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Γ.	σαυτῆς	τὰ αὐτὰ καθὼς
Δ.	σαυτῇ	εἰς τὸ
Α.	σαυτὴν	ἀρσενικόν.

Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς εἶναι καθὼς ἀνωτέρω τοῦ πρώτου προσώπου.

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Ἀρσενικόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

	Ἀρχαία	Σημερινή
Γ.	ἑαυτοῦ	τοῦ ἑαυτοῦ του
Δ.	ἑαυτῷ	εἰς τὸν ἑαυτόν του
Α.	ἑαυτὸν	τὸν ἑαυτόν του

Θηλυκόν.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.

Γ.	ἑαυτῆς	τοῦ ἑαυτοῦ της
Δ.	ἑαυτῇ	εἰς τὸν ἑαυτόν της
Α.	ἑαυτὴν	τὸν ἑαυτόν της

Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς τῆς ἀρχαίας συνθέτου διὰ τὸ τρίτον πρόσωπον εἶναι, καθὼς ἀνωτέρω· τῆς δὲ σημερινῆς, ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς γίνεται μὲ τὴν προσθήκην τῆς των εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν, καθὼς, τοῦ ἑαυτοῦ των, εἰς τὸν ἑαυτόν των, τὸν ἑαυτόν των· τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ διὰ τὸ οὐδέτερον γένος. Τὸ οὐδέτερον ἑνικὸν τοῦ τρίτου προσώπου τῆς ἀρχαίας εἶναι, ἑαυ-

του, ἑαυτῷ, ἑαυτό· τὸ δὲ πληθυντικὸν, καθὼς ἀνωτέρω.

Αἱ σύνθετοι τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τῆς ἀρχαίας δὲν ἔχουν ἰδικόν των πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ δανείζονται αὐτὸν ἀπὸ τὸ τρίτον προσωπον.

ΑΛΛΗΛΟΠΑΘΕΙΣ.

6. *Ποῖαι λέγονται Ἀλληλοπαθεῖς;*

Ἀλληλοπαθεῖς ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται διὰ νὰ φανερόνωσι πρόσωπα ἢ πράγματα ἐνεργοῦντα τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο. Ἡ σημερινὴ Γλῶσσα δὲν ἔχει μίαν λέξιν διὰ νὰ παριστάνῃ τὴν ἀλληλοπάθειαν, ἀλλὰ μεταχειρίζεται τὸ εἷς, μία, ἕν, ὁμοῦ μὲ τὸ ἐπίθετον ἄλλος, καθὼς, "οἱ καλοὶ Χριστιανοὶ ἀγαποῦν ὁ εἷς τὸν ἄλλον·" αἱ σπȣδαῖαι γυναῖκες δὲν καταλαλȣ̃ν ἡ μία τὴν ἄλλην·" "τὰ χρηστοήθη παιδία δὲν ὑβρίζουν τὸ ἓν τὸ ἄλλο."

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἔχει διὰ τὴν χρείαν ταύτην τὰς ἀκολούθους·

	Ἀρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Γ·	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Δ.	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
Α.	ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἄλλη[illegible] .

Η

ΑΟΡΙΣΤΟΙ

7. *Ποῖαι λέγονται Ἀόριστοι ;*

Ἀόριστοι ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι μὲ τὰς ὁποίας φανερόνομεν πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ὄχι κατ' ὄνομα, ἀλλὰ γενικῶς καὶ ἀπροσδιορίστως. Ἐὰν, παραδείγματος χάριν, εἴπω, "ὁ Γεώργιος ἐπιμελεῖται, καὶ προκόπτει," ἐδήλωσα ὡρισμένως· ἐὰν ὅμως εἴπω, "ὁποῖος, ἢ ὅστις ἐπιμελεῖται, προκόπτει," τότε ὁ λόγος μου δὲν ἀναφέρεται εἰς κανὲν ὡρισμένον πρόσωπον, ἀλλὰ γενικῶς εἰς πάντα μαθητὴν ἐπιμελούμενον· διὰ τοῦτο αἱ λέξεις, ὁποῖος, ὅςις, κάποιος, ὁ δεῖνα, τις, λέγονται Ἀόριστοι ἀντωνυμίαι.

Ἐκτὸς τῆς ὁ δεῖνα, αἱ ἄλλαι κλίνονται χωρὶς ἄρθρον, καθὼς, ὁποῖος, ὁποίου, ὁποῖον· ὁποῖοι, ὁποίων, ὁποίους.

Ἡ κάποιος συνειθίζεται νὰ λέγεται προπαροξυτόνως καὶ εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις, καθὼς, κάποιος, κάποιου, κάποιον· κάποιοι, κάποιων, κάποιους· ὁμοίως καὶ εἰς τὸ θηλυκὸν καὶ οὐδέτερον, κάποια, κάποιον. Εἶναι ὅμως καλήτερον εἰς τόπον αὐτῆς νὰ μεταχειριζώμεθα τὴν τις· βάλλεται δὲ ἡ τις ἐγκλιτικῶς κατόπιν ἀπὸ ὀνόματα γενικὰ, ἢ ἀπὸ ῥήματα, καθὼς ἄνθρωπός τις, βιβλίον τι, ἦλθέ τις, καὶ κλίνεται ὡς τὰ περιττοσύλ-

λαβα, *τις*, *τινὸς*, (*τινὶ*), *τινά*· *τινὲς*, *τινῶν*, (*τισὶ*), *τινάς*· καὶ τὸ οὐδέτερον, *τι*, *τινὸς*, (*τινὶ*), *τι*, *τινά*, *τινῶν*, (*τισι*), *τινα*. Αἱ δισύλλαβοι πτώσεις της δὲν ἐγκλίνονται, ἤγουν, φυλάττουν τὸν τόνον, ὅταν ἡ ἡγουμένη λέξις ἦναι παροξύτονος, καθὼς, *ἀνθρώπου τινὸς*, *ἀνθρώπων τινῶν*.

Ἡ *ὅστις* κλίνεται καθὼς ἀνωτέρω ἡ ἀναφορική· δὲν συνειθίζεται ὅμως παρὰ ἡ ἑνικὴ Ὀνομαστικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ· εἰς δὲ τὴν Γενικὴν λέγουεν *ὅτινος*, καθὼς, "*ὅτινος* εἶναι τὸ βιβλίον τοῦτο, ἂς τὸ πάρῃ".

Ἡ *δεῖνα* κλίνεται ἐνάρθρως, καθὼς, ὁ *δεῖνα*, τοῦ *δεῖνος*, (ἢ *δεῖνα*), τὸν *δεῖνα*· ἡ *δεῖνα*, τῆς *δεῖνος*, (ἢ *δεῖνα*), τὴν *δεῖνα*· τὸ *δεῖνα*, κ.τ.λ. Λέγουν ἀκόμη κοινότερον καὶ, ὁ *τάδε*, ἡ *τάδε*, τὸ *τάδε*.

Ὅταν γίνεται ἀορίστως ἄρνησις προσώπων ἢ πραγμάτων, λέγουν *οὐδεὶς*, ἢ κοινότερον, *κανεὶς*, καὶ κλίνονται εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν ὡς το αριθμητικον *εἷς*, καθὼς, *ȣδεὶς*, *οὐδενὸς*, (*οὐδενὶ*). *οὐδένα*· *οὐδεμία*, *οὐδεμιᾶς*, (*οὐδεμιᾷ*), *οὐδεμίαν*· *οὐδὲν*, *οὐδενὸς*, (*οὐδενὶ*), *οὐδέν*· *κανεὶς*, *κανενὸς*, *κανένα*· *καμμία*, *καμμιᾶς*, *καμμίαν*· *κανὲν*, *κανενὸς*, *κανέν*.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑΙ.

8. *Ποῖαι λέγονται Ἐρωτηματικαί;*

Ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι λέγονται ἐκεῖναι τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται, ὅταν ἐρωτῶσι περί τινος προσώπου ἢ πράγματος, καθὼς, τίς ἦλθε; τί ἔκαμες; ἢ, ποῖος ἦλθε;

Μεταχειρίζονται τὴν ποῖος ὁμοῦ μὲ ὄνομα, ὅταν ἐρωτῶσιν ὄχι ἁπλῶς περὶ προσώπου ἢ πράγματος, ἀλλὰ περὶ τῆς ποιότητός του, ἢ περὶ τοῦ εἴδους τοῦ, καθὼς, ποῖον βιβλίον θέλεις; ποῖος ἄνθρωπος εἶναι οὗτος; Εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν συνειθίζουν νὰ μεταχειρίζονται καὶ τὸ οὐδέτερον τῆς ἀντωνυμίας τὶς, καθὼς, τί βιβλίον θέλεις; τί ἄνθρωπος εἶναι;

Ἡ ποῖος κλίνεται, ὡς τὰ εἰς ος ἐπίθετα τῆς τρίτης κλίσεως.

Ἡ τίς κλίνεται ὡς ἡ ἀόριστος τις, παροξυτόνως ὅμως, καθὼς, τίς τίνος, (τίνι), τίνα· τίνες, τίνων, (τίσι), τίνας· τί, τίνος, (τίνι), τί· τίνα, τίνων, (τίσι), τίνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

1. *Προθέσεις.* 2. *Ἐπιῤῥήματα.* 3. *Σύνδεσμοι.*

1. *Τί εἶναι αἱ Προθέσεις;*

Αἱ Προθέσεις εἶναι λέξεις τινὲς ἄκλιτοι, τὰς ὁποίας βάλλομεν ἐμπρὸς ἀπὸ τὰς ἄλλας, διὰ νὰ φανερόνωμεν τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν γίνεταί τι, τὸ μέσον ἢ τὸ ὄργανον μὲ τὸ ὁποῖον γίνεται, τὴν τοποθεσίαν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα λέγονται γενικῶς σχέσεις. Ἐπειδὴ αἱ λέξεις αὗται θέτονται ἐμπρὸς ἀπὸ τὰς ἄλλας, διὰ τοῦτο ὀνομάζονται προθέσεις· οὕτω εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα, "ὁ Ἀντώνιος ἦτον εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν μὲ τὸν Δημήτριον, διὰ τῆς ἐπιμελείας του ὅμως αὐτὸς ἐπροβιβάσθη εἰς ανωτέραν· ὁ δὲ Δημήτριος διὰ τὴν ἀμέλειάν του ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ εἰς τὴν αὐτήν·" αἱ λέξεις εἰς μὲ διὰ, εἶναι Προθέσεις.

Αἱ Προθέσεις τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης εἶναι αἱ ἀκόλουθοι δεκαοκτὼ, ἐν, εἰς ἐξ, (πρὸ φωνήεντος), ἢ, ἐκ (πρὸ συμφώνου), σὺν πρὸς πρὸ, ἀνὰ, κατὰ, διὰ, μετὰ, παρὰ, ἀντὶ, ἐπὶ, περὶ, ἀμφὶ, ἀπὸ, ὑπὸ, ὑπέρ. Πλὴν τῆς ἀμφὶ, ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον, ἂν καὶ ὄχι καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις εἰς τὰς ὁποίας ἐμεταχειρίζοντο αὐτὰς οἱ παλαιοί. Ἡ Πρόθεσις

μ έ, τὴν ὁποίαν ἐσημειώσαμεν εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα, εἶναι λείψανον τῆς ἀρχαίας μ ε-τ ά. Ποίαν δὲ δύναμιν ἔχει εἰς τὸν λόγον ἑκάστη τούτων, καὶ μὲ ποίας πτώσεις τῶν ὀνομάτων συντάσσεται, θέλομεν ὁμιλήσειν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Γραμματικῆς τὸ ὁποῖον λέγεται Συντακτικόν.

2. *Ποῖαι λέξεις λέγονται Ἐπιῤῥήματα;*

Ἐπιῤῥήματα λέγονται λέξεις τινὲς ἄκλιτοι, μὲ τὰς ὁποίας φανερόνωμεν σχέσεις τινὰς, ἢ περιστατικὰ τῶν γινομένων, καθὼς εἶναι, ὁ τόπος, ὁ χρόνος, ὁ τρόπος, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ὡς βλέπεις εἰς τὸν ἀκόλουθον κατάλογον τῶν Ἐπιῤῥημάτων. Ὀνομάζονται δὲ Ἐπιῤῥήματα, ἐπειδὴ ὡς ἐπιτοπλεῖστον συντροφεύουν τὰ ῥήματα.

Κατὰ τὴν διάφορον σημασίαν των, τὰ ἐπιῤῥήματα ἔλαβαν καὶ διάφορον τινα ἐπωνομασίαν· οὕτω λέγονται,

ά. Χρονικὰ ὅσα φανερόνουν τὸν καιρὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἔγινεν, ἢ γίνεται, ἢ θέλει γίνειν τι· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα, π ά λ α ι, π έ ρ υ σ ι, χ θ ὲ ς ἢ ἐ χ θ ὲ ς, σ ή μ ε ρ ο ν, π ρ ω ΐ, ν ε ω σ τ ὶ, τ ώ ρ α, ἤ δ η, α ὔ ρ ι ο ν, ἔ π ε ι τ α, ε ὐ θ ὺ ς, π α ρ ε υ θ ὺ ς, π ά ρ-α υ τ α, ἀ μ έ σ ω ς, ἐ ν τ α υ τ ῷ, ἅ μ α, ἔ τ ι, ἀ κ ό μ η, μ έ χ ρ ι, ἕ ω ς, τ ό τ ε, ὅ τ ε, ὅ τ α ν, π ά ν τ ο τ ε, ἐ ν ί ο τ ε, π ο τ έ.

β'. Τοπικὰ, ὅσα φανερώνουν τοπικὴν σχέσιν, καθὼς, ἄ ν ω, ἐ π ά ν ω, κ ά τ ω,

ἔξω, ἔσω, ἐντὸς, ἐκτὸς, ἐνώπιον, ἀπέναντι, ἄντικρυ, ἢ ἀντικρὺ, ὀπίσω, πλησίον, μακρὰν, ἐνταῦθα, ἐδῶ, ἀλλαχοῦ, ἀλλοῦ. Καὶ τὰ εἰς θεν, ὄπισθεν, μακρόθεν, ἐγγύθεν.

γ'. Τροπικὰ, ὅσα φανερώνουν τρόπον, ὁποῖα εἶναι ὅλα τὰ εἰς ως, καλῶς, κακῶς, ἐπιμελῶς, δικαίως, φρονίμως· καὶ τὰ οὐδέτερα πληθυντικὰ λαμβανόμενα ἐπιῤῥηματικῶς; ὁποῖα τὰ, φρόνιμα, εὔτακτα, καθαρὰ, κ.τ.λ.

δ'. Ποσωτικὰ, ὅσα φανερόνουν ποσάκις γίνεται κανὲν πρᾶγμα, ὁποῖα εἶναι τὰ ἀκόλουθα, ἅπαξ, δὶς, τρὶς πολλάκις.

έ. Τακτικὰ ὅσα φανερόνουν τάξιν τινὰ τῶν πραγμάτων, καθὼς ἑξῆς ἐφεξῆς· καὶ τὰ οὐδέτερα τῶν τακτικῶν ὀνομάτων λαμβανόμενα ἐπιῤῥηματικῶς, καθὼς, πρῶτον, δεύτερον· κ.τ.λ.

ς'. Ἀθροιστικὰ, ὅσα φανερόνουν πολλὰ πρόσωπα ἢ πράγματα συνηθροισμένα, καθὼς, ὁμοῦ, μαζί.

ζ'. Ἐξαιρετικὰ καὶ διαιρετικὰ, ὅσα φανερόνουν ἐξαίρεσιν, καθὼς, πλὴν, πάρεξ, ἐκτὸς, παρεκτὸς· ἢ διαίρεσιν, χωρισμὸν, καθὼς, ἄνευ, χωρὶς, δίχα.

ή Ὁμοιωματικὰ, ὅσα φανερόνουν ὁμοιότητα, ὁποῖα τὰ, ὡς, καθὼς, οὕτω, ὡσάν.

θ'. Παραθετικά, ὅσα φανερόνουν σύγκρισιν, ἢ ὑπέρθεσιν, ὁποῖα τά, μ ᾶ λ λ ο ν, μ ά λ ι σ τ α· καὶ τὰ οὐδέτερα συγκριτικά, π λ έ ο ν, π λ ε ι ό τ ε ρ ο ν, ὀ λ ι γ ώ τ ε ρ ο ν, κ.τ.λ.

ι. Ἐξηγητικὰ, ὅσα μεταχειρίζονται ὅταν ἐπιφέρωσιν ἐξήγησιν τινὰ τῶν λεχθέντων, ὁποῖα εἶναι τὰ, δ η λ α δ ή, ἤ τ ο ι, τ ο υ τ έ σ τ ι, ἤ γ ο υ ν.

ιά. Ὀμωτικὰ, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται ὀμνύοντες, καθὼς, εἶναι τὸ μ ὰ, ἢ μόνον, ἢ μὲ τὸ ν α ὶ, ἢ ὄ χ ι, καθὼς, μ ὰ, ν α ὶ μ ά, ὄ χ ι μ ά.

ιβ'. Καταφατικὰ, καθὼς τὸ ν α ί.

ιγ'. Τὰ ἐναντία τῶν καταφατικῶν, καθὼς τὰ, ο ὐ χ ὶ, ὄ χ ι, δ έ ν, ο ὐ δ έ, ο ὔ τ ε, μ ή τ ε.

ιδ'. Ἀπαγορευτικὰ, ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται ὅταν προστάττωσιν, ἢ παρακαλῶσι, νὰ μὴ γένῃ τι, ὁποῖα τὰ, μ ή, μ ή τ ε, μ η δ έ.

ιέ. Ἐθνικὰ, ὅσα φανερόνουν ἐθνικόν τινα τρόπον, ἢ γλῶσσαν, καθὼς, Ἑ λ λ η ν ι σ τ ὶ, Ἑ β ρ α ϊ ϛ ὶ, Ῥ ω μ α ϊ ϛ ί, ἢ Λ α τ ι ν ι ϛ ί.

ιϛ. Δεικτικὰ, ὁποῖα τὰ, ἰ δ ο ὺ, ἴ δ ε, ν ά.

ιζ'. Παρακελευσματικὰ, ὅσα μεταχειρίζονται προστάττοντες, παρακινοῦντες, ἢ ἐνθαῤῥύνοντες, καθὼς, δ ε ῦ τ ε, φ έ ρ ε, ἐ λ ά τ ε, ἔ λ α.

ιή. Εἰκαστικὰ, ὅσα φανερόνουν εἰκασίαν τινὰ καὶ στοχασμὸν τοῦ πνεύματος, καθὼς, ἴσως, τάχα.

ιθ΄. Εὐκτικὰ, καθὼς, εἴθε, ἄμποτε·

κ.΄ Ἐπιφωνητικὰ, ὅσα ἐπιφωνοῦν διὰ νὰ φανερώσωσι κανὲν δυνατὸν αἴσθημα τῆς ψυχῆς, ἢ ἔπαινον, ἢ θαυμασμὸν, ἢ λύπην, ἢ χαρὰν, καθὼς, εὖγε, ὑπέρευγε, ἆ, οὐαὶ, ὢ, αἴ, φεῦ, οἴ, κ.τ.λ.

κά. Ἐρωτηματικὰ, καθὼς, ποῦ; πότε; πόθεν; πῶς;

κβ΄. Ἀόριστα, ὅσα φανερόνουν ἀοριστίαν χρόνου, ἢ τόπου, ἢ τρόπου, καθὼς, πάλαι, ποτὲ, ὅπως, ὅπως ποτὲ, ὁπόθεν.

3. Τί εἶναι οἱ Σύνδεσμοι;

Οἱ Σύνδεσμοι εἶναι λέξεις τινὲς ὁμοίως ἄκλιτοι, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται εἰς τὸν λόγον διὰ νὰ συνδέωσιν ὁμοῦ τὰ μέρη του. Λαμβάνουν δὲ καὶ οὗτοι χωριστήν τινα ἐπωνομασίαν κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν των χρῆσιν· οὕτω λέγονται,

ά. Συμπλεκτικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται διὰ νὰ συμπλέκωσι νόημα μὲ νόημα, πρότασιν μὲ πρότασιν· τοιοῦτος εἶναι καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν ὁ καὶ, ὁ μὲν, καὶ ὁ δέ· καθὼς, " ὁ Θεὸς μισεῖ τοὺς ὑπερηφάνους, καὶ ταπεινόνει αὐτούς"· ὁ μὲν, καὶ ὁ δὲ, συμπλέκουν καὶ αὐτοὶ προτάσεις, ὅταν γίνεται ἀπαρίθμησις, καθὼς, " οἱ τίμιοι ἄνθρωποι

λέγουν μὲν τὴν ἀλήθειαν· πράττουν δὲ τὰ δίκαια”. ἢ ὅταν αἱ προτάσεις ἦναι ἐναντίαι, καθὼς, “ οἱ μὲν καλοὶ ζητοῦν τὸ καλόν· οἱ δὲ κακοὶ τρέχουν εἰς τὸ κακόν.”

β'. Διαζευκτικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται διὰ νὰ φανερόνωσι δύο ἢ πλειότερα πρόσωπα, ἢ πράγματα, ὄχι ἑνωμένα ὁμοῦ ἀλλὰ χωριστὰ, καθὼς, “ ἢ ὁ Γεώργιος ἂς ἔλθῃ, ἢ ὁ Δημήτριος.” “ ἢ γράψε. ἢ μελέτησε τὸ μάθημά σου.” Ἀντὶ τοῦ πρώτου ἤ, οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγαν καὶ, ἤτοι.

γ'. Ὑποθετικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται ὅταν κάμνωσι καμμίαν ὑπόθεσιν· τοιοῦτος εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν ὁ εἰ, καὶ τὴν σήμερον ὁ ἐὰν καὶ ἂν, καθὼς, “ ἐὰν ἦσαι ἀληθινὸς φίλος τῆς προκοπῆς, μὴν ἀμελῇς τὰ μαθήματά σου.”

δ'. Αἰτιολογικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται, ὅταν φανερόνωσι τὴν αἰτίαν τινὸς πράγματος· τοιοῦτος εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν ὁ γὰρ, ὁ ἐπεί· καὶ τὴν σήμερον ὁ διότι, καὶ ἐπειδὴ, καθὼς, “ ὑπάκουε εἰς τοὺς γονεῖς σου· διότι αὐτοὶ σὲ συμβουλεύουν τὸ καλόν σου.”

ε'. Τελικοὶ, ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ τέλος καὶ τὸν σκοπὸν, ὁποῖοι εἶναι ὁ ἵνα καὶ ὅπως, τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, καὶ ὁ νὰ, ἢ διὰ νὰ τῆς σημερινῆς, καθὼς, “ ὁ Θεὸς μᾶς ἐχάρισε τὸν νοῦν, διὰ νὰ τὸν φωτίζωμεν μὲ καλὰ

μαθήματα·" "ὁ Θεὸς θέλει νὰ τὸν προσκυνῶμεν μὲ καθαρὰν καρδίαν."

ς΄. Συλλογιστικοὶ, ἢ Συμπερασματικοὶ, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται εἰς τὰ συμπεράσματα, ὁποῖοι εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ὁ ἄρα, οὖν, τοιγαροῦν, τοίνυν· εἰς δὲ τὴν σήμερινὴν, ὁ ἄρα, καὶ λοιπὸν, καθὼς, "ὁ Γεώργιος ἐπιμελεῖται· ἄρα, ἢ λοιπὸν, θέλει προκόψειν."

ζ΄. Ἀπορρηματικοὶ, ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται ὅταν λαλῶσι μὲ ἀπορίαν· τοιοῦτοι εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν ὁ ἆρα, εἶτα· εἰς δὲ τὴν σήμερινὴν, ὁ ἆρα, ἢ ἆρά γε, καὶ τάχα, καθὼς, "ἆρά γε εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐχθὲς ἐπαρώργισες τὴν μητέρα σου;"

η΄. Ἐναντιωματικοὶ, ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται ὅταν ἐπιφέρωσι καμμίαν πρότασιν, ἡ ὁποία ἔχει ἐναντίωμά τινα μὲ τὴν προλεχθεῖσαν· τοιοῦτοι εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν ὁ δὲ, μέντοι, καὶ μὴν, γεμὴν, ἀλλὰ, ὅμως, ἀλλ' ὅμως· τὴν σήμερον συνειθίζονται οἱ τρεῖς τελευταῖοι, καθὼς. "λέγεις ὅτι ἀγαπᾷς τὴν προκοπὴν, δὲν βλέπω ὅμως νὰ ἐπιμελῆσαι." "ὁ Γεώργιος εἶναι μικρότερός σου· ἀλλ' ὅμως προκόπτει καλήτερα διὰ τὴν ἐπιμέλειάν του."

θ΄. Ἐλαττωτικοὶ, ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται ὅταν φανερόνωσιν ἐλάττωσιν, ἤγουν, ὀλιγόστευσιν· τοιοῦτοι εἶναι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, ὁ γὲ, γοῦν, κἂν· ἀπὸ

τοὺς ὁποίους ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται τὸν τελευταῖον, καθώς, " ἂν δὲν ἐμπορῇς νὰ μάθῃς σήμερον καὶ τὰ δύω μαθήματα, μάθε κἂν τὸ ἕν·" εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν λέγουν καί, τ ο ὐ λ ά χ ι σ τ ο ν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

1. *Ῥῆμα.* 2. *Διάθεσις.* 3. *Χρόνος.* 4. *Πρόσωπον.* 5. *Ἔγκλισις.* 6. *Συζυγία.*

1. *Τί εἶναι Ῥῆμα;*

Μὲ τὰ οὐσιαστικὰ ὀνόματα ὀνομάζομεν τὰ πράγματα. Μὲ τὰς ἀντωνυμίας διακρίνομεν τὰ πρόσωπα. Ταῦτα ὅμως τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα ἐνεργοῦν τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλο, παθαίνουν τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἐνεργοῦν ἐπάνω μας, καὶ ἡμεῖς ἐπάνω εἰς αὐτά, λαμβάνουν διαφόρους μεταβολάς· καὶ ὄχι μόνον γνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχουν, ἀλλ' ἀκόμη βλέπομεν καὶ αἰσθανόμεθα τὰς ἐνεργείας των καὶ τὰς μεταβολάς των, καὶ εἰς πᾶσαν στιγμὴν εἴμεθα εἰς ἀνάγκην νὰ φανερόνωμεν αὐτὰς πρὸς ἀλλήλȣς μὲ λέξεις τινάς, καθὼς ὅταν λέγῃς, παραδείγματος χάριν, ὁ ἄ ν ε μ ο ς ε ἶ ν α ι σ φ ο δ ρ ό ς· κ λ ε ῖ σ ε τ ὰ π α ρ ά θ υ ρ α. Δ ὲ ν ἀ γ α π ῶ ν ὰ π α ί ζ ω μ ὲ τ ὰ π α ι δ ί α τ ὰ ὁ π ο ῖ α λ α λ ο ῦ ν κ α κ ὰ λ ό γ ι α. Αἱ τοιαῦται λέξεις, ε ἶ ν α ι, κ λ ε ῖ σ ε, ἀ γ α π ῶ, π α ί ζ ω, λ α λ ο ῦ ν, λέγονται ῥήματα·

καὶ γενικῶς, τὰ ῥήματα εἶναι λέξεις μὲ τὰς ὁποίας φανερόνομεν τὰς ἐνεργείας, τὰ πάθη, τὴν κατάστασιν, ἢ μόνον τὴν ὕπαρξιν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων.

2. *Τί εἶναι ἡ Διάθεσις;*

Διάθεσις θέλει νὰ εἴπῃ ἐδῶ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον ὑπάρχει τὸ πρόσωπον, ἢ τὸ πρᾶγμα· ὅταν λέγω, ε ἶ ν α ι ἥ λ ι ο ς, ε ἶ ν α ι δ έ ν δ ρ α, ε ἶ ν α ι ἄ ν θ ρ ω π ο ι, μὲ τὸ ῥῆμα τοῦτο ε ἶ ν α ι δὲν φανερόνω ἄλλο τι παρὰ μόνον ὅτι ὑπάρχουν· ὅθεν καὶ τὸ ῥῆμα ε ἶ ν α ι λέγεται ὑπαρκτικόν. Ὅταν ὅμως λέγω, ὁ ἥ λ ι ο ς φ ω τ ί ζ ε ι τ ὸ ν κ ό σ μ ο ν, μὲ τὸ ῥῆμα φ ω τ ί ζ ε ι φανερόνω τὴν ἐνέργειάν του, καὶ ἡ ἐνέργεια αὕτη εἶναί τις τρόπος εἰς τὸν ὁποῖον μᾶς φαίνεται ἡ ὕπαρξίς τε.

Οταν ὁμοίως λέγω, ὁ Γ ε ώ ρ γ ι ο ς γ ρ ά φ ε ι τ ὸ μ ά θ η μ ά τ ο υ, και ἐδῶ τὸ ῥῆμα γ ρ ά φ ε ι φανερόνει τί κάμνει ὁ Γεώργιος, ἢ εἰς ποῖον τρόπον, εἰς ποίαν διάθεσιν εὑρίσκεται. Οἱ τρόποι δὲ τῆς ὑπάρξεως, ἢ αἱ διαθέσεις τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων μᾶς παρασταίνονται φυσικὰ τρεῖς· βλέπομεν τρόντι αὐτὰ ἢ ὅτι κάμνουν καμμίαν ἐνέργειαν ἐπάνω εἰς ἄλλα, ἢ ὅτι παθαίνουν ἀπὸ ἄλλα, ἢ ὅτι εὑρίσκονται εἰς μίαν τινὰ κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν βλέπομεν αὐτὰ ἢ νὰ ἐνεργῶσιν εἰς ἄλλα, ἢ νὰ πάσχωσιν ἀπὸ ἄλλα. Καὶ τὰ ῥήματα λοιπὸν, διὰ τῶν ὁποίων φανερόνομεν τὰς τρεῖς ταύτας διαθέσεις, εἶναι τρι-

ῶν εἰδῶν, ἐ ν ε ρ γ η τ ι κ ά, π α θ η τ ι κ ά, κ α τ α σ τ α τ ι κ ά.

Λέγομεν τὸ ῥῆμα ἐ ν ε ρ γ η τ ι κ ὸ ν, ἢ ὅτι εἶναι δ ι α θ έ σ ε ω ς ἐ ν ε ρ γ η τ ι κ ῆ ς, ὅταν φανερόνῃ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ὅτι ἐνεργεῖ ἐπάνω εἰς ἄλλο, καθὼς, "ὁ κηπουρὸς π ο τ ί ζ ε ι τὸν κῆπον του."

Λέγομεν τὸ ῥῆμα π α θ η τ ι κ ὸ ν, ἢ ὅτι εἶναι δ ι α θ έ σ ε ω ς π α θ η τ ι κ ῆ ς, ὅταν παρασταίνῃ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ὅτι πάσχει, ἢ λαμβάνει καμμίαν ἀλλοίωσιν ἢ μεταβολὴν ἀπὸ ἄλλο, καθὼς, " οἱ παράνομοι π α ι δ ε ύ ο ν τ α ι ἀπὸ τοὺς νόμους."

Λέγομεν τέλος πάντων ὅτι εἶναι κ α τ α σ τ α τ ι κ ὸ ν, ὅταν παρασταίνῃ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα ὅτι εὑρίσκεται εἰς κατάστασίν τινα, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι ἐνεργεῖ εἰς ἄλλο, ἢ ὅτι πάσχει ἀπὸ ἄλλο, καθὼς, ὁ Γεώργιος κ ο ι μ ᾶ τ α ι, ἢ κ ά θ η τ α ι, ἢ ἀ ῤ ῥ ω σ ε ῖ.

Τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα λήγουν ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς ω, καθὼς, ὠ φ ε λ ῶ, ὁ δ η γ ῶ, δ ι ο ρ θ ό ν ω, κ.τ.λ. Τὰ παθητικὰ ἐξεναντίας λήγουν ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς μ α ι, καθὼς, ὠ φ ε λ ο ῦ μ α ι, ὁ δ η γ ο ῦ μ α ι, δ ι ο ρ θ ό ν ο μ α ι, κ.τ.λ.

Εἶναι ὅμως καὶ ῥήματα καταστατικὰ εἰς ω, ἢ εἰς μαι, καθὼς, ἀ ῤ ῥ ω σ τ ῶ, κ ά θ η μ α ι, κ ο ί τ ο μ α ι, καὶ ῥήματα ἐνεργητικὰ εἰς μ α ι, καθὼς, δ έ χ ο μ α ι, π ε ρ ι π ο ι ο ῦ μ α ι. Ὅθεν διὰ νὰ γνωρίζωμεν ἂν ἦναι τὸ ῥῆμα

ἐνεργητικὸν, παθητικὸν, ἢ καταστατικὸν, δὲν πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τὴν κατάληξίν του, ἀλλὰ τὴν ἔννοιάν του.

Εἶναί τινα ῥήματα εἰς μαι, τὰ ὁποῖα παρασταίνουν τὸ πρόσωπον ὅτι ἐνεργεῖ εἰς τὸν ἑαυτόν του, καθὼς, λούομαι, πλύνομαι, κτενίζομαι, ἐνδύομαι, ἐξαπλόνομαι, κ.τ.λ. Τὰ τοιαῦτα ῥήματα ὀνομάζουν οἱ Γραμματικοὶ μέσα· κυρίως ὅμως καὶ ταῦτα εἶναι ἐνεργητικά.

3. *Τί εἶναι χρόνος;*

Εἴπαμεν ὅτι μὲ τὰ ῥήματα φανερόνομεν ἢ ἁπλῶς τὴν ὕπαρξιν, ὅτι δηλαδὴ εἶναι τὸ πρᾶγμα, τὸ πρόσωπον, ἢ φανερόνομεν ἐνέργειάν τινα αὐτοῦ, πάθος τι, ἢ κατάστασίν τινα· ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα ταῦτα θεωροῦνται εἰς ἕνα τινὰ καιρὸν, ἢ τωρινὸν, ἢ περασμένον, ἢ μέλλοντα, τὸν ὁποῖον καιρὸν χρειάζεται πολλάκις νὰ φανερόνωμεν, καταλαμβάνεις ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβωσι καὶ τὰ ῥήματα σχηματισμούς τινας, μὲ τοὺς ὁποίους νὰ διακρίνωμεν τὸν καιρὸν τῆς ὑπάρξεως, τῆς ἐνεργείας, τοῦ πάθους, ἢ τῆς καταστάσεως· οἱ σχηματισμοὶ οὗτοι λέγονται χρόνοι τῶν ῥημάτων.

Ἐνεστώς. Ὁ σχηματισμὸς, μὲ τὸν ὁποῖον παρασταίνομεν τὸ ἐνεστὸς, ἤγουν, τὸ παρὸν, λέγεται χρόνος Ἐνεστὼς, καθὼς, γράφω· καὶ τὸ ῥῆμα εἰς τὴν μορφὴν ταύτην λέγεται, ὅτι εἶναι χρόνου Ἐνεστῶτος.

Ἀόριστος. Ὁ σχηματισμὸς, μὲ τὸν ὁποῖον

φανερόνομεν τὸ περασμένον, λέγεται χρόνος Ἀόριστος, καὶ το ῥῆμα χρόνου Ἀορίστου, καθὼς. ἔγραψα· ὁ σχηματισμὸς οὗτος λέγεται Ἀόριςος, ἐπειδὴ δὲν προσδιορίζει καιρὸν, ἀλλ' ἁπλῶς φανερόνει τὴν πρᾶξιν περασμένην.

Μέλλων. Ὁ σχηματισμὸς, μὲ τὸν ὁποῖον φανερόνομεν τὸν καιρὸν ὅστις εἶναι ὕστερον ἀπὸ τὸν παρόντα, λέγεται Μέλλων· ο χρόνος οὗτος εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν εἶναι ἁπλοῦς, καθὼς, γράψω. Εις τὴν σημερινὴν ὅμως Ἑλληνικὴν εἶναι σύνθετος ἀπὸ το Θέλω ϗ ἀπὸ τὸ γράψειν, ἢ χωρις ν, γράψει, καθὼς, θέλω γράψει.

Παρατατικός. Οἱ τρεῖς προειρημένοι χρόνοι ἐμποροῦν νὰ λέγωνται μόνοι των, χωρὶς νὰ ἀναφέρωνται εἰς κανένα ἄλλον, καθὼς, γράφω τὸ μάθημά μου· ἔγραψα τὸ μάθημά μου. Πολλάκις ὅμως ἀκολουθεῖ χρεία νὰ φανερόνωμεν τοὺς καιροὺς σχετικῶς, ἤγουν δεμένους τὸν ἕνα μὲ τὸν ἄλλον, καθὼς ὅταν λέγῃς, χθὲς ἐγὼ ἔγραφα τὸ μάθημά μου τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ Γεώργιος ἔπαιζεν. Εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο βλέπεις ὅτι τὸ ἔγραφα φανερόνει τὴν πρᾶξιν ταύτην ὅτι ἦτο παροῦσα καὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ γίνεται εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ Γεώργιος ἔπαιζεν. Οὗτος λοιπὸν ὁ σχημα-

τισμὸς ἔ γ ρ α φ α, καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἔ γ ρ α φ ο ν, λέγεται Π α ρ α τ α τ ι κ ὸ ς, ἤγουν, ἐ ξ α κ ο λ ο υ θ η τ ι κ ό ς· τὸ αὐτὸ ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τὸ ἔ π α ι ζ ε, ἐὰν ἀναφέρῃς τὸν καιρὸν τ ο ῦ παιγνιδίου εἰς τὸ ἔ γ ρ α φ α, καὶ εἴπῃς, χ θ ὲ ς ὁ Γ ε ώ ρ γ ι ο ς ἔ π α ι ζ ε τ ὴ ν ὥ ρ α ν κ α θ' ἣ ν ἐ γ ὼ ἔ γ ρ α φ α τ ὸ μ ά θ η μ ά μ ο υ. Π α ρ α τ α τ ι κ ὸ ς εἶναι καὶ τὸ ἔ π α ι ζ ε.

Ὑπερσυντελικός. Ὅταν λέγῃς, παραδείγματος χάριν, ε ἶ χ α γ ρ ά ψ ε ι ν, ἢ, ε ἶ χ α γ ρ α μ μ έ ν ο ν τ ὸ μ ά θ η μ ά μ ο υ τ ὴ ν ὥ ρ α ν κ α θ' ἣ ν ὁ δ ι δ ά σ κ α λ ο ς μ ὲ τ ὸ ἐ ζ ή τ η σ ε, μὲ τὸν σχηματισμὸν τοῦτον, ε ἶ χ α γ ρ ά ψ ε ι ν, ἢ, ε ἶ χ α γ ρ α μ μ έ ν ο ν, φανερόνεις ὅτι ἡ πρᾶξίς σου αὕτη δὲν ἐγίνετο, ἀλλ' ἦτο τελειωμένη τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὴν ὁποίαν ὁ διδάσκαλος ἔκαμεν τὴν ζήτησιν. Οὗτος λοιπὸν ὁ σχηματισμὸς, ε ἶ χ α γ ρ ά ψ ε ι ν, ἢ ὁ ἰσοδύναμός του, ε ἶ χ α γ ρ α μ μ έ ν ο ν, λέγεται Υ π ε ρ σ υ ν τ ε λ ι κ ὸ ς, διότι φανερόνει πρᾶξιν ὑπερτελειωμένην εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον κατὰ τὸν ὁποῖον ἄλλο τι ἔγινεν ἢ ἐγίνετο. Ὁ χρόνος οὗτος τῆς σημερινῆς εἶναι, ὡς βλέπεις, σύνθετος ἀπὸ τὸ ε ἶ χ α καὶ ἀπὸ τὸ γ ρ ά ψ ε ι ν, ἢ ἀπὸ τὸ γ ρ α μ μ έ ν ο ν· ἡ ἀρχαία ὅμως Ἑλληνικὴ εἶχεν ἕνα ἁπλοῦν σχηματισμὸν, λέγουσα ἐ γ ε γ ρ ά φ ε ι ν.

Παρακείμενος. Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἔδιδεν εἰς τὰ ῥήματα καὶ ἄλλον τινὰ χωριστὸν σχηματισμὸν, μὲ τὸν ὁποῖον ἐφανέρονε τὸ πρᾶγμα ὄχι ἁπλῶς ὅτι ἔγινε, καθὼς μὲ τὸν Ἀόριστον, ἀλλ' ὅτι καὶ σώζεται ἕως εἰς τὸ παρὸν, ἢ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἢ τὰ ἀποτελέσματά του, εἴτε καλὰ, εἴτε κακά. Οἱ παλαιοὶ ἔλεγαν, παραδείγματος χάριν, γέγραφα τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἐννοοῦσαν ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφθη καὶ σώζεται· ὁ σχηματισμὸς οὗτος γέγραφα, λέγεται Παρακείμενος, ἤγουν κείμενος πλησίον εἰς τὸ παρὸν, σωζόμενος. Η σημερινὴ Ἑλληνικὴ δὲν ἔχει τοιοῦτον σχηματισμόν· λέγομεν ὅμως ἔχω γραμμένην τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ὁ σύνθετος οὗτος σχηματισμὸς ἐμπορεῖ νὰ παρασταίνῃ τὴν ἔννοιαν τοῦ παλαιοῦ παρακειμένου γέγραφα. Εἰς μέρη τινὰ, καθὼς εἰς τὴν Ἤπειρον, λέγουν, ἔχω γράψει.

Βλέπεις λοιπὸν ὅτι τὸ ῥῆμα ἐμπορεῖ νὰ λαμβάνῃ ἓξ σχηματισμοὺς, μὲ τοὺς ὁποίους παρασταίνονται οἱ καιροὶ τῶν πράξεων, καὶ παντὸς γινομένου, καὶ οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦτο λέγονται χρόνοι.

	Χρόνοι τῆς Ἀρχαίας.	Χρόνοι τῆς Σημερινῆς.
Ἐνεσ.	Γράφω	Γράφω
Ἀόρ.	Ἔγραψα	Ἔγραψα

Μέλλ. Γράψω	Θέλω γράψειν
Παρατ. Ἔγραφον	Ἔγραφα (ἢ ἔγραφον)
Ὑπερσ. Ἐγεγράφειν	Εἶχα γράψειν
Παρακ. Γέγραφα	Ἔχω γραμμένα, ἢ
	Ἔχω γράψειν

4. *Τί εἶναι πρόσωπον;*

Ἐπειδὴ τὰ ῥήματα φανερόνουν, ὡς εἴπαμεν, τὴν ὕπαρξιν, τὰς ἐνεργείας, τὰ πάθη, καὶ τὰς καταστάσεις τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων, ἔπρεπε νὰ δοθῶσιν εἰς αὐτὰ ἰδιαίτεροί τινες σχηματισμοὶ, ἢ καταλήξεις, μὲ τοὺς ὁποίους νὰ διακρίνεται τὸ πρῶτον πρόσωπον ἀπὸ τὸ δεύτερον, καὶ τοῦτο πάλιν ἀπὸ τὸ τρίτον. Οἱ σχηματισμοὶ οὗτοι λέγονται πρόσωπα· οὕτω εἰς τὸν Ἐνεστῶτα, διὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον λέγομεν γράφω, καὶ ὅταν ἦναι πολλὰ, γράφομεν· διὰ τὸ δεύτερον, γράφεις· καὶ εἰς τὸ πληθυντικὸν, γράφετε· διὰ τὸ τρίτον, γράφει, καὶ πληθυντικῶς, γράφουν, (ἢ γράφουσι). Τοιοῦτοι σχηματισμοὶ γίνονται εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους χρόνους.

5. *Τί εἶναι Ἔγκλισις;*

Δίδονται ἀκόμη εἰς τὰ ῥήματα σχηματισμοὶ, ἄλλοι διὰ νὰ φανερόνωσιν ἁπλῶς αὐτὰ τὰ γινόμενα, καθὼς, γράφω, ἔγραφον, κ τ.λ. ἄλλοι διὰ νὰ παρασταίνωσι τὰς θελήσεις μας, καθὼς ὅταν λέγω, γράφε, γράψε. ἢ τὴν ἐπιθυμίαν μας διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν κανὲν ἀγαθὸν, καθὼς λέγουν, εἰς τὴν ἀρ-

χαίαν Ἑλληνικὴν, γ ρ ά φ ο ι μ ι, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν σημερινὴν παρασαίνομεν μὲ τὸ, ε ἴ θ ε ν ὰ γ ρ ά φ ω· καὶ ἄλλοι, τέλος πάντων, διὰ νὰ φανερόνωσι πράγματα τὰ ὁποῖα ὑποθέτομεν νὰ γίνωσι, και κρίνομεν ἀπὸ αὐτὰ τί ἔχει νὰ προέλθῃ, καθὼς ὅταν λέγω, "ἐὰν γ ρ ά φ ῃ ς τὸ μάθημά σου μὲ προσοχὴν, δὲν θέλεις κάμνειν πολλὰ σφάλματα·" οὗτοι λοιπὸν οἱ διάφοροι σχηματισμοὶ τοὺς ὁποίους λαμβάνει τὸ ῥῆμα, λέγονται ἔ γ κ λ ι σ ι ς, καθὼς ὁ διάφορος σχηματισμὸς τῶν ὀνομάτων λέγεται κ λ ί σ ι ς.

Αἱ ἐγκλίσεις εἶναι κυρίως τέσσαρες, Ὁριστικὴ, Προστακτικὴ, Εὐκτικὴ, Ὑποτακτικὴ, καθὼς μὲ συντομίαν τὰς βλέπεις ἐδῶ

	Ἀρχαία.	*Σημερινή.*
Ὁριςικὴ,	γράφω	γράφω
Προςακτικὴ,	γράφε	γράφε
Εὐκτικὴ,	γράφοιμι	εἴθε νὰ γράφω
Ὑποτακτικὴ,	ἐὰν γραφω	ἐὰν γράφω

Εἶναι καὶ δύο ἄλλοι σχηματισμοὶ τοῦ ῥήματος, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ εἷς δὲν φανερόνει οὔτε πρόσωπον, οὔτε ἀριθμὸν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ τοῦ ῥήματος, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται *Ἀπαρέμφατον*, καθὼς, γ ρ ά φ ε ι ν. Ἡ σημερινὴ ὅμως Ἑλληνικὴ δὲν ἔχει τὸν σχηματισμὸν τοῦτον, ἀλλὰ μεταχειρίζεται τὴν ὑποτακτικὴν μὲ τὸ ν ά, συντροφεύουσα

αὐτό πολλάκις μὲ τὸ οὐδέτερον ἄρθρον, καθώς, "τὸ νὰ γράφης συχνὰ εἶναι ἀναγκαῖον διὰ νὰ μάθῃς νὰ γράφης καλά." Ὁ ἄλλος σχηματισμὸς τοῦ ῥήματος εἶναι ἐπιθετικὸς, καὶ κλίνεται καθῶς τὰ ἐπίθετα ὀνόματα, φυλάττων ὅμως καὶ τὴν ἔννοιαν τῶν χρόνων, καὶ τῆς διαθέσεως τοῦ ῥήματος, ὡς, ὁ γράφων, ἡ γράφουσα, τὸ γράφον· διὰ τοῦτο λέγεται μετοχὴ. διότι μετέχει καὶ ἀπὸ τὸ ὄνομα καὶ ἀπο τὸ ῥῆμα.

6. *Τί εἶναι Συζυγία;*

Συζυγία εἶναι ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον σχηματίζονται, ἢ κλίνονται πολλὰ ῥήματα. Ὠνομάσθη συζυγία, διότι τα ῥήματα βάλλονται ὁμοῦ ὑποκάτω εἰς τὸν αὐτὸν ζυγὸν, καθῶς, γράφω, γράφεις, γράφει· λέγω, λέγεις, λέγει, κ.τ. λ.

Δύο εἶναι κυρίως αἱ συζυγίαι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν, ἡ μία τῶν εἰς ω ληγόντων ῥημάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἄλλα εἶναι ἀσυναίρετα, καθῶς, γράφω, λέγω, βάπτω, κ.τ. λ. καὶ ἄλλα συνῃρημένα, καθῶς, βοηθέω βοηθῶ, τιμάω τιμῶ, ἀνορθόω ἀνορθῶ· καὶ ἡ ἄλλη τῶν εἰς μι, καθῶς, τίθημι (θέτω), ἵστημι (στήνω), δίδωμι (δίδω). Ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ ἔχει καθ' αὑτὸ μίαν συζυγίαν, τῶν εἰς ω, καὶ τὰ ῥήματά της εἶναι ἄλλα βαρύτονα, ἔχοντα τὸν τόνον εἰς τὴν παραλήγουσαν, καὶ ἄλλα περισπώμενα.

Ἐδῶ ἐκθέτομεν διάφορα παραδείγματα σχηματισμοῦ συντροφευμένα μὲ τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικόν· καὶ πρῶτον τοῦ ὑπαρκτικοῦ εἶ μ α ι, καὶ τῶν δύο τούτων ῥημάτων, ἔ χ ω, καὶ θ έ λ ω, τὰ ὁποῖα μᾶς βοηθοῦν εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ἄλλων ῥημάτων, καὶ ἠμποροῦμεν διὰ τοῦτο νὰ τὰ λέγωμεν β ο η θ η τ ι κ ά.

Εἰς τὰ παραδείγματα ταῦτα οἱ Παρακείμενοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἀποσιωπῶνται· διὰ τὴν γύμνασιν ὅμως τῶν ἀρχαρίων μαθητῶν ἠμποροῦν εὐκόλως νὰ μορφονωνται ἀπὸ τὸν παρακείμενον τῆς Ὁριστικῆς, ὡς θέλομεν ἰδεῖν ἔπειτα.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΜΑΙ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΓΚΛΙΣΙΣ

Ἐνεστώς.

Ἀρχαία.	Σημερινή.
εἰμὶ	εἶμαι
εἶς, ἢ εἶ	εἶσαι
ἐστὶ	εἶναι
ἐσμὲν	εἴμεθα
ἐστὲ	εἶσθε
εἰσὶ	εἶναι

Παρατατικός.

ἦν	ἤμουν
ἦς, ἢ ἦσθα	ἤσουν
ἦν	ἦτο
ἦμεν	ἤμεθα
ἦτε	ἦσθε
ἦσαν	ἦσαν

Μέλλων

ἔσομαι	θέλω εἶσθαι
ἔσῃ	θέλεις εἶσθαι
ἔσεται, ἢ ἔσται	θέλει εἶσθαι
ἐσόμεθα	θέλομεν εἶσθαι
ἔσεσθε	θέλετε εἶσθαι
ἔσονται	θέλουν εἶσθαι

Μέλλων Δεύτ. τῆς Σημερινῆς.

Ἀριθμὸς Ἑνικός.	Ἀριθμὸς Πληθυντικός.
θέλω σταθῆν	θέλομεν σταθῆν
θέλεις σταθῆν	θέλετε σταθῆν
θέλει σταθῆν	θέλουν σταθῆν

Σημείωσις. Ὁ δεύτερος Μέλλων τῆς σημερινῆς Γλώσσης φανερόνει ὅτι τὸ πρᾶγμα θέλει γίνει μίαν φοράν, ὄχι πάντοτε· τοιοῦτον μέλλοντα ἔχομεν καὶ εἰς τὰ ἄλλα ῥήματα· οὕτω λέγομεν, παραδείγματος χάριν, διὰ μὲν τὸ συχνὸν καὶ πολλάκις, θέλω γράφειν, διὰ δὲ τὸ ἅπαξ, θέλω γράψειν.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἴσθι	ἔσο, ἢ εἶσου
ἔστω	ἂς ἦναι
ἔστε	εἶσθε
ἔστωσαν	ἂς ἦναι

ΕΥΚΤΙΚΗ.

εἴην	εἴθε νὰ ἦμαι
εἴης	εἴθε νὰ ἦσαι
εἴη	εἴθε νὰ ἦναι
εἴημεν	εἴθε νὰ ἤμεθα
εἴητε	εἴθε νὰ ἦσθε
εἴησαν, ἢ εἶεν	εἴθε νὰ ἦναι

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἀρχαία.	Σημερινή.

Ἐνεστώς.

ἐὰν ὦ	ἐὰν ἦμαι
ἦς	ἦσαι
ἦ	ἦναι
ἐὰν ὦμεν	ἐὰν ἤμεθα
ἦτε	ἦσθε
ὦσι	ἦναι

Ἀόριστος τῆς Σημερινῆς.

ἐὰν σταθῶ	ἐὰν σταθῶμεν
σταθῇς	σταθῆτε
σταθῇ	σταθῶσι

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεστώς.

εἶναι	νὰ ἦμαι, ἢ ὅτι εἶμαι

Μέλλων.

ἔσεσθαι	ὅτι θέλω εἶσθαι, ϗ Μέλλων β'. ὅτι θέλω σταθῇ

Σημείωσις. Τὸ ἀπαρέμφατον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἐξηγεῖται εἰς τὴν σημερινὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν, πότε μὲ τὸ *νά*, πότε μὲ τὸ *ὅτι*, καὶ με τὸν χρειαζόμενον ἀριθμὸν τοῦ *ἦμαι*, ἢ *εἶμαι*, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα, τοῦ *θέλω*.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἀρχαία.	Σημερινή.

Ἐνεστώς.

ὁ ὤν, τοῦ ὄντος	τὰ αὐτά.
ἡ οὖσα, τῆς οὔσης	
τὸ ὄν, τοῦ ὄντος	

Μέλλων.

ὁ ἐσόμενος	τὰ αὐτά, ἢ ἐξηγητ.
ἡ ἐσομένη	ὅστις θέλει εἶσθαι,
τὸ ἐσόμενον	ἢ θέλει σταθῆν.

Ἀόριστος τῆς Σημερινῆς.

ὁ σταθείς,	τοῦ σταθέντος
ἡ σταθεῖσα,	τῆς σταθείσης
τὸ σταθέν,	τοῦ σταθέντος

ΕΧΩ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἀρχαία.	Σημερινή.
	Ἐ ν ε σ τ ώ ς.
ἔχω	ἔχω
ἔχεις	ἔχεις
ἔχει	ἔχει
ἔχομεν	ἔχομεν
ἔχετε	ἔχετε
ἔχουσι	ἔχουν, ἢ ἔχουσι
	Π α ρ α τ α τ ι κ ό ς.
εἶχον	εἶχα
εἶχες	εἶχες
εἶχε	εἶχε
εἴχομεν	εἴχαμεν
εἴχετε	εἴχετε
εἶχον	εἶχαν
	Μ έ λ λ ω ν.
ἕξω	θέλω ἔχειν
ἕξεις	θέλεις ἔχειν
ἕξει	θέλει ἔχειν
ἕξομεν	θέλομεν ἔχειν
ἕξετε	θέλετε ἔχειν
ἕξουσι	θέλουν ἔχειν

Σημείωσις. Ὁ δεύτερος Μέλλων τῆς Σημερινῆς εἶναι, ἢ θέλω λάβειν, ἢ θέλω ἀποκτήσειν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ λόγου. Καὶ ὁ Ἀόριστος ἔσχον, ἐξηγεῖται, ἢ μὲ τὸ ἔλαβα ἢ μὲ τὸ ἀπέκτησα, κατὰ τὴν ἔννοιαν ὁμοίως τοῦ λόγου.

Ἀρχαία. | *Σημερινή.*

Ἀόριστος.

ἔσχον	ἔλαβα
ἔσχες	ἔλαβες
ἔσχε	ἔλαβε
ἔσχομεν	ἐλάβαμεν
ἔσχετε	ἐλάβετε
ἔσχον	ἔλαβαν

Παρακείμενος.

ἔσχηκα	ἔχω λάβειν
ἔσχηκας	ἔχεις λάβειν
ἔσχηκε	ἔχει λάβειν
ἐσχήκαμεν	ἔχομεν λάβειν
ἐσχήκατε	ἔχετε λάβειν
ἐσχήκασι	ἔχουν λάβειν

Ὑπερσυντελικός.

ἐσχήκειν	εἶχα λάβειν
ἐσχήκεις	εἶχες λάβειν

ἐσχήκει	εἶχε λάβειν
ἐσχήκειμεν	εἴχαμεν λάβειν
ἐσχήκειτε	εἴχετε λάβειν
ἐσχήκεισαν	εἶχαν λάβειν

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἀρχαία.	Σημερινή,
ἔχε, ἐχέτω	ἔχε, ἂς ἔχῃ
ἔχετε, ἐχέτωσαν	ἔχετε, ἂς ἔχωσι

Ἀόριστος.

σχὲς, σχέτω	λάβε, ἂς λάβῃ
σχέτε, σχέτωσαν	λάβετε, ἂς λάβωσι

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἔχοιμοι	εἴθε νὰ ἔχω
ἔχοις	νὰ ἔχῃς
ἔχοι	νὰ ἔχῃ
ἔχοιμεν	εἴθε νὰ ἔχωμεν
ἔχοιτε	νὰ ἔχετε
ἔχοιεν	νὰ ἔχωσι

Μέλλων.

σχοίην	εἴθε νὰ λάβω
σχοίης	νὰ λάβῃς
σχοίη	νὰ λάβῃ
σχοίημεν	εἴθε νὰ λάβωμεν
σχοίητε	νὰ λάβετε
σχοίησαν, ἢ σχοῖεν	νὰ λάβωσι

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἀρχαῖος καὶ Σημερινὸς εἶναι ὁ αὐτός.

Ἐνεστώς

Ἀριθμὸς Ἑνικός.	*Ἀριθμὸς Πληθυντικός.*
Ἐὰν ἔχω	Ἐὰν ἔχωμεν
ἔχῃς	ἔχητε(*)
ἔχῃ	ἔχωσι

Ἀόριστος.

Ἀρχαία.	*Σημερινή.*
ἐὰν σχῶ	ἐὰν λάβω
σχῇς	λάβῃς
σχῇ	λάβῃ
Ἐὰν σχῶμεν	ἐὰν λάβωμεν
σχῆτε	λάβετε
σχῶσι	λάβωσι

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεστώς.

ἔχειν	νὰ ἔχω, ἢ ὅτι ἔχω

Μέλλων.

ἕξειν	νὰ ἔχω, ἢ ὅτι θέλω ἔχειν

* Εἰς τὸ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τῆς Ὑποτακτικῆς ἡ Σημερινὴ Γλῶσσα συνειθίζει μᾶλλον τὸν σχηματισμὸν τῆς Ὁριστικῆς ἔχετε· οὕτω καὶ εἰς τὰ ἄλλα ῥήματα.

Ἀρχαία.	Σημερινή.

Ἀόριστος.

σχεῖν	νὰ λάβω, ἢ ὅτι ἔλαβα

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ ἔχων, ἡ ἔχουσα, τὸ ἔχον.

Μέλλων.

ὁ ἕξων ἡ ἕξουσα τὸ ἕξον	ὅστις θέλει ἔχειν, ἢ ὁ μέλλων νὰ ἔχῃ

Ἀόριστος.

ὁ σχὼν ἡ σχοῦσα τὸ σχὸν	ὁ λαβὼν ἡ λαβοῦσα τὸ λαβὸν.

ΘΕΛΩ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστὼς.

θέλω ἢ ἐθέλω θέλεις θέλει	θέλομεν θέλετε θέλουσι

Σημείωσις. Οἱ Παρῳχημένοι χρόνοι τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς σχηματίζονται ἐκ τοῦ ἐθέλω.

Ἀρχαία.	Σημερινή.
Παρατατικός.	
ἤθελον	ἤθελα
ἤθελες	ἤθελες
ἤθελε	ἤθελε
ἠθέλομεν	ἠθέλαμεν
ἠθέλετε	ἠθέλετε
ἤθελον	ἤθελαν
Μέλλων.	
θελήσω	θέλω θελήσειν
θελήσεις	θέλεις θελήσειν
θελήσει	θέλει θελήσειν
θελήσομεν	θέλομεν θελήσειν
θελήσετε	θέλετε θελήσειν
θελήσουσι	θέλουν θελήσειν
Ἀόριστος.	
ἠθέλησα	ἠθέλησα
ἠθέλησας	ἠθέλησες
ἠθέλησε	ἠθέλησε
ἠθελήσαμεν	ἠθελήσαμεν
ἠθελήσατε	ἠθελήσετε
ἠθέλησαν	ἠθέλησαν

Παρακείμενος.

ἠθέληκα	ἔχω θελήσειν
ἠθέληκας	ἔχεις θελήσειν
ἠθέληκε	ἔχει θελήσειν
ἠθελήκαμεν	ἔχομεν θελήσειν
ἠθελήκατε	ἔχετε θελήσειν
ἠθελήκασι	ἔχουν θελήσειν

Ὑπερσυντελικός.

ἠθελήκειν	εἶχα θελήσειν
ἠθελήκεις	εἶχες θελήσειν
ἠθελήκει	εἶχε θελήσειν
ἠθελήκειμεν	εἴχαμεν θελήσειν
ἠθελήκειτε	εἴχετε θελήσειν
ἠθελήκεισαν	εἶχαν θελήσειν

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

θέλε, θελέτω	θέλε, ἂς θέλη
θέλετε, θελέτωσαν	θέλετε, ἂς θέλωσι

Ἀόριστος.

θέλησον	θέλησε
θελησάτω	ἂς θελήση
θελήσατε	θελήσετε
θελησάτωσαν	ἂς θελήσωσι

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

θέλοιμι	εἴθε νὰ θέλω
θέλοις	νὰ θέλῃς
θέλοι	νὰ θέλῃ
θέλοιμεν	εἴθε νὰ θέλωμεν
θέλοιτε	νὰ θέλετε
θέλοιεν	νὰ θέλωσι

Ἀόριστος.

θελήσαιμι	εἴθε νὰ θελήσω
θελήσαις, ἢ -ήσειας	νὰ θελήσῃς
θελήσαι, ἢ θελήσειε	νὰ θελήσῃ
θελήσαιμεν	εἴθε νὰ θελήσωμεν
θελήσαιτε	νὰ θελήσετε
θελήσαιεν, ἢ -ήσειαν	νὰ θελήσωσι

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστος.
ἐὰν θέλω	ἐὰν θελήσω
θέλῃς	θελήσῃς
θέλῃ	θελήσῃ
ἐὰν θέλωμεν	ἐὰν θελήσωμεν
θέλητε	θελήσητε
θέλωσι	θελήσωσι

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ.

Ἐνεϛ. θέλειν	Ἀόρ. θελῆσαι
Παρακ. ἠθεληκέναι	Μέλλ. θελήσειν

ΜΕΤΟΧΑΙ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστος.
ὁ θέλων	ὁ θελήσας
ἡ θέλουσα	ἡ θελήσασα
τὸ θέλον	τὸ θελῆσαν

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

ΛΥΩ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

λύω	λύομεν
λύεις	λύετε
λύει	λύουσι,

Παρατατικός.

ἔλυον	ἔλυα
ἔλυες	ἔλυες
ἔλυε	ἔλυε
ἐλύομεν	ἐλύαμεν
ἐλύετε	ἐλύετε
ἔλυον	ἔλυαν

Μέλλων.

λύσω	θέλω, θέλεις, θέλει
λύσεις	λύειν
λύσει	(ἢ λύσειν)
λύσομεν	θέλομεν, λέτε, λουν
λύσετε	λύειν
λύσουσι	(ἢ λύσειν)

Ἀόριστος.

ἔλυσα	ἐλύσαμεν
ἔλυσας	ἐλύσατε
ἔλυσε	ἔλυσαν

Παρακείμενος.

λέλυκα	ἔχω, ἔχεις, ἔχει
λέλυκας	λύσειν. ἢ λυμένον,
λέλυκε	λυμένην, κ.τ.λ.
λελύκαμεν	ἔχομεν, ἔχετε, ἔχουν
λελύκατε	λύσειν, ἢ λυμένον,
λελύκασι	λυμένην, κ.τ.λ.

Ὑπερσυντελικός.

ἐλελύκειν	εἶχα λύσειν
ἐλελύκεις	εἶχες λύσειν
ἐλελύκει	εἶχε λύσειν
ἐλελύκειμεν	εἴχαμεν λύσειν
ἐλελύκειτε	εἴχετε λύσειν
ἐλελύκεισαν	εἶχαν λύσειν

ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ.

Κάμνομεν πολλάκις ὑποθέσεις περὶ πραγμάτων περασμένων, καὶ συμπεραίνομεν ἀπὸ ταύτας τὶ ἠδύνατο νὰ γίνῃ, ἢ τὶ ἤθελε γίνεσθαι, ἢ γίνειν, ἢ εἶσθαι γεγενημένον. Εἰς τὰ συμπεράσματα ταῦτα ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἐμεταχειρίζετο τὸν σύνδεσμον ἂν, ὅστις λέγεται διὰ τοῦτο δυνητικός· ἡ σημερινὴ ἀντὶ τούτου μεταχειρίζεται τὸ ἤθελα, καθὼς βλέπεις εἰς τα ἀκόλουθα.

Παρατατικὸς Ὑποθετικός.

ἔλυον	ἂν	ἤθελα	λύειν
ἔλυες	ἂν	ἤθελες	λύειν
ἔλυεν	ἂν	ἤθελε	λύειν
ἐλύομεν	ἂν	ἠθέλαμεν	λύειν
ἐλύετε	ἂν	ἠθέλετε	λύειν
ἔλυον	ἂν	ἤθελαν	λύειν

Ἀόριστος Ὑποθετικός

ἔλυσα	ἂν	ἤθελα	λύσειν
ἔλυσας	ἂν	ἤθελες	λύσειν
ἔλυσεν	ἂν	ἤθελε	λύσειν
ἐλύσαμεν	ἂν	ἠθέλαμεν	λύσειν
ἐλύσατε	ἂν	ἠθέλετε	λύσειν
ἔλυσαν	ἂν	ἤθελαν	λύσειν

Υπερσυντελ. Ὑποθετικός.

ἐλελύκειν ἂν	ἤθελα		
ἐλελύκεις ἂν	ἤθελες	ἔχειν λυμένον	
ἐλελύκει ἂν	ἤθελε	ην, ον.	
ἐλελύκαμεν ἂν	ἠθέλαμεν		
ἐλελύκειτε ἂν	ἠθέλετε	ἔχειν λυμένον	
ἐλελύκεισαν ἂν	ἤθελαν	ην, ον.	

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

Ἐ ν ε σ τ ώ ς.

λύε λυέτω	λύε ἂς λύῃ
λύετε λυέτωσαν	λύετε ἂς λύωσι

Ἀ ό ρ ι σ τ ο ς.

λύσον, λυσάτω	λύσε, ἂς λύσῃ
λύσατε λυσάτωσαν	λύσετε ἂς λύσωσι

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐ ν ε σ τ ώ ς.

λύοιμι	εἴθε νὰ λύω
λύοις	νὰ λύῃς
λύοι	νὰ λύῃ
λύοιμεν	εἴθε νὰ λύωμεν
λύοιτε	νὰ λύετε
λύοιεν	νὰ λύωσι

Ἀόριστος.

λύσαιμι	εἴθε νὰ λύσω
λύσειας	νὰ λύσῃς
λύσειε	νὰ λύσῃ
λύσαιμεν	εἴθε νὰ λύσωμεν
λύσαιτε	νὰ λύσετε
λύσειαν	νὰ λύσωσι

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστος.
ἐὰν λύω	ἐὰν λύσω
λύῃς	λύσῃς
λύῃ	λύσῃ
ἐὰν λύωμεν	ἐὰν λύσωμεν
λύητε	λύσητε
λύωσι	λύσωσι

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ.

Ἐνεσ.	λύειν	Ἀόρισ.	λύσαι
Παρακ.	λελυκέναι	Μέλλ.	λύσειν

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.	Μέλλων.	Ἀόριστος.
ὁ λύων	ὁ λύσων	ὁ λύσας
ἡ λύουσα	ἡ λύσουσα	ἡ λύσασα
τὸ λύον	τὸ λύσον	τὸ λύσαν

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

ΕΝΕΣΤΩΣ. Ὁ Ἐνεστὼς τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεως λέγεται *θέμα*, διότι αὐτὸς θέτεται ὡς ἀρχὴ ἀπὸ τὴν ὁποίαν γεννῶνται ἄλλοι χρόνοι. Τὸ γράμμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ὁ Ἐνεστὼς λέγεται *ἀρκτικὸν γράμμα*, καθὼς εἶναι τὸ λ εἰς τὸ *λύω*· ἢ *ἀρκτικὰ γράμματα*, ἐὰν ὁ λόγος ἦναι περὶ δύο γραμμάτων, καθὼς εἶναι τὰ α κ εἰς τὸ *ἀκούω*. Τὸ γράμμα, εἴτε φωνῆεν ἢ δίφθογγος εἶναι, εἴτε σύμφωνον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀμέσως πρὸ τῆς καταλήξεως ω, λέγεται *χαρακτὴρ τοῦ ῥήματος*, ἢ *χαρακτηριστικὸν*, καθὼς τὸ γ εἰς τὸ *λέγω*, τὸ υ εἰς τὸ *λύω*, ἢ ου δίφθογγος εἰς τὸ *ἀκούω*. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα λήγουν εἰς *πτω*, ἢ *κτω*, τὸ πρῶτον σύμφωνον π, κ, θεωρεῖται ὡς *χαρακτηριστικόν*.

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ Ὁ Παρατατικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν Ἐνεστῶτα φυλάττων τὸ χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ, μεταβάλλων τὴν κατάληξιν ω εἰς ον κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, εἰς α κατὰ τὴν Σημερινὴν, καὶ λαμβάνων εἰς τὴν ἀρχὴν ε ἐὰν τὸ ἀρκτικὸν γράμμα τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι σύμφωνον, καθὼς, *λύω*, *ἔλυον*· *γράφω*, *ἔγραφον*· *γνωρίζω*, *ἐγνώριζον*· τὸ ε τοῦτο λέγεται *συλλαβικὴ αὔξησις*, διότι αὐξάνει ὁ Παρατατικὸς κατὰ μίαν συλ-

λαβήν. Τὸ ἀρκτικὸν ρ διπλασιάζεται εἰς τὸν Παρατατικὸν, καθὼς, ρ ί π τ ω, ἔ ρ ρ ι π τ ο ν. Ἐὰν ὅμως τὸ ἀρκτικον γράμμα τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι φωνῆεν, ἢ δίφθογγος, διὰ νὰ σχηματίζωμεν ὀρθὰ τὸν Παρατατικὸν, πρέπει νὰ φυλάττωμεν τοὺς ἀκολούθους κανόνας

ά. Ἐὰν το ἀρκτικον γράμμα τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι α, ἢ, ε, ὁ Παρατατικὸς μεταβάλλει αὐτὸ εἰς η, καθὼς, ἀ κ ο ύ ω, ἤ κ ο υ ο ν, ἐ λ π ί ζ ω ἤ λ π ι ζ ο ν.

Ἐξαιροῦνται τὰ ἀκόλουθα εἰς τὰ ὁποῖα ὁ Παρατατικὸς μεταβάλλει τὸ ε εἰς ει, ἔ χ ω, εἶ χ ο ν· ἐ ά ω, εἴ α ο ν· ἕ λ κ ω, εἷ λ κ ο ν· ἑ λ κ ύ ω, εἵ λ κ υ ο ν· ἕ ρ π ω, εἷ ρ π ο ν· ἑ ρ π ύ ζ ω, εἵ ρ π υ ζ ο ν· ἐ θ ί ζ ω, εἴ θ ι ζ ο ν· ἑ λ ί σ σ ω, εἵ λ ι σ σ ο ν· ἑ σ τ ι ά ω, εἱ σ τ ί α ο ν· ἐ ρ ύ ω, εἴ ρ υ ο ν· ἕ π ω καὶ ἕ π ο μ α ι, εἱ π ό μ η ν· ἐ ρ γ ά ζ ο μ α ι, εἰ ρ γ α ζ ό μ η ν. Ὅσα ἀρχίζουν ἀπὸ ε ο, μεταβάλλουν μόνον τὸ ο εἰς ω, καθὼς, ἑ ο ρ τ ά ζ ω, ἑ ώ ρ τ α ζ ο ν. Ἐξαιροῦνται ὁμοίως καὶ ὅσα κατόπιν ἀπὸ τὸ α ἔχουν φωνῆεν, καθὼς, ἀ ΐ ω, ἄ η μ ι, ἀ η δ ί ζ ο μ α ι.

β. Ἐὰν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ ο, ὁ Παρατατικὸς μεταβάλλει αὐτὸ εἰς ω, καθὼς, ὀ ν ο μ ά ζ ω, ὠ ν ό μ α ζ ο ν· ὀ μ ν ύ ω, ὤ μ ν υ ο ν.

γ. Ἐὰν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ τὰς διφθόγγους α ι, α υ, ο ι, ὁ Παρατατικὸς μεταβάλλει τὸ μὲν α εἰς η, τὸ δὲ ο εἰς ω, καὶ ὑπογράφει τὸ ι, καθὼς, α ἰ τ έ ω, ᾔ τ ε ο ν· α ὐ-

ξ ά ν ω, η ὔ ξ α ν ο ν· ο ἰ κ ο δ ο μ έ ω, ᾠ κ ο-δ ό μ ε ο ν.

Ἐξαιροῦνται τινὰ, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν κακοφωνίαν δὲν λαμβάνουν μεταβολὴν εἰς τὸν Παρατατικὸν, ὁποῖα εἶναι τὰ ἔχοντα φωνῆεν μετὰ τὴν δίφθογγον, καθὼς, α ὐ α ί ν ω, ο ἰ α κ ί ζ ω, ο ἰ ό ω· ταῦτα φυλάττουν τὴν δίφθογγον ἀμετάβλητον· ὁμοίως καὶ ἄλλα τινὰ, καθὼς, ο ἰ ν ί ζ ω, ο ἰ κ ο υ ρ έ ω, ο ι ο τ ρ έ ω. Τὰ ἔχοντα τὴν ε υ δίφθογγον, ἀστατοῦν, καὶ ποτὲ μὲν μεταβάλλουν το ε εἰς η, ποτὲ δὲ ὄχι· οὕτω ὁ Παρατατικὸς τοῦ ε ὔ χ ο μ α ι εὑρίσκεται καὶ η ὐ χ ό μ η ν, καὶ ε ὐ χ ό μ η ν.

Ἡ ο υ δίφθογγος μένει ἀμετάβλητος· ὁμοίως καὶ ἡ ε ι.

δ΄. Τὰ σύνθετα ἀπὸ πρόθεσιν λαμβάνει τὴν αὔξησιν ὄχι εἰς τὴν ἀρχὴν, καθὼς γίνεται πολλάκις εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν, ἀλλὰ μετὰ τὴν πρόθεσιν, ὡς, π ρ ο σ φ έ ρ ω, π ρ ο σ-έ φ ε ρ ο ν. Εἰς ταύτην δὲ τὴν αὔξησιν τὸ ληκτικὸν φωνῆεν τῆς προθέσεως ἀποβάλλεται, καθὼς ἀ ν α β α ί ν ω, ἀ ν έ β α ι ν ο ν· κ α-τ α β α ί ν ω, κ α τ έ β α ι ν ο ν· δ ι α β α ί ν ω, δ ι έ β α ι ν ο ν· μ ε τ α β α ί ν ω, μ ε τ έ β α ι-ν ο ν· π α ρ α β α ί ν ω, π α ρ έ β α ι ν ο ν· ἀ ν τ ι β α ί ν ω, ἀ ν τ έ β α ν ο ν· ἐ π ι β α ί-ν ω, ἐ π έ β α ι ν ο ν· ἀ π ο β α ί ν ω, ἀ π έ-β α ι ν ο ν· ὑ π ο β α ί ν ω, ὑ π έ β α ι ν ο ν. τῆς πρὸ ὅμως καὶ τῆς περὶ τὸ φωνῆεν δὲν ἀποβάλλεται, ὅθεν, π ρ ο β α ί ν ω, π ρ ο έ-

βαινον καὶ *προὔβαινον*, (διότι τὸ ο καὶ ε λαμβάνουν κρᾶσιν εἰς ου), *περιβαίνω*, *περιέβαινον*.

Ἐξαιροῦνται ὀλίγα τινά. καθώς, *καθεύδω*, *ἐκάθευδον* (καὶ καθηῦδον,) *ἀφιέω*, *ἠφίεον* (ἠφίουν)· καὶ πρὸς τούτοις τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὁποῖα λαμβάνουν αὔξησιν καὶ πρὸ τῆς προθέσεως καὶ μετὰ τὴν πρόθεσιν, *ἀνορθόω*, *ἠνώρθοον* (ἠνώρθουν)· *ἐνοχλέω*, *ἠνώχλεον* (ἠνώχλουν).

έ· Τὰ σύνθετα ἀπὸ τὸ *ευ* καὶ *δυσ*, λαμβάνουν τὴν αὔξησιν κατόπιν, ὡς *εὐεργετέω*, *εὐηργέτεον* (εὐηργέτουν). *δυσηρεστέω*, *δυσηρέστεον* (δυσηρέστουν). Ὅταν ὅμως τὸ ἁπλοῦν ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν ἄτρεπτον, ἢ ἀπὸ σύμφωνον, τότε τὸ σύνθετον ἀπὸ τὸ *δυσ* μόριον λαμβάνει εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, καθὼς *δυσοπέω*, *ἐδυσώπεον* (ἐδυσώπουν)· *δυστυχέω*, *ἐδυστύχεον*, (*ἐδυςύχουν*)· τὰ δὲ ἐκ τοῦ *ευ* σύνθετα, εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν, ἄλλα λαμβάνουν αὔξησιν εἰς τὴν ἀρχὴν, καθὼς, *εὐδοκιμέω*, *ηὐδοκίμεον* (ηὐδοκίμουν), *εὐφραίνομαι*, *ηὐφραινόμην*· ἄλλα μένουν ἀναύξητα, καθὼς, *εὐωχέομαι* *εὐωχεόμην* (εὐωχούμην).

ς. Τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα γίνονται ἀπὸ σύνθετα ἐπίθετα, λαμβάνουν τὴν αὔξησιν γενικῶς εἰς τὴν ἀρχὴν, καθὼς, *μελοποι-*

ὸς μελοποιῶ, ἐμελοποίουν· πλημμελὴς, πλημμελῶ, ἐπλημμέλουν· οὕτω καὶ ναυπηγῶ, σιδηροφορῶ, ἀπιστῶ, κ.τ.λ. ἐκ τῶν ναυπηγὸς, σιδηροφόρος, ἄπιστος, κ.τ.λ.

ΜΕΛΛΩΝ. Ὁ Μέλλων γίνεται ἀπὸ τὸν Ἐνεστῶτα, τιθεμένου τοῦ σ μεταξὺ τοῦ χαρακτηριστικοῦ καὶ τῆς καταλήξεως ω, καθὼς, λύω, λύσω· κρούω, κρούσω. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι σύμφωνον, τότε διὰ νὰ σχηματίσωμεν τὸν Μέλλοντα, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τὰ ἀκόλουθα·

Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι β, π, φ, ἢ πτ, ὁ μέλλων λήγει εἰς ψω, διότι βς, πς, φς, γράφονται καὶ προφέρονται ψ· ὅθεν, τρίβω, τρίψω· τρέπω, τρέψω· γράφω, γράψω· τύπτω, τύψω.

Β. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι γ, κ, χ. ἢ μόνα, ἢ ὁμοῦ μὲ ἄλλο τι σύμφωνον, ὁ Μέλλων λήγει εἰς ξω· διότι γς κς, χς, γράφονται καὶ προφέρονται ξ· ὅθεν, λέγω, λέξω· πλέκω, πλέξω· βρέχω, βρέξω· (τέκτω), τέξω· θνήσκω, θνήξω· διδάσκω, διδάξω.

γʹ. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι δ, θ, τ, ἐπειδὴ τὰ σύμφωνα ταῦτα κάμνουν κακοφωνίαν ὅταν ἦναι μὲ τὸ ς, ἀποβάλλει αὐτὰ ὁ Μέλλων, καὶ λήγει ἁπλῶς εἰς σω, καθὼς, σπεύδω, σπεύσω· πείθω, πείσω· ἀνύτω, ἀνύσω.

δ'. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος, ἦναι κανὲν ἀπὸ τὰ ἀμετάβολα λ, μ, ν, ρ, ὁ Μέλλων δὲν λαμβάνει σ, ἀλλὰ φυλάττει τὸ ἀμετάβολον, καὶ περισπᾶται, καθὼς κ ρ ί ν ω, κ ρ ι ν ῶ. Ὁ Μέλλων οὗτος ὀνομάζεται ἰδιαιτέρως Μέλλων β'. καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν παραλήγουσαν βραχεῖαν· ὅθεν,

Ἐὰν ὁ Ἐνεστὼς ἔχῃ διπλοῦν ἀμετάβολον, ἀποβάλλεται τὸ ἓν εἰς τὸν Μέλλοντα, ὡς, ψ ά λ λ ω, ψ α λ ῶ·

Ἐὰν ἔχῃ δύο διάφορα ἀμετάβολα, ἀποβάλλεται τὸ δεύτερον, ὡς, τ έ μ ν ω, τ ε μ ῶ, κ ά μ ν ω, κ α μ ῶ.

Ἐὰν ὁ Ἐνεστὼς ἔχῃ α ι, ἢ ε ι, ἀποβάλλεται τὸ ι, καθὼς, α ἴ ρ ω, ἀ ρ ῶ· κ τ ε ί ν ω κ τ ε ν ῶ· σ π ε ί ρ ω, σ π ε ρ ῶ.

έ. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι ζ, σσ, ττ, ὁ Μέλλων εἰς ἄλλα μὲν ῥήματα λαμβάνει σ, ὡς, δ ι κ ά ζ ω, δ ι κ ά σ ω, κ ο μ ί ζ ω, κ ο μ ί σ ω· π ο τ ί ζ ω, π ο τ ί σ ω· εἰς ἄλλα δὲ ξ, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ ἄλλον ἀσυνείθιστον Ἐνεστῶτα ἔχοντα κ. ἢ γ, ἢ χ, καθὼς π λ ά ζ ω, π λ ά γ ξ ω (πλάγχω) σ τ ί ζ ω, σ τ ί ξ ω (στίγω)· π λ ή σ σ ω, π λ ή ξ ω (πλήγω)· φ ρ ί τ τ ω, φ ρ ί ξ ω (φ ρ ί κ ω).

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ. Διὰ νὰ σχηματίζωμεν ὀρθὰ τὸν Παρακείμενον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τρία πράγματα, τὴν λήγουσαν, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν παραλήγουσαν.

Α'. ΛΗΓΟΥΣΑ. *Ο Παρακείμενος λήγει εἰς φα, ἢ χα, ἢ κα, κατὰ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ενεστῶτος.*

ά. *Εἰς φα, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο εἶναι β, π, φ, ἢ πτ, καθὼς τρίβω, τέτριφα· πέμπω, πέπομφα· γράφω, γέγραφα· τύπτω, τέτυφα.*

Β'. *Εἰς χα, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν ἦναι γ, κ, χ, ἢ μόνον, ἢ μὲ ἄλλο σύμφωνον, καθὼς, λέγω, λέλεχα· πλέκω, πέπλεχα· τρέχω, τέτρεχα.*

γ'. *Εἰς κα, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν ἦναι δ, θ, τ, ἢ κανὲν ἀπὸ τὰ ἀμετάβολα λ, μ, ν, ρ, ἢ ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἦναι φωνῆεν ἢ δίφθογγος, καθὼς, ᾄδω, ᾖκα· πλήθω, πέπληκα· ἀνύτω, ἤνυκα· ψάλλω, ἔψαλκα· νέμω, νενέμηκα· κρίνω, κέκρικα· σπείρω, ἔσπαρκα· βοάω, βεβόηκα· τελέω, τετέλεκα· τίω, τέτικα· ὀμόω, ὤμοκα· σείω, σέσεικα. ἱππεύω, ἵππευκα· κρούω, κέκρουκα.*

Σημείωσις. *Εἰς πολλὰ ῥήματα ὁ Παρακείμενος φυλάττει τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος· ὁ τοιοῦτος σχηματισμὸς λέγεται Μέσος Παρακείμενος, ἢ Δεύτερος Παρακείμενος, καθὼς, λήθω, λέληθα· σήπω, σέσηπα· φεύγω, πέφευγα.*

Β'. ΑΡΧΗ. *Ἐὰν ὁ Ἐνεστὼς ἀρχίζῃ ἀπὸ ἓν σύμφωνον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ρ, οὔτε κα-*

νὲν ἀπὸ τὰ διπλᾶ ζ, ξ, ψ, τότε ὁ παρακείμενος ὁμοῦ μὲ τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν λαμβάνει ἢ τὸ ἀρχικὸν τοῦτο σύμφωνον τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ ἐπειδὴ ὅτω λαμβάνεται εἰς τὸν Παρακείμενον δὶς, λέγεται διπλασιασμὸς, καθὼς λ ύ ω, λ έ λ υ κ α· τ ε λ έ ω, τ ε τ έ λ ε κ α· τὸ ἀρχικὸν σύμφωνον τοῦ Ἐνεστῶτος ἐὰν ἦναι δασὺ, εἰς τὸν διπλασιασμὸν τοῦ Παρακειμένȣ μεταβάλλεται εἰς τὸ ἀντίστοιχον του ψιλὸν, καθὼς, θ ε ω ρ έ ω, τ ε θ ε ώ ρ η κ α· φ ύ ω, π έ φ υ κ α· χ ω ρ έ ω, κ ε χ ώ ρ η κ α.

Ὁ διπλασιασμὸς γίνεται ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ Ἐνεστὼς ἀρχίζῃ ἀπὸ δύο σύμφωνα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον εἶναι ἄφωνον, καὶ τὸ δεύτερον ἀμετάβολον, καθὼς, κ λ ί ν ω, κ έ κ λ ι κ α· κ ρ ί ν ω, κ έ κ ρ ι κ α. Ἐξαιροῦνται ὅμως ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν ἀπὸ γ ν· ὁ παρακείμενος τούτων φυλάττει μόνην τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, καθὼς, γ ν ω ρ ί ζ ω ἐ γ ν ώ ρ ι κ α· γ ν ό ω, ἔ γ ν ω κ α.

Ἐὰν δὲ τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ διπλοῦν σύμφωνον, ἢ ἀπὸ δύο σύμφωνα διάφορα ἀπὸ τὰ προειρημένα, ἢ ἀπὸ ῥ, τότε ὁ Παρακείμενος λαμβάνει μόνον τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, καθὼς, ζ έ ω, ἔ ζ ε κ α· ξ έ ω, ἔ ξ ε κ α· ψ ά λ λ ω, ἔ ψ α λ κ α· π τ ή σ σ ω, ἔ π τ η χ α· ῥ ί π τ ω, ἔ ῤ ῥ ι φ α, κ.τ.λ. Ἐξαιροῦνται οἱ Παρακείμενοι τοῦ μ ν ά ο μ α ι καὶ κ τ ά ο μ α ι.

Ἐὰν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν α, ε, ο ἢ ἀπὸ οι, αυ, οι, τότε ὁ Παρακείμενος φυλάττει

μόνον τὴν χρονικὴν αὔξησιν τοῦ *Παρατατικοῦ*, καθὼς, ἀ ν ύ ω, ἤ ν υ ο ν, ἤ ν υ κ α· ἐ λ π ί ζ ω, ἤ λ π ι ζ ο ν, ἤ λ π ι κ α· ὁ μ ι λ έ ω, ὡ μ ί λ ε ο ν, ὡ μ ί λ η κ α· α ι τ έ ω, ᾔ τ ε ο ν, ᾔ τ η κ α· α ὐ λ έ ω, η ὔ λ ε ο ν, η ὔ λ η κ α· ο ἰ κ ο δ ο μ έ ω, ᾠ κ ο δ ό μ ε ο ν, ᾠ κ ο δ ό μ η κ α.

Γ'. ΠΑΡΑΛΗΓΟΥΣΑ. *Περὶ τῆς παραληγούσης τοῦ παρακειμένου παρατηροῦνται τὰ ἀκόλουθα.*

Ὁ Παρακείμενος γενικῶς φυλάττει τὴν παραλήγουσαν τοῦ Μέλλοντος, καθὼς, π ο ι έ ω, π ο ι ή σ ω, π ε π ο ί η κ α· β ο α ω, β ο ή σ ω, β ε β ό η κ α· χ ρ υ σ ό ω, χ ρ υ σ ώ σ ω, κ ε χ ρ ύ σ ω κ α· ἰδιαιτέρως δὲ,

ά. *Τῶν εἰς λ ω καὶ ρ ω δισυλλάβων ὁ Παρακείμενος τρέπει εἰς α τὴν παραλήγουσαν ε*, καθὼς, σ τ έ λ λ ω, σ τ ε λ ῶ, ἔ σ τ α λ κ α· σ π ε ί ρ ω, σ π ε ρ ῶ, ἔ σ π α ρ κ α· π ε ι ρ ω, π ε ρ ῶ, π έ π α ρ κ α· φ θ ε ί ρ ω, φ θ ε ρ ῶ ἔ φ θ α ρ κ α· *τῶν πολυσυλλάβων ὅμως φυλάττει τὴν παραλήγουσαν ε*, καθὼς ἀ γ γ έ λ ω, ἀ γ γ ε λ ῶ, ἤ γ γ ε λ κ α.

β'. *Τῶν εἰς ε ι ν ω τὸ ε τρέπει ὁμοίως εἰς α*, καθὼς, κ τ ε ί ν ω, κ τ ε ν ῶ, ἔ κ τ α κ α· τ ε ί ν ω, τ ε ν ῶ, τ έ τ α κ α.

γ' *Τῶν εἰς α ι ν ω ἀποβάλλει τὸ ι, τὸ δὲ ν πρὸ τοῦ κ τρέπεται εἰς γ*, καθὼς, μ ι α ί ν ω, μ ι α ν ῶ, μ ε μ ί α γ κ α· φ α ί ν ω, φ α ν ῶ, π έ φ α γ κ α.

δ'. Εἰς ἄλλα τινὰ ῥήματα παραλήγοντα ε ὁ Παρακείμενος μεταβάλλει αὐτὸ εἰς ο, καθὼς, π έ μ π ω, π έ π ο μ φ α· κ λ έ π τ ω, κ έ κ λ ο-φ α.

έ. Ὁ δὲ Μέσος παρακείμενος τὸ μὲν α τῆς παραληγούσης τοῦ Ἐνεστῶτος τρέπει πολλάκις εἰς η, καθὼς, θ ά λ λ ω, τ έ θ η λ α· δ α ί ω, δ έ δ η α· τὸ δὲ ε εἰς ο, ὡς, τ ί κ τ ω, τ έ τ ο κ α, (τ έ κ ω)· λ έ γ ω, λ έ λ ο χ α, (λ έ-χω). Ἐὰν τὸ ε τοῦτο ἦναι μὲ ι, εἰς μὲν τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον ὁ Μέσος Παρακείμενος ἀποβάλλει τὸ ι, καθὼς, σ π ε ί-ρ ω, ἔ σ π ο ρ α· μ ε ί ρ ω, μ έ μ ο ρ α· κ τ ε ί-ν ω, ἔ κ τ ο ν α· εἰς δὲ τὰ ἄλλα ῥήματα φυλάττει αὐτὸ, καθὼς, λ ε ί π ω, λ έ λ ο ι π α· π ε ί-θ ω, π έ π ο ι θ α· (ε ἴ δ ω), ο ἶ δ α.

ΑΤΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ. Εἰς ῥήματα τινὰ οἱ Ἀττικοὶ ἐσυνείθιζαν νὰ σχηματίζωσι ἰδιαίτερον Παρακείμενον κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ά. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν ἀπὸ λ, ἢ μ, ἄφιναν τὸν διπλασιασμὸν καὶ ἐπρόςθεταν ι εἰς τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, ἤγουν, ἀντὶ λ ε, μ ε, ἔβαλλαν ε ι, καθὼς, ε ἴ λ η-φ α, ἀντὶ λ έ λ η φ α.

β'. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν ἀπὸ φωνῆεν τρεπτὸν, ἐπρόσθεταν τὰ ἀρκτικὰ δύο γράμματα τοῦ ἐνεστῶτος εἰς τὴν χρονικὴν αὔξησιν τοῦ Παρακειμένου, καθὼς, ἀ γ ε ί ρ ω, ἤ γ ε ρ κ α, ἀ γ ή γ ε ρ κ α· ἐ μ έ ω, ἤ μ ε κ α,

ἐ μ ή μ ε κ α· ὀ μ ό ω, ὤ μ ο κ α, ὀ μ ώ μ ο κ α. Και ἐπειδὴ ἡ τρίτη συλλαβὴ τοῦ Παρακειμένȣ τούτου ἔπρεπε νὰ ἦναι βραχεῖα, διὰ τοῦτο ἐὰν συνέπιπτε νὰ ἦναι μακρὰ, ἐσύστελλαν αὐτὴν εἰς βραχεῖαν, καθὼς, ἀ κ ο ύ ω, ἀ κ ή κ ο α· ἀ λ ε ί φ ω, ἀ λ ή λ ι φ α, ἐ λ ε ύ θ ω, ἐ λ ή λ υ θ α, κ.τ.λ.

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ. Ὁ Ὑπερσυντελικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν παρακείμενον μεταβάλλων τὴν α κατάληξιν εἰς ε ι ν, καὶ λαμβάνων τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν πρὸ τοῦ διπλασιασμοῦ, καθὼς, γ έ γ ρ α φ α, ἐ γ ε γ ρ ά φ ε ι ν· λ έ λ υ κ α, ἐ λ ε λ ύ κ ε ι ν. Ἐὰν δὲ τὸ ῥῆμα λαμβάνῃ χρονικὴν αὔξησιν, φυλάττει αὐτὴν, καθὼς, ἤ λ π ι κ α, ἠ λ π ί κ ε ι ν· ἤ γ γ ε λ κ α, ἠ γ γ έ λ κ ε ι ν. Εἰς ῥήματα τινὰ λαμβάνει ȣ δευτέραν χρονικὴν αὔξησιν, καθὼς, ἀ κ ή κ ο α, ἠ κ η κ ό ε ι ν, κατὰ τοὺς Ἀττικούς.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ. Ὁ Ἀόριστος γίνεται ἀπὸ τὸν Μέλλοντα, μεταβάλλων τὴν λήγουσαν ἐκείνου εἰς α, καὶ λαμβάνων τὴν αὔξησιν, εἴτε συλλαβικὴ εἶναι, εἴτε χρονικὴ, καθὼς, γ ρ ά ψ ω, ἔ γ ρ α ψ α· ἐ λ π ί σ ω, ἤ λ π ι σ α· ο ἰ κ ο δ ο μ ή σ ω, ᾠ κ ο δ ό μ η σ α, κ.τ.λ. Περὶ δὲ τῆς π αραληγούσης αὐτοῦ, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τὰ ἀκόλουθα.

ά. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον, ἡ βραχεῖα παραλήγουσα τοῦ Μέλλοντος γίνεται μακρὰ εἰς τὸν Ἀόριστον· ὅθεν, ἐὰν ἦναι ε, τοῦτο γίνεται ε ι εἰς τὸν Ἀόρι-

στην, καθὼς, σ τ έ λ λ ω, σ τ ε λ ῶ, ἔ σ τ ε ι-λ α· ν έ μ ω, ν ε μ ῶ, ἔ ν ε ι μ α· σ π ε ί ρ ω, σ π ε ρ ῶ, ἔ σ π ε ι ρ α. Ἐὰν ἦναι α, γίνεται η εἰς τὸν Ἀόριστον, καθὼς φ α ί ν ω, φ α-ν ῶ, ἔ φ η ν α· α ἴ ρ ω' ἀ ρ ῶ, ἦ ρ α.

Εἶναι ὅμως ἐξαιρέσεις τινὲς τῶν εἰς α ι ν ω ῥημάτων. Πρῶτον εἰς τοὺς Ἀττικοὺς φυλάττεται ἐνίοτε τὸ α· οὕτω λέγουν, ἐ κ ο ί λ α ν α, ἐ σ ή μ α ν α, τῶν ὁποίων οἱ Ἐνεστῶτες εἶναι κ ο ι λ α ί ν ω, σ η μ α ί ν ω. Δεύτερον, τὰ ἔχοντα ρ πρὸ τῆς καταλήξεως α ι ν ω, ἢ τὰ εἰς ρ α ι ν ω, φυλάττουν τὸ α εἰς τὸν Ἀόρι-σ τ ο ν, καθὼς, ε ὐ φ ρ α ί ν ω, ε ὐ φ ρ α ν ῶ, ε ὔ φ ρ α ν α· δ υ σ χ ε ρ α ί ν ω, δ υ σ χ ε ρ α-ν ῶ, ἐ δ υ σ χ έ ρ α ν α· ξ η ρ α ί ν ω, ξ η ρ α-ν ῶ, ἐ ξ ή ρ α ν α· μ α ρ α ί ν ω, μ α ρ α ν ῶ, ἐ μ ά ρ α ν α· ῥ α ί ν ω, ρ α ν ῶ, ἔ ῤ ῥ α ν α.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Ἀπὸ τὰ προειρημένα ἐμπορεῖ τις εὐκόλως νὰ ὁδηγῆται εἰς τὸ νὰ σχηματίζῃ ὀρθὰ τὸν Ἀόριστον καὶ εἰς τὴν Σημερινὴν Γλῶσσαν· ἀλλ' ἐὰν τις μὴν ἐξεύρων τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, θέλῃ ἀμέσως ἀπὸ τὸν ἐνεστῶτα νὰ σχηματίζῃ τὸν Ἀόριστον, ἐμπορεῖ νὰ βοηθῆται εἰς τοῦτο ἀπὸ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις·

ά. Ἐὰν ὁ Ἐνεστὼς λήγῃ εἰς ω καθαρὸν

ἀπὸ σύμφωνον, ὁ Ἀόριστος λήγει εἰς σ α, καθὼς λ ύ ω, ἔ λ υ σ α· κ λ ε ί ω, ἔ κ λ ε ι σ α, κ ρ ο ύ ω, ἔ κ ρ ο υ σ α.

β΄. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι δ, θ, τ, ἀποβάλλεται εἰς τὸν Ἀόριστον πρὸ τοῦ σ, καθὼς, σ π ε ύ δ ω, ἔ σ π ε υ σ α· ἀ λ έ θ ω, ἤ λ ε σ α· π ε ί θ ω, ἔ π ε ι σ α· θ έ τ ω, ἔ θ ε σ α.

γ΄. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι β, φ, π, πτ, ὁ Ἀόριστος λαμβάνει ψ, τὸ ὁποῖον γεννᾶται ἀπὸ τὰ βς, φς, πς, καθὼς τ ρ ί β ω, ἔ τ ρ ι ψ α· γ ρ ά φ ω, ἔ γ ρ α ψ α· τ ρ έ π ω, ἔ τ ρ ε ψ α· ῥ ά π τ ω, ἔ ῤ ῥ α ψ α.

δ΄. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι γ, κ, χ, ὁ Ἀόριστος λαμβάνει ξ, τὸ ὁποῖον γεννᾶται ἀπὸ τὰ γς, κς, χς, καθὼς ἀ ν ο ί γ ω, ἤ ν ο ι ξ α· π λ έ κ ω, ἔ π λ ε ξ α· β ή χ ω, ἔ β η ξ α,

έ. Ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι ζ, δύο ττ, ἢ δύο σσ, ὁ Ἀόριστος εἰς ἄλλα ῥήματα λαμβάνει σ, καὶ εἰς ἄλλα ξ· σ, εἰς τὰ ἀκόλουθα, ἀ λ α τ ί ζ ω, β ι ά ζ ω, β ρ ά ζ ω, γ ο γ γ ύ ζ ω, δ α ν ε ί ζ ω, δ ο κ ι μ ά ζ ω, ἐ λ π ί ζ ω, ἐ ν θ υ μ ί ζ ω, ἑ τ ο ι μ ά ζ ω, ζ υ γ ί ζ ω, θ α υ μ ά ζ ω, θ ε ρ ί ζ ω, κ τ ε ν ί ζ ω, κ τ ί ζ ω, λ υ γ ί ζ ω, μ α κ α ρ ί ζ ω, μ α ν ί ζ ω, μ ε λ ί ζ ω, μ ο υ ρ μ ο υ ρ ί ζ ω, ξ ε ν ί ζ ω, ξ υ ρ ί ζ ω, ὀ ν ο μ ά ζ ω, ὁ ρ ί ζ ω, π ο τ ί ζ ω, π λ ο υ τ ί ζ ω, ῥ α π ί ζ ω,

ῥιπίζω, σαλπίζω, σώζω, τειχίζω, ὑβρίζω, φλογίζω, φοβίζω, φοβερίζω, πλάττω, κ.τ.λ. ξ, εἰς τὰ ἀκόλουθα, κράζω, μαστίζω, νυστάζω, παίζω, στενάζω, στηρίζω, στίζω, ἀλλάττω, δράττω καὶ ἀδράττω, πράττω, φυλάττω, κ.τ.λ.

ϛ'. Τὰ εἰς ινω, καὶ υνω, κάμνουν τὸν Ἀόριστον εἰς να, φυλάττοντα τὴν αὐτὴν παραλήγουσαν, καθὼς, κρίνω, ἔκρινα· ἀμβλύνω, ἤμβλυνα· βραδύνω, ἐβράδυνα· μολύνω, ἐμόλυνα· πλύνω, ἔπλυνα· πλὴν τοῦ χύνω, ἔχυσα, (ἀπὸ τοῦ χύω).

ΠΑΡΑΛΗΓΟΥΣΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ.

Ὁ Ἀόριστος φυλάττει γενικῶς τὴν παραλήγουσαν τοῦ Ἐνεστῶτος, ἐξαιρουμένων τῶν ἀκολούθως ῥημάτων.

ά. Τὰ εἰς αινω, κάμνουν τὸν Ἀόριςον εἰς ανα, ἀποβάλλοντα τὸ ι τῆς διφθόγγου, καθὼς, βασκαίνω, ἐβάσκανα· γλυκαίνω, ἐγλύκανα· μαραίνω, ἐμάρανα· μωραίνω, ἐμώρανα· ξηραίνω, ἐξήρανα· πικραίνω, ἐπίκρανα. ὑφαίνω, ὕφανα· πλὴν τοῦ λαχαίνω, ἔλαχα, καὶ παθαίνω, ἔπαθα (ἐκ τοῦ ἀρχαίου Ἀορίστου ἔλαχον,

ἔπαθον), καὶ πλὴν τοῦ παρασταίνω, παρέστησα (ἐκ τοῦ παριστάω).

β'. Τῶν εἰς ελλω, εμω, ενω, ὁ Ἀόριστος παραλήγει ει, καθὼς, στέλλω, ἔστειλα· ἀπονέμω, ἀπένειμα, μένω, ἔμεινα.

γ'. Τὰ εἰς ω περισπώμενα, τὰ ὁποῖα γίνονται ἀπὸ τὰ εἰς έω καὶ άω τῆς ἀρχαίας, Ἑλληνικῆς, κάμνουν τὸν Ἀόριστον εἰς ησα, καθὼς, ἀμελῶ, ἠμέλησα· πατῶ, ἐπάτησα· ποθῶ, ἐπόθησα· νικῶ, ἐνίκησα· τιμῶ, ἐτίμησα· πλὴν τινων τὰ ὁποῖα φυλάττουν τὴν παραλήγουσαν τοῦ ἀσυναιρέτου ἐνεστῶτος, καθὼς ἀρκῶ (ἀρκέω), ἤρκεσα· καλῶ (καλέω), ἐκάλεσα, πονῶ, (πονέω), ἐπόνεσα· φορῶ (φορέω), ἐφόρεσα· γελῶ (γελάω), ἐγέλασα· πεινῶ (πεινάω), ἐπείνασα.

δ'. Τῶν εἰς όνω (τὰ ὁποῖα γίνονται ἀπὸ τὰ εἰς όω τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς), ὁ Ἀόριστος παραλήγει ω, καθὼς, πυκνόνω, ἐπύκνωσα· τυπόνω, ἐτύπωσα· χρυσόνω, ἐχρύσωσα· πλὴν τῦ ὀμόνω, ὤμοσα.

έ. Τῶν ῥημάτων πλέω, πνέω, ῥέω, ὁ Ἀόριστος κάμνει ὡς εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, ἔπλευσα, ἔπνευσα, ἔρευσα (ἐκ τοῦ πνεύω, πλεύω, ῥεύω).

ϛ'. Τῶν ῥημάτων καίω, κλαίω, ὁ Ἀόριστος κάμνει ἔκαυσα, ἔκλαυσα (ἐκ τοῦ καύω, κλαύω).

Ἀόριστος β'. Εἶναι τινὰ ῥήματα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης, τὰ ὁποῖα ἔχειν δύο Ἐνεστῶτας, καὶ ὁ εἷς ἐκ τούτων εἶναι ὁ ἀρχαιότερος καὶ ἁπλούστερος τοῦ ἄλλου, καθὼς, παραδείγματος χάριν, λίπω, λείπω· φύγω, φεύγω· ὁ ἁπλούστερος οὗτος Ἐνεστὼς λέγεται θέμα τοῦ ἄλλου· ἀπὸ τοῦτον λοιπὸν τὸν ἁπλούστερον ἐνεστῶτα γίνεται ὁ λεγόμενος Ἀόριστς Δεύτερος, ὡς Παρατατικὸς αὐτοῦ· ὅθεν καμμίαν δυσκολίαν δὲν ἠθέλαμεν ἔχειν εἰς τὸ νὰ σχηματίζωμεν τὸν Ἀόριστον Δεύτερον τοῦ ῥήματος, ἂν ἠξεύραμεν πάντοτε τὸ ἁπλοῦν θέμα τοῦ· ἀρκετὰ μ' ὅλον τοῦτο ἐμποροῦμεν νὰ εὐκολυνώμεθα ἀπὸ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

ά. Ὅταν ὁ Ἐνεστὼς ἔχῃ η ἢ ω εἰς τὴν παραλήγουσαν, ὁ Ἀόριστος Δεύτερος λαμβάνει α, καθὼς λήθω, ἔλαθον· τρώγω, ἔτραγον·

β'. Ὅταν ἔχῃ αι, ἀποβάλλει τὸ ι, καθὼς, καίω, ἔκαον.

γ'. Ὅταν ευ, ἢ ει, τὸ ε, καθὼς φεύγω, ἔφυγον· λείπω, ἔλιπον.

δ'. Ὅταν ε, λαμβάνει α, καθὼς, τρέπω, ἔτραπον.

έ. Ὅταν πτ, ὁ Ἀόριστος β'. λαμβάνει β, π, ἢ φ, κατὰ τὸ ἀρχικὸν θέμα, καθὼς,

τ ύ π τ ω, ἔ τ υ π τ ο ν· κ ρ ύ π τ ω, ἔ κ ρ υ β ο ν· ῥ ά π τ ω, ἔ ῤ ῥ α φ ο ν (ἐκ τοῦ τ ύ π ω. κ ρ ύ β ω, ῥ ά φ ω).

ϛ΄. Εἰς τὰ δισύλλαβα ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον, καὶ ἔχοντα ε εἰς τὴν παραλήγουσαν τοῦ Μέλλοντος, ὁ Ἀόριστος β΄ λαμβάνει α, καθὼς, κ τ ε ί ν ω, κ τ ε ν ῶ, ἔκ τ α ν ο ν· π ε ί ρ ω, σ π ε ρ ῶ, ἔ σ π α ρ ο ν. Εἰς τὰ ὑπερδισύλλαβα ἀποβάλλει τὸ ι τῆς ε ι διφθόγγου, καθὼς, ὀ φ ε ί λ ω᾽ ὤ φ ε λ ο ν.

ζ΄. Τὰ εἰς α ν ω ῥήματα ἐμπεριέχουν τὸ ἁπλοῦν θέμα ἀπὸ τὸ ὁποῖον γίνονται· τὸ λ α ν θ ά ν ω, παραδείγματος χάριν, ἐμπεριέχει τὸ λ ά θ ω, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔγινε μὲ τὴν μεταβολὴν τῆς ω καταλήξεως εἰς α ν ω, καὶ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ν πρὸ τοῦ θ· ὅθεν ὁ Ἀόριστος β΄ εἶναι ἔ λ α θ ο ν· τὸ ν τοῦτο ὅταν συμπέσῃ πρὸ τοῦ β γίνεται μ. καὶ πρὸ τοῦ χ γίνεται γ· οὕτω καὶ τοῦ λ α μ β ά ν ω τὸ ἁπλοῦν θέμα εἶναι λ ά β ω· τοῦ λ α γ χ ά ν ω, λ ά χ ω· τοῦ μ α ν θ ά ν ω, μ ά θ ω· κ.τ.λ. ὅθεν οἱ Ἀόριστοι Δεύτεροι αὐτῶν εἶναι ἔ λ α β ο ν, ἔ λ α χ ο ν, ἔ μ α θ ο ν, κ.τ.λ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Ἀρχαία.	Σημερινή.	
λύομαι	λύομαι	
λύῃ	λύεσαι	
λύεται	λύεται	
λυόμεθα	λυόμεθα	
λύεσθε	λύεσθε	
λύονται	λύονται	
Παρατατικός.		
ἐλυόμην	ἐλύουμουν	
ἐλύου	ἐλύουσουν	
ἐλύετο	ἐλύετο	
ἐλυόμεθα	ἐλυόμεθα	
ἐλύεσθε	ἐλύεσθε	
ἐλύοντο	ἐλύοντο	
Παρακείμενος.		
λέλυμαι	εἶμαι	λυμένος,
λέλυσαι	εἶσαι	λυμένη,
λέλυται	εἶναι	λυμένον,
λελύμεθα	εἴμεθα	λυμένοι,
λέλυσθε	εἶσθε	λυμέναι,
λέλυνται	εἶναι	λυμένα,

Υπερσυντελικός.

ἐλελύμην	ἤμουν	λυμένος, η, ον.
ἐλέλυσο	ἦσουν	
ἐλέλυτο	ἦτο	
ἐλελύμεθα	ἤμεθα	λυμένοι αι, α.
ἐλέλυσθε	ἦσθε	
ἐλέλυντο	ἦσαν	

Μετ' ὀλίγον Μέλλων.

λελύσομαι	θέλω	εἶσθαι λυμένος η, ον.
λελύσῃ	θέλεις	
λελύσεται	θέλει	
λελυσόμεθα	θέλομεν	εἶσθαι λυμένοι αι, α.
λελύσεσθε	θέλετε	
λελύσονται	θέλουν	

Ἀόριστος, Ἀρχ. ϗ Σημ.

ἐλύθην	ἐλύθημεν
ἐλύθης	ἐλύθητε
ἐλύθη	ἐλύθησαν

Μέλλων.

λυθήσομαι	θέλω λυθῆν
λυθήσῃ	θέλεις λυθῆν
λυθήσεται	θέλει λυθῆν
λυθησόμεθα	θέλομεν λυθῆν
λυθήσεσθε	θέλετε λυθῆν
λυθήσονται	θέλουν λυθῆν

Μέσ. Μέλλ.	*Μέσ. Ἀόριστ.*
λύσομαι	ἐλυσάμην
λύσῃ	ἐλύσω
λύσεται	ἐλύσατο
λυσόμεθα	ἐλυσάμεθα
λύσεσθε	ἐλύσασθε
λύσονται	ἐλύσαντο

Σημείωσις. Ο Μέσος Μέλλων ἐξηγεῖται εἰς τὴν Σημερινὴν Ἑλληνικὴν, ἢ καθὼς ὁ ἐνεργητικὸς Μέλλων, ὅταν φανερόνῃ ἐνέργειαν γινομένην εἰς ἄλλο πρόσωπον, ἢ καθὼς ὁ παθητικὸς Μέλλων, ὅταν τις ἐνεργῇ εἰς τὸν ἑαυτόν του. Οὕτω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ σημερινὸς Ἕλλην λέγει, *θέλω λεσθῆν*, ὁ παλαιὸς ἔλεγε, *λούσομαι*.

Μετ' ὀλίγον Μέλλοντα δὲν ἔχουν τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον ῥήματα, ουδὲ τὰ λαμβάνοντα χρονικὴν αὔξησιν.

Οἱ ὑποθετικοὶ χρόνοι τῆς παθητικῆς φωνῆς γίνονται μὲ τὴν προσθήκην τοῦ ἂν, καθὼς εἰς τὴν ἐνεργητικὴν, ὡς, ἐλυόμην ἂν, ἐλελύμην ἂν, ελύθην ἂν, ἐλυσάμην ἄν.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἀρχαία.		*Σημερινή.*	
Ἐνεστώς.			
λύου,	λυέσθω	λύου,	ἄς λύεται
λύεσθε,	λυέσθωσαν	λύεσθε,	ἄς λύωνται

Ἀρχαία.	Σημερινή.

Παρακείμενος Ἀρχ.

λέλυσο	λέλυσθε
λελύσθω	λελύσθωσαν

Ἀόριστος.

λύθητι, λυθήτω	λύσου, ἂς λυθῇ
λύθητε, λυθήτωσαν	λυθῆτε, ἂς λυθῶσι

Μέσος Ἀόριστος.

λῦσαι	λύσασθε
λυσάσθω	λυσάσθωσαν

ΕΥΚΤΙΚΗ

Ἐνεστώς.

λυοίμην	εἴθε νὰ λύωμαι
λύοιο	νὰ λύεσαι
λύοιτο	νὰ λύεται.
λυοίμεθα	εἴθε νὰ λυώμεθα
λύοισθε	νὰ λύεσθε
λύοιντο	νὰ λύωνται

Παρακείμενος Ἀρχ.

λελυμένος εἴην	λελυμένοι εἴημεν
λελυμένος εἴης	λελυμένοι εἴητε
λελυμένος εἴη	λελυμένοι εἴησαν

'Αρχαία.	Σημερινή.

'Αόριστος.

λυθείην	εἴθε νὰ λυθῶ
λυθείης	νὰ λυθῇς
λυθείη	νὰ λυθῇ
λυθείημεν	εἴθε νὰ λυθῶμεν
λυθείητε	νὰ λυθῆτε
λυθείησαν	νὰ λυθῶσι

Μέλλων 'Αρχ.

λυθησοίμην	λυθησοίμεθα
λυθήσοιο	λυθήσοισθε
λυθήσοιτο	λυθήσοιντο

Μέσ. 'Αόρ. ἀρχ.	Μέσ. Μέλλ. ἀρχ.
λυσαίμην	λυσοίμην
λύσαιο	λύσοιο
λύσαιτο	λύσοιτο
λυσαίμεθα	λυσοίμεθα
λύσαισθε	λύσοισθε
λύσαιντο	λύσοιντο

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

'Ενεστώς.

ἐὰν λύωμαι	ἐὰν λύωμαι*
λύῃ	λύεσαι
λύηται	λύεται

Ἀρχαία.	Σημερινή.
ἐὰν λυώμεθα	ἐὰν λυώμεθα
λύησθε	λύεσθε
λύωνται	λύωνται

Παρακείμενος Ἀρχ.

ἐὰν ᾦ λελυμένος	ἐὰν ὦμεν λελυμένοι
ἐὰν ᾖς λελυμένος	ἐὰν ἦτε λελυμένοι
ἐὰν ᾖ λελυμένος	ἐὰν ὦσι λελυμένοι

Ἀόρ. ἀρχ. καὶ σημ.	Μέσ. Α. ἀρχ.
ἐὰν λυθῶ	ἐὰν λύσωμεν
λυθῇς	λύσῃ
λυθῇ	λύσηται
ἐὰν λυθῶμεν	ἐὰν λυσῶμεθα
λυθῆτε	λύσησθε
λυθῶσι	λύσωνται

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ.

Ἐνεσ.	λύεσθαι	Παρακ.	λελύσθαι.
Ἀόρ.	λυθῆναι	Μέλ.	λυθήσεσθαι
Μέσ. Α.	λύσασθαι	Μέσ. Μ.	λύσεσθαι

ΜΕΤΟΧΑΙ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστος.
ὁ λυόμενος	ὁ λυθείς
ἡ λυομένη	ἡ λυθεῖσα
τὸ λυόμενον	τὸ λυθὲν

Μέλλων.	Μέσ. Ἀόρις.
ὁ λυθησόμενος	ὁ λυσάμενος
ἡ λυθησομένη	ἡ λυσαμένη
τὸ λυθησόμενον	τὸ λυσάμενον
Ἀρχαία.	Σημερινή.

Παρακείμενος.

ὁ λελυμένος	ὁ αὐτὸς, ἢ χωρὶς διπλασιασμὸν,
ἡ λελυμένη	
τὸ λελυμένον	ὁ λυμένος, κ.τ.λ.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

ΕΝΕΣΤΩΣ. Ὁ παθητικὸς Ἐνεστὼς γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Ἐνεστῶτα κατὰ μεταβολὴν τῆς ληγούσης ω εἰς ομαι, καθὼς, λύω, λύομαι· γράφω, γράφομαι.

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ. Ὁ Παρατατικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν Ἐνεςῶτα κατὰ μεταβολὴν τῆς ληγούσης μαι εἰς μην, λαμβάνων καὶ τὴν συλλαβικὴν ἢ χρονικὴν αὔξησιν, καθὼς, λύομαι, ἐλυόμην· γράφομαι, ἐγραφόμην· ακούομαι, ἠκουόμην· ἔρχομαι, ἠρχόμην· ὀνομάζομαι, ὠνομαζόμην· αἰσχύνομαι, ᾐσχυνόμην· αὔξομαι, ηὐξόμην· οἴομαι, ᾠόμην.

Σημείωσις 'Οι '*Αττικοὶ* μεταβάλλουν ἐνίοτε τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν εἰς χρονικήν, καθώς, ἠ β ο υ λ ό μ η ν, ἠ δ υ ν ά μ η ν, ἤ-μ ε λ λ ο ν, ἀντὶ ἐ β ο υ λ ό μ η ν, ἐ δ υ ν ά-μ η ν (ἐκ τοῦ δύναμαι), ἔ μ ε λ λ ο ν· εἰς ἄλλα δὲ πάλιν ῥήματα προσθέτουν τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν πρὸ τῆς χρονικῆς, καθώς, ἑ ώ ρ ω ν, ε ω ρ ώ μ η ν.

Εἰς ῥήματα τινὰ τὰ ὁποῖα ἀρχίζουν ἀπὸ δύο ἀλλεπάλληλα φωνήεντα ὁ παθητικὸς Παρατατικός, καθὼς καὶ ὁ ἐνεργητικός, δὲν λαμβάνει αὔξησιν διὰ τὴν κακοφωνίαν· ὅθεν λέγουν ἀ η δ ί ζ ο μ α ι, ἀ η δ ι ζ ό μ η ν, καὶ ὄχι ἠ η δ ι ζ ό μ η ν.

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ. ὁ παθητικὸς Παρακείμενος γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικόν, μεταβάλλων τὴν λήγουσαν ἐκείνου α εἰς μ α ι· αὕτη δὲ ἡ μ α ι κατάληξις εἶναι ἢ χωρὶς ἄλλο σύμφωνον, καθώς, λ έ λ υ κ α. λ έ λ υ μ α ι, ἢ προηγεῖται αὐτῆς ἄλλο τι σύμφωνον, κατὰ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

α΄. Ὅταν ἡ παραλήγουσα τοῦ ἐνεργητικοῦ Παρακειμένου ἦναι φωνῆεν μακρόν, ἢ ρ α, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος λήγει ἁπλῶς εἰς μ α ι, καθώς, π ε π ο ί η κ α, π ε π ο ί η μ α ι· κ ε χ ρ ύ σ ω κ α, κ ε χ ρ ύ σ ω μ α ι· ἑ ώ ρ α-κ α, ἑ ώ ρ α μ α ι· πλὴν τοῦ ἔ γ ν ω κ α, ἔ-γ ν ω σ μ α ι.

β΄. Ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ῥήματος ἦναι σύμφωνον δ, θ, ζ, τ, τὸ ὁποῖον

ὑποβάλλεται εἰς τὸν Μέλλοντα, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος λήγει εἰς σμαι, ἤγουν ἀντὶ τοῦ συμφώνου ἐκείνου λαμβάνει σ, καθὼς, ᾄδω, ᾄσω, ᾖσμαι· πείθω, πείσω, πέπεισμαι· φράζω, φράσω, πέφρασμαι· σώζω, σώσω, σέσωσμαι· ἀνύτω, ἀνύσω, ἤνυσμαι.

Ὁμοίως ὅταν ἡ παραλήγουσα τοῦ Μέλλοντος ἦναι βραχεῖα, καθὼς, τελέω, τελέσω, τετέλεσμαι· χρίω, χρίσω, κέχρισμαι· ξέω, ξέσω, ἔξεσμαι· θλάω, θλάσω, τέθλασμαι· πλὴν τινῶν, ὡς δέω, δέσω, (καὶ δήσω), δέδεμαι· ἀρόω, ἀρόσω, ἤρομαι· λύω, λύσω, λέλυμαι· ἐλάω, ἐλάσω, ἐλήλαμαι.

Πολλὰ ῥήματα παραλήγοντα δίφθογγον αι, αυ, ει, ευ, οι, ου, λαμβάνουν σ εἰς τὸν παθητικὸν Παρακείμενον, καθὼς παιω, ἔπαισμαι· θραύω, τέθρασμαι· κλείω, κέκλεισμαι· κελεύω, κεκέλευσμαι· κρούω, κέκρουσμαι.

Εἰς τὰ εἰς αινω ϗ υνω ῥήματα τῶν ὁποίων ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος κάμνει γκα, ὁ παθητικὸς λαμβάνει σ, ἀντὶ τοῦ γ, καθὼς, φαίνω, πέφαγκα, πέφασμαι· λυμαίνω, λέλυμαγκα, λελύμασμαι· ὑφαίνω, ὕφαγκα, ὕφασμαι· μολύνω, μεμόλυγκα, μεμόλυσμαι· εἰς τινὰ ὅμως τὸ ν, τὸ ὁποῖον εἰς τὸν ἐνεργητικὸν Παρακείμενον ἔγινε γ, εἰς τὸν παθητικὸν με-

ταβάλλεται εἰς μ, καθὼς, α ἰ σ χ ύ ν ω, ἤ-σ χ υ γ κ α, ἤ σ χ υ μ μ α ι· ξ η ρ α ί ν ω, ἐ ξ ή-ρ α γ α, ἐ ξ η ρ α μ μ α ι· σπανίως δὲ ἀποβάλλεται, καθὼς, τ ρ α χ ύ ν ω, τ ε τ ρ ά χ υ γ κ α, τ ε τ ρ ά χ υ μ α ι· τοῦτο δὲ τὸ ν φυλάττεται εἰς τὰ λοιπὰ πρόσωπα καὶ χρόνους πρὸ τοῦ σ, τ, θ, καθὼς, π έ φ α ν σ α ι, π έ φ α ν-τ α ι, π ε φ ά ν θ α ι· κ.τ.λ.

γ΄. Ὅταν ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος λήγῃ εἰς φ α, ὁ παθητικὸς μεταβάλλει τὸ φ εἰς μ, πρὸ τῆς μ α ι καταλήξεώς του· ὅθεν, γ έ γ ρ α φ α, γ έ γ ρ α μ μ α ι· τ έ τ υ φ α, τ έ τ υ μ μ α ι· τ έ τ ρ ι φ α, τ έ τ ρ ι μ μ α ι.

Ἐὰν δὲ πρὸ τῆς φ α καταλήξεως τοῦ ἐνεργητικοῦ εὑρεθῇ μ, ὡς π έ π ο μ φ α, τὸ μ τοῦτο ἀποβάλλεται εἰς τὸν παθητικὸν Παρακείμενον, διὰ νὰ μὴ συμπέσωσι τρία σύμφωνα τὰ αὐτά· ὅθεν κάμνει π έ π ε μ μ α ι, ἀλλ' ὄ-χι π έ π ε μ μ μ α ι.

δ΄ Ὅταν ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος λήγῃ εἰς χ α, ὁ Παθητικὸς μεταβάλλει τὸ χ εἰς γ, καθὼς, π έ π λ ε χ α, π έ π λ ε γ μ α ι· λ έ λ ε χ α, λ έ λ ε γ μ α ι. Ἐὰν δὲ πρὸ τοῦ χ α εὑρεθῇ γ, ἀποβάλλεται τοῦτο εἰς τὸν παθητικὸν Παρακείμενον, διὰ νὰ μὴ συμπέσωσι δύο γγ πρὸ τοῦ μ· ὅθεν, ἐ λ ή λ ε γ χ α, (ἐκ τοῦ ἐ λ ε γ χ ω), ἐ λ ή λ ε γ μ α ι, ὄχι ἐ-λ ή λ ε γ γ μ α ι.

ε΄. Ἐὰν ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος παραλήγῃ ο τὸ ὁποῖον προῆλθεν ἀπὸ ε τοῦ

Ἐνεστὼς, τοῦτο τὸ ο μετατρέπει πάλιν εἰς ε ὁ παθητικὸς Παρακείμενος, καθὼς, κλέπτω, κέκλοφα, κέκλεμμαι· ἐλέγχω, εἴλογχα (Ἀττικῶς), εἴλεγμαι· ἐδέω, ἐδήδοκα (Ἀττικῶς), ἐδήδεσμαι.

Ἐὰν ὅμως πρὸ τούτου τοῦ ο εὑρεθῇ ρ μὲ ἄλλο τι σύμφωνον, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος μεταβάλλει αὐτὸ εἰς α, καθὼς, στρέφω, ἔστροφα, ἔστραμαι· τρέπω, τέτροφα, τέτραμμαι· τρέφω, τέτροφα, τέθραμμαι· πλὴν του βρέχω, βέβροχα, βέβρεγμαι.

ϛ΄. Ἐὰν ὁ ἐνεργητικὸς Παρακείμενος ἔχῃ α τὸ ὁποῖον προῆλθεν ἀπὸ ε τοῦ Μέλλοντος, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος φυλάττει αὐτὸ, καθὼς, στέλλω, στελῶ, ἔσταλκα, ἔσταλμαι· φθείρω, φθερῶ, ἔφθαρκα, ἔφθαρμαι· σπείρω, σπερῶ, ἔσπαρκα, ἔσπαρμαι.

ζ΄. Ἐὰν ὁ Ἐνεστὼς ἢ ὁ Μέλλων παραλήγῃ ευ, ὁ παθητικὸς Παρακείμενος ἀποβάλλει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ε, καθὼς, τεύχω, τέτυγμαι· πεύθω, πέπυσμαι· φεύγω, πέφυγμαι· πνεύσω, πέπνυμαι· πλὴν τοῦ χέω, χεύσω, κέχυκα, κέχυμαι· ζευγνύω, ζεύξω, ἔζευγμαι.

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ. Ὁ παθητικὸς Ὑπερσυντελικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν παθητικὸν Παρα-

κείμενον μεταβάλλων τὴν κατάληξιν μαι εἰς μην, καὶ λαμβάνων τὴν συνήθη αὔξησιν, καθὼς ὁ Ὑπερσυντελικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς, ὡς τετυμμαι, ἐτετύμμην· λέλεγμαι, ἐλελέγμην· ἤκουσμαι, ἠκούσμην· ἠλέημαι, ἠλεήμην· ὠνόμασμαι, ὠνομάσμην, κ.τ.λ.

Ὅταν τὸ τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου ἔχῃ κανένα σύμφωνον πρὸ τῆς καταλήξεως ται, καθὼς, γέγραπται, λέλεκται, τότε δὲν μεταχειρίζονται τὸ τρίτον πληθυντικὸν οὔτε εἰς τὸν Παρακείμενον, οὔτε εἰς τὸν Ὑπερσυντελικὸν, ἀλλὰ τὸ ἀναπληροῦν διὰ τῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, καθὼς, λελεγμένοι εἰσί· γεγραμμένοι εἰσί· διὰ δὲ τὸν Ὑπερσυντελικὸν, λελεγμένοι ἦσαν, γεγραμμένοι ἦσαν. Κάμνουν δὲ τὴν τοιαύτην περίφρασιν διὰ νὰ ἀποφύγωσι τὴν κακοφωνίαν, ἥτις προέρχεται ἀπὸ τὰ συμπίπτοντα σύμφωνα πρὸ τῆς καταλήξεως νται τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου λέλεκνται, γέγραπτναι, κ.τ.λ.

ΜΕΤ' ΟΛΙΓΟΝ ΜΕΛΛΩΝ. Ὁ χρόνος οὗτος γίνεται ἀπὸ τὸ δεύτερον ἑνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, μεταβάλλων τὴν κατάληξιν σαι εἰς σομαι, καθὼς, λέλυσαι, λελύσομαι· τετίμησαι, τετιμήσομαι· λέλεξαι, λελέξομαι.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ ά. Ὁ πρῶτος Ἀόριστος γίνεται ἀπὸ τὸν τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ *Παρακειμένου*, μεταβάλλων τὴν κατάληξιν τ α ι εἰς θ η ν, καὶ λαμβάνων τὴν συνήθη αὔξησιν τοῦ *Παρατατικοῦ*, καθὼς, λ έ λ υ τ α ι, ἐ λ ύ θ η ν· ἠ λ έ η τ α ι, ἠ λ ε ή θ η ν· τ ε τ ί μ η τ α ι, ἐ τ ι μ ή θ η ν· κ ε χ ρ ύ σ ω τ α ι, ἐ χ ρ υ σ ώ θ η ν. Ἐὰν πρὸ τοῦ τ α ι εὑρίσκεται σύμφωνον ψιλὸν δηλαδὴ, π ἢ κ, καθὼς, γ έ γ ρ α π τ α ι, λ έ λ ε κ τ α ι, τὸ ψιλὸν τοῦτο σύμφωνον τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του δασὺ πρὸ τοῦ θ· ὅθεν ὁ Ἀόριστος κάμνει ἐ γ ρ ά φ θ η ν, ἐ λ έ χ θ η ν.

Εἰς ὀλίγα τινὰ ῥήματα ὁ Ἀόριστος λαμβάνει σ, τὸ ὁποῖον δεν εἶναι εἰς τὸν *Παρακείμενον*, καθὼς, μ έ μ ν η τ α ι, ἐ μ ν ή σ θ η ν· κ έ χ ρ η τ α ι (χ ρ ά ο μ α ι), ἐ χ ρ ή σ θ η ν· ἔ ρ ρ ω τ α ι, (ῥ ώ ο μ α ι), ἐ ρ ῤ ώ σ θ η ν· ἐξ ἐναντίας δὲ ὁ Ἀόριστος ἐ σ ώ θ η ν ἀποβάλλει τὸ σ τοῦ *Παρακειμένου*, σ έ σ ω σ τ α ι.

Ὁ Ἀόριστος φυλάττει τὴν παραλήγουσαν τοῦ *Παρακειμένου*, πλὴν τοῦ ε ὕ ρ η τ α ι, ἐ π ή ν η τ α ι, ἀ φ ή ρ η τ α ι, ε ἴ ρ η τ α ι, τῶν ὁποίων ὁ Ἀόριστος μεταβάλλων τὸ η εἰς ε, κάμνει ε ὑ ρ έ θ η ν, ἐ π η ν έ θ η ν, ἀ φ η ρ έ θ η ν, ἐ ῤ ῥ έ θ η ν, (καὶ ἐ ῤ ῥ ή θ η ν).

Εἰς τὰ ῥήματα τῶν ὁποίων ὁ ἐνεργητικὸς *Παρακείμενος* μεταβάλλει τὴν παραλήγουσαν ε εἰς ο, καὶ ὁ παθητικὸς εἰς α, ὁ Ἀόριστος

λαμβάνει πάλιν τοῦτο τὸ ε, καθὼς, σ τ ρ έ φ ω ἔ σ τ ρ ο φ α, ἔ σ τ ρ α μ μ α ι, ἐ σ τ ρ έ φ θ η ν· τ ρ έ φ ω, τ έ τ ρ ο φ α, τ έ θ ρ α μ μ α ι, ἐ-θ ρ έ φ θ η ν.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'. Ὁ Παθητικὸς β'. Ἀόριστος ἔχει τὴν παραλήγουσαν βραχεῖαν, καὶ γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν δεύτερον Ἀόριστον μεταβάλλων τὴν ο ν κατάληξιν εἰς η ν καθὼς, ἔ τ ρ α π ο ν, ἐ τ ρ ά π η ν. Πολλὰ ὀλίγα ὅμως ῥήματα ἔχουν ἐνταυτῷ ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν δεύτερον Ἀόριστον· καὶ ἀπὸ ὅσα ἔχουν τὸν παθητικὸν τὰ πλειότερα δὲν ἔχουν ἐνεργητικόν. Αἱ ἀκόλουθοι παρατηρήσεις ἐμποροῦν ἀρκετὰ νὰ μᾶς ὁδηγῶσιν εἰς τὸ νὰ σχηματίζωμεν τὸν παθητικὸν δεύτερον Ἀόριστον.

ά. Εἰς τὰ δισύλλαβα ῥήματα, τὰ λήγοντα εἰς ἀμετάβολον καὶ ἔχοντα ε εἰς τὴν παραλήγουσαν τοῦ Μέλλοντος, ὁ παθητικὸς δεύτερος Ἀόριστος μεταβάλλει πολλάκις τὸ ε εἰς α, καθὼς, σ τ έ λ λ ω, σ τ ε λ ῶ, ἐ σ τ ά λ η ν· φ θ έ ι ρ ω, φ θ ε ρ ῶ, ἐ φ θ ά ρ η ν· σ π ε ί ρ ω, σ π ε ρ ῶ, ἐ σ π ά ρ η ν· π ε ί ρ ω, π ε ρ ῶ, ἐ π ά ρ η ν. Ἐὰν ἡ παραλήγουσα, τοῦ Μέλλοντος ἦναι α, φυλάττει αὐτὸ, καθὼς, φ α ί ν ω, φ α ν ῶ, ἐ φ ά ν η ν· μ α ί ν ω, μ α ν ῶ, ἐ μ ά ν η ν.

β. Εἰς ῥήματα τινὰ μὴ ἔχοντα ἐνεργητικὸν δεύτερον Ἀόριστον ὁ παθητικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Παρατατικὸν, καθὼς, γ ρ ά φ ω, ἔ γ ρ α φ ο ν, ἐ γ ρ ά φ η ν· τ ρ ί β ω,

ἔτριβον, ἐτρίβην· φλέγω, ἔφλεγον, ἐφλέγην· λέγω, ἔλεγον, ἐλέγην· ὅθεν τὰ σύνθετα συνελέγησαν, κατελέγησαν.

γ΄. Ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ Ἐνεστῶτος ἦναι η, ὁ Ἀόριστος τρέπει αὐτὸ εἰς α, καθὼς, τήκω, ἐτάκην· σήπω, ἐσάπην· ῥήσσω, ἐῤῥάγην· ἐκτὸς τοῦ ἐπλήγην ἐκ τοῦ πλήσσω· εἰς τοὺς συνθέτους ὅμως χρόνους τὸ η αὐτοῦ τρέπεται εἰς α, ὡς, ἐξεπλάγην, κατεπλάγην.

δ΄. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ λήγοντα εἰς πτ φυλάττει τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἁπλουστέρου θέματος, καθὼς, ῥίπτω, ἐῤῥίφην (ὡς ἐκ τοῦ ῥίφω)· κρύπτω, ἐκρύβην (ἐκ τοῦ κρύβω)· ῥάπτω, ἐῤῥάφην (ἐκ τοῦ ῥάφω)· θρύπτω, ἐτρύφην (ἐκ τοῦ τρύφω)· θάπτω, ἐτάφην (ἐκ τοῦ τάφω)· σκάπτω, ἐσκάφην (ἐκ τοῦ σκάφω).

Τὸ ψύχω καὶ σμύχω κάμνουν τὸν παθητικὸν δεύτερον Ἀόριστον διὰ τοῦ γ, ἐψύγην, ἐσμύγην.

Τὰ εἰς δω, θω, ζω, δὲν ἔχουν παθητικὸν δεύτερον Ἀόριστον, πλὴν τοῦ Ἀττικοῦ κατεδάρθην (ἐκ τοῦ καταδάρθω)· οὐδὲ τὰ εἰς ω καθαρὸν, πλὴν τοῦ ἐδάην (ἐκ τοῦ δάω), ἐῤῥύην (ἐκ τοῦ ῥύω), ἢ ἐφύην, ἐκ τοῦ φύω.

ΜΕΛΛΩΝ ά. Ὁ παθητικὸς Μέλλων ά,

γίνεται ἀπο τον παθητικὸν Ἀόριστον ά, μεταβάλλων τὴν κατάληξιν ην εἰς η σ ο μ α ι καὶ φυλαττων χωρὶς αὔξησιν τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον τοῦ Ἐνεστῶτος, καθὼς, ἐ τ ύ φ θ η ν, τ υ φ θ ή σ ο μ α ι· ἠ λ ε ή θ η ν, ἐ λ ε η θ ή σ ο μ α ι· ἠ κ ο ύ σ θ η ν, ἀ κ ο υ σ θ ή σ ο μ α ι· ὠ ν ο μ ά σ θ η ν, ὀ ν ο μ α σ θ ή σ ο μ α ι· ᾐ τ ή θ η ν, α ἰ τ η θ ή σ ο μ α ι· η ὐ ξ ή θ η ν, α ὐ ξ η θ η σ ο μ α ι· ᾠ κ ο δ ο μ ή θ η ν, ο ἰ κ ο δ ο μ η θ ή σ ο μ α ι.

ΜΕΛΛΩΝ β΄. Καὶ οὗτος γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπὸ τὸν παθητικὸν Ἀόριστον β΄, καθὼς, ἐ τ ύ π η ν, τ υ π ή σ ο μ α ι· ἐ τ ρ ά π η ν, τ ρ α π ή σ ο μ α ι· ἐ ῤ ῥ ά γ η ν, ῥ α γ ή σ ο μ α ι.

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ ά. Ὁ Μέσος Ἀόριστος ά, γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Ἀόριστον ά, λαμβάνων τὴν κατάληξιν μ η ν, καὶ τὴν συνήθη αὔξησιν, καθὼς, ἔ τ υ ψ α, ἐ τ υ ψ ά μ η ν· ᾔ τ η σ α, ᾐ τ η σ ά μ η ν· ᾠ κ ο δ ό μ η σ α, ᾠ κ ο δ ο μ η σ ά μ η ν.

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ β΄. Καὶ οὗτος γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Ἀόριστον β΄, καθὼς, ἔ λ α θ ο ν, ἐ λ α θ ό μ η ν· ἢ ἀπὸ τὸν Παρατατικὸν τοῦ ἀχρήστου ἁπλοῦ θέματος, καθὼς, ἔ λ α β ο ν, ἐ λ α β ό μην ᾐ σ θ ό μ η ν, ἐκ τοῦ λ ά β ω και ἄ ι σ θ ο μ α ι.

ΜΕΣΟΣ ΜΕΛΛΩΝ ά. Οὗτος γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Μέλλοντα μεταβάλλων τὴν κατάληξιν ω εἰς ο μ α ι, καθὼς, τ ύ ψ ω,

τ ύ ψ ο μ α ι· δ ι δ ά ξ ω, δ ι δ ά ξ ο μ α ι· ο ί κ ο δ ο μ ή σ ω, ο ἰ κ ο δ ο μ ή σ ο μ α ι.

ΜΕΣΟΣ ΜΕΛΛΩΝ β'. Οὗτος γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Μέλλοντα β', μεταβάλλων τὴν κατάληξιν ῶ εἰς ο ῦ μ α ι, καθὼς, ψ α λ ῶ, ψ α λ ο ῦ μ α ι· φ α ν ῶ, φ α ν ο ῦ μ α ι· ν ε μ ῶ, ν ε μ ο ῦ μ α ι. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σχηματίζεται ὁ Ἀττικὸς Μέλλων τῶν εἰς ι ζ ω, ἢ ι ζ ο μ α ι, καθὼς, ν ο μ ι ῶ, ν ο μ ι ο ῦ μ α ι· λ ο γ ι ο ῦ μ α ι, κ.τ.λ.

Καὶ ῥήματά τινα, ἂν καὶ δὲν λήγουσιν εἰς ἀμετάβολον, σχηματίζουν Μέλλοντα β', ὡς ἐκεῖνα, καθὼς, μ ά χ ο μ α ι, μ α χ ο ῦ μ α ι· κ α θ έ ζ ο μ α ι, κ α θ ε δ ο ῦ μ α ι· ἐξαιροῦνται τοῦ σχηματισμοῦ τούτου οἱ τρεῖς ἀκόλουθοι, ἔ δ ο μ α ι, π ί ο μ α ι, τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων π ί ν ω, ἐ σ θ ί ω· καὶ φ ά γ ο μ α ι

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΕΓΚΛΙΣΕΩΝ.

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

	Ὁρ.	Πρ.	Εὐκ.	Ὑπ.	Ἀπαρ.	Μετοχή.
Ενεςˏ.	ω	ε	οιμι	ω	ειν	ων, ουσα, ον
Παρατ.	ον					
Παρακ.	α	ε	οιμι	ω	έναι	ὼς, υῖα, ὸς
Ὑπερσ.	ειν					
Ἀόρ. ά.	α	ον	αιμι	ω	αι	ας, ασα, αν
Ἀόρ. β΄.	ον	ε	οιμι	ω	εῖν	ὼν, οῦσα, ὸν
Μέλλ. ά.	ω		οιμι		ειν	ων, ουσα, ον
Μέλλ. β΄.	ῶ		οῖμι		εῖν	ῶν, οῦσα, οῦν

	Ὁρ.	Πρ.	Εὐκ.	Ὑπ.	Ἀπαρ.	Μετοχή.
Ενεςˏ.	ομαι	ου	οίμην	ωμαι	εσθαι	όμενος, νη, νον
Παρατ.	όμην					
Παρακ.	μαι	σαι	μένος	ένος	θαι	μένος, νη, νον
Ὑπερσυν.	μην		εἴην	ῶ		
Μετ' ὀλ. Μ.	σομαι		σοίμην		σεσθαι	σόμενος, νη, νον
Ἀορ. ά. καὶ β΄.	ην	ητι, ϑι	είην	ῶ	ῆναι	είς, εῖσα, έν
Μέλλ. ά. καὶ β΄.	σομαι		σοίμην		σεσθαι	σόμενος, νη, νον
Μέσ. Α. ά.	άμην	αι	αίμην	ωμαι	ασθαι	άμενος, νη, νον
Μέσ. Α. β΄.	όμην	ου	οίμην	ωμαι	έσθαι	όμενος, νη, νον
Μέσ. Μ. ά.	ομαι		οίμην		εσθαι	όμενος, νη, νον
Μέσ. Μ. β΄.	οῦμαι		οίμην		εῖσθαι	ούμενος, νη, νον

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

ΤΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.			Ἀριθμὸς Πληθυντικός		
Πρόσωπα.—	ά.	β'.	γ.	ά.	β'.	γ.
Ἐνεςτ. καὶ Μ. ά.	ω	εις	ει	ομεν	ετε	ουσι
Παρατ. καὶ Α. β'.	ον	ες	ε	ομεν	ετε	ον
Παρακ.	α	ας	ε	αμεν	ατε	ασι
Ὑπερσ.	ειν	εις	ει	ειμεν	ειτε	εισαν
Ἀόρ. ά.	α	ας	ε	αμεν	ατε	αν
Μέλλ. β'.	ῶ	εῖς	εῖ	οῦμεν	εῖτε	οῦσι

ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗΣ.

Πρόσωπα.—	β'.	γ'.	β'.	γ'.
Ἐν· Παρακ. καὶ Α. β'.	ε	έτω	ετε	έτωσαν
Ἀόρις.	ον	άτω	ατε	ἀτῶσαν

ΤΗΣ ΕΥΚΤΙΚΗΣ.

Πρόσωπα.—	ά.	β'.	γ'.	ά.	β'.	γ'.
Ἐνες. Παρακ. Μέλλ. Ἀόρ. β'	οιμοι	οις	οι	οιμεν	οιτε	οιεν
Ἀόρις. ά.	αιμι	ειας	ειε	αιμεν	αιτε	ειαν
Μέλλ. β'.	οῖμι	οῖς	οῖ	οῖμεν	οῖτε	οῖεν

ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ.

Ὅλοι οἱ χρόνοι —ω, ῃς, ῃ, ωμεν, ητε, ωσι

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΩΝ ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

	Ἀριθμὸς Ἑνικός.			Ἀριθμὸς Πληθυντικός.		
Πρόσωπα—	ά.	β'.	γ'.	ά.	β.	γ'.
Ενεστώς.	ομαι	ῃ	εται	όμεθα	σθε	ονται
Παρατ.	όμην	ου	ετο	όμεθα	σθε	οντο
Παρακ.	μαι	σαι	ται	μεθα	θε	νται
Ὑπερσυντ.	μην	σο	το	μεθα	θε	ντο
Μετ' ὀλ. Μ.	σομαι	σῃ	σεται	σόμεθα	σεσθε	σονται
Ἀόριϛ.	ην	ης	η	ημεν	ητε	ησαν
Μέλλ.	ήσομαι	ήσῃ	ήσεται	ησόμεθα	ήσεσθε	ήσονται
Μέσ. Α. ά.	άμην	ω	ατο	άμεθα	ασθε	αντο
Μέσ. Α. β'.	όμην	ου	ετο	όμεθα	εσθε	οντο
Μέσ. Μ. ά.	σομαι	σῃ	σεται	σόμεθα	σεσθε	σονται
Μέσ. Μ. β'	οῦμαι	ῇ	εῖται	ούμεθα	εῖσθε	οῦνται

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Πρόσωπα—	β'.	γ'.	β'.	γ'.
Ενεϛώς	ου	έσθω	έσθε	έσθωσαν
Παρακ.	σο	θω	θε	θωσαν
Ἀόριϛ.	ητι	ήτω	ητε	ήτωσαν
Μέσ. Α. ά.	αι	άσθω	ασθε	άσθωσαν
Μέσ. Α. β'.	οῦ	έσθω	έσθε	έσθωσαν

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Πρόσωπα—	ά.	β'.	γ'.	ά.	β'.	γ.
Ενεϛ. καὶ Μ.	οίμην	οιο	οιτο	οίμεθα	οισθε	οιντο
Ἀόρ.	είην	είης	είη	είημεν	είητε	είησαν
Μέσ. Α.	αίμην	αιο	αιτο	αίμεθα	αισθε	αιντο
Μέσ. Μ. β'.	οίμην	οιο	οιτο	οίμεθα	οισθε	οιντο

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐ. καὶ Μ. Α.	ωμαι	ῃ	ηται	ώμεθα	ησθε	ωνται
Ἀόρ.	ῶ	ῇς	ῇ	ῶμεν	ῆτε	ῶσι

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΠΩΜΕΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

Τὰ περισπώμενα ῥήματα γίνονται ἀπὸ βαρύτονα λήγοντα εις έ ω, ά ω, ό ω, κατὰ συναίρεσιν τῶν φωνηέντων τούτων. Συναιροῦνται δὲ τὰ τοιαῦτα βαρύτονα μόνον εις τὸν Ἐνεστῶτα καὶ Παρατατικὸν, ὅλων τῶν ἐγκλίσεων καὶ τῆς μετοχῆς· διότι εἰς τούτους τοὺς χρόνους εὑρίσκονται καθαρὰ· οἱ δὲ ἄλλοι χρόνοι σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύτονα· ὅθεν ἐκθέτομεν ἐδῶ μόνους τοὺς συνῃρημένους χρόνους, παραθέτοντες καὶ τὸν ἀσυναίρετον σχηματισμόν.

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ εω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.		Παρατατικός.	
Συνῃρ.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
ποιῶ	ποιέω	ἐποίουν	ἐποίεον
ποιεῖς	ποιέεις	ἐποίεις	ἐποίεες
ποιεῖ	ποιέει	ἐποίει	ἐποίεε
ποιοῦμεν	ποιέομεν	ἐποιοῦμεν	ἐποιέομεν
ποιεῖτε	ποιέετε	ἐποιεῖτε	ἐποιέετε
ποιοῦσι	ποιέουσι	ἐποίουν	ἐποίεον

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ. ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Συνηρ.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
ποίει	ποίεε	ποιοῖμι	ποιέοιμι
ποιείτω	ποιεέτω	ποιοῖς	ποιέοις
ποεῖτε	ποιέετε	ποιοῖ	ποιέοι
ποιείτωσαν	ποιεέτωσαν	ποιοῖμεν	ποιέοιμεν
		ποιοῖτε	ποιέοιτε
		ποιοῖεν	ποιέοιεν

Σημείωσις. Ὁ Ἐνεστὼς τῆς Εὐκτικῆς σχηματίζεται κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς εἰς οιην, καθὼς, ποιοίην, ποιοίης, ποιοίη, ποιοίημεν, ποιοίητε· τὸ τρίτον ὅμως πληθυντικὸν μένει κατὰ τὸν συνήθη σχηματισμὸν, ποιοῖεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεστώς.

Συν.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
ποιῶ	ποιέω	ποιεῖν	ποιέειν
ποιῇς	ποιέῃς		
ποιῇ	ποιέῃ	ΜΕΤΟΧΗ.	
ποιῶμεν	ποιέωμεν	ὁ ποιῶν	ποιέων
ποιῆτε	ποιέητε	ἡ ποιοῦσα	ποιέουσα
ποιῶσι	ποιέωσι	τὸ ποιοῦν	ποιέον

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ εω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς. *Παρατατικός.*

Συν.	*Ἀσυν.*	*Συν.*	*Ἀσυν.*
οιοῦμαι	ποιέομαι	ἐποιούμην	ἐποιεόμην
οιῇ	ποιέῃ	ἐποιοῦ	ἐποιέου
οιεῖται	ποιέεται	ἐποιεῖτο	ἐποιέετο
οιούμεθα	ποιεόμεθα	ἐποιούμεθα	ἐποιεόμεθα
οιεῖσθε	ποιέεσθε	ἐποιεῖσθε	ἐποιέεσθε
οιοῦνται	ποιέονται	ἐποιοῦντο	ἐποιέοντο

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ. ΕΥΚΤΙΚΗ

Ἐνεστώς.

Συν.	*Ἀσυν.*	*Συν.*	*Ἀσυν.*
ποιοῦ	ποιέου	ποιοίμην	ποιεοίμην
ποιείσθω	ποιεέσθω	ποιοῖο	ποιέοιο
ποιεῖσθε	ποιέεσθε	ποιοῖτο	ποιέοιτο
-είσθωσαν	εέσθωσαν	ποιοίμεθα	ποιεοίμεθα
		ποιοῖσθε	ποιέοισθε
		ποιοῖντο	ποιέοιντο

Σημείωσις. Εἰς τὸν Παρακείμενον τῆς εὐκτικῆς, πεποιῄμην, πεποιῇο, πεποιῇτο· πεποιῄμεθα, πεποιῇσθε, πεποιῇντο, τὸ ι

χαρακτηριστικὸν τῆς εὐκτικῆς ὑπογράφεται εἰς τὸ η· οὕτω καὶ εἰς τὸ ω τῆς εὐκτικῆς τῶν εἰς όω.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐ ν ε σ τ ώ ς.

Συν.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
ἐὰν ποιῶμαι	ποιέωμαι	ιοιεῖσθαι	ποιέεσθαι
ποιῇ	ποιέῃ		

Συν.	Ἀσυν.	ΜΕΤΟΧΗ.
ποιῆται	ποιέηται	
ἐὰν -ώμεθα	οιεώμεθα	ὁ ποιέμενος εόμενος
-ῆσθε	ποιέησθε	ἡ ποιεμένη εομένη
-ῶνται	ποιέωνται	τὸ ποιέμενον εόμενον

Σ η μ ε ί ω σ ι ς. Ὁ Παρακείμενος τῆς ὑποτακτικῆς γίνεται ἀπὸ τὸν παθητικὸν Παρακείμενον π ε π ο ί η μ α ι, μεταβάλλων τὸ η εἰς ω, καθὼς, πεποιῶμαι, πεποιῇ, πεποιῆται· πεποιώμεθα, πεποιῆσθε, πεποιῶνται.

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ άω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐ ν ε σ τ ώ ς. Π α ρ α τ α τ ι κ ό ς.

Συν.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
τιμῶ	τιμάω	ἐτίμων	ἐτίμαον
τιμᾷς	τιμάεις	ἐτίμας	ἐτίμαες

τιμᾷ	τιμάει	ἐτίμα	ἐτίμαε
τιμῶμεν	τιμάομεν	ἐτιμῶμεν	-μάομεν
τιμᾶτε	τιμάετε	ἐτιμᾶτε	ἐτιμάετε
τιμῶσι	τιμάουσι	ἐτίμων	ἐτίμαον

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ. ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Συν.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
τίμα	τίμαε	τιμῷμι	τιμάοιμι
τιμάτω	τιμαέτω	τιμῷς	τιμάοις
τιμᾶτε	τιμάετε	τιμῷ	τιμάοι
τιμάτωσαν	έτωσαν	τιμῷμεν	τιμάοιμεν
		τιμῷτε	τιμάοιτε
		τιμῷεν	τιμάοιεν

Σημείωσις. Ὁ ἐνεστὼς τῆς εὐκτικῆς σχηματίζεται κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς εἰς φην, καθώς, τιμῴην, τιμῴης, τιμῴη· τιμῴημεν, τιμῴητε· τὸ τρίτον μένει κατὰ τὸν συνήθη σχηματισμόν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεστώς.

Συν.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
ἐὰν τιμῶ	τιμάω	τιμᾶν	τιμάειν
τιμᾷς	τιμάῃς		
τιμᾷ	τιμάῃ	ΜΕΤΟΧΗ.	
ἐὰν τιμῶμεν	τιμάωμεν	ὁ τιμῶν	τιμάων

τιμᾶτε	τιμάητε	ἡ τιμῶσα	-άουσα
τιμῶσι	τιμάωσι	τὸ τιμῶν	άον

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ άω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

'Ενεστώς. Παρατατικός

Συν.	'Ασυν.	Συν.	'Ασυν.
τιμῶμαι	τιμάομαι	ἐτιμώμην	-αόμην
τιμᾷ	τιμάῃ	ἐτιμῶ	ἐτιμάου
τιμᾶται	τιμάεται	ἐτιμᾶτο	ἐτιμάετο
τιμώμεθα	τιμαόμεθα	ἐτιμώμεθα	-όμεθα
τιμᾶσθε	τιμάεσθε	ἐτιμᾶσθε	-άεσθε
τιμῶνται	τιμάονται	ἐτιμῶντο	-άοντο

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ. ΕΥΚΤΙΚΗ.

'Ενεστώς.

Συν.	'Ασυν.	Συν.	'Ασυν.
τιμῶ	τιμάου	τιμῴμην	-οίμην
τιμάσθω	τιμαέσθω	τιμῷο	τιμάοιο
τιμᾶσθε	τιμάεσθε	τιμῷτο	τιμάοιτο
τιμάσθωσαν	-μαέσθωσαν	τιμῴμεθα	-οίμεθα
		τιμῷσθε	-άοισθε
		τιμῷντο	-άοιντο

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεστώς.

Συν.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
ἐὰν τιμῶμαι	τιμάωμαι	τιμᾶσθαι	τιμάεσθαι
τιμᾷ	τιμάῃ		
τιμᾶται	τιμάηται		

ΜΕΤΟΧΗ.

ἐὰν -ώμεθα	τιμαώμεθα	ὁ τιμώμενος	-όμενος
τιμᾶσθε	τιμάησθε	ἡ τιμωμένη	-ομένη
-ῶνται	τιμάωνται	τὸ τιμώμενον	-όμενον

ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ όω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ

Ἐνεστώς. Παρατατικός

Συν.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
χρυσῶ	χρυσόω	ἐχρύσουν	ἐχρύσοον
χρυσοῖς	χρυσόεις	ἐχρύσους	ἐχρύσοες
χρυσοῖ	χρυσόει	ἐχρύσου	ἐχρύσοε
χρυσοῦμεν	χρυσόομεν	ἐχρυσοῦμεν	όομεν
χρυσοῦτε	χρυσόετε	ἐχρυσοῦτε	όετε
χρυσοῦσι	χρυσόουσι	ἐχρύσουν	ἐχρύσοον

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ. ΕΥΚΤΙΚΗ

Ἐνεστώς.

Συν.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
χρύσου	χρύσοε	χρυσοῖμι	-όοιμι
χρυσούτω	χρυσοέτω	χρυσοῖς	χρυσόοις
χρυσοῦτε	χρυσόετε	χρυσοῖ	χρυσόοι
χρυσούτωσαν	-σοέτωσαν	χρυσοῖμεν	-όοιμεν
		χρυσοῖτε	-όοιτε
		χρυσοῖεν	-όοιεν

Σημείωσις. Ὁ Ἀττικὸς σχηματισμὸς τȣ̃ Ἐνεστῶτος τῆς εὐκτικῆς εἶναι ϗ ἐδῶ καθὼς εις τὰ εἰς έω. χρυσοίην, χρυσοίης, κ.τ.λ.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεστώς.

Συν.	Ἀσυν.	Συν.	Ἀσυν.
ἐὰν χρυσῶ	χρυσόω	χρυσοῦν	χρυσόειν
χρυσοῖς	χρυσόης		
χρυσοῖ	χρυσόῃ		
ἐὰν χρυσῶμεν	χρυσόωμεν		
χρυσῶτε	χρυσόητε		

ΜΕΤΟΧΗ.

ὁ χρυσῶν	χρυσόων
ἡ χρυσοῦσα	-όουσα

ΤΗΣ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣ όω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς. Συν.	Ἀσυν.	Παρατατικός. Συν.	Ἀσυν.
χρυσοῦμαι	χρυσόομαι	ἐχρυσούμην	-οόμην
χρυσοῖ	χρυσόῃ	ἐχρυσοῦ	-όου
χρυσοῦται	χρυσόεται	ἐχρυσοῦτο	-όετο
χρυσούμεθα	-οόμεθα	-ούμεθα	-όμεθα
χρυσοῦσθε	χρυσόεσθε	ἐχρυσοῦσθε	-όεσθε
χρυσοῦνται	χρυσόονται	ἐχρυσοῦντο	-όοντο

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ. ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

Προστακτική		Εὐκτική	
χρυσοῦ	χρυσόου	χρυσοίμην	-οοίμην
χρυσούσθω	χρυσοέσθω	χρυσοῖο	-όοιο
χρυσοῦσθε	χρυσόεσθε	χρυσοῖτο	-όοιτο
χρυσούσθωσαν	χρυσοέσθωσαν	χρυσοίμεθα	-οοίμεθα
		χρυσοῖσθε	-όοισθε
		χρυσοῖντο	-όοιντο

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ. ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

ἐὰν Ἐνεστώς.

Ὑποτακτική		Ἀπαρέμφατον	
χρυσῶμαι	χρυσόομαι	χρυσοῦσθαι – οεσθαι	
χρυσοῖ	χρυσόῃ	ΜΕΤΟΧΗ	
χρυσῶται	χρυσόηται		
χρυσώμεθα	-οώμεθα	χρυσούμενος	οόμενος
χρυσῶσθε	χρυσόησθε	χρυσουμένη	οομένη
χρυσῶνται	χρυσόωνται	χρυσούμενον	οόμενον

Εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα σημειοῦνται αἱ συναιρέσεις τὰς ὁποίας λαμβάνει τὸ χαρακτηριστικὸν φωνῆεν ἑκάστου χρόνου καὶ ἡ κατάληξις αὐτοῦ εἰς τὰ εἰς έω, άω, καὶ όω, ῥήματα· ἡ δευτέρα στήλη περιέχει τὰς συναιρέσεις.

τῶν εἰς έω (χαρακτηριστικὸν ε)		τῶν εἰς άω (χαρακτηριστικὸν α)		τῶν εἰς όω (χαρακτηριστικὸν ο)	
ε	ει	ε	α	ε	ου
ο	ου	ο	ω	ο	ου
η	η	η	α	η	ω
ω	ω	ω	ω	ω	ω
ει	ει	ει	ᾳ	ει	οι
οι	οι	οι	ῳ	οι	οι
ȣ	ου	ȣ	ω	ȣ	ου
ῃ	ῃ	ῃ	ᾳ	ῃ	οι

Σημείωσις. Ἡ κατάληξις *ον* τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου ἐσχηματίζετο εἰς *οσαν* ἀπὸ ἀρχαίας τινὰς διαλέκτους, καθὼς, *ἐτύπτοσαν*, *ἤλθοσαν*, *εἴδοσαν*, *ἐδολιοῦσαν*· ἐντεῦθεν διέμεινεν εἰς τοὺς Ἀλεξανδρινοὺς συγγραφεῖς, καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μάλιστα Παλαιὰν Διαθήκην, καὶ εἰς τὴν Νέαν.

Οὕτω ἐσχημάτιζαν καὶ τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τῆς εὐκτικῆς εἰς *οισαν*, *αισαν*, ἀντὶ *οιεν*, *αιεν*.

Ἡ κατάληξις *εθα* τοῦ πρώτου πληθυντι-

κοῦ προσώπου ἐγίνετο μὲ παρένθεσιν τοῦ σ πρὸ τοῦ θ Δωρικῶς καὶ Ἰωνικῶς, καθὼς, ε ὐ-χ ό μ ε σ θ α, λ ε γ ό μ ε σ θ α. Ὁ σχηματι-σ μ ὸ ς οὗτος σώζεται καὶ τὴν σήμερον εἰς πολλὰ μέρη.

ΡΗΜΑΤΑ ΕΙΣ *μι*

Τὰ εἰς μ ι ῥήματα παράγονται ἀπὸ βαρύτονα λήγοντα εἰς έ ω, ά ω, ό ω, ύ ω, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

ά. Ἡ κατάληξις ω μεταβάλλεται εἰς μι.

β'. Ἡ βραχεῖα παραλήγουσα τοῦ βαρυτόνου τρέπεται εἰς μακρὰν, ἤγουν, τὸ ε καὶ τὸ α, εἰς η· τὸ ο, εἰς ω.

γ'. Προσθέτεται ι εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐὰν τὸ βαρύτονον ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ σύμφωνον, τὸ σύμφωνον τοῦτο βάλλεται καὶ πρὸ τοῦ ι, ἢ ὁποῖον εἶναι, ἢ μεταβαλλόμενον εἰς ψιλὸν, ἐὰν ἦναι δασύ· οὕτω ἀπὸ τὸ θ έ ω γίνεται τ ί θ η μ ι· ἀπὸ τὸ δ ό ω, δ ί δ ω μ ι.

δ'. Ἐὰν δὲ τὸ βαρύτονον ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν, ἢ ἀπὸ π τ, σ τ, τότε βάλλεται μόνον τὸ ι δασυνόμενον· οὕτω ἀπὸ τὸ ἕ ω, γίνεται ἵ η μ ι· ἀπὸ τὸ π τ ά ω, ἵ π τ η μ ι (ὅθεν τὸ ἵ π τ α μ α ι)· ἀπὸ τὸ σ τ α ω, ἵ σ τ η μ ι.

έ. Εἰς τὰ εἰς υ ω βαρύτονα μόνον ἡ κατάληξις ω μεταβάλλεται εἰς μ ι, τὸ δὲ βραχὺ υ γίνεται μακρὸν, καθὼς, δ ε ι κ ν ύ ω,

δείκνυμι· ζευγνύω, ζεύγνυμι· οὕτω καὶ ἀπὸ ἄλλα βαρύτονα ὑπερδισύλλαβα παράγονται εἰς μι, μεταβαλλομένης πάντοτε τῆς βραχείας παραληγούσης εἰς μακράν, καθὼς, ὀνέω, ὄνημι.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣ μι ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΣ εω.

ΤΙΘΗΜΙ ΕΚ ΤΟΥ θέω.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Παρατ.	Ἀόρις. β′.
τίθημι	ἐτίθην	ἔθην
τίθης	ἐτίθης	ἔθης
τίθησι	ἐτίθη	ἔθη
τίθεμεν	ἐτίθεμεν	ἔθεμεν
τίθετε	ἐτίθετε	ἔθετε
τιθεῖσι, ἢ τιθέασι	ἐτίθεσαν	ἔθεσαν

Ὁ Παρακείμενος τέθεικα, ὁ Ὑπερσυντελικὸς ἐτεθείκειν, ὁ Ἀόριστος ἔθηκα, ὁ Μέλλων θήσω, γίνονται ἀπὸ τὸ βαρύτονον θέω, καὶ σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύτονα· σημειωτέον μόνον ὅτι οἱ τρεις οὗτοι ἀόριστοι λήγουν εἰς κα, ἔθηκα, ἔδωκα, ἧκα, καὶ ὅτι ἡ παραλήγουσα ει

τοῦ Παρακειμένου ἔμεινε κατὰ ἀρχαίαν συνήθειαν, ἥτις μετήλλαττεν ἐνίοτε τὴν ει ἐ τὸ η.

Ὁ Παρακείμενος τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων γίνεται ἀπὸ τὸν Παρακείμενον τῆς Ὁριστικῆς καθὼς, εἰς τὰ βαρύτονα.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστος β.
(τίθετι), τίθει	θὲς
τιθέτω	θέτω
τίθετε	θέτε
τιθέτωσαν.	θέτωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστος β.
τιθείην	θείην
τιθείης	θείης
τιθείη	θείη
τιθείημεν	θείημεν
τιθείητε	θείητε
τιθείησαν, ἢ τιθεῖεν.	θείησαν

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστος β.
ἐὰν τιθῶ	ἐὰν θῶ
τιθῇς	θῇς

τιθῇ	θῇ
τιθῶμεν	θῶμεν
τιθῆτε	θῆτε
τιθῶσι.	θῶσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεϛ. τιθέναι   Ἀόρ. β΄. θεῖναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστος β΄.
ὁ τιθεὶς	ὁ θεὶς
ἡ τιθεῖσα	ἡ θεῖσα
τὸ τιθὲν	τὸ θὲν

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεϛώς.	Παρατατ.	Μέσ. Ἀόρ. β΄
τίθεμαι	ἐτιθέμην	ἐθέμην
τίθεσαι	ἐτίθεσο, ἢ ἐτίθου	(ἔθεσο), ἔθου
τίθεται	ἐτίθετο	ἔθετο
τιθέμεθα	ἐτιθέμεθα	ἐθέμεθα
τίθεσθε	ἐτίθεσθε	ἔθεσθε
τίθενται	ἐτίθεντο	ἔθεντο

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται καὶ σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύτονα, ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Παρακείμενον τέθεικα, ὁ Παθητικὸς τέθειμαι, καὶ ἀπὸ τοῦτον ὁ Ὑπερσυντελικὸς, ἐτεθείμην· ἀπὸ τὸν Ἀόριστον α΄ ἔθηκα, ὁ Μέσος Ἀόριστος α΄, ἐθηκάμην· ἀπὸ τὸν Μέλλοντα θήσω, ὁ Μέσος Μέλλων θήσομαι· ἀπὸ τὸ τέθειται ἑνικὸν τρίτον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, ὁ Ἀόριστος ἐτέθην, καὶ ἀπὸ τοῦτον, ὁ Μέλλων, τεθήσομαι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Μέσ. Ἀόρις. β΄.
τίθεσο	(θέσο), θοῦ
τιθέσθω	θέσθω
τίθεσθε	θέσθε
τιθέσθωσαν	θέσθωσαν

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Μέσ. Ἀόρ. β΄.
τιθείμην	θείμην
τιθεῖο	θεῖο
τιθεῖτο	θεῖτο
τιθείμεθα	θείμεθα
τιθεῖσθε	θεῖσθε
τιθεῖντο	θεῖντο

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Μέσ. Ἀόριϛ. β΄
ἐὰν τιθῶμεν	ἐὰν θῶμαι
τιθῇ	θῇ
τιθῆται	θῆται
τιθόμεθα	θώμεθα
τιθῆσθε	θῆσθε
τιθῶνται	θῶνται

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεϛ. τίθεσθαι Μέσ. Ἀόρ. β΄. θέσθαι

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.	Μέσ. Ἀόρ. β΄.
ὁ τιθέμενος κτλ..	ὁ θέμενος κτλ..

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς Ὁριστικῆς, καὶ σχηματίζονται καθὼς εἰς τὰ βαρύτονα· ἀπὸ τὸ τέθεισαι δεύτερον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου γίνεται ὁ Παρακείμενος τῆς προστακτικῆς τέθεισο· τῆς Ἀπαρεμφάτου, τεθεῖσθαι· τῆς Μετοχῆς, ὁ τεθειμένος· ὁ Παρακείμενος τῆς Εὐκτικῆς καὶ Υποτακτικῆς, τεθείμην, τεθῶμαι, εἶναι ἄχρηστοι· ἀπὸ

τὸν Ἀόριστον ἐ τ έ θ η ν, ὁ Ἀόριστος τῆς Προστακτικῆς, τ έ θ η τ ι· τῆς Εὐκτικῆς, τ ε-θ ε ί η ν· τῆς Ὑποτακτικῆς, τ ε θ ῶ· τῆς Ἀπαρεμφάτου, τ ε θ ῆ ν α ι· τῆς Μετοχῆς, ὁ τ ε θ ε ί ς· ἀπὸ τὸν Μέλλοντα τ ε θ ή σ ο-μ α ι, ὁ Μέλλων τῆς Εὐκτικῆς, τ ε θ η σ ο ί-μ η ν· τῆς Ἀπαρεμφάτου, τ ε θ ή σ ε σ θ α ι· τῆς Μετοχῆς, ὁ τ ε θ η σ ό μ ε ν ο ς κ.τ.λ.

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον μορφόνονται οἱ αὐτοὶ χρόνοι καὶ εἰς τὰ ἀκόλουθα ῥήματα.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΣ ά ω.

ΙΣΤΗΜΙ ΕΚ ΤΟΥ σ τ ά ω.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐ ν ε σ τ ώ ς·	Π α ρ α τ.	Ἀ ό ρ ι σ. β'.
ἵστημι	ἵστην	ἔστην
ἵστης	ἵστης	ἔστης
ἵστησι	ἵστη	ἔστη
ἵσταμεν	ἵσταμεν	ἔστεμεν
ἵστατε	ἵστατε	ἔστητε
ἱστᾶσι	ἵστασαν	ἔστησαν

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται ἀπὸ τὸ σ τ ά ω, καθὼς Μέλλων, σ τ ή σ ω, Παρακείμενος, ἕστηκα· Ὑπερσυντελικὸς, ἑ σ τ ή κ ε ι ν· Ἀόριστος, ἔ σ τ η σ α.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεςὼς.	Ἀόριστ. β'.
ἵσταθι	στῆθι
ἱστάτω	στήτω
ἵστατε	στῆτε
ἱστάτωσαν.	στήτωσαν

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεςώς.	Ἀόρις. β.
ἱσταίην	σταίην
ἱσταίης	σταίης
ἱσταίη	σταίη
ἱσταίημεν	σταίημεν
ἱσταίητε	σταίητε
ἱσταίησαν, καὶ ἱσταῖεν	σταίησαν καὶ σταίεν

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστ. β'.
ἐὰν ἱστῶ	ἐὰν στῶ
ἱστῇς	στῇς
ἱστῇ	στῇ
ἐὰν ἱστῶμεν	ἐὰν στῶμεν
ἱστῆτε	στῆτε
ἱστῶσι	στῶσι

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεστώς. ἵστασθαι Ἀόρις. β΄. στῆναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόρις. β΄.
ὁ ἱστὰς	ὁ στὰς
ἡ ἱστᾶσα	ἡ στᾶσα
τὸ ἱστὰν	τὸ στὰν

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνες.	Παρατ.	Μ. Ἀόρ. β΄.
ἵϛαμαι	ἱϛάμην	ἐστάμην
ἵϛασαι	ἵϛασο ἢ ἵϛω	(ἔτος δὲν εἶναι
ἵσταται	ἵϛατο	εἰς χρῆσιν).
ἱστάμεθα	ἱϛάμεθα	
ἵστασθε	ἵϛασθε	
ἵστανται	ἵϛαντο	

ΠΡΟΣΤΑΚΤ.	ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤ.
Ἐνες.	Ἐνες.	Ἐνες.
ἵϛασο ἢ ἵϛω	ἱϛαίμην	ἐὰν ἱϛῶμαι
ἱϛάσθω	ἱϛαῖο	ἱστῇ
ἵστασθε	ἱϛαῖτο	ἱστῆται
ἱϛάσθωσαν	ἱϛαίμεθα	ἐὰν ἱϛώμεθα
	ἱϛαῖσθε	ἱϛῆσθε
	ἱϛαῖντο	ἱστῶνται

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.	ΜΕΤΟΧΗ.
	Ἐ ν ε σ τ ῶ ς.
ἵστασθαι	ὁ ἱστάμενος ἡ ἱσταμένη τὸ ἱστάμενον

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΣ όω.

ΔΙΔΩΜΙ ΕΚ ΤΟΥ δ ό ω.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐ ν ε ς ῶ ς.	Π α ρ α τ.	Ἀ ό ρ ι ς. β΄.
δίδωμι	ἐδίδων	ἔδων
δίδως	ἐδίδως	ἔδως
δίδωσι	ἐδίδω	ἔδω
δίδομεν	ἐδίδομεν	ἔδομεν
δίδοτε	ἐδίδοτε	ἔδοτε
διδοῦσι, ἢ διδόασι	ἐδίδοσαν	ἔδοσαν

Οἱ ἄλλοι χρόνοι γίνονται ἀπὸ τὸ δ ό ω, Μέλλων, δ ώ σ ω· Παρακείμενος δ έ δ ω κ α· Ὑπερσυντελικὸς, ἐ δ ε δ ώ κ ε ι ν· Ἀόριστος, ἔ δ ω κ α.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόριστ. β'.
δίδοθι, διδότω	(δόθι), δὸς, δότω
δίδοτε, διδότωσαν	δότε, δότωσαν

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς	Ἀόρις. β'.
διδοίην	δοίην
διδοίης	δοίης
διδοίη	δοίη
διδοίημεν	δοίημεν, καὶ δοῖμεν
διδοίητε	δοίητε, καὶ δοῖτε
διδοίησαν, ϗ διδοῖεν	δοίησαν, ϗ δοῖεν

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Ἀόρις. β'.
ἐὰν διδῶ	ἐὰν δῶ
διδῷς	δῷς
διδῷ	δῷ
ἐὰν διδῶμεν	ἐὰν δῶμεν
διδῶτε	δῶτε
διδῶσι	δῶσι

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνες. διδόναι Ἀόρ. β'. δοῦναι

ΜΕΤΟΧΗ

Ἐνεστώς.	Ἀόριστ. β'.
ὁ διδούς	ὁ δούς
ἡ διδοῦσα	ἡ δοῦσα
τὸ διδόν	τὸ δόν

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεσ.	Παρατ.	Μέσ. Ἀ. β.
δίδομαι	ἐδιδόμην	ἐδόμην
δίδοσαι	ἐδίδοσο ἢ	ἔδοσο ἢ ἔδου
δίδοται	ἐδίδου	ἔδοτο
διδόμεθα	ἐδίδοτο	ἐδόμεθα
δίδοσθε	ἐδιδόμεθα	ἔδοσθε
δίδονται	ἐδίδοσθε	ἔδοντο
	ἐδίδοντο	

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

Ἐνεσ.	Παρατ. Μέσ. Ἀορ. β'.
δίδοσο	(δόσο), δοῦ
διδόσθω	δόσθω
δίδοσθε	δόσθε
διδόσθωσαν	δόσθωσαν

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Μέσ. Ἀόρ. β΄.
διδοίμην	δοίμην
διδοῖο	δοῖο
διδοῖτο	δοῖτο
διδοίμεθα	δοίμεθα
διδοῖσθε	δοῖσθε
διδοῖντο	δοῖντο

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Μέσ. Ἀόρ. β΄
ἐὰν διδῶμαι	ἐὰν δῶμαι
διδῷ	δῷ
διδῶται	δῶται
ἐὰν διδώμεθα	ἐὰν δώμεθα
διδῶσθε	δῶσθε
διδῶνται	δῶνται

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεσ. δίδοσθαι Μέσ. Ἀ. β΄. δόσθαι

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.	Μέσ. Ἀόρ. β΄.
ὁ διδόμενος	ὁ δόμενος
ἡ διδομένη	ἡ δομένη
τὸ διδόμενον	τὸ δόμενον

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΣ υω.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΔΕΙΚΝΥΜΙ ΕΚ ΤΟΥ *Δεικνύω*.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

δείκνυμι
δείκνυς
δείκνυσι
δείκνυμεν
δείκνυτε
δεικνῦσι, ἢ,
δεικνύασι

Παρατατικός.

ἐδείκνυν
ἐδείκνυς
ἐδείκνυ
ἐδείκνυμεν
ἐδείκνυτε
ἐδείκνυσαν

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

δείκνυθι
δεικνύτω
δείκνυτε
δεικνύτωσαν

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.

Ἐνεστώς.

δεικνύναι

ΜΕΤΟΧΗ.

ὁ δεικνὺς
ἡ δεικνῦσα
τὸ δεικνὺν

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	Παρατατικ
δείκνυμαι	ἐδεικνύμην
δείκνυσαι	ἐδείκνυσο
δείκνυται	ἐδείκνυτο
δεικνύμεθα	ἐδεικνύμεθα
δείκνυσθε	ἐδείκνυσθε
δείκνυνται	ἐδείκνυντο

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ.
Ἐνεστώς.	Ἐνεστώς.
δείκνυσο	δείκνυσθαι
δεικνύσθω	
δείκνυσθε	ΜΕΤΟΧΗ.
δεικνύσθωσαν	ὁ δεικνύμενος
	ἡ δεικνυμένη
	τὸ δεικνύμενον

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣ *μι* ΡΗΜΑΤΩΝ.

α. Εἰς τὸν ἐνεργητικὸν Παρατατικὸν ἡ κατάληξις μι τοῦ Ἐνεστῶτος μεταβάλλεται εἰς ν, τίθημι, ἐτίθην· ἵστημι, ἵστην· δίδωμι, ἐδίδων· δείκνυμι, ἐδείκνυν.

β'. Ὁ ἐνεργητικὸς δεύτερος Ἀόριστος γίνεται ἀπὸ τὸν Παρατατικὸν, ἀποβάλλων τὸν ἀναδιπλασιασμὸν, καθὼς, ἐ τ ί θ η ν, ἔ θ η ν· ἐ δ ί δ ω ν, ἔ δ ω ν·, ἢ λαμβάνων τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, ἐὰν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ ι δασυνόμενον, καθὼς, ἵ σ τ η ν, ἔ σ τ η ν, Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γίνεται καὶ ὁ Μέσος Ἀόρ. β'. ἀπὸ τὸν παθητικὸν Παρατατικὸν, καθὼς, ἐ τ ι θ έ μ η ν, ἐ θ έ μ η ν· ἐ δ ι δ ό-μ η ν, ἐ δ ό μ η ν· ἱ σ τ ά μ η ν, ἐ σ τ ά μ η ν.

γ'. Εἰς τὸν Ἐνεστῶτα, εἰς τὸν Παρατατικὸν, καὶ εἰς τὸν Ἀόριστον Β'. τῆς ὁριστικῆς, ὁ πληθυντικὸς καὶ δυϊκὸς ἀριθμὸς ἀναλαμβάνει τὸ βραχὺ φωνῆεν τοῦ θέματος θ έ ω, σ τ ά ω, δ ό ω, πλὴν τοῦ β'. Ἀορίστου τοῦ ἵστημι, ὅστις φυλάττει τὸ η καθ' ὅλους τοὺς ἀριθμούς· τὸ δὲ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ Ἐνεστῶτος τρέπει τὴν βραχεῖαν παραλήγουσαν εἰς μακρὰν, ὥστε τὸ ε γίνεται ει, τὸ ο, ου, καὶ τὸ βραχὺ α καὶ υ γίνονται μακρὰ, καθὼς, τ ι-θ ε ῖ σ ι, δ ι δ ο ῦ σ ι, ἱ σ τ ᾶ σ ι, δ ε ι κ ν ῦ σ ι· οἱ Ἴωνες ὅμως σχηματίζουν αὐτὸ εἰς α σ ι, καθὼς, τ ι θ έ α σ ι, δ ι δ ό α σ ι, δ ε ι κ ν ύ-α σ ι.

δ. Ὁ Ἐνεστὼς καὶ ὁ β'. Ἀόριστος τῆς Εὐκτικῆς προσλαμβάνουν, ι ὁμοῦ μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν φωνῆεν τοῦ θέματος, καὶ λήγουν εἰς ην, ὡς ὁ παθητικὸς Ἀόριστος τῶν εἰς ω ῥημάτων, καθὼς, τ ι θ ε ί η ν, θ ε ί η ν· ἱ-σ τ α ί η ν, σ τ α ί η ν· δ ι δ ο ί η ν, δ ο ί η ν·

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μορφόνονται οἱ αὐτοὶ χρόνοι καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, καθὼς, τεθείμην, θείμην· διδοίμην δοίμην· ἱσταίμην, (σταίμην)· τὰ δὲ εἰς νμι συνήθως δὲν ἔχουν οἴκοθεν Εὐκτικὴν, ἀλλ' ἀντ' αὐτῆς λαμβάνουν τὴν τοῦ βαρυτόνου θέματος, καθὼς, δεικνύοιμι, δεικνύοις, δεικνύοι.

έ. Ὁ Ἐνεστὼς τῆς Ἀπαρεμφάτου εἰς τὴν ἐνεργητικὴν φωνὴν λήγει πάντοτε εἰς ναι, καὶ ἔχει παραλήγουσαν τὸ βραχὺ φωνῆεν τοῦ θέματος, καθὼς, τιθέναι, ἱστάναι, διδόναι, ζευγνύναι· ὁ δὲ Ἀόριστος β'. ἐκτείνει τὴν παραλήγουσαν, λαμβάνων ει ἀντὶ ε, η ἀντὶ α, ου ἀντὶ ο, καθὼς, θεῖναι, στῆναι, δοῦναι.

ζ'. Ἡ λήγουσα τοῦ Ἐνεστῶτος καὶ Ἀορίστου β'. τῆς Μετοχῆς μεταβάλλει τὸ ε εἰς ει, τὸ ο εἰς ου, ἐκτείνει δὲ τὸ α καὶ υ· ὅθεν, ὁ τιθεὶς, ὁ διδοὺς, ὁ θεὶς, ὁ δοὺς, ὁ ἱστὰς, ἡ ἱστᾶσα, ὁ στὰς, ἡ στᾶσα, ὁ δεικνὺς, ἡ δεικνῦσα.

ή. Ὁ Παθητικὸς Ἐνεστὼς γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν μεταβάλλων τὴν μι κατάληξιν ἐκείνου εἰς μαι, καὶ τρέπων τὴν μακρὰν παραλήγουσαν εἰς τὸ βραχὺ φωνῆεν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ θέματος, καθὼς, τίθημι, τίθεμαι (ἐκ τοῦ θέω)· ἵστημι, ἵσαμαι (ἐκ τοῦ στάω)· δίδομι, δίδομαι (ἐκ τοῦ δόω).

θ΄. Ὁ παθητικὸς Παρατατικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν Ἐνεστῶτα, ὡς εἰς τὰ βαρύτονα, μεταβάλλων τὴν μαι κατάληξιν ἐκείνου εἰς μην, καθὼς, τίθεμαι, ἐτιθέμην· ἵσταμαι, ἱστάμην· δίδομαι, ἐδιδόμην.

ί. Ὁ παθητικὸς Παρακείμενος γίνεται ἀπὸ τὸν Ἐνεργητικὸν, ὡς εἰς τὰ βαρύτονα, καθὼς, τέθεικα, τέθειμαι· εἷκα, εἷμαι, ὅθεν ἀφεῖμαι, Παρακείμενος τοῦ ἵημι ἐκ τοῦ ἕω· ἐξαιρεῖται ὁ Παρακεῖμενος τοῦ ἵστημι, καὶ δίδωμι, διότι οὗτος ἀντὶ τῆς μακρᾶς παραλήγουσης λαμβάνει τὸ βραχὺ φωνῆεν τοῦ θέματος, καθὼς, ἕστηκα, ἕσταμαι (στάω)· δέδωκα, δέδωμαι (δόω).

ιά. Ὁ Ὑπερσυντέλικος γίνεται ἀπὸ τὸν Παρακείμενον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, τέθειμαι, ἐτεθείμην· ἕσταμαι, ἑστάμην· δέδομαι, ἐδεδόμην· οὕτω καὶ ὁ Μετ' ὀλίγον Μέλλων ἀπὸ τὸ δεύτερον πρόσωπον αὐτοῦ, τεθείσομαι· ἑςάσομαι· δεδόσομαι.

ιβ΄. Ὁ Παθητικὸς Ἀόριστος γίνεται καὶ οὕτως ὡς τὰ βαρύτονα, ἀπὸ τὸ τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ Παρακειμένου, μεταβάλλων τὴν ται κατάληξιν εἰς θην, καθὼς, ἕσταται, ἐστάθην· δέδοται, ἐδόθην· τοῦ ἵημι ὅμως καὶ τίθημι ὁ Ἀόριστος ἀναλαμβάνει τὴν βραχεῖ-

αν παραλήγουσαν τοῦ βαρυτόνου θέματος, ὅθεν, ἀφεῖμαι, ἀφέθην (ἕω)· τέθειμαι, ἐτέθην (θέω), κατὰ τροπὴν τοῦ θ εἰς τὸ ἀντίστοιχόν του τ.

ιγ'. Ὁ Μέλλων γίνεται ἀπὸ τὸν Ἀόριστον, καθὼς, ἐτέθην, τεθήσομαι· ἐστάθην, σταθήσομαι· ἐδόθην, δοθήσομαι.

ιδ'. Ὁ Μέσος Ἀόριστος ά. γίνεται ἀπὸ τὸν ἐνεργητικὸν Ἀόριστον, καθὼς, ἔθηκα, ἐθηκάμην· ἔδωκα, ἐδωκάμην.

Παρατηρήσεις. ά. Εἰς τὸ ἵςημι ἡ αὔξησις ε, ἥτις βάλλεται ἀντὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ ι, δασύνεται ϗ προσλαμβάνει ἐνίοτε τὸ ι εἰς τὸν Ὑπερσυντελικὸν, καθὼς, ἕςηκα, εἱστήκειν.

β'. Ὁ Ἐνεστὼς καὶ Παρατατικὸς λαμβάνει πολλάκις Ἰωνικῶς καὶ Δωρικῶς εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν τὸν σχηματισμὸν τῶν εἰς έω, άω, όω, μὲ τὸν ἀναδιπλασιασμὸν, καθὼς, τιθεῖς, ἱστᾷς, διδοῖς, ἐτίθει, ἵστα, ἐδίδουν.

γ'. Ἀντὶ τοῦ ἕστηκα εὑρίσκεται συχνότερα κατὰ συγκοπὴν, ἕστα, ἕσταμεν, ἕστατε· εἰς δὲ τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρόσωπον ἑστήκασι, ἀποβάλλεται τὸ κ, μεταβάλλεται τὸ η εἰς α, καὶ γίνεται συναίρεσις τῶν δύο α, καθὼς, ἑστᾶσι, καὶ εἰς τὸν Ὑπερσυντελικὸν ἕστασαν·

εἰς δὲ τὸν Παρακείμενον τῆς Ἀπαρεμφάτου ἀποβάλλεται τὸ ἓν α, ὅθεν ἑ σ τ ά ν α ι.

δ'. Εἰς τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ Ἐνεστῶτος τῆς προστακτικῆς εὑρίσκεται συχνὰ ὁ συνηρημένος σχηματισμὸς εἰς τὸ τ ί θ η μ ι, ἵ η μ ι, δ ί δ ω μ ι, καθὼς, τ ί θ ε ι, ἵ ε ι, δ ί δ ο υ, ὡς ἐκ τοῦ τ ι θ έ ω, ἕ ω, δ ι δ ό ω. Ἀντὶ ἵ σ τ α θ ι εὑρίσκεται συχνότερα ἵ σ τ η· οὕτω καὶ π ί μ π ρ η, ἐ μ π ί π λ η, ζ ῆ, δ ε ί κ ν υ, ἀντὶ π ί μ π ρ α θ ι, ἐ μ π ί π λ α θ ι, ζ ῆ θ ι, δ ε ί κ ν υ θ ι.

έ. Εἰς τὸν Ἀόριστον δεύτερον τῆς προστακτικῆς τὸ δεύτερον πρόσωπον εἶναι σχεδὸν πάντοτε θ ὲ ς, δ ό ς· ἀντὶ δὲ τοῦ σ τ ῆ θ ι εὑρίσκεται συχνὰ εἰς τὰ σύνθετα ὁ σχηματισμὸς σ τ α, καθὼς, ἀ ν ά σ τ α, π α ρ ά σ τ α· οὕτω καὶ π ρ ό β α ἀντὶ π ρ ό β η θ ι.

ς'. Ὁ Ἐνεστὼς καὶ Ἀόριστος β'. τῆς Εὐκτικῆς ἔχουν συχνότερα τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καθὼς καὶ ὁ παθητικὸς Ἀόριστος τῶν βαρυτόνων, εἰς ε ι μ ε ν, ε ι τ ε, ε ι ε ν· α ι μ ε ν, α ι τ ε, α ι ε ν· ο ι μ ε ν, ο ι τ ε, ο ι ε ν, καθὼς, θ ε ῖ μ ε ν, ἱ σ τ α ῖ μ ε ν, δ ο ῖ μ ε ν, κ.τ.λ. Εἰς νεωτέρους συγγραφεῖς εὑρίσκεται διδῴην, δῴην, ἀντὶ διδοίην, δοίην.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΑΛΛΩΝ ΤΙΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ *μι*.

ΕΙΜΙ (πορεύομαι), ΕΚ ΤΟΥ ἴω.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.	*Παρατατικός.*
εἶμι	ᾔειν (κοινῶς, ᾔϊα, ἢ ᾖα)
εἶς (κοινῶς εἶ)	ᾔεις
εἶσι	ᾔει, ἢ ᾔειν (Ἰων. ᾔϊε, ἢ ᾔϊεν)
ἴμεν	ᾔειμεν, ἢ ᾖμεν
ἴτε	ᾔειτε, ἢ ᾖτε
ἴασι	ᾔεσαν (Ἰων. ᾔϊσαν, ἢ ᾖσαν)

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.	ΕΥΚΤΙΚΗ.	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.
ἴθι	ἴοιμι, ἢ ἰοίην	ἐὰν ἴω
ἴτω	ἴοις	ἴῃς
ἴτε	ἴοι	ἴῃ
ἴτωσαν	ἴοιμεν	ἐὰν ἴωμεν
	ἴοιτε	ἴητε
	ἴοιεν	ἴωσι

Σημείωσις. α΄. Εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον ὁ Ἐνεστὼς ἴεμαι, καὶ ὁ Παρατατικὸς, ἰέμην, οἱ ὁποῖοι σχηματίζονται, ὡς τίθεμαι, ἐτιθέμην, καὶ τὸ Ἀπαρέμφατον ἴεσθαι.

β'. Εἰς τοὺς ἐποποιοὺς εὑρίσκεται Παρατατικὸς ἤϊον, καὶ ἶον· καὶ Μέσος Μέλλων, εἴσομαι, καὶ Μέσος Ἀόριστος, εἰσάμην.

γ'. Ὁ Ἐνεστὼς εἶμι λαμβάνεται κατὰ σημασίαν Μέλλοντος, ἀντὶ ἐλεύσομαι· καὶ συντιθέμενος μὲ προθέσεις, ἀναβιβάζει τὸν τόνον, καθὼς, ἄνειμι, ἄπειμι, ἐπίξειμι, διέξειμι.

ΙΗΜΙ [ἐκπέμπω] ΕΚ ΤΟΥ ἕω.

Τὸ ῥῆμα τοῦτο λαμβάνεται σχεδὸν πάντοτε σύνθετον μὲ προθέσεις, γίνεται δὲ ἐκ τοῦ ἕω, καθὼς τὸ τίθημι ἐκ τοῦ θέω· λαμβάνει δὲ ι ἀντὶ τοῦ διπλασιασμοῦ, καὶ κλίνεται σχεδὸν ὡς τὸ τίθημι.

ΕΝΕΣΤΩΣ, ἵημι, ἵης, ἵησι· ἵεμεν, ἵετε, ἱεῖσι, ἢ ἱᾶσι ἐκ τοῦ ἱέασι, ὅθεν τὰ σύνθετα ἐνιᾶσιν, ἀφιᾶσι.

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ, ἵην, ἵης, ἵη· ἵεμεν, ἵετε, ἵεσαν· καὶ ἵουν (ἐκ τοῦ ἱέω), καθὼς ἐτίθουν ἐκ τοῦ τιθέω· ὅθεν ἀφίουν, ἢ ἠφίουν.

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ, εἶκα, εἶκας, εἶκε· εἴκαμεν, εἴκατε, εἴκασι, καθὼς, τέθεικα· καὶ ἄλλος σχηματισμὸς ἕωκα, κατὰ παρένθεσιν τοῦ ω, ὅθεν ὁ παθητικὸς Παρακείμενος, ἀφέωνται.

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ, εἴκειν, εἴκεις, εἴκει· εἴκειμεν, εἴκειτε, εἴκεισαν.

ΜΕΛΛΩΝ, ἥσω, κ.τ.λ.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ ά. ἧκα, ἧκας, ἧκε· ἥκαμεν, ἥκατε, ἧκαν· καὶ Ἰωνικῶς, ἕηκα· ὅθεν ἀφῆκα, παρῆκα, προέηκα.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', ἧν, ἧς, ἧ· ἕμεν, ἕτε, ἕσαν, καὶ μὲ αὔξησιν τοῦ ι, εἶμεν, εἶτε, εἶσαν· ὅθεν συνθέτως, ἀφεῖμεν, ἀφεῖτε, ἀφεῖσαν· εἰς τὸν ἑνικὸν ὅμως ἀριθμὸν εἶναι ἄχρηστος καὶ ἀναπληροῦται ἀπὸ τὸν Ἀόριστον ά.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

ΕΝΕΣΤΩΣ, ἵεθι, ἱέτω· ἵετε, ἱέτωσαν· ἢ ἵει, ἐκ τοῦ ἱέω, καθὼς, τίθει ἐκ τοῦ τιθέω.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', ἕς, ἕτω· ἕτε, ἕτωσαν· ὅθεν τὰ σύνθετα, ἄφες, πρόες.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

ΕΝΕΣΤΩΣ, ἱείην, κ.τ.λ., καθὼς, τιθείην.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', εἵην, εἵης, εἵη· εἵημεν, εἵητε, εἵησαν· καὶ εἷμεν, εἷτε, εἷεν, ὅθεν ἀνεῖμεν.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

ΕΝΕΣΤΩΣ, ἐὰν ἱῶ, καθὼς, τιθῶ.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ, β', ἐὰν ὦ, ᾗς, ᾗ· ὦμεν, ἧτε, ὦσι, ὅθεν, ἀφῶ.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ.

ΕΝΕΣΤΩΣ, ἱέναι.
ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', εἷναι· ὅθεν, ἀφεῖναι, καθεῖναι.

ΜΕΤΟΧΗ.

ΕΝΕΣΤΩΣ, ὁ ἱεὶς, τοῦ ἱέντος· ἡ ἱεῖσα, τῆς ἱείσης· τὸ ἱὲν, τοῦ ἱέντος, ὅθεν, ἀφιείς.
ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', ὁ εἷς, τοῦ ἕντος, ἡ εἷσα, τῆς εἵσης, τὸ ἓν τοῦ ἕντος· ὅθεν, ἀφεὶς, παρείς.

ΠΑΘΗΤΙΚΗ.

ΕΝΕΣΤΩΣ, ἵεμαι, καθὼς, τίθεμαι.
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ, ἱέμην, καθὼς, ἐτιθέμην.
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ, εἷμαι ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ κα, καθὼς, τέθειμαι· ὅθεν ἀφεῖνται, ἀνεῖνται καὶ ἀφέωνται, κατὰ παρένθεσιν τοῦ ω·
ΑΟΡΙΣΤΟΣ, ἕθην, καθὼς ἐτέθην, καὶ μὲ αὔξησιν τοῦ ι εἵθην, ὅθεν ἀφείθην, ἀντὶ ἀφέθην.
ΜΕΛΛΩΝ, ἑθήσομαι, ὅθεν ἀφεθήσεται εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην,
ΜΕΣΟΣ ΜΕΛΛΩΝ, ἥσομαι, κ.τ.λ. ἐκ τοῦ ἥσω.

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ ά, ἡκάμην ἐκ τοῦ ἧκα, ὅθεν π ρ ο η κ ά μ η ν, ἀ ν η κ ά μ η ν.

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ, ἕμην, ἕσο καὶ οὗ, ἕτο· ἕμεθα, ἕσθε, ἕντο, καὶ μὲ αὔξησιν τοῦ ι εἵμην, ὅθεν μ ε θ ε ί μ η ν, μ ε θ ε ῖ σ θ ε, ἀ φ ε ῖ τ ο, ἀ φ ε ῖ ν τ ο.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ, εἶσο, εἴσθω, εἶσθε, εἴσθωσαν· ὅθεν τὸ σύνθετον μ ε θ ε ί σ θ ω.

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', οὗ, ἕσθω, ἕσθε ἕσθωσαν· ὅθεν ἀ φ ο ῦ π ρ ο ο ῦ, π ρ ό ε σ θ ε.

ΕΥΚΤΙΚΗ.

Οἱ χρόνοι τῆς Εὐκτικῆς ἐμποροῦν νὰ σχηματίζωνται, ὡς εἰς τὸ τ ί θ ε μ α ι, οἱ Ἀττικοὶ ὅμως σχηματίζουν τὸν Ἐνεστῶτα καὶ τὸν Μέσον Ἀόριστον β'. τῶν εἰς μι, κατὰ τὸν τρόπον τῶν βαρυτόνων ῥημάτων· ὅθεν

ΕΝΕΣΤΩΣ. ἱοίμην, ἵοιο, ἵοιτο· ἱοίμεθα, ἵοισθε, ἵοιντο, ὅθεν ἀ φ ί ο ι ν τ ο.

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', οἵμην, οἷο, οἷτο· οἵμεθα, οἷσθε, οἷντο, ὅθεν π ρ ό ο ι σ θ ε, π ρ ό ο ι ν τ ο, ἀντὶ ἑ ο ί μ η ν ἐκ τοῦ ἕ ω.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ.

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', ἐὰν ὧμαι, ᾗ, ἧται·

ἐὰν ὦμεθα, ἦσθε, ὦνται, ὅθεν, πρόωμαι, πρόηται, πρόωνται.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΝ

ΕΝΕΣΤΩΣ, ἵεσθαι, ὅθεν προΐεσθαι, μεθίεσθαι.

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ, εἶσθαι, ὅθεν, ἀνεῖσθαι, ἀφεῖσθαι.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ, ἑθῆναι, ὅθεν ἀφεθῆναι.

ΜΕΣΟΣ ΜΕΛΛΩΝ, ἥσεσθαι, ὅθεν, προήσεσθαι.

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', ἕσθαι, ὅθεν, προέσεσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ.

ΕΝΕΣΤΩΣ, ὁ ἱέμενος, ἡ ἱεμένη, τὸ ἱέμενον· ὅθεν ἀφιέμενος, προϊέμενος.

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ, ὁ εἱμένος, ἡ εἱμένη, τὸ εἱμένον· ὅθεν ἐφειμένος, παρειμένος.

ΑΟΡΙΣΤΟΣ, ὁ ἑθεὶς, ἡ ἑθεῖσα, τὸ ἑθέν· ὅθεν, ἀφεθεὶς, ἐνεθεὶς, παρεθεὶς.

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ β', ὁ ἕμενος, ἡ ἑμένη, τὸ ἕμενον· ὅθεν, ἀφέμενος, προέμενος.

ἕω (καθίζω)

Ἐκ τοῦ ἕω γίνεται Μέλλων ἕσω, καὶ ποι-

ητικῶς ἕισω, καὶ Μέσος Μέλλων, ἕισωμαι· Ἀόριστος, ἕισα· Μέσος Ἀόριστος, εἰσάμην· καὶ Μετοχὴ, ἕσας· οἱ χρόνοι οὗτοι λαμβάνονται κατὰ σημασίαν ἐνεργητικήν· οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ἵ δ ρ ύ ω.

ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ, εἶμαι, καὶ ἧμαι, ἧσαι, ἧται, ἢ ἧσται· ἥμεθα, ἧσθε, ἧνται, καὶ Ἰωνικῶς ἕαται, εἰς δὲ τοὺς ἐποποιοὺς, εἵαται· ὅστις λαμβάνεται κατὰ σημασίαν Ἐνεστῶτος· ὅθεν ὁ Ὑπερσυντελικὸς κατὰ σημασίαν Παρατατικοῦ.

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ, ἥμην, ἧσο, ἧτο, ἢ ἧςο· ἥμεθα, ἧσθε, ἧντο, και Ἰωνικῶς ἕατο, εἰς δὲ τοὺς εποποιοὺς εἵατο.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ, ἐκ τοῦ ἧσαι, ἧσο, ἥσθω· ἧσθε, ἥσθωσαν.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ, ἧσθαι.

ΜΕΤΟΧΗ, ὁ ἥμενος, ἡ ἡμένη, τὸ ἥμενον.

Πλέον εὔχρηστα εἶναι τὰ σύνθετα τοῦ ῥήματος τούτου, ὡς, κ ά θ η μ α ι, ἐ κ α θ ή μ η ν, ἐ κ ά θ η σ ο, ἐ κ ά θ η τ ο, καὶ κ α θ ῆ σ τ ο·

ΕΥΚΤΙΚΗ, *κ α θ ο ί μ η ν, κ ά θ ο ι ο, κ α θ ο ι τ ο.*

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ, *κάθωμαι.*

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ, *καθῆσθαι.*

ΜΕΤΟΧΗ, ὁ *καθήμενος.*

Μεταγενέστεροι συγγραφεῖς λέγουν εἰς τὸ ἑνικὸν δεύτερον πρόσωπον τῆς Ὁριστικῆς, κ ά θ η, ἀντὶ κ ά θ η σ α ι· καὶ τῆς Προσ-

τακτικῆς, κάθου, ἀντὶ κάθησο.

Οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ἕζομαι·

ΕΝΝΥΜΙ [ἐνδύω], ΕΚ ΤΟΥ ἕω.

Ὁ Μέλλων τοῦ ἕννυμι κάμνει ἕσω, καὶ ἕσσω· Ἀόριστος, ἕσσα· ὁ Παρακείμενος εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, εἶμαι, εἶσαι, εἶται· εἵμεθα, εἶσθε, εἶνται, καὶ ἕσμαι, ὅθεν τὸ ἕσσο δεύτερον πρόσωπον, καὶ τὸ τρίτον ἕστο τοῦ Ὑπερσυντελικοῦ (ἕσμην).

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ ἑσσάμην.

Μόνον οἱ ποιηταὶ μεταχειρίζονται τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς τὴν ἁπλῆν ταύτην μορφήν· οἱ δὲ πεζογράφοι μεταχειρίζονται τὸ σύνθετον ἀμφιέννυμι, τοῦ ὁποίου ὁ Μέλλων εἶναι ἀμφιέσω, καὶ Ἀττικῶς ἀμφιῶ· Ἀόριστος, ἠμφίεσα. παθητικὸς Παρακείμενος, ἠμφίεσμαι, ἠμφίεσαι, ἠμφίεσται· ἠμφιέσμεθα, ἠμφίεσθε, ἠμφιεσμένοι εἰσί. Μέσος Μέλλων, ἀμφιέσομαι.

ΦΗΜΙ (λέγω), ΕΚ ΤΟΥ φάω.

Σχηματίζεται ὡς τὸ ἵστημι, δὲν μεταχειρίζονται ὅμως αὐτὸ παρὰ εἰς τοὺς ἀκολούθους χρόνους.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ. ΕΝΕΣΤΩΣ, φημὶ, φὴς, φησί. φαμὲν, φατὲ, φασί· Παρατατικὸς ἔφην,

ἔφης, καὶ ἔφησθα, ἔφη· ἔφαμεν, ἔφατε, ἔφασαν, καὶ ποιητικῶς, ἔφαν. Μέλλων φήσω, φήσεις, κ.τ.λ. Ἀόριστος, ἔφησα, ἔφησας, κ.τ.λ.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ, φάθι, φάτω· φάτε, φάτωσαν.

ΕΥΚΤΙΚΗ φαίην, φαίης, φαίη· φαίημεν, φαίητε, φαίησαν· καὶ φαῖμεν, τὸ τρίτον φαῖεν· Ἀόριστος, φήσαιμι.

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ, ἐὰν φῶ, φῇς, φῇ· φῶμεν, φῆτε, φῶσι.

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟΣ, φάναι· Ἀόριστος, φῆσαι· Μέλλων, φήσειν.

ΜΕΤΟΧΗ, ὁ φὰς, ἡ φᾶσα, τὸ φάν· Ἀόριστος, ὁ φήσας, ἡ φήσασα, το φῆσαν.

Εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν ὁ Μέσος Ἀόριστος β'. τῆς Ὁριστικῆς, ἐφάμην, ἔφασο, ἔφατο ἐφάμεθα, ἔφασθε, ἔφαντο· τῆς Προστακτικῆς, φάο ἀντὶ φάσο, καὶ τὸ πληθυντικὸν, φάσθε· τῆς Ἀπαρεμφάτου, φάσθαι· τῆς Μετοχῆς, ὁ φάμενος.

Παρατηρήσεις. ά. Τὸ ῥῆμα τοῦτο σημαίνει γενικῶς τὸ λέγω· σημαίνει δὲ ἰδιαιτέρως καὶ τὸ βεβαιόνω, ἢ προφασίζομαι. Κατὰ τὰς δύο ταύτας σημασίας λαμβάνεται ὁ Ἐνεστώς. Τὴν σημασίαν τοῦ λέγω ἔχει κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ὁ δὲ τοῦ βεβαιόνω, ἢ προφασίζομαι, ὁ Μέλλων φήσω, καὶ ὁ Ἀόριστος

ἔφησα· κατὰ ταύτην τὴν σημασίαν εἶναι συνηθέστερον εἰς τον Παρατατικὸν καὶ εἰς τὸν Ἐνεστῶτα τῆς Ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς Μετοχῆς τὸ φάσκω, καθὼς, ἔφασκε σπεδάζειν, φάσκων σπουδάζειν· ἢ ὁ Μέσος Ἀόριστος β΄. τοῦ φημὶ, φάμενος.

Καθὼς ἡμεῖς τὴν σήμερον παρεμβάλλομεν συχνὰ εἰς τὴν διήγησιν τινὸς συνδιαλέξεως τὸ, εἶπα, εἶπε, οὕτω καὶ οἱ ἀρχαῖοι τὸ ἦν, καὶ ἦ, ἐκ τοῦ φημί. κατὰ ἀποβολὴν τοῦ φ, ἀντὶ ἔφην, ἔφη, καθὼς, ἦν δ' ἐγώ· ἦδ' ὅς, ἤγουν, καὶ ἐγὼ εἶπα, καὶ ἐκεῖνος εἶπε· Κατὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν εὑρίσκεται και ὁ Ἐνεστὼς ἠμί, ἀντὶ φημί.

ΠΕΡΙ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Ἀνώμαλα ῥήματα λέγονται ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν ὅλους τοὺς χρόνους ἰδικούς των, ἀλλὰ δανείζονται τινὰς ἀπὸ ἄλλα ῥήματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν, ἢ καὶ ἀπὸ ῥήματα παντάπασι διάφορα εἰς τὴν φωνὴν, ἔχοντα ὅμως τὴν αὐτὴν σημασίαν· οὕτω, παραδείγματος χάριν, τὰ εἰς ανω εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον εἰς τὸν Ἐνεστῶτα καὶ Παρατατικὸν τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς, καθὼς, λανθάνω, ἐλάνθανον· λαμ-

βάνω, ἐλάμβανον· τὸν δὲ Μέλλοντα, λήσω, λήψω, καὶ τὸν Ἀόριστον δεύτερον, ἔλαθον, ἔλαβον, πέρνουν ἀπὸ τὰ ἄχρηστα λήθω, λήβω, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν· οὕτω καὶ τὸ ὁρῶ εἶναι εἰς χρῆσιν ἰς τὸν Παρατατικὸν ἑώρων, καὶ εἰς τὸν Παρακείμενον ἑώρακα τὸν δὲ Μέλλοντα ὄψομαι πέρνει ἀπὸ τὸ ἄχρηστον ὄπτομαι, καὶ τὸν Ἀόριστον εἶδον ἀπὸ τὸ εἴδω, ῥήματα πάντη διάφορα ἀπὸ τὸ ὁρῶ, ἔχοντα ὅμως τὴν αὐτὴν σημασίαν.

Αἱ διάφοροι διάλεκτοι εἰς τὰς ὁποίας ἦτο διηρημένη ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, καὶ ἡ εὐφωνία μάλιστα τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην Γλῶσσαν, ἐστάθησαν τὰ αἴτια τῆς ἀνωμαλίας ταύτης. Ἐδῶ σημειόνομεν τοὺς διαφόρους τρόπους, μὲ τοὺς ὁποίους ἔκαμναν οἱ Ἕλληνες μεταβολάς τινὰς εἰς τὰ ῥήματα, διὰ νὰ φεύγωσι τὴν κακοφωνίαν.

Εἰς ἄλλα λοιπὸν ῥήματα ἔκαμναν μακρὰν τὴν βραχεῖαν ῥιζικὴν συλλαβὴν τοῦ ῥήματος, ἤγουν τὴν συλλαβὴν ἥτις εἶναι πρὸ τῆς καταλήξεως ω. Εἰς ἄλλα ἔκαμναν προσθήκην εἰς τὴν λήγουσαν. Εἰς ἄλλα ἐγίνετο ἀναδιπλασιασμὸς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥήματος· καὶ εἰς ἄλλα τέλος πάντων ἐμεταχειρίζοντο ὅλους τούτους τοὺς τρόπους.

Α. Ἔκαμναν μακρὰν τὴν βραχεῖαν ῥιζικὴν συλλαβὴν τοῦ ῥήματος. ἢ τρέποντες τὸ βραχὺ φωνῆεν εἰς μακρὸν ἢ εἰς δίφθογγον,

καθὼς, κάω, καίω· κλάω, κλαίω· ἢ προσθέτοντες εἰς αὐτὸ σύμφωνον.

1. *N.* καθὼς τέμω, τέμνω· κάμω, κάμνω· δαμάω, δαμνάω· δάκω, δάκνω.

2. Σ. καθὼς, ἕπομαι, ἕσπομαι.

3. *T.* καθὼς, τύπω· τυπτω. κλέπω· κλέπτω· ἀνύω, ἀνύτω,

Ἢ μεταβάλλοντες τὸ γ, κ, χ, εἰς σσ (ττ) καθὼς, πράγω, πράσσω· φρίκω, φρίσσω· ἢ εἰς ζ, καθὼς, στενάχω, στενάζω· κράγω, κράζω· οὕτω καὶ τὸ δ μεταβάλλουν συχνὰ εἰς ζ, καθὼς, φράδω, φράζω· ἕδω, ἕζω.

B. Ἐπέκτειναν τὴν κατάληξιν ω,

1. εἰς άω, έω, όω, ύω, καθὼς, μύκω, μυκάω· φίλω, φιλέω· ἕλκω, ἑλκύω· εἰς τὸν εἰς ύω σχηματισμὸν τὸ σύμφωνον διπλασιάζεται, ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ πρωτοτύπου ἦναι βραχεῖα, καθὼς, ὄλω, ὀλλύω.

Ἐὰν ἡ ῥιζικὴ συλλαβὴ τῶν δισυλλάβων ῥημάτων ἔχῃ ε, μεταβάλλεται εἰς ο, καθὼς, φέρω, φορέω· τρέμω, τρομέω· δέμω, δομέω· τρέχω, τροχάω.

Τὰ εἰς άω μεταβάλλουν ἐνίοτε τὸ ε τοῦτο καὶ εἰς ω, καθὼς στρέφω, στρωφάω· τρέχω, τρωχάω· νέμω, νωμάω.

Αὗται δὲ πάλιν αἱ καταλήξεις ἐπεκτείνονται

ά. εἰς αίνω, ἢ αύνω, καθὼς βά-ω, βαίνω· ἐλάω, ἐλαύνω·

β'. εἰς είνω, καθὼς, τάω, τείνω, ἐρέω, ἐρεείνω.

γ'. εἰς ζω, πελάω, πελάζω.

δ'. εἰς σκω, καθὼς, φάω, φάσκω· γηράω, γηράσκω.

Τὰ εἰς εω, μεταβάλλονται κοινῶς εἰς ι-σκω, καθὼς, στερέω, στερίσκω.

Τὰ εἰς όω, εἰς ώσκω, με αναδιπλασιασμὸν, καθὼς, γνόω, γιγνώσκω· βρό-ω, βιβρώσκώ.

έ. Τὰ εἰς μι μορφόνονται ἀπὸ ῥήματα λήγοντα εἰς ω καθαρὸν, μὲ ἀναδιπλασιασμὸν, ὡς ἴδαμεν, ἢ καὶ χωρὶς, καθὼς, κιρνάω, κίρνημι· κεράω, κεράν-νυμι.

Ἡ κατάληξις άω, εω, ίω, όω μετα-βάλλεται πολλὰ συχνὰ εἰς άννυμι, έννυ-μι, ίννυμι, ώννυμι, καθὼς, σκεδά-ω, σκεδάννυμι· σβέω, σβέννυμι, τίω, τίννυμι· (ἢ τίνυμι) ςρόω, ςρώννυμι· προηγεῖται δὲ τοῦ σχηματισμοῦ τού-τȣ ὁ εἰς νύω, ἢ διπλασιάζεται τὸ ν, ἐὰν ἡ παραλήγȣσα τοῦ πρωτοτύπȣ ἦναι βραχεῖα, ὡς βλέπεις εἰς τὰ παραδείγματα.

2. Ἐκτείνουν τὴν λήγουσαν ω, εἰς ά-θω, ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ θέματος ἦναι μακρὰ, καθὼς, διώκω, διωκάθω· εἰς

ἐ θ ω, ἐὰν ἦναι βραχεῖα, καθὼς, τ ε λ έ ω, τ ε λ έ θ ω.

3. εἰς ά ν ω, καθώς, λ ά μ β ω (ἐκ τοῦ λ ή β ω), λ α μ β ά ν ω· ἀ μ ά ρ τ ω, ἀ μ α ρ-τ ά ν ω.

4. εἰς σ κ ω, καθὼς, ἄ ρ ω, ἀ ρ έ σ κ ω.

Γ'. Γίνεται πολλάκις καὶ ἀναδιπλασιασμὸς εἰς τὸ παραγόμενον ῥῆμα, καθὼς, εἰς τὰ δ ι δ ά σ κ ω, τ ι τ ρ ώ σ κ ω, τ ί θ η μ ι, δ ί-δ ω μ ι.

Ε. Ἐνίοτε γίνονται νέοι σχηματισμοὶ Ἐνεστῶτων ἀπὸ χρόνον τινὰ τοῦ θέματος, καθὼς, ἀπὸ τὸν Παρακείμενον δ έ δ ο ι κ α, τοῦ δείδω, γίνεται ὁ Ἐνεστὼς δ ε δ ο ί κ ω· ἀπὸ τὸν π έ φ υ κ α, π ε φ ύ κ ω· ἀπὸ τὸν κ έ-κ ρ α γ α, κ ε κ ρ ά γ ω.

2. Ἀπὸ τὸν Μέλλοντα, καθὼς, ἀ λ ε ξ έ ω ἀπὸ τὸν Μέλλοντα ἀλέξω (τοῦ ἀ λ έ κ ω)· οὕτω καὶ τὰ σημαίνοντα ἐπιθυμίαν, ὡς δ ρ α-σ ε ί ω (ἐκ τοῦ δ ρ ά σ ω).

3. Ἀπὸ τὸν Ἀόριστον δεύτερον, καθὼς, ἀπὸ τὸν ἔ μ α θ ο ν, (μαθέω), ὅθεν μ ε μ ά-θ η κ α. ἀπὸ τὸν ἐ χ ά ρ η ν, (χ α ρ έ ω), ὅθεν κ ε χ ά ρ η κ α.

Κατάλογος

ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Ὅσαι λέξεις εἶναι ἄχρηστοι, γράφονται εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον μὲ γράμματα κεφαλαιακὰ ὁλοκλήρως.

Ὅσα ῥήματα σημειόνονται μὲ τὸ * εἶναι εὔχρηστα μόνον εἰς τοὺς ποιητάς.

Ἄγαμαι (θαυμάζω) ἐκ τοῦ ΑΓΗΜΙ, Μέλλ. ἀγάσομαι, Ἀόρις. ἠγάσθην· Μέσ. Ἀόριστ. ἠγασάμην.

Ἄγνυμι (συντρίβω) Μέλλων ἄξω, ἐκ τοῦ ΑΓΩ· Ἀόρ. ἔαξα ἀντὶ ἦξα· Μέσ. Παρακ. ἔαγα· Ἀόρ. β΄. παθητικὸς, ἐάγην.

Ἄγω (φέρω). Παρακείμεν. ἦχα, καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους αγήοχα· Ἀόρ. ά. ἦξα· Ἀόρ. β΄. ἤγαγον· παθητικὸς Παρακείμεν· ἦγμαι· Ἀόρ. ἤχθην· Μέλλ. ἀχθήσομαι.

Αἱρέω (πιάνω) Μέλλ. αἱρήσω· Παρακείμ. ἥρηκα· Ἀόρ. β΄. εἷλον ἐκ τοῦ ΕΛΩ· παθητικὸς Παρακείμεν. ἥρημαι· Ἀόρ. ἡρέθην· Μέλλ· αἱρεθήσομαι· Μέσ. Ἀόρισ. β. εἱλόμην· εὑρίσκεται καὶ Μέλλ. ἐνεργητικὸς ἑλῶ, καὶ συνθέτως, διελῶ.

Αἰσθάνομαι Μέσ. Ἀόρ. β΄. ᾐσθόμην ἐκ τοῦ ΑΙΣΘΟΜΑΙ, καὶ εἰς τὴν Εὐκτικὴν, αἰσθοίμην, κ.τ.λ. Μέλλ. αἰσθήσομαι ἐκ τοῦ αἰσθέομαι· ὁ Παρακ. ᾔσθημαι.

Ἀλέξω (βοηθῶ) ἐκ τοῦ ΑΛΕΚΩ, Μέλλ.

ἀλεξήσω· Μέσος Ἀόριστ. τῆς Ἀπαρεμφάτε, ἀλέξασθαι, ϗ τῆς Μετοχῆς, ὁ ἀλεξάμενος.

Ἀ λ έ ω (ἀλέθω)· Μελλ. ἀλήσω· παθητικὸς Παρακείμεν. ἀλήλεσμαι.

Ἁ λ ί σ κ ο μ α ι (πιάνομαι)· Παρατατικὸς, ἡλισκόμην· Μέσ. Μελλ. ἁλώσομαι, ἐκ τοῦ ἁ λ ό ω, ἅ λ ω μ ι· Παρακ. ἥλωκα, ϗ ἑάλωκα· Ἀόρ. β', ἥλων, ϗ ἑάλων· Εὐκτικὴ, Ἀόρ. β'. ἁλοίην καὶ ἁλῴην· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν ἁλῷ, ἁλῷς ἁλῷ. Ἀπαρέμφατος, ἁλῶναι· Μετοχὴ, ὁ ἁλοὺς.

Ἁ μ α ρ τ ά ν ω. Ἀόρ. β'. ἥμαρτον ἐκ τοῦ ΑΜΑΡΤΩ· Παρακείμεν. ἡμάρτηκα ἐκ τοῦ ἁ μ α ρ τ έ ω, παθητικὸς Παρακείμ. ἡμάρτημαι· Ἀόρ. ἡμαρτήθην· Μέλλ. ἁμαρτήσομαι.

Ἀ ν α λ ί σ κ ω (ἐξοδεύω)· Μελλ. ἀναλώσω ἐκ τοῦ ἀ ν α λ ό ω· Ἀόρ. ἀνάλωσα, Ἀττικ. εἰς ἄλλους δὲ, ἀνήλωσα, ϗ ἄλλοτε ἠνάλωσα· ὁ Παρακείμεν. ἀνάλωκα· ὁ παθητικὸς Παρακείμεν. ἀνάλωμαι· ὁ Ἀόρ. ἀναλώθην.

*Ἁ ν δ ά ν ω, ἥνδανον· Μέλλ. ἁδήσω ἐκ τοῦ ἁ δ έ ω· Παρακ. ἕαδα, καὶ Ἀόρ. β'. ἕαδον ἐκ τοῦ ἅδω· Εὐκτικὴ, ἅδοιμι· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν ἅδω· Ἀπαρέμφατος, ἁδεῖν· Μετοχὴ, ὁ ἁδών.

*Ἄνωγα (προστάζω)· παλαιὸς Παρακείμενος· Ὑπερσυντελικὸς, ἠνώγειν· ἐκ τοῦ Παρακειμένου ὑποτίθεται Ἐνεστὼς ΑΝΩΓΩ ἢ ΑΝΩΓΕΩ ὅθεν Παρατατικὸς ἄνωγον· Μελλ.

ἀνῶξω· Πρόστακτική, ἄνωχθι, ἀνώχθω· ἢ ἄνωγε, ἀνωγέτω.

Ἀπεχθάνομαι (μισοῦμαι)· Μέλλ. ἀπεχθήσομαι ἐκ τοῦ ἀπέχθομαι· παθητικὸς Παρακείμεν. ἀπήχθημαι.

Ἀρέσκω· Μέλλ. ἀρέσω· Ἀόρ. ἤρεσα· παθητικ· Παρακ. ἤρεσμαι· Ἀόρ. ἠρέσθην.

Αὐξάνω· Μέλλ. αὐξήσω, ὡς ἐκ τοῦ αὐξέω· Ἀόρ. ηὐξήθην.

ΑΥΡΩ, ὅθεν τὸ σύνθετον ἀπαυράω (ἀφαιρῶ)· ὁ Παρατατικὸς, ἀπηύρων· ὁ Μέσ· Ἀόριστ. ἀπηυράμην· ὁ Ἀόρ. τῆς Μετοχῆς, ἀπούρας, καὶ Μέσ. Ἀόρ. ἀπουράμενος, ὡς ἐκ τοῦ ΑΠΟΥΡΩ.

Ἄχθομαι (βαρύνομαι), Μέλλ. ἀχθέσομαι (ἐκ τοῦ ἀχθέομαι), Ἀόρ. ἠχθέσθην.

Β.

Βαίνω (περιπατῶ)· Μέλλ. βήσομαι ἐκ τοῦ βάω· Παρακείμ. βέβηκα· Ὑπερσυντελικ. ἐβεβήκειν· Ἀόρ. β΄. ἔβην, ἐκ τοῦ βῆμι· καὶ Μέσ. Ἀόρ. ἐβησάμην. Κατὰ δὲ ἐνεργητικὴν σημασίαν, Μέλλων, βήσω· Ἀόρ. ἔβησα· Προστακτική, βῆθι, καὶ συνθέτως, κατάβα, κάθως, ἀνάστα· Εὐκτική, βαίην· Ὑποτακτική, ἐὰν βῶ. Ἀπαρέμφατος, βῆναι· Μετοχή, ὁ βὰς, συνθετ. παθητ. Παρακείμ· παραβέβαμαι. Ἀόρ. παρεβάθην.

Βάλλω (ῥίπτω)· Μέλλ. βαλῶ, καὶ βαλλήσω ποιητικῶς· Παρακείμενος, βέβληκα, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ βεβάληκα· Ἀόρ. β΄. ἔβαλον· παθητικὸν, βάλλομαι· Παρακείμενος, βέβλημαι· Ὑπερσυντελικ. ἐβεβλήμην· Ἀόρ. ἐβλήθην· Μέλλ. βληθήσομαι· Μέλλ. β΄. βαλοῦμαι· Μεσ. Ἀόρ. β΄. ἐβαλόμην.

Βαρύνω· Παρακείμ. βεβάρηκα ἐκ τοῦ βαρέω, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται μεταγενέστεροι συγγραφεῖς μόνον εἰς τὸν Ἐνεστῶτα· παθητικὸς Παρακείμεν βεβάρημαι.

Βιβρώσκω (τρώγω)· Παρακείμ. βέβρωκα ἐκ τοῦ ΒΡΟΩ. Ἀοριστ. β΄. ἔβρων ὡς ἐκ τοῦ βρῶμι· παθητικὸς Παρακείμεν· βέβρωμαι· Μετ' ὀλίγον Μέλλων, βεβρώσομαι· Ἀόριστ. ἐβρώθην· Μέλλ. βρωθήσομαι.

Βιόω (ζῶ)· Μέλλ. βιώσομαι· Ἀόρ. ἐβίωσα· Ἀόριστ. β΄. ἐβίων ἐκ τοῦ ΒΙΩΜΙ· Προστακτική, Ἀόρ. β΄. [βίωθι] βιώτω· Εὐκτική, βιῴην· Ὑποτακτική, ἐὰν βιῶ· Ἀπαρέμφατος, βιῶναι· Μετοχὴ, ὁ βιούς· εἰς τὴν παθητικὴν μετοχὴν, τὰ βεβιωμένα.

Γ

Γαμέω (νυμφεύω, ἢ νυμφεύομαι)· Ἀόριστος, ἔγημα, ἐκ τοῦ ΓΑΜΩ. Ἀπαρέμφατ. γῆμαι· Μετοχ. ὁ γήμας· Μεσ. Ἀόριστ. ἐγημάμην· Ἀπαρέμφατ. γήμασθαι· Μετ. ἡ γημαμένη

ΓΕΝΩ· Ἐκ τούτου προῆλθε τὸ γείνομαι καὶ γίγνομαι· ἐκ τοῦ ΓΕΝΩ εἶναι Μέρος Παρακ.

γέγονα· καὶ εἰς τὴν Παθητικὴν φωνὴν Παρακείμεν. γεγένημαι· Μέλλ. γενήσομαι· Μέσ. ᾽Αόρ. β'. ἐγενόμην.

῾Εκ τοῦ γείνομαι ὁ Μέσος ᾽Αόρ. ἐγεινάμην (ἐγέννησα)· οἱ δὲ ἄλλοι χρόνοι κατὰ τὴν σημασίαν ταύτην λαμβάνονται ἐκ τοῦ ΓΕΝΝΑΩ, τὸ ὁποῖον ὡσαύτως παράγεται ἐκ τοῦ ΓΕΝΩ.

Τὸ δὲ γίγνομαι εἶναι εἰς χρῆσιν μόνον κατὰ τὸν ᾽Ενεστῶτα καὶ Παρατατικόν.

Γηράσκω, ἐκ τοῦ ΓΗΡΑΩ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον λαμβάνει τοὺς ἄλλους χρόνους· εἰς τὴν ᾽Απαρέμφατον ὅμως ἀντὶ γηρᾶσαι οἱ ᾽Αττικοὶ λέγουν γηρᾶναι, ἐκ τοῦ ΓΗΡΗΜΙ

Γιγνώσκω καὶ γινώσκω (ἐξεύρω) ἐκ τοῦ ΓΝΟΩ, Παρακείμεν ἔγνωκα· ᾽Αόρ. β'. ἔγνων ἐκ τοῦ ΓΝΩΜΙ· Προστακτική, γνῶθι Εὐκτική, γνοίην καὶ γνῴην· πληθυντ. γνοῖμεν, γνοῖεν, ἀντὶ γνοίημεν, γνοίησαν· ῾Υποτακτική, ἐὰν γνῶ, γνῷς, γνῷ, ᾽Απαρέμφατ. γνῶναι· Μετοχή, ὁ γνούς, ἡ γνοῦσα, τὸ γνόν· παθητικόν, ἔγνωσμαι· ᾽Αόρ. ἐγνώσθην· Μέσος Μέλλ. γνώσομαι.

Δ

Δάκνω· ᾽Αόρ. β'. ἔδακον ἐκ τοῦ ΔΑΚΩ· Μέσ. Μέλλ. δήξομαι, ἐκ τοῦ ΔΗΚΩ. Παρακείμ. δέδηγμαι· ᾽Αόρ. ἐδήχθην.

Δαρθάνω (κοιμῶμαι)· Μέλλ. δαρθή-

σομαι ἐκ τοῦ ΔΑΡΘΕΩ· Παρακείμεν· δεδάρθηκα· Ἀόρ. β΄. ἔδαρθον ἐκ τοῦ ΔΑΡΘΩ, καὶ ἔδραθον ποιητικῶς· καὶ ἐκ τοῦ συνθέτου καταδαρθάνω, Ἀόρ. κατεδάρθην· καὶ εἰς τὴν Μετοχὴν, καταδαρθείς.

Δεῖ (εἶναι χρεία)· Μέλλ. δεήσει, Ἀόριστος, ἐδέησε· Εὐκτική, δέοι· Ὑποτακτ. ἐὰν δέῃ· Ἀπαρέμφατος, δεῖν· Μετοχή, δέον.

Δείκνυμι· Μελλ. δείξω ἐκ τοῦ ΔΕΙΚΩ· Ἀόρ. ἔδειξα· παθητικὸς Παρακείμενος, δέδειγμαι· Ἀόρ. ἐδείχθην.

ΔΕΙΩ ἢ δίω (φοβοῦμαι)· Μέλλ. δείσω, καὶ Μέσ. Μέλ. δείσομαι· Ἀόρ. ἔδεισα· Παρακ. δέδοικα καὶ δέδια ποιητικῶς ἐκ τοῦ δίω, καὶ τὸ πληθυντικὸν κατὰ συγκοπὴν, δέδιμεν, δέδιτε, ἀντὶ δεδίαμεν, δεδίατε· Ὑπερσυντελικ. ἐδεδίειν, καὶ τὸ πληθυντικὸν, ἐδέδισαν, ἀντὶ ἐδεδίεσαν· Προστακτική, δέδιθι· Ὑποτακτικ. ἐὰν δεδίω. Ἀπαρέμφατος, δεδιέναι. Μετοχή, ὁ δεδιώς.

Διδράσκω (φεύγω) Μέσ. Μέλλ. δράσομαι ἐκ τοῦ ΔΡΑΩ. Παρακείμεν. δέδρακα· Ἀόρ. β΄. ἔδραν (ἀντὶ ἔδρην ὡς ἐκ τοῦ ΔΡΗΜΙ), ἔδρας, ἔδρα· καὶ τὸ τρίτον πληθυν· ἔδραν ἀντὶ ἔδρασαν· Προς. δρᾶθι· Ὑποτ. ἐὰν δρῶ, δρᾷς, δρᾷ· Εὐκτική, δραίην· Ἀπαρέμφατος, δρᾶναι· Μετοχή, ὁ δράς. Τὸ ῥῆμα τοῦτο εὑρίσκεται πάντοτε σύνθετον μὲ προθέσεις, ὡς ἀποδιδράσκω, διαδιδράσκω.

Δοκέω (φαίνομαι)· Μέλλ. δόξω ἐκ τοῦ

ΔΟΚΩ· Ἀόρ. ἔδοξα. παθητικὸς Παρακείμενος, δέδογμαι.

Δύναμαι, ὡς ἐκ τοῦ ΔΥΝΗΜΙ· Μέλλ. δυνήσομαι ἐκ τοῦ ΔΥΝΑΩ. Παρακείμενος, δεδύνημαι· Ἀόρ. ἐδυνήθην, καὶ Ἀττικῶς, ἠδυνήθην· ὁ δὲ ἐδυνάσθην εἶναι ὡς ἐκ τοῦ ΔΥΝΑΖΩ·

Δύω ἢ δύνω (ἐνδύω). Μέλλ. δύσω· Ἀόρ. ἔδυσα· Ἀόρ. β΄. ἔδυν ἐκ τοῦ ΔΥΜΙ. Προστακτική, δῦθι· Ὑποτακτική, ἐὰν δύω· Ἀπαρέμφατος, δῦναι· Μετοχή, ὁ δύς, ἡ δῦσα, τὸ δύν.

Ε

Ἕζομαι (καθίζω) ἐκ τοῦ ΕΩ· τὸ σύνθετον καθέζομαι εἶναι μᾶλλον εἰς χρῆσιν· Μέλλ. καθεδοῦμαι· ὁ δὲ Ἀόρ. ἐκαθέσθην δὲν εἶναι Ἀττικός.

ΕΙΔΩ (ἐξεύρω)· Παρακείμενος, ὅστις λαμβάνεται ἀντὶ Ἐνεστῶτος, οἶδα, οἶσθα, οἶδε· ἴσμεν, ἴστε, ἴσασι· Ὑπερσυντελικὸς, ᾔδειν, ᾔδεις, ᾔδει· ᾔδειμεν, ᾔδειτε, ᾔδεσαν Μέλλ. εἴσομαι· Προστακτική, ἴσθι, ἴστω· ἴστε, ἴστωσαν· Εὐκτική, εἰδείην· Ὑποτακτική, ἐὰν εἰδῶ· Ἀπαρέμφατος, εἰδέναι· Μετοχή, ὁ εἰδώς, ἡ εἰδυῖα, τὸ εἰδός·

Εἴκω (ὁμοιάζω)· Παρακείμενος, ἔοικα, ὅςις λαμβάνεται ἀντὶ Ἐνεστῶτος. Ὑπερσυν-

τελικὸς, ἐῴκειν· Μετοχὴ ἐοικὼς, καὶ Ἀττικῶς, εἰκώς·

Εἰπεῖν, Ἀόρ. β'. τῆς Ἀπαρεμφάτου ἐκ τοῦ ΕΠΩ· Ὁρισ. Ἀορ. β'. εἶπον, καὶ Ἰωνικῶς, εἶπα, εἶπες, καὶ εἶπας, εἶπε· εἴπομεν, εἴπετε, εἶποι· Προστακτική, εἰπὲ, ἢ εἰπὸν, εἰπάτω· εἴπατε, εἰπάτωσαν· Εὐκτική, εἴποιμι· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν εἴπω· Ἀπαρέμφατος· εἰπεῖν· Μετοχὴ, ὁ εἰπὼν, ἡ εἰποῦσα, τὸ εἰπόν· Μέλλ. ἐρῶ ἐκ τοῦ εἴρω. Παρακείμεν· εἴρηκα ἐκ τοῦ ῥέω (καθὼς εἴληφα ἐκ τοῦ λήβω)· παθητικὸς Παρακείμενος, εἴρημαι, εἴρησαι, εἴρηται· Ἀόρ. ἐρρήθην, καὶ ἐρρέθην, εἶναι καὶ εἰρέθην ἐκ τοῦ εἴρηται, ὡς εὑρέθην ἐκ τοῦ εὕρηται)· Μετ' ὀλίγον Μέλλ. εἰρήσομαι· Ἀπαρέμφατος, ῥηθῆναι· Μετοχὴ, Παρακείμενος, ὁ εἰρημένος· Ἀόρ. ὁ ῥηθεὶς ἡ ῥηθεῖσα, τὸ ῥηθέν. Ὁ Ἐνεστὼς καὶ Παρατατικὸς λαμβάνεται ἐκ τοῦ φημί.

Ἐλαύνω (διώκω)· Μέλλ. ἐλάσω ἐκ τοῦ ἐλάω, καὶ Ἀττικῶς, ἐλῶ, ἐλᾷς, ἐλᾷ· ἐλῶμεν, ἐλᾶτε, ἐλῶσι· Παρακείμενος, ἤλακα καὶ Ἀττικῶς, ἐλήλακα· παθητικὸς Παρακείμενος, ἐλήλαμαι· Ἀόρισ. ἠλάθην.

Ἐπίσταμαι (ἐξεύρω) Ἰωνικῶς, ἀντὶ ἐφίσταμαι· Παρατατικὸς, ἠπιστάμην· Μέλλ. ἐπιστήσομαι· Ἀόριστ· ἠπιστήθην· Εὐκτικὴ, ἐπισταίμην. Ὑποτακτικὴ, ἐὰν ἐπίσταμαι, ἐπίστῃ, ἐπίσταται

Ἕ π ο μ α ι (ἀκολουθῶ)· Παρατατικὸς, εἱπόμην· Μέλλ. ἕψομαι.

Ἐ ρ ά ω (ἀγαπῶ), καὶ ποιητικῶς, ἔραμαι. Ἀόρ. ἠράσθην· Μέσ. Ἀόρ. ποιητικῶς, ἠρασάμην· καὶ ἡ Μετοχὴ ὁ ἐρώμενος.

Ἔ ρ ο μ α ι (ἐρωτῶ) Μέλλ. ἐρήσομαι· Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἠρόμην· Ἀπαρέμφατος, ἔρεσθαι, καὶ ἐρέσθαι.

Ἔ ρ χ ο μ α ι· Μέλλ. ἐλεύσομαι ἐκ τοῦ ΕΛΕΥΘΩ. Παρακείμενος, ἤλυθα, καὶ Ἀττικῶς, ἐλήλυθα· Ἀόρ. β΄. ἤλυθον, καὶ κατὰ συγκοπὴν, ἦλθον· Προστακτικὴ, Ἀόρ. β΄. ἐλθέ· Εὐκτικὴ, ἔλθοιμι· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν ἔλθω· Ἀπαρέμφατος, ἐλθεῖν· Μετοχὴ, ὁ ἐλθών.

Ἐ σ θ ί ω (τρώγω)· Μέλλ. ἔδομαι ἐκ τοῦ ἔδω· Παρακείμενος, ἐδήδοκα ὡς ἐκ τοῦ ΕΔΟΩ. ἢ ΕΔΕΩ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο· Ἀόριστ. β΄. ἔφαγον, ἐκ τοῦ ΦΑΓΩ· παθητικὸς Παρακείμενος, ἐδήδεσμαι, Ἀόρ. ἠδέσθην.

Ε ὑ ρ ί σ κ ω· Μέλλ. εὑρήσω, ὡς ἐκ τοῦ ΕΥΡΕΩ Παρακείμενος, εὕρηκα· Ἀόρ. β΄. εὗρον ἐκ τοῦ ΕΥΡΩ· παθητικὸς Παρακείμενος, εὕρημαι· Ἀορ. εὑρέθην· Μέσ. Ἀόριστ. β΄. εὑρόμην· ὁ δὲ Μέσ. Ἀο. ά. εὑράμην, δὲν εἶναι τῶν Ἀττικῶν. Προστακτικὴ, εὑρέ· Εὐκτικὴ, εὕροιμι· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν εὕρω· Ἀπαρέμφατος, εὑρεῖν· Μετοχὴ, ὁ εὑρὼν, ἡ εὑροῦσα, τὸ εὑρόν.

Ἔ χ θ ο μ α ι (μισῶ) Μέλλ. ἐχθήσομαι,

ὡς ἐκ τοῦ ΕΧΘΕΩ· συνθέτως, ἀπέχθομαι, καὶ ἀπεχθάνομαι.

Ἔχω· Μέλλ. ἕξω· Ἀόρ. β΄. ἔσχον· ἄλλος Μέλλ. σχήσω, ὡς ἐκ τοῦ ΣΧΕΩ· Παρακείμενος, ἔσχηκα· Προστακτικὴ, Ἀόρ. β΄. σχές· Εὐκτικὴ, σχοίην· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν σχῶ· Ἀπαρέμφατος, σχεῖν· Μετοχὴ, ὁ σχὼν, ἡ σχοῦσα, τὸ σχόν· παθητικὸς Παρακείμενος, ἔσχημαι· Ἀόρ. ἐσχέθην· Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἐσχόμην· Προστακτικὴ, σχοῦ· Ευκτικὴ, σχοίμην· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν σχῶμαι· Ἀπαρέμφατος, σχέσθαι· Μετοχὴ, ὁ σχόμενος.

Ἕψω (ψήνω) Μέλλ. ἑψήσω, ἐκ τοῦ ἑψέω· Παρακείμενος ἕψηκα· Ἀόρ. ἕψησα.

Ζ

Ζῶ (κατὰ συναίρεσιν τοῦ ζάω), ζῇς, ζῇ, ζῶμεν, ζῆτε, ζῶσι. Παρατατικὸς, ἔζων, ἔζης, ἔζη· ἐζῶμεν, ἐζῆτε, ἔζων· οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ βιόω· Προστακτικὴ, ζῆ, ϗ ζῆθι, ὡς ἐκ τοῦ ΖΗΜΙ· Εὐκτικὴ, ζῴην, ὡς τιμῴην· Ἀπαρέμφατος, ζῆν.

Ζεύγνυμι Μέλλ. ζεύξω ἐκ τοῦ ΖΕΥΓΩ· παθητικὸς Ἀόρ. β΄. ἐζύγην ἐκ τοῦ ΖΥΓΩ.

Ζώννυμι ἐκ τοῦ ζωννύω (1) *Μέλλ.* ζώσω ἐκ τοῦ ζόω· παθητικὸς *Παρακείμε.* ἔζωσμαι.

Θ

Θάπτω· *'Αόρ. β'.* παθητικὸς, ἐτάφην (τροπῇ τοῦ θ εἰς τ).

Θιγγάνω (ἐγγίζω) *Μέλλ.* θίξω καὶ θίξομαι, ἐκ τοῦ θίγω· *'Αόρ. β'.* ἔθιγον.

Θνήσκω· *Μέλλ.* θανοῦμαι ἐκ τοῦ ΘΑΙΝΩ· *'Αόρ. β'.* ἔθανον· *Παρακείμενος*, τέθνηκα, ἐκ τοῦ ΘΝΑΩ· καὶ τὸ πληθυντικὸν, τέθναμεν, τέθνατε, τεθνᾶσι, καθὼς, ἕσταμεν, ἕστατε, ἑστᾶσι· *'Υπερσυντελικὸς*, ἐτεθνήκειν, καὶ τὸ γ. πληθυντικὸν, ἐτέθνασαν· *Προστακτικὴ*, τέθναθι, ὡς ἐκ τοῦ ΤΕΘΝΗΜΙ· *Εὐκτικὴ* τεθναίην· *'Απαρέμφατος*, τεθνάναι· *Μετοχὴ*, τεθνηκὼς, καὶ τεθνεώς· ἐκ τοῦ *Παρακειμένου* τέθνηκα, γίνεται *'Ενεστὼς* ΤΕΘΝΗΚΩ, ὅθεν ὁ *'Αττικὸς Μέλλ.* τεθνήξω, καὶ συνηθέστερον, τεθνήξομαι.

Θρύπτω (συντρίβω)· παθήτικ. *'Αόρ. β'.* ἐτρύφην, ἐκ τοῦ ΤΡΥΦΩ.

---

(1) Ὅταν πρὸ τῆς καταλήξεως *ΝΥΜΙ* καὶ *ΝΥΩ* εὑρίσκεται ο, τρέπεται εἰς ω, καὶ τὸ ν διπλασιάζεται, καθὼς, ζόω, ζωννύω, καὶ ζώννυμι· χόω, χωννύω, καὶ χώννυμι· στρόω, στρωννύω καὶ στρώννυμι.

I

Ἱδρύω (στήνω τι) παθητικὸς Ἀόρ. ά. ἱδρύνθη, ἐκ τοῦ ΙΔΡΥΝΩ.

Ἵζω ὅθεν καθίζω· Μέλλ. καθιῶ, ἀντὶ καθίσω· καὶ καθιζήσω, ἐκ τοῦ ΚΑΘΙΖΕΩ. Ἀόρ. ἐκάθισα.

Ἱκνέομαι (ἔρχομαι), καὶ τὸ σύνθετον, ἀφικνέομαι· Μέλλ. ἵξομαι, ἐκ τοῦ ἵκω· Μέσος Ἀόρ. β'. ἱκόμην. Παρακείμενος, ἷγμαι, ὅθεν ἀφῖγμαι καὶ εἰς τὸ Ἀπαρέμφατον, ἀφῖχθαι.

Ἱλάσκομαι· Μέλλ. ἱλάσομαι, ἐκ τοῦ ἱλάομαι· Μέσ. Ἀόρ. ἱλασάμην. Προστακτική, ἵλαθι, ἐκ τοῦ ΙΛΗΜΙ.

K

Καίω, Ἀττικῶς, κάω· Μέλλ. καύσω, ἐκ τοῦ ΚΑΥΩ· Ἀόρ. ἔκαυσα, καὶ ἔκηα. παθητικὸς Παρακείμενος κέκαυμαι· Ἀόρ. ά. ἐκαύθην. καὶ β'. ἐκάην.

Καλέω, καλῶ· Μέλλ. καλέσω, καὶ Ἀττικῶς καλῶ, καὶ καλοῦμαι· Παρακείμενος κέκληκα, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κεκάληκα· ὅθεν παθητικὸς Παρακείμενος, κέκλημαι· Ἀόρ. ἐκλέθην.

Κάμνω. Μέλλ· καμοῦμαι· Παρακείμενος. κέκμηκα κατὰ συγκοπὴν, ἐκ τοῦ κε-

κάμηκα (ΚΑΜΕΩ)· Ἀόρ. β'. ἔκαμον, ἐκ τοῦ ΚΑΜΩ.

Κεράννυμι (σμίγω)· καὶ κιρνάω, κίρνημι· Μέλλ. κεράσω, ἐκ τοῦ κεράω· Ἀόρ. ἐκέρασα· Παρακείμενος, κέκρακα, κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ κεκέρακα· ὅθεν παθητικὸς Παρακείμενος, κέκραμαι· ἢ κεκέρασμαι· Ἀόρ. ἐκράθην, καὶ ἐκεράσθην· Μέσ. Ἀόρισ. ἐκερασάμην.

Κερδαίνω. Μέλλ. κερδανῶ· ἢ κερδήσω, ἐκ τοῦ ΚΕΡΔΕΩ· Ἀόρ. ἐκέρδησα· Ἀπαρέμφατος, κερδᾶναι.

Κορέννυμι (χορτάζω)· Μέλλ. κορέσω, ἐκ τοῦ ΚΟΡΕΩ· Ἀόρ. ἐκόρεσα· Παρακείμενος, κεκόρηκα· ὅθεν παθητικὸς κεκόρημαι, Ἰωνικῶς, Ἀττικῶς δὲ κεκόρεσμαι· Ἀόρ. ἐκορέσθην· καὶ Μέσ. Ἀόρ. ἐκορεσάμην.

Κράζω· Μέλλ. κράξω, ἐκ τοῦ ΚΡΑΓΩ· Παρακείμενος, κέκραγα· Ἀόρ. β' ἔκραγον· Προστακτική, κέκραθι.

Κρεμάννυμι (κρεμνῶ)· Μέλλ. κρεμάσω, ἐκ τοῦ ΚΡΕΜΑΩ, καὶ Ἀττικῶς, κρεμῶ· Ἀόρ. ἐκρέμασα· καὶ παθητικὸς Ἀόριστος ἐκρεμάσθην· Κρέμαμαι (εἶμαι κρεμάμενος), ὡς ἐκ τοῦ ΚΡΕΜΗΜΙ· Παρατατικὸς, ἐκρεμάμην· Μέλλ. κρεμήσομαι· Εὐκτικὴ κρεμαίμην· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν κρέμωμαι. Εὑρίσκεται καὶ ἄλλη μορφὴ, κρήμναμαι, ἐκ τοῦ ΚΡΗΜΝΗΜΙ.

Κτείνω (θανατόνω)· Μέλλ. κτενῶ. Παρακείμενος, ἔκτονα· Ἀόρ. ἔκτεινα, καὶ β΄. ἔκτανον, καὶ ποιητικῶς, ἔκτεν, ἔκτας, ἔκτα, ὡς ἐκ τοῦ ΚΤΗΜΙ· Ἀόρ. ἐκτάθην, καὶ ἐκτάνθην· Μέσ. Ἀόρ. ἐκτάμην· Μετοχὴ, κτὰς, καὶ Μέσος Ἀόρ. κτάμενος.

Κυνέω (φιλῶ)· Μέλλ. κύσω, ἐκ τοῦ ΚΥΩ· Ἀόρ. ἔκυσα.

Λ

Λαγχάνω (λαμβάνω διὰ κλήρου)· Μέλλ. λήξομαι, ἐκ τοῦ ΛΗΧΩ· Ἀόρ. β΄. ἔλαχον· Παρακείμενος, εἴληχα· καὶ λέλογχα, ὡς ἐκ τοῦ ΛΕΓΧΩ.

Λαμβάνω. Μέλλ. λήψομαι, ἐκ τοῦ ΛΗΒΩ· Παρακείμενος, εἴληφα· Ἀόρ. β΄. ἔλαβον· παθητικὸς Παρακείμενος, λέλημμαι, καὶ εἴλημμαι· Ἀόρ. ἐλήφθην· Μέσος, Ἀόρ. β΄. ἐλαβόμην.

Λανθάνω· Μέλλ. λήσω, ἐκ τοῦ ΛΗΘΩ· Παρακείμενος, λέληθα· Ἀόρ. β΄. ἔλαθον· καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, λανθάνομαι· Μέλλ. λήσομαι· Παρακείμενος, λέλησμαι· Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἐλαθόμην.

Λέγω· Μέλλ. λέξω· Παρακείμενος, εἴρηκα· κτλ. κατὰ δὲ τὴν σημασίαν τοῦ συνάγω, εἴλοχα, καὶ συνθέτως, συνείλοχα. Ἀόρ. β΄. ἐλέγην, ὅθεν τὰ σύνθετα, συνελέγησαν, κατελέγησαν.

Λούω, κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ λόω ὅθεν Ἀττικῶς, τὸ γ'. πρόσωπον τοῦ Παρατατικοῦ, ἔλου, καὶ τὸ πληθυντικὸν ἐλοῦμεν· καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, λοῦμαι, λοῦται, λούμενοι.

Μ

Μανθάνω. Μέλλ. μαθήσομαι, ἐκ τοῦ ΜΑΘΕΩ· Παρακείμενος, μεμάθηκα, Ἀόρισ. β'· ἔμαθον, ἐκ τοῦ ΜΗΘΩ, ὡς ἔλαθον, ἐκ τοῦ ΛΗΘΩ.

Μάχομαι· Μέλλ. μαχήσομαι, ἐκ τοῦ μαχέω, Ἀττικῶς, μαχοῦμαι, καὶ ποιητικῶς, μαχέσομαι· Παρακείμενος, μεμάχημαι· Μέσος Ἀόρ. ἐμαχησάμην, καὶ ποιητικῶς, ἐμαχεσάμην.

Μεθύω· Παρατατικὸς, ἐμέθυον· Μέλλων, μεθυσθήσομαι· Ἀόρ. ἐμεθύσθην· εἰς δὲ τὸ ἐνεργητικὸν, μεθύσκω (κάμνω ἄλλον νὰ μεθύῃ), Μέλλ. μεθύσω, κτλ.

Μέλω (φροντίζω)· Μέλλ. μελήσω, ἐκ τοῦ ΜΕΛΕΩ· Παρακείμενος, μέμηλα· Ὑπερσυντελικὸς, ἐμεμήλειν καὶ εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, μέλομαι· Μέλλ. μελήσομαι· Παρακείμενος, μεμέλημαι· τὸ ῥῆμα τοῦτο εἶναι ἐν χρήσει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τὸ γ'. πρόσωπον.

Μένω· Μέλλ. μενῶ· Ἀόρ. ἔμεινα· Παρακείμενος, μεμένηκα, ἐκ τοῦ ΜΕΝΕΩ.

Μηκάομαι (λέγεται διὰ τὴν φωνὴν τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν)· Παρακείμενος, μέμηκα· Ἀόρ. β'. ἔμακον, ἐκ τοῦ ΜΗΚΩ.

Μίγνυμι ἢ μίσγω (σμίγω)· Μέλλ. μίξω, ἐκ τοῦ ΜΙΓΩ· Ἀόρ. ἔμιξα· παθητικὸς Παρακείμενος, μέμιγμαι· Ἀόρ. ά. ἐμίχθην, καὶ β'. ἐμίγην.

Μιμνήσκω (ἐνθυμίζω) Μέλλ. μνήσω, ἐκ τοῦ ΜΝΑΩ· εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, μιμνήσκομαι· Παρακείμενος, μέμνημαι (ὅστις ἔχει σημασίαν Ἐνεστῶτος)· Ὑπερσυντελικὸς, ἐμεμνήμην· Ἀόρ. ἐμνήσθην· Μέλλ. μνησθήσομαι· Εὐκτικὴ, μεμνήμην, Ἀττικῶς μεμνοίμην, καὶ μεμνῴμην.

N

Νέμω (μοιράζω)· Μέλλ. νεμῶ, καὶ νεμήσω, ἐκ τοῦ ΝΕΜΕΩ· Παρακείμενος, νενέμηκα· Ἀόρ. ἔνειμα· καὶ ὁ παθητικὸς, ἐνεμήθην. καὶ ἐνεμέθην.

O

Ὄζω· Μέλλ. ὀζήσω, ἐκ τοῦ ὀζέω· Παρακείμενος, ὄδωδα, ἐκ τοῦ ΟΔΩ, ὅστις λαμβάνεται ἀντὶ Ἐνεστῶτος.

Οἴγω, ὅθεν σύνθετος ἀνοίγω· Παρατατικὸς, ἀνέῳγον· Μέλλ. ἀνοίξω· Ἀόρ. ἀνέῳξα, Παρακείμενος ά. ἀνέῳχα, καὶ β'.

ἀνέῳγα (εἶναι ἀνοικτός)· παθητικὸς Παρακείμενος, ἀνέῳγμαι· Ἀόρ. ἀνεῴχθην· Εἰς τοὺς νεωτέρους εὑρίσκεται Ἀόρ. ἤνοιξα, καὶ εἰς τὸ παθητικὸν, ἠνοίγην.

Οἰδαίνω, καὶ οἰδάνω (πρήσκομαι)· Μέλλ. οἰδήσω ἐκ τοῦ ΟΙΔΕΩ. ἢ ΟΙΔΑΩ· Παρακείμενος ᾤδηκα.

Οἴομαι καὶ οἶμαι (νομίζω)· Παρατατικὸς, ᾠόμην καὶ ᾤμην· Μέλλ. οἰήσομαι, Ἀόρ. ᾠήθην· ὁ Ὅμηρος μεταχειρίζεται καὶ τὴν ἐνεργητικὴν φωνὴν, διαλύων τὴν δίφθογγον, ὀΐω, καθὼς καὶ ὀΐομαι, ὅθεν, ὠΐσθην, ὠϊσάμην.

Οἴχομαι (ἀναχωρῶ)· Μέλλ. οἰχήσομαι, ἐκ τοῦ ΟΙΧΕΩ· παρακείμενος, ᾤχημαι, ποιητικῶς, ᾤχωκα, καὶ οἴχωκα, ὡς ἐκ τοῦ ΟΙΧΟΩ.

Ὀλισθαίνω, καὶ ὀλισθάνω (γλιστρῶ)· Μέλλ. ὀλισθήσω, ἐκ τοῦ ΟΛΙΣΘΕΩ· Παρακείμενος, ὠλίσθηκα· Ἀόρ. ὠλίσθησα· Ἀόρ. β΄, ὤλισθον, ἐκ τοῦ ΟΛΙΣΘΩ.

Ὄλλυμι (φθείρω), ἐκ τοῦ ΟΛΩ· Μέλλ. ὀλέσω, ἐκ τοῦ ΟΛΕΩ, καὶ Ἀττικῶς, ὀλῶ, ὀλεῖς, ὀλεῖ· καὶ Μέσος Μέλλ. ὀλοῦμαι· Παρακείμενος α΄, ὀλώλεκα (Ἀττικῶς), καὶ β΄. ὄλωλα· Ἀόρ. ὤλεσα· παθητικὸς Ἀόρ. α΄. ὠλέσθην· καὶ Μέσος Ἀόρ. β΄. ὠλόμην.

Ὄμνυμι (ὁμόνω)· Μέλλ. ὀμόσω, ἐκ τοῦ ΟΜΟΩ· καὶ Ἀττικῶς, ὀμοῦμαι· Παρακείμενος, ὀμώμοκα (Ἀττικῶς)· Ἀόρ. ὤμοσα.

παθητικὸς Παρακείμενος, ὀμώμοσμαι, εἰς δὲ τὸ γ΄. πρόσωπον, καὶ ὀμώμοται.

Ὀμόργνυμι (σπογγίζω)· Μέλλ. [ὀμόρξω, ἐκ τοῦ ΟΜΟΡΓΩ· Μέσος, Ἀόρ. ὠμορξάμην.

Ὀνίνημι (ὠφελῶ), ἐκ τοῦ ΟΝΑΩ. ὄνημι. καὶ μὲ ἀνώμαλον διπλασιασμὸν, ὀνίνημι· ὅθεν Μέλλ. ὀνήσω· Ἀόρ. ὤνησα· Ἀπαρέμφατος, ὀνινάναι· εἰς τὴν παθητικὴν φωνὴν, ὀνίναμαι· Μέσ. Μέλλ. ὀνήσομαι· Μέσ. Ἀόρ· β΄. ὠνάμην (ἐκ τοῦ ὄναμαι)· Εὐκτικὴ, ὀναίμην· Ἀπαρέμφατος, ὄνασθαι.

*Ὄνυμι (ὑβρίζω), ἐκ τοῦ ΟΝΩ· Μέλλ· ὀνόσομαι, ἐκ τοῦ ὄνομαι· Ἀόρ. ὠνόσθην· καὶ Μέσ. ὠνοσάμην.

Ὁράω (βλέπω)· Παρατατικὸς ἑώρων· Παρακείμενος, ἑώρακα· Μέλλ. ὄψομαι, ἐκ τοῦ ΟΠΤΩ· Ἀόρ. β΄. εἶδον, ἐκ τοῦ ΕΙΔΩ, ἢ ἴδον, ὡς ἐκ τοῦ ΙΔΩ· ὅθεν Προστακτικὴ, ἰδὲ, καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους, ἴδε· Εὐκτικὴ, ἴδοιμι· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν ἴδω· Ἀπαρέμφατος, ἰδεῖν· Μετοχὴ, ὁ ἰδὼν, ἡ ἰδοῦσα, τὸ ἰδόν· παθητικὸς Παρακείμενος, ἑώραμαι, καὶ ὦμμαι, ὦψαι, ὦπται (σπάνιος ὅμως) Ἀόρ· ὤφθην.

Ὀσφραίνομαι (μυρίζομαι)· Μέλλ. ὀσφρήσομαι, ἐκ τοῦ ὀσφρέομαι· Μέσος Ἀόρ. β΄. ὠσφρόμην, ἐκ τοῦ ὄσφρομαι· καὶ Ἰωνικῶς ὀσφράμην εἰς τοὺς νεωτέρους εὑρίσκεται καὶ ὀσφράομαι.

Ὀφείλω (χρεωστῶ)· Μέλλ. ὀφειλήσω,

ἐκ τοῦ ὀφειλέω· Παρακείμενος, ὤφληκα. ἐκ τοῦ ΟΦΛΕΩ· Ἀόρ. β΄. ὦφλον, ἢ ἀναυξήτως ὄφλον (λαμβάνεται δὲ ἢ μόνος, ἢ μὲ τὸ εἴθε, κατ' ἔννοιαν εὐχῆς).

Ὄφλω καὶ ὀφλισκάνω (χρεωστῶ) Μέλ. ὀφλήσω· κτλ.

Π

Παίζω· Μέλλ. παίξομαι, καὶ παιξοῦμαι· Παρακείμενος, πέπαιχα· Ἀόρ. ἔπαιξα· παθητικὸς Παρακείμενος, πέπαιγμαι· καὶ Ἀττικώτερον, ἔπαισα, πέπαισμαι.

Πάσχω· Μέλλ. πείσομαι, ἐκ τοῦ ΠΕΙΘΩ· Παρακείμενος, πέπονθα, ἐκ τοῦ ΠΕΝΘΩ· Ἀόρ. β΄. ἔπαθον, ἐκ τοῦ ΠΗΘΩ, ἐκ τοῦ ὁποίου Μέλλ. πήσομαι· Ἀόρ. ἔπησα· Παρακείμενος, πέπηθα.

Πέσσω, ἢ πέττω (ψήνω)· Μέλλ. πέψω, ἐκ τοῦ ΠΕΠΤΩ· Ἀόρ· ἔπεψα· παθητικὸς Παρακείμενος, πέπεμμαι· Ἀόρ. ἐπέφθην.

Πετάννυμι (ἐξαπλόνω)· Μέλλ· πετάσω, ἢ Ἀττικῶς πετῶ, ἐκ τοῦ πετάω· Ἀόρ. ἐπέτασα· παθητικὸς Παρακείμενος, πεπέτασμαι· Ἀόρ. ἐπετάσθην.

Πέτομαι (πετῶ) Μέλ. πτήσομαι, κατὰ συγκοπὴν τοῦ πετήσομαι, ἐκ τοῦ πετάομαι· οὕτω καὶ Μέσ. Ἀόρ. β΄. ἐπτόμην. Ἄλλος Ἐνεστώς, ἵπταμαι, ἐκ τοῦ ΙΠΤΗΜΙ· Παρατατικός, ἱπτάμην· Ἀόρ. β΄. ἔπτην, ἐκ τοῦ

ΠΤΗΜΙ· *Εὐκτική*, πταίην· *Ὑποτακτική*, ἐὰν πτῶ· *Ἀπαρέμφατος*, πτῆναι, καὶ *Ἀττικώτερον*, πτέσθαι· *Μετοχή*, πτάς, καὶ πτάμενος.

Πήγνυμι, καὶ πηγνύω (ἐμπήγω)· *Μέλλ.* πήξω, ἐκ τοῦ ΠΗΓΩ· *Ἀόρ.* ἔπηξα· *Παρακείμ.* πέπηγα· παθητικὸς *Παρακείμενος*, πέπηγμαι· *Ἀόρ.* ά. ἐπήχθην, καὶ β'. ἐπάγην.

Πίμπλημι, (γεμίζω), ἐκ τοῦ ΠΛΑΩ, καὶ σχηματίζεται εἰς τὸν *Ἐνεστῶτα* καθὼς, τὸ ἵστημι· *Μέλλ.* πλήσω, ἐκ τοῦ πλήθω· *Παρακείμενος*, πέπληκα· παθητικὸς *Παρακείμ.* πέπλησμαι· *Ἀόρ.* ἐπλήσθην· *Ἀπαρέμφατος* πιμπλάναι.

Συντιθέμενον μὲ τὴν ἐν πρόθεσιν, ὅπου συμπίπτει τὸ ν πρὸ τοῦ π, ἀποβάλλεται τὸ μ, διὰ τὴν εὐφωνίαν, ὅθεν ἐμπίπλημι, ἐμπίπλαμαι· οὕτω καὶ εἰς τὸ πίμπρημι.

Πίμπρημι (καίω), ἐκ τοῦ πιμπράω· *Μέλλ.* πρήσω, ἐκ τοῦ ΠΡΑΩ, ἢ πρήθω· *Ἀόρ.* ἔπρησα· *Παρακείμεν.* πέπρηκα· παθητικὸς *Παρακείμενος*, πέπρησμαι· *Ἀόρ.* ἐπρήσθην· *Ἀπαρέμφατος*, πιμπράναι.

Πίνω. *Μέλλ.* πίομαι· εἰς δὲ τοὺς νεωτέρους, πιοῦμαι· *Παρακείμεν.* πέπωκα, ἐκ τοῦ ΠΟΩ· *Ἀόρ* β'. ἔπιον· παθητικὸς *Παρακείμ.* πέπομαι· *Ἀόρ.* ἐπόθην.

Πιπίσκω (ποτίζω)· *Μέλλ.* πίσω, ὡς ἐκ τοῦ ΠΙΖΩ. *Ἀόρ.* ἔπισα·

Πιπράσκω (πωλῶ)· Παρακείμ. πέπρακα, ἐκ τοῦ ΠΡΑΩ· καὶ παθητικὸς Παρακείμενος, πέπραμαι· Ἀόρ. ἐπράθην· Μετ' ὀλίγον Μέλλ. πεπράσομαι, τὸν ὁποῖον οἱ Ἀττικοὶ μεταχειρίζονται ἀντὶ τοῦ πραθήσομαι.

Πίπτω· Μέλλ. πεσοῦμαι ἐκ τοῦ ΠΕΤΩ· Ἀόρ. ἔπεσα, καὶ β'. ἔπεσον. Παρακείμεν. πέπτωκα ἐκ τοῦ πτόω· εἰς δὲ τὴν Μετοχὴν, πεπτὼς, πεπτῶτος Ἀττικῶς, ἀντὶ πεπτωκώς.

Πλέω· Μέλλ. πλεύσομαι, καὶ Δωρικῶς, πλευσοῦμαι· Ἀόρ. ἔπλευσα· Παρακείμενος, πέπλευκα· καὶ παθητικὸς, πέπλευσμαι· Ἀόρ. ἐπλεύσθην.

Πλήσσω, καὶ πλήττω (κτυπῶ), Μέλλ. πλήξω, ἐκ τοῦ ΠΛΗΓΩ· Παρακείμενος, πέπληγα· παθητικὸς Παρακείμενος, πέπληγμαι· Ἀόρ. ἐπλήγην· τὰ δὲ σύνθετα ἐξεπλάγην, κατεπλάγην, σημαίνουν ἔκπληξιν.

Πνέω, Μέλλ. πνεύσω· παθητικ. Ἀόρ. ἐπνεύσθην.

Πρίαμαι (ἀγοράζω)· Παρατατικὸς λαμβανόμενος ἀντὶ Ἀορίστου, ἐπριάμην· Προστακτικὴ, πρίω, ἀντὶ πρίασο, καθὼς ἵστω, ἀντὶ ἵστασο. Οἱ ἄλλοι χρόνοι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ὠνέομαι.

Πυνθάνομαι (ἀκούω, ἢ μανθάνω)· Μελλ. πεύσομαι ἐκ τοῦ πεύθομαι· Παρα-

κείμενος, πέπυσμαι· Μέσος, Ἀόρ. β΄. ἐπυθόμην.

Ρ

Ῥέω· Μέλλ. ῥεύσομαι· Ἀόρ. ἔῤῥευσα· καὶ Ἀττικώτερον, ῥυήσομαι· ἐῤῥύην, ὡς ἐκ τοῦ ΡΥΩ· καὶ ἐῤῥύηκα, ὡς ἐκ τοῦ ΡΥΕΩ.

Ῥήγνυμι (σχίζω)· Μέλλ. ῥήξω, ἐκ τοῦ ΡΗΓΩ· Ἀόρ. ἔῤῥηξα· Παρακείμενος, ἔῤῥωγα, ἐκ τοῦ ΡΩΓΩ· Μέσος, Ἀόρ. ἐῤῥηξάμην· καὶ Ἀόρ. β΄. ἐῤῥάγην· Μέλλ. ῥαγήσομαι.

Ῥώννυμι (δυναμόνω)· Μέλλ. ῥώσω, ἐκ τοῦ ΡΟΩ· Ἀόρ. ἔῤῥωσα· παθητικὸς Παρακείμενος, ἔῤῥωμαι· Ἀόρ· ἐῤῥώσθην.

Σ

Σβέννυμι· Μέλλ. σβέσω, ἐκ τοῦ ΣΒΕΩ· Ἀόρ. ἔσβεσα· παθητικὸς Παρακείμενος, ἔσβεσμαι· Ἀόρ. ἐσβέσθην· καὶ καταστατικόν, ἔσβηκα, Ἀόρ. β΄. ἔσβην· Ἀπαρέμφατος, σβῆναι, ἐκ τοῦ ΣΒΗΜΙ.

Σκεδάννυμι (σκορπίζω). Μέλλ. σκεδάσω, ἐκ τοῦ σκεδάω· Παρακείμενος, ἐσκέδακα· Ἀόρ. ἐσκέδασα· παθητικὸς Παρακείμενος, ἐσκέδασμαι· Ἀόρ. ἐσκεδάσθην.

Σμήχω (σπογγίζω)· Μέλλ. σμήσω, ἐκ τοῦ σμάω· Ἀόρ. ἔσμησα.

Στέρομαι (στεροῦμαι)· Μέλλ. στε-

ρήσομαι· Μετοχὴ, Ἀόρ. στερεὶς, ἐκ τοῦ ΣΤΕΡΗΜΙ.

Τ

Τείνω (τεντόνω)· Μέλλ. τενῶ. Παρακείμεν· τέτακα, ἐκ τοῦ ΤΑΩ· καὶ β΄. τέταγα, ἐκ τοῦ ΤΑΓΩ· ἐκ τοῦ β΄. Παρακειμένου γίνεται τετάγω, ὅθεν ὁ Ἀόρ. β΄. τεταγών.

Τέμνω (κόπτω)· Μέλλ. τεμῶ, ἐκ τοῦ ΤΕΜΩ· Παρακείμενος, τέτμηκα, ἐκ τοῦ ΤΜΑΩ Ἀόρ. β΄. ἔτεμον, ἢ ἔταμον.

Τίκτω (γεννῶ)· Μέλλ. τέξω, καὶ τέξομαι, ἐκ τοῦ ΤΕΚΩ Παρακείμενος, τέτοκα· Ἀόρ. β΄. ἔτεκον.

Τιτρώσκω (πληγόνω)· Μέλλ. τρώσω, ἐκ τοῦ τρόω· Παρακείμενος, τέτρωκα· Ἀόρ. ἔτρωσα· παθητικῶς Παρακείμεν· τέτρωμαι· Ἀόρ. ἐτρώθην· Μέλλ. τρωθήσομαι·

Τρέχω· Μέλλ. θρέξομαι· Ἀόρ. ἔθρεξα· εἶναι δὲ συνηθέστεροι οἱ ἀπὸ τοῦ ΔΡΕΜΩ· ὅθεν Μέλλ· δραμοῦμαι· Παρακείμ. δεδράμηκα, καὶ ποιητικῶς, δέδρομα· Ἀόρ. β΄. ἔδραμον.

Τυγχάνω (τυχαίνω)· Μέλλ. τεύξομαι, ἐκ τοῦ τεύχω· Ἀόρ, β. ἔτυχον· Παρακείμ. τέτευχα, καὶ τετύχηκα ἐκ τοῦ ΤΥΧΕΩ· τὸ δὲ τεύχω (κατασκευάζω), κλίνε-

ται ὁμαλῶς, τεύξω, ἔτευξα, τέτευχα· παθητικὸς Παρακείμενος, τέτυγμαι.

Υ

Ὑπισχνοῦμαι (δίδω ὑπόσχεσιν) Μέλλ· ὑποσχήσομαι· Παρακείμενος, ὑπέσχημαι· Ἀόρ. ὑπεσχέθην· Μέσος, Ἀόρ· β΄. ὑπεσχόμην.

Φ

Φέρω. Μέλλ. οἴσω, καὶ Μέσος, οἴσομαι, ἐκ του ΟΙΩ. Παρακείμενος ἐνήνοχα, ἐκ του ἘΝΕΚΩ, ἘΝΕΓΚΩ. Ἀόρ. ά, ἤνεγκα, καὶ β΄. ἤνεγκον· Προστακτική, Ἀόρ· ἔνεγκε, ἐνεγκάτω· ἐνέγκατε, ἐνεγκάτωσαν· Εὐκτική, ἐνέγκαιμι· Ὑποτακτική, ἐὰν ἐνέγκω· Ἀπαρέμφατος, ἐνεγκεῖν· Μετοχή, ἐνεγκών· εὑρίσκεται καὶ ὁ ά. Ἀόρ. ἐνέγκας· παθητικὸς Παρακείμενος, ἐνήνεγμαι· Ἀόρ. ἠνέχθην· Μέλλ. ἐνεχθήσομαι, καὶ οἰσθήσομαι.

Φεύγω Μέλλ. φεύξομαι, καὶ φευξοῦμαι· Παρακείμενος, πέφευγα· Ἀόρ. β΄. ἔφυγον, ἐκ τοῦ ΦΥΓΩ.

Φθάνω. Μέλλ. φθάσω, ἐκ τοῦ ΦΘΑΩ· Ἀόρ. ἔφθασα· Παρακείμενος, ἔφθακα· ἐκ δὲ τοῦ ΦΘΗΜΙ, γίνεται Μέλλ· φθήσομαι· Ἀόρ· β΄ ἔφθην· Εὐκτική, φθαίην· Ὑπο-

τακτικὴ, ἐὰν φθῶ· Ἀπαρέμφατος, φθῆναι· Μετοχὴ, φθάς, καὶ Μέσ. Ἀόρ. φθάμενος.

*Φ θ ί ν ω (φθείρω)· Μέλλ. φθίσω· Ἀόρ. ἔφθισα. Σημαίνει καὶ ἀμεταβάτως τὸ φ θ ε ί ρ ο μ α ι· καὶ τότε ἔχει Μέλλ. φθίσομαι ἐκ τοῦ φθίω· Παρακείμενος ἔφθιμαι.

Φ ύ ω (γεννῶ)· Μέλλ. φύσω· Ἀόρ. ἔφυσα. Ἀμεταβάτως λαμβάνονται ὁ Παρακείμενος, πέφυκα, καὶ ὁ Ἀόρ. β'. ἔφυν, ἐκ τοῦ ΦΥΜΙ· ὅθεν Ἀπαρέμφατος, φῦναι· καὶ Μετοχὴ, ὁ φύς, τοῦ φύντος.

Χ

Χ α ί ρ ω· Μέλλ. χαιρήσω, ἐκ τοῦ ΧΑΙΡΕΩ. (ὁ δὲ, χαρήσομαι, εἶναι τῶν νεωτέρων)· Παρακείμενος, κεχάρηκα· Ἀόρ. β'. ἐχάρην ἐκ τοῦ ΧΑΡΗΜΙ· παθητ. Παρακείμενος, κεχάρημαι.

Χ έ ω (χύνω)· Μέλλ. χεύσω· Ἀόρ. ἔχεα· Παρακείμενος, κέχυκα, καὶ παθητ. κέχυμαι· Ἀόρ. ἐχύθην.

Χρὴ (εἶναι ἀνάγκη, πρέπει)· Παρατατικὸς, ἐχρῆν, καὶ χρῆν· Μέλλ. χρήσει· Εὐκτικὴ, χρείη· Ὑποτακτικὴ, ἐὰν χρῇ· Ἀπαρέμφατος, χρῆναι· Μετοχὴ, τὸ χρεὼν, ἤτις εἶναι ἄκλιτος.

Χρώννυμι, ἢ χρωννύω (χρωματίζω)· Μέλλ. χρώσω, ἐκ τοῦ ΧΡΟΩ· Ἀόρ. ἔχρωσα· παθητ. Παρακείμενος, κέχρωσμαι.

Χώννυμι, καὶ χωννύω (ἐπισωρεύω χῶμα)· Μέλλ. χώσω, ἐκ τοῦ ΧΟΩ, τὸ ὁποῖον κλίνεται ὁμαλῶς· παθητ. Παρακείμενος, κέχωσμαι.

Ω

'Ωθέω(σπρώχνω)· Παρατατικὸς, ἐώθουν· Μέλλ. ὠθήσω· συνηθεστέρως δὲ, ὤσω, ἐκ τοῦ ΩΘΩ· 'Αόρ. ἔωσα· Παρακείμενος, ἔωκα· παθ. Παρακείμενος, ἔωσμαι· 'Αόρ. ἐώσθην· Μέλλ. ὠσθήσομαι.

Ἀνώμαλα τῆς Σημερινῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.

Α

'Αλέθω· Μέλλ. θέλω ἀλέσειν· 'Αόρ. ἤλεσα.

'Αμαρτάνω· Παρατατικῶς, ἡμάρταναι· Μέλλ. θέλω ἁμαρτήσειν· 'Αόρ· ἡμάρτησα.

"Αμε, καὶ πληθυντικῶς, ἄμετε, ἐκ τοῦ ΑΜΩ.

'Αναιβαίνω, καὶ ἀναβαίνω· Μέλλ. θέλω ἀναβῇν· 'Αόρ. ἀνέβην· Προσακτικὴ, 'Αόρ. ἀναίβα.

'Αποθαίνω, καὶ ἀποθνήσκω· Μέλλ. θέλω ἀποθάνειν· 'Αόρ. ἀπέθανα.

'Αποκάμνω· Μέλλ. θέλω ἀποκάμειν· 'Αόρ. ἀπέκαμα.

'Απολαμβάνω· Μέλλ. θέλω ἀπολαύσειν· 'Αόρ. ἀπήλαυσα.

Ἀρέσκω· Μέλλ. θέλω ἀρέσειν· Ἀόρ. ἤρεσα.

Αὐξάνω· Μέλλ. θέλω αὐξήσειν· Ἀόρ. ηὔξησα· παθητ. αὐξάνομαι· Μέλλ. θέλω αὐξηθῆν· Ἀόρ. ηὐξήθην.

Ἀφίνω· Μέλλ. θέλω ἀφήσειν· Ἀόρ. ἀφῆκα, καὶ ἄφησα· Προστ. ἄφησε, καὶ ἄφες· παθητ. ἀφίνομαι· Μέλλ. θέλω ἀφεθῆν· Ἀόρ. ἀφέθην, καὶ κοινότερον ἀφέθηκα.

B

Βάλλω· Μέλλ. θέλω βάλειν· Ἀόρ. ἔβαλα· παθητ. βάλλομαι· Μέλλ. θέλω βαλθῆν· Ἀόρ. ἐβάλθην.

Βαρῶ (κτυπῶ)· Μέλλ. θέλω βαρέσειν· Ἀόρ. ἐβάρεσα· παθητ. βαροῦμαι· Ἀόρ. ἐβαρέθην, ὅστις λαμβάνεται ὡς Ἀόριστος καὶ τοῦ βαρύνομαι· εἰς τοῦτο ὅμως ὁ ὀρθότερος εἶναι, ἐβαρύνθην.

Βαστῶ, καὶ βαστάζω· Μέλλ. θέλω βαστάξειν, ἢ βαστάσειν· Ἀόρ ἐβάσταξα, καὶ ἐβάστασα· Ἀόρ. παθητ. ἐβαστάχθην.

Βλαστάνω· Μέλλ. θέλω βλαστήσειν· Ἀόρ. ἐβλάστησα.

Βλέπω· Μέλλ. θέλω ἰδεῖν· Ἀόρ. ἴδα· τὰ δὲ σύνθετα κλίνονται ὁμαλῶς, ὡς, ἀποβλέπω· θέλω ἀποβλέψειν· ἀπέβλεψα.

Βόσκω· Μέλλ. θέλω βοσκήσειν· Ἀόρ. ἐβόσκησα· παθητ. βόσκομαι· θέλω βοσκηθῆν· ἐβοσκήθην.

Γ

Γέρνω· Μέλλ. θέλω γέρειν· Ἀόρ. ἔγυρα.

Γίνομαι· Μέλλ. θέλω γείνειν, ἢ γίνειν· Ἀόρ. ἔγεινα, ἢ ἔγινα.

Δ

Δείχνω· Μέλλ. θέλω δείξειν· Ἀόρ. ἔδειξα· παθητ. θέλω δειχθῆν· Ἀόρ. ἐδείχθην.

Δέρνω· Μέλλ. θέλω δείρειν· Ἀόρ. ἔδειρα· παθητικὸν, θέλω δαρθῆν· Ἀόρ. ἐδάρθην.

Διδάσκω· Μέλλ. θέλω διδάξειν· Ἀόρ. ἐδίδαξα· παθητ. θέλω διδαχθῆν· Ἀόρ. ἐδιδάχθην.

Δίδω· Μέλλ. θέλω δώσειν· Ἀόρ. ἔδωκα, ἢ ἔδοσα· παθητ. θέλω δοθῆν· Ἀόρ. ἐδόθην.

Δύναμαι· θέλω δυνηθῆν· Ἀόρ. ἐδυνήθην, καὶ ἠδυνήθην.

Ε

Ἐνδύνω, καὶ ἐνδύω· Μέλλ. θέλω ἐνδύσειν· Ἀόρ. ἔνδυσα· παθητ. θέλω ἐνδυθῆν· Ἀόρ. ἐνδύθην, ἢ, ἐνεδύθην.

Ἐξεύρω· Μέλλ. θέλω μάθειν· Ἀόρ. ἔμαθα.

Ἐ ν τ ρ έ π ο μ α ι· Μέλλον, θέλω ἐντραπῆν· Ἀόρ. ἐντράπην.

Ἔ ρ χ ο μ α ι· Μέλλ. θέλω ἐλθεῖν· Ἀόρ. ἦλθα.

Ε ὑ ρ ί σ κ ω. Μέλλ· θέλω εὑρεῖν· Ἀόρ. ηὗρα· παθητ. θέλω εὑρεθῆν· Ἀόρ. εὑρέθην.

Ἔ χ ω· Μέλλ. θέλω λάβειν· Ἀόρ. ἔλαβα.

Z

Ζῶ, ζῇς, ζῇ· ζῶμεν, ζῆτε, ζοῦν· Παρατατικὸς, ἔζουσα, κ.τ.λ. Μέλλ. θέλω ζήσειν· Ἀόρ. ἔζησα· Προστακτ. ζῆθι, ζήτω.

Θ

Θ ά π τ ω· Μέλλ. θέλω θάψειν· Ἀόρ. ἔθαψα· παθητ. θέλω τάφῆν· Ἀόρ. ἐτάφην.

Θ α ῤ ῥ ε ύ ο μ α ι (ἐμπιστεύομαι)· Μέλλ. θέλω θαῤῥευθῆν· Ἀόρ. ἐθαῤῥεύθην.

Θ α ῤ ῥ ῶ (ἔχω θάῤῥος εἰς τινά)· Μέλλ. θέλω θαῤῥήσειν· Ἀόρ. ἐθάῤῥησα.

Θ α ῤ ῥ ῶ (νομίζω)· Ἀόρ. ἐνόμισα, καὶ κοινότερον, ἐθάῤῥευσα.

Θ έ τ ω· Μέλλ. θέλω θέσειν· Ἀόρ. ἔθεσα. παθητ. θέλω τεθῆν· Ἀόρ. ἐτέθην.

K

K α ί ω, καὶ καύω· Μέλλ. θέλω καύσειν· Ἀόρ· ἔκαυσα· παθητ. καίομαι, καὶ καύομαι· θέλω καῆν, ἢ καυθῆν· ἐκάην, ἢ ἐκαύθην.

Καλῶ· Μέλλ. θέλω καλέσειν· Ἀόρ. ἐκάλεσα· παθητ. θέλω καλεσθῆν· ἐκαλέσθην.

Κάμνω· Μέλλ. θέλω κάμειν· Ἀόρ. ἔκαμα.

Καμόνομαι (ὑποκρίνομαι)· Μέλλ. θέλω καμωθῆν· Ἀόρ. ἐκαμώθην.

Κερνῶ. Μέλλ. θέλω κεράσειν· Ἀόρ. ἐκέρασα.

Κλαίω· Μέλλ. θέλω κλαύσειν· Ἀόρ. ἔκλαυσα.

Κρεμάζω, καὶ *κρεμνῶ* Μέλλ. θέλω κρεμάσειν· Ἀόρ. ἐκρέμασα· παθητ. θέλω κρεμασθῆν· ἐκρεμάσθην.

Κρεμάμαι, καὶ *κρέμομαι* (ἀπὸ) λέγονται ἐπὶ πραγμάτων κρεμασμένων ἀπὸ κανὲν μέρος· καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων οἵτινες ὑπόκεινται εἰς ἄλλον, ἢ ἐλπίζουν εἰς αὐτόν.

Λ

Λαμβάνω· Μέλλ θέλω λάβειν· Ἀόρ. ἔλαβα.

Λανθάνω· Μέλλ. θέλω λανθάσειν· Ἀόρ. ἐλάνθασα· παθητ. ἐλανθάσθην.

Λαχαίνω· Μέλλ. θέλω λάχειν· Ἀόρ. ἔλαχα.

Λέγω· Μελλ. θέλω εἰπεῖν· Ἀόρ. εἶπα· παθητ. ἐλέχθην, ϗ κοινῶς εἰπώθη. Τὰ σύνθετα, διαλέγω, συλλέγω, ἔχουν Ἀόριστον ὁμαλὸν, ἐσύλλεξα, ἐδιάλεξα.

M

Μανθάνω, καὶ κοινότερον, μαθαίνω· Μέλλ. θέλω μάθειν· Ἀόρ. ἔμαθα.

Μέμφομαι· Μέλλ. θέλω μεμφθῆν· Ἀόρ. ἐμέμφθην.

Ξ

Ξερνῶ· Μέλλ. θέλω ξεράσειν· Ἀόρ. ἐξέρασα.

Ξύνω, καὶ Ξύω· Μέλλ. θέλω ξύσειν· Ἀόρ. ἔξυσα.

Ο

Ὀμνύω, κοινότερον ὀμόνω, Μέλλ. θέλω ὀμόσειν· Ἀόρ. ὤμοσα.

Π

Πάσχω, κοινότερον, παθαίνω· Μέλλ. θέλω πάθει· Ἀόρ. ἔπαθα.

Παίρνω· Μέλλ. θέλω πάρειν· Ἀόρ. ἐπῆρα.

Περνῶ· Μέλλ. θέλω περάσειν· Ἀόρ. ἐπέρασα.

Πηγαίνω, ἢ ὑπάγω· Μέλλ. θέλω ὑπάγειν· Ἀόρ. ὑπῆγα.

Πίνω, Μέλλ. θέλω πίειν· Ἀόρ. ἔπια· παθητ. θέλω ποθῆν· ἐπόθην.

Πίπτω. Μέλλ. θέλω πέσειν· Ἀόρ. ἔπεσα,

Πλέω· Μέλλ. θέλω πλεύσειν· Ἀόρ. ἔπλευσα

Ρ

Ῥέω. Μέλλ. θέλω ῥεύσειν Ἀόρ. ἔῤῥευσα.

Σ

Σβένω, καὶ σβύνω· Παρατατικὸς, ἔσβενα, καὶ ἔσβυνα· Μέλλ. θέλω σβέσειν, καὶ σβύσειν· Ἀόρ. ἔσβεσα, καὶ ἔσβυσα· παθητ. σβύνομαι· ἐσβέσθην, καὶ κοινότερον ἐσβύσθην.

Στέκω· καὶ στέκομαι· Μέλλ. θέλω σταθῆν· Ἀόρ. ἐστάθην· Προστακτικὴ, Ἀόρ. στάσου.

Τ

Τρώγω· Μέλλ. θέλω φάγειν· Ἀόρ. ἔφαγα· Προστακτικὴ, Ἀόρ. φάγε.

Τυχαίνω· Μέλλ. θέλω τύχειν· Ἀόρ. ἔτυχα.

Υ

Ὑπάγω. Βλέπ. πηγαίνω.

Ὑπόσχομαι· Μέλλ. θέλω ὑποσχεθῆν· Ἀόρ. ὑπεσχέθην.

Φ

Φεύγω· Μέλ. θέλω φεύγει· Ἀόρ. ἔφυγα· Προστακτικὴ, Ἀόρ. φύγε.

Φθείρω· Μέλ. θέλω φθείρει· Ἀόρ. ἔφθειρα· παθητ. θέλω φθαρῆ, ἐφθάρην.

Φράττω· Μέλ. θέλω φράξει· Ἀόρ. ἔφραξα.

Φρίττω· Μέλ. θέλω φρίξει. Ἀόρ. ἔφριξα.

Χ

Χύνω· Μέλ. θέλω χύσει· Ἀόρ. ἔχυσα, καὶ ἔχυα.

Ψήνω, καὶ ψένω. Μέλ. θέλω ψήσει· Ἀόρ. ἔψησα.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΙΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΨΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΥΝΟΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

α'. Εἰς τὴν κλίσιν τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων, καὶ εἰς τὰς παραγώγους ἐν γένει λέξεις, φυλάττεται τὸ ἀρχικὸν πνεῦμα, καθὼς, ἀγαθὸς, ἀγαθοῦ· ὁ ἥρως, ἥρωος· ἀκούω, ἤκουον, ἄκουσμα· ὁρῶ, ἑώρων, ὅρασις.

β'. Τὸ ἐπιτατικὸν, ἢ στερητικὸν, ἢ προσθετικὸν α ψιλοῦται, καθὼς, ἄβρομος (ὁ πολυτάραχος) ἀθάνατος· στάχυς, ἄσταχυς.

γ. Ὅσαι λέξεις ἀρχίζουν ἀπὸ φωνῆεν μετὰ ἀφαίρεσιν ψιλοῦ σημείου, δασύνονται, καθὼς, τόσος, ὅσος· πηλίκος, ἡλίκος· τότε, ὅτε· τέως, ἕως.

δ'. Τὰ ἀριθμητικὰ μέχρι τῶν ὀκτὼ δασύνονται, καθὼς, εἷς, ἕξ, ἑπτά.

ε'. Αἱ ἀκόλουθοι λέξεις δασύνονται· ὅσαι δὲ ἐξ αὐτῶν εἶναι κοιναὶ καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν, καταγράφονται ἰδιαιτέρως.

Ἅβρα, ἁβρὸς, ἁγνὸς, αἷμος, αἱμύλος, αἱρῶ, ἅλις, ἅλλομαι, ἅρμα, ἁψὶς, ἕδος, ἕδρα, ἕζομαι, εἱλέω, εἷμαι, εἵργω, ἑκὰς, ἑκάτερος, ἕλιξ, ἑλίσσω, ἕλμινς, ἕνς, ἕπομαι, ἕρκος, ἕρση, ἑστιῶ, ἕτερος, εὕδω, ἑφθὸς, ἕψω, ἑῴα, ἕωλος· ἥβη, ἡβάσκω, ἥκιστα, ἥκω, ἧλος, ἥμεν, ἡνία, ἡνίκα, ἧπαρ, ἥσσων, ἡσυχία, ἱερὸν, ἵημι, ἱλάσκω, ἱκνοῦμαι, ἱμὰς, ἱμάσσω, ἱμείρω, ἵμερος, ἵστημι, ὁλκὰς, ὁλκὴ, ὅλμος, ὁπλὴ, ὁρμαθὸς, ὁρῶ, ὧδε, ὡρακιῶ.

KOINAI.

Ἅγιος, ᾅδης, ἁδρὸς, αἷμα, ἅλας, ἅμα, ἅμαξα, ἁμαρτάνω, ἅμιλλα, ἁπαλὸς, ἅπαξ, ἁπλοῦς, ἅπτομαι, ἁρπάζω, ἁψίκορος· Ἕβδομος, Ἑβραῖος, ἕδρα, εἱμαρμένη, εἱρμὸς, εἱρκτὴ, ἕκαστος, Ἑκάβη, Ἑκάτη, ἑκατὸν, ἑκὼν, Ἑλένη, Ἕλενος, Ἑλικὼν, Ἕλλη, Ἑλλήσποντος, ἕλκος, ἑλκύω, ἕλκω, ἕλος, ἕνεκα, ἑορτὴ, ἑρμηνεύς,

Ἑρμῆς, ἑρπετὸν, ἕρπω, ἑταῖρος, ἕτοιμος, εὑρίσκω, ἡγεμὼν, ἡγοῦμαι, ἥδομαι, ἡδὺς, ἡλικία, ἥλιος, ἡμέρα, ἥμερος, ἡμεῖς, ἥμισυς, ἡνίοχος, Ἥρα, Ἡρακλῆς, ἥρως, Ἡσίοδος, ἥσυχος, Ἡφαιστίων, Ἥφαιστος, ἱέραξ, ἱερὸς, ἱκανὸς, ἱκετεύω, ἱλαρὸς, ἵλεως, ἵνα, ἵππος, ἵπταμαι, ἱστορῶ, ὁδὸς, ὅλος, ὁμαλὸς, Ὅμηρος, ὅμιλος, ὅμοιος, ὁμοῦ, ὅμως, ὅπλον, ὅπου, ὅπως, ὅρκος, ὅρος (ο), ὅπως, ὥρα, ὡραῖος, ὡς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

τῆς

ΑΡΧΑΙΑΣ

Καὶ τῆς

ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

1. *Σύνταξις.* 2. *Πρότασις.* 3. *Συμφωνία Ἐπιθετική, καὶ Ῥηματική.*

1. *Τί εἶναι ἡ Σύνταξις;*

Σύνταξις λέγεται εἰς τὴν Γραμματικὴν ἡ τάξις, τὴν ὁποίαν δίδομεν εἰς τὰς λέξεις, διὰ νὰ φανερόνωμεν καθαρὰ τὰ νοήματά μας, λαλοῦντες ἢ γράφοντες.

2. *Τί εἶναι ἡ Πρότασις;*

Πρότασις λέγεται ἡ διὰ λόγου φανέρωσις τῆς κρίσεως, τὴν ὁποίαν κάμνομεν περὶ προσώπου ἢ πράγματος. Καὶ ὁ πλέον σύντομος λόγος πρέπει ἀναγκαίως νὰ φανερόνῃ περί τινος προσώπου, ἢ πράγματος, ὅτι ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἐνεργεῖ τι, ἢ πάσχει τι, ἢ εὑρίσκεται

εἰς κατάστασίν τινα. Ἡ φανέρωσις αὕτη λέγεται Πρότασις, διότι προτίνεται ἔξω, προβάλλεται ἀπὸ τὸν λαλοῦντα ἢ γράφοντα, διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τοὺς ἄλλους. Καὶ ἐπειδὴ διακρίνομεν τὰ πρόσωπα μὲ τὰς ἀντωνυμίας, τὰ πράγματα μὲ τὰ οὐσιαστικὰ, τὴν ὕπαρξιν δὲ καὶ τὰς διαφόρους των καταστάσεις, μὲ τὰ ῥήματα, εἶναι φανερὸν ὅτι πᾶσα πρότασις διὰ νὰ φανερόνῃ κρίσιν τινὰ τοῦ πνεύματος, πρέπει ἀναγκαίως νὰ ἔχῃ μίαν τινὰ ἀντωνυμίαν, ἢ ὄνομα, καὶ ἓν ῥῆμα, καθὼς βλέπεις εἰς τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα.

Τῆς Ἀρχαίας.

Ἔστι Θεός· Ἔστι Δικαιοσύνη· Ὁ Χριστιανὸς ἐστι φιλαλήθης· Ὁ Χριστιανός ἐστι δίκαιος· Ὁ Χριστιανὸς ἐστιν εἰρηνικός· Ὁ Χριστιανὸς ἀγαθοποιεῖ.

Τῆς Σημερινῆς.

Εἶναι Θεός· Εἶναι Δικαιοσύνη· Ὁ Χριστιανός εἶναι φιλαλήθης· Ὁ Χριστιανὸς εἶναι δίκαιος· Ὁ Χριστιανὸς εἶναι εἰρηνικός· Ὁ Χριστιανὸς ἀγαθοποιεῖ.

Εἰς τὰς προτάσεις ἡ ὀνομαστικὴ, ἥτις παρασταίνει τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα περὶ τοῦ ὁποίου κρίνομεν, λέγεται Ὑποκείμενον· τὸ δὲ ῥῆμα, καὶ ἡ ἄλλη ὀνομαστικὴν ἂ, ἦναι, ἥτις

φανερόνει τί κρίνομεν περὶ τοῦ Ὑποκειμένου, ὀνομάζεται Κατηγορούμενον, ἤγουν λεγόμενον ἐπάνω εἰς τὸν Ὑποκείμενον· οὕτω εἰς τὰς ἀνωτέρω προτάσεις, ὁ Θ ε ὸ ς, εἶναι ὑποκείμενον· ὁμοίως ὁ Χ ρ ι σ τ ι α ν ὸ ς· ἐ ς ι, εἶναι τὸ ῥῆμα τὸ φανερόνον ὕπαρξιν· φ ι λ α λ ή θ η ς, δ ί κ α ι ο ς, ε ἰ ρ η ν ι κ ὸ ς, ἀ γ α θ ο π ο ι ε ῖ, εἶναι καθὲν εἰς τὴν πρότασίν του Κατηγορούμενον. Τὸ Ὑποκείμενον καὶ τὸ Κατηγορούμενον λέγονται καὶ Ὅροι τῆς Προτάσεως, διότι αὐτὰ εἶναι τὰ ὅριά της, ἡ ἀρχὴ καὶ το τέλος της.

Ὅσαι ἄλλαι λέξεις ἤθελαν προστεθῆν εἰς τὸ ὑποκείμενον, ἢ εἰς τὸ κατηγορούμενον, κατὰ τὴν χρείαν λέγονται Συμπληρωματικαί.

3. Τί εἶναι ἡ Ἐπιθετικὴ καὶ Ῥηματικὴ Συμφωνία;

Τὸ ἐπίθετον φανερόνει μὲ συντομίαν ὁποῖον εἶναι τὸ πρόσωπον, ἢ τὸ πρᾶγμα, περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλοῦμεν, ἢ γράφωμεν· ἀντὶ νὰ εἴπω, παραδείγματος χάριν, ὁ μ α θ η τ ὴ ς, ὅ ς ι ς ἔ χ ε ι ἐ π ι μ έ λ ε ι α ν, π ρ ο κ ό π τ ε ι, λέγω, ὁ ἐ π ι μ ε λ ὴ ς μ α θ η τ ὴ ς π ρ ο κ ό π τ ε ι. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ἐπίθετον προσδιορίζει τὸ οὐσιαστικὸν, καὶ παρασταίνει αὐτὸ ὁποῖον εἶναι, διὰ τοῦτο συμμορφόνεται μὲ ἐκεῖνο καὶ εἰς τὸ γένος, καὶ εἰς τὴν πτῶσιν, καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν, καθὼς, ὁ δ ί κ α ι ο ς κ ρ ι τ ή ς· ἐὰν μεταβάλῃς τὴν πτῶσιν, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ οὐσιαστικοῦ, πρέπει νὰ κάμῃς τὴν αὐτὴν μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ ἐπίθετον, καθὼς τ ο ῦ

δικαίου κριτοῦ, κ.τ.λ. Ἐὰν ἀντὶ ἀρσενίκου οὐσιαστικοῦ μεταχειρισθῇ θηλυκὸν, πρέπει τότε καὶ τὸ ἐπίθετον να λάβῃ σχηματισμὸν θηλυκοῦ γένους, καθὼς, ἡ δικαία κρίσις, ἡ δικαία τιμωρία. Ὁμοίως καὶ περὶ τοῦ οὐδετέρου γένους, καθὼς, τὸ δίκαιον πρόσταγμα. Αὕτη ἡ συμμόρφωσις τȣ̃ ἐπιθέτȣ μὲ τὸ ȣ̓σιαστικὸν λέγεται συμφωνία ἐπιθετική. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον συμφωνεῖ καὶ ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὃς, ἢ ὅστις, μὲ τὸ οὐσιαστικὸν εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται, διότι κλίνεται καὶ εἰς τὰ τρία γένη, ὃς, ἣ, ὃ, ἢ ὅστις, ἥτις, ὅ,τι.

Τὸ ῥῆμα πάλιν, ἐπειδὴ φανερόνει τὸ πρόσωπον, ἢ τὸ πρᾶγμα, ὅτι υπάρχει, ἢ ὅτι ἐνεργεῖ, πάσχει, ἢ εὑρίσκεται εἰς κατάστασίν τινα, πρέπει νὰ συμμορφόνεται μὲ τὸ ὑποκείμενον κατὰ πρόσωπον και κατὰ ἀριθμὸν, καθὼς, ἡ φρόνησίς ἐστι μέγιστον ἀγαθόν· οἱ νόμοι εἰσὶ ψυχὴ πόλεως· πάντες οἱ κακοὶ κολάζονται. Αὕτη λοιπὸν ἡ συμμόρφωσις λέγεται συμφωνία ῥηματική.

Εἰς τὴν Σημερινὴν Γλῶσσαν τὸ τρίτον πρόσωπον εἶναι λαμβάνεται καὶ εἰς ἑνικὸν καὶ εἰς πληθυντικὸν ἀριθμόν.

Εἰς τὴν Ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ὁ Ἐνεστὼς τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἀποσιωπᾶται πολλάκις ἐννοούμενος ἀπὸ συνήθειαν, καθὼς καὶ τὴν

σημερον, π ι σ τ ὸ ν ἡ γ ῆ· ἄ π ι σ τ ο ν ἡ θ ά λ α σ σ α· κ α λ ὸ ν ἡ ἀ λ ή θ ε ι α.

'Η πληθυντικὴ ὅμως ὀνομαστικὴ τῶν οὐδετέρων ὀνομάτων ἐλάμβανε κατὰ τοὺς 'Αττικοὺς ῥῆμα ἑνικοῦ ἀριθμοῦ· οὕτω ἔλεγαν, τ ὰ δ ώ μ α τ α· σ τ ά ζ ε ι· τ ὰ ξ ύ λ α σ ή π ε τ α ι, ἀντὶ στάζουσι, σήπονται.

'Εξεναντίας δὲ ἡ ἑνικὴ ὀνομαστικὴ τῶν περιληπτικῶν ὀνομάτων, τὰ ὁποῖα σημαίνουν πολλὰ ὑποκείμενα, λαμβάνει εἰς τὴν 'Αρχαίαν 'Ελληνικὴν καὶ ῥῆμα πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ· καὶ τότε ἡ συμφωνία τοῦ ῥήματος γίνεται μὲ τὴν ἔννοιαν τῶν πολλῶν, καθὼς, ἡ β ο υ λ ὴ ἔ γ ν ω σ α ν· τ ὸ σ τ ρ α τ ό π ε δ ο ν ἀ ν α χ ω ρ ο ῦ σ ι ν, ὅπου ἐννοοῦνται, [οἱ βουλευταὶ, οἱ στρατιῶται· τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὸ ἕ κ α σ τ ο ς, καὶ εἰς τὸ ἄ λ λ ο ς ἄ λ λ ο· καθὼς, ἕ κ α σ τ ο ς ἐ θ έ λ ο υ σ ι ν ἄ ρ χ ε ι ν· ἄ λ λ ο ς ἄ λ λ ο ἠ ρ ώ τ ω ν, ὡς ἐὰν ἠθέλαμεν λέγειν καὶ τὴν σήμερον, ἡ β ο υ λ ὴ ἀ π ε φ ά σ ι σ α ν· τ ὸ σ τ ρ α τ ό π ε δ ο ν ἀ ν α χ ω ρ ο ῦ ν· ἕ κ α σ τ ο ς, ἢ κ α θ ε ὶ ς, θ έ λ ο υ ν ν ὰ ἐ ξ ο υ σ ι ά ζ ω σ ι· ἐ ρ ω τ ο ῦ σ α ν ἄ λ λ ο ς ἄ λ λ ο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΜΕ ΜΕΤΟΧΗΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΗΝ ΕΙΣ ΤΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ·

Εἶναι πολλὰ ῥήματα εἰς τὴν Ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν, τὰ ὁποῖα συντάσσονται μὲ Μετοχὴν ἀναφερομένην εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, καὶ τότε φυσικὰ ἡ Μετοχὴ αὕτη συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον, καθὼς τὰ ἐπίθετα ἐξηγεῖται δὲ εἰς τὴν Σημερινὴν Γλῶσσαν μὲ τὸ ὅ τ ι, καὶ εἰς ἄλλα μὲ τὸ ν ά. Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

ά. Τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν αἰσθήσεως, ὁποῖον τὸ ὁ ρ ῶ· ὁρῶ ἐξαμαρτάνων, ἤγουν βλέπω ὅτι σφάλλω.

β'. Τὰ σημαίνοντα γνῶσιν, ὁποῖα τὰ, ο ἶ δ α, ἐ π ί σ τ α μ α ι, ο ὐ κ ἀ γ ν ο ῶ, γ ι ν ώ σ κ ω· καὶ τὸ σύνθετον σ ύ ν ο ι δ α.

γ'. Τὰ σημαίνοντα νόησιν, γνώρισιν· ὁποῖα τὰ μ α ν θ ά ν ω, ἐ κ μ α ν θ ά ν ω, γ ι ν ώ σ κ ω, ἐ ν θ υ μ ο ῦ μ α ι, ἐ ν ν ο ῶ.

δ'. Τὰ σημαίνοντα παρατήρησιν, ἢ δοκιμὴν, τὴν ὁποίαν τις κάμνει εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὁποῖα τὰ, θ α ι σ ά ν ο μ α ι, ε ὑ ρ ί σ κ ω.

έ. Τὰ σημαίνοντα δεῖξιν, φανέρωσιν, ὁποῖα τὰ, δ ε ί κ ν υ μ ι, ἀ π ο δ ε ί κ ν υ μ ι, δ η λ ῶ, δ ῆ λ ο ν π ο ι ῶ, σ η μ ε ῖ ο ν φ α ί ν ω, δ ι α σ α φ ῶ, ἐ ν δ ε ί κ ν υ μ ι, δ ῆ λ ο ς

εἶμι, φανερός εἶμι, φαίνομαι, ἁλίσκομαι, ἐλέγχομαι· καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὁποῖα τά, κρύπτομαι, λανθάνω.

ϛ'. Τὰ σημαίνοντα μνήμην, ἢ λήθην, ὁποῖα τά, μέμνημαι, ἐπιλανθάνομαι.

ζ'. Τὰ σημαίνοντα παράβλεψιν, ὑπομονὴν, ἢ ἐπιμονὴν, ὁποῖα τά, περιορῶ, ἀνέχομαι, ὑπομένω, μένω.

η'. Τὸ ἀγαπῶ, ὅταν σημαίνῃ τὸ ἀρκοῦμαι, εὐχαριστοῦμαι.

θ'. Τὰ σημαίνοντα παῦσιν ἢ ἔναρξιν, ὁποῖα τά, παύομαι, λήγω, ἐπέχω, ἐκλείπω, ἐπιλείπω, ἀπολείπω, ἄρχομαι, ὑπάρχω.

ι'. Οὕτω συντάσσονται ἐνίοτε καὶ τὰ πειρῶμαι, πείθω, ἔοικα, κύριός εἰμι, συμβαίνει, ἀναίνομαι, παρασκευάζομαι· καὶ τὰ ἀφηγηματικά, ἀγγέλλεται, λέγεται, λέγω, φράζω, μαρτυρῶ.

ια'. Τὰ σημαίνοντα ψυχικόν τι αἴσθημα, ὡς, χαρὰν, λύπην, κ.τ.λ. ὁποῖα τά, χαίρω, γήθομαι, κήδομαι, ἄχθομαι, ἀγανακτῶ, αἰσχύνομαι, αἰδοῦμαι.

ιβ'. Τὰ σημαίνοντα ἐξακολούθησιν πράξεώς τινος, τὴν ὁποίαν φανερόνει ἡ Μετοχὴ, ὁποῖα εἶναι τὰ διατελῶ, διαγίγνομαι, διάγω, καθὼς, διατελεῖ πράτ-

των καὶ λέγων τὰ βέλτιστα, ἤγουν, ἐξακολουθεῖ νὰ πράττῃ καὶ νὰ λέγῃ τὰ ὠφελιμώτατα.

ιγ'. Τὸ λανθάνω, τὸ ὁποῖον μὲ τὴν Μετοχὴν σημαίνει ὅτι ἡ πρᾶξις ἔγινεν ἀνεπαισθήτως, ἢ κρυφίως, χωρὶς νὰ τὸ ἐξεύρῃ τις. Ὁ Κροῖσος φονέα τοῦ παιδὸς ἐλάνθανε βόσκων, ἤγουν, δὲν ἤξευρεν ὁ Κροῖσος ὅτι ἔτρεφε φονέα τοῦ υἱοῦ του.

ιδ'. Τὸ φθάνω, τὸ ὁποῖον σημαίνει, προλαμβάνω, προφθάνω· καθὼς, ἔφθησαν, πολλῷ οἱ Σκύθαι τοὺς Πέρσας ἐπὶ τὴν γέφυραν ἀπικόμενοι, ἤγουν, ἐπρόλαβαν πολὺ τοὺς Πέρσας οἱ Σκύθαι καὶ ἦλθαν εἰς τὴν γέφυραν.

ιε'. Τὸ τυγχάνω, ὅταν σημαίνῃ ὅτι γίνεταί τι κατὰ τύχην· καθὼς, ἔτυχον ὁπλῖται ἐν τῇ ἀγορᾷ καθεύδοντες ὡς πεντήκοντα, ἤγουν, ἔτυχαν νὰ κοιμῶνται εἰς τὴν ἀγορὰν ὁπλῖται ὡς πενῆντα.

ιϛ'. Ὅταν τὸ ῥῆμα προσδιορίζῃ τὴν ποιότητα τῆς πράξεως, παριστάνον ὅτι ἔγινε καλῶς, ἢ κακῶς, ἡ πρᾶξις ἐκφράζεται μὲ μετοχὴν, καθὼς, ἀδικεῖτε πολέμου ἄρχοντες, ἤγουν, ἀδικεῖτε κάμνοντες ἀρχὴν πολέμου.

ιζ'. Τὰ σημαίνοντα κίνησιν συντάσσονται μὲ μετοχὴν κατὰ μέλλοντα χρόνον, ἐνίοτε καὶ κατὰ ἐνεστῶτα· παριστάνει δὲ ἡ μετοχὴ τὸν σκοπὸν τῆς κινήσεως, καθὼς, ἀνίσταντο

λέξοντες ἃ εγίνωσκον, ἤγουν ἐσυκόνοντο διὰ νὰ εἴπωσι τὴν γνώμην των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Πλαγία Σύνταξις.

Πλαγία σύνταξις λέγεται, ὅταν λαμβάνεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν πλαγία πτῶσις ὀνόματος, ἀντωνυμίας, ἢ μετοχῆς· ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὴν τοιαύτην σύνταξιν ἐμβαίνουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἢ ἐννοοῦνται ἔξωθεν, προθέσεις, πρέπει νὰ ὁμιλήσωμεν πρότερον συντόμως περὶ αὐτῶν.

Ἀπὸ τὰς προθέσεις ἄλλαι συντάσσονται μὲ μίαν μόνην πλαγίαν πτῶσιν, ἄλλαι μὲ δύο, καὶ ἄλλαι μὲ ὅλας.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ.

Ἀντί, Ἀπό, Ἐκ, Πρό.

Ἀντί. Ἡ πρόθεσις αὕτη συντάσσεται μὲ Γενικὴν, καὶ φανερόνει ἀνταλλαγὴν, ἤγουν, ὅτι δίδεται, λαμβάνεται, και γενικῶς, ὅτι γίνεται εἰς τόπον ἄλλου, ἢ δι' ἄλλο τι· πολλάκις βάλλεται εἰς τὸν λόγον μόνη ἡ Γενικὴ, καὶ ἐννοεῖται ἡ πρόθεσις, καθὼς εἰς τὰς πωλήσεις, καὶ ἀγοράσεις. Ἡμεῖς λέγομεν, παραδείγματος χάριν, ἠγόρασα τοῦτο διὰ πέντε δρα-

χμάς; ἢ, πέντε δραχμάς· οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγαν, ὠνησάμην τοῦτο πέντε δραχμῶν.

Ἀπό. Ἡ πρόθεσις αὕτη φανερόνει ἀρχὴν τόπου ἢ χρόνου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀρχίζει νὰ γίνεται ἡ κίνησις, ἢ ἡ χρονικὴ ἀπαρίθμησις· λαμβάνεται δὲ γενικῶς καὶ ὅπου εἶναι χρεία νὰ παραστήσωσιν ἢ πρόσωπον, ἢ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὡς ἀρχὴ ἄλλου τινός. Εἰς τὰς αὐτὰς σχεδὸν περιστάσεις μεταχειριζόμεθα αὐτὴν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον μὲ Αἰτιατικὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Ἀναβιβάζουσα τὸν τόνον, σημαίνει τὸ μακρὰν, ἢ ἔξω, καθὼς, ἄπο σκοποῦ.

Ἐκ, καὶ ἐξ πρὸ φωνήεντος. Ἡ πρόθεσις αὕτη ἔχει εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν μεγαλωτάτην ὁμοιότητα μὲ τὴν ἀπό· ὅθεν πολλάκις ἡ μία λαμβάνεται ἀντὶ τῆς ἄλλης εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις· ἰδιαιτέρως δὲ μεταχειρίζονται τὴν ἐκ,

ά. Ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσι τὴν αἰτίαν, ἐκ τῆς ὁποίας γίνεται τι, καθὼς, ἐκ Θεοῦ τὰ πάντα· ἀπὸ τὸν Θεὸν ἔγιναν τὰ πάντα.

β'. Τὰ μέρη ἐκ τῶν ὁποίων συνίσταταί τι, ἢ τὴν ὕλην, ἐκ τῆς ὁποίας κατασκευάζεται· εἰς ταύτην δὲ τὴν περίστασιν ἐννοεῖται πολλάκις, καθὼς, πᾶσα πόλις ἐξ οἰκιῶν σύγκειται· ἀνδρίας ἐκ λίθου· ἤγουν, πᾶσα πόλις σύγκειται ἀπὸ οἰκίας· ἀνδριὰς ἀπὸ λίθον.

γ'. Μεταβολὴν ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην κατάστασιν, καθὼς, οἱ μὲν ἐ κ π τ ω χ ῶ ν πλούσιοι γεγόνασιν· οἱ δ' ἐ ξ ἀ δ ό ξ ω ν ἔντιμοι· ἄλλοι μὲν ἀ π ὸ π τ ω χ ο ὶ ἔγιναν πλούσιοι· ἄλλοι δὲ ἀ π ὸ ἄ δ ο ξ ο ι ἔντιμοι. Εἰς τὰς τοιαύτας φράσεις ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα τὴν ἀ π ὸ μὲ ὀνομαστικήν.

δ'. Τὸ ὅλον ἀπὸ τὸ ὁποῖον λαμβάνεται μέρος. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ πρόθεσις ἐννοεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καθὼς τ ι ν ὲ ς τ ῶ ν Ἑλλήνων. Αἱ τοιαῦται φράσεις εἶναι συνήθεις καὶ τὴν σήμερον, κοινότερον ὅμως λέγομεν, τ ι ν ὲ ς ἀ π ὸ τοὺς Ἕλληνας.

Π ρ ό. Ἡ π ρ ὸ φανερόνει κυρίως τὸ ἐ μ π ρ ὸ ς, ἢ π ρ ό τ ε ρ ο ν, θεωρούμενον εἰς τόπον, εἰς χρόνον, καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ὁμοίαν περίστασιν, καθὼς, π ρ ὸ τ ῶ ν θ υ ρ ῶ ν· π ρ ὸ τ ο ῦ Π ε ρ σ ι κ ο ῦ π ο λ έ μ ο υ· ἠγωνίσθησαν π ρ ὸ τ ῆ ς π α τ ρ ί δ ο ς. Μὲ Γενικὴν συντάττομεν καὶ ἡμεῖς τὴν πρόθεσιν ταύτην διὰ νὰ σημαίνωμεν τὸ ἐμπρὸς, ἢ τὸ πρότερον· κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπερασπίσεως μεταχειριζόμεθα τὴν δ ι ὰ μὲ Αἰτιατικὴν, ἢ τὴν ὑ π ὲ ρ μὲ Γενικὴν, καθὼς, μ ά χ ε τ α ι δ ι ὰ τ ὴ ν π α τ ρ ί δ α, ἢ ὑ π ὲ ρ τ ῆ ς π α τ ρ ί δ ο ς.

Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν λαμβάνεται ὡς πρόθεσις καὶ τὸ ἕ ν ε κ α, ἢ ἕ ν ε κ ε ν, συντασσόμενον μὲ Γενικὴν, διὰ νὰ φανερόνῃ τὴν αἰτίαν τινὸς πράξεως, ἢ τὸν σκοπὸν, καθὼς,

ἕνεκεν τῆς ἀληθείας· ἕνεκα τοῦ κοινῇ συμφέροντος, Σημαίνει ἀκόμη καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἐκφράζομεν μὲ τὰς φράσεις, ὅσον διά, ὅσον ἀπό, καὶ τότε προστίθεται ὁ γε· εἰ μὴ εἴχομεν τὸ φῶς, ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἂν ἦμεν, ἕνεκά γε τῶν ἡμετέρων ὀφθαλμῶν ἤγουν ἂν δὲν εἴχομεν τὸ φῶς. ὅμοιοι μὲ τοὺς τυφλοὺς ἠθέλαμεν εἶσθαι, ὅσον διὰ τοὺς ὀφθαλμούς μας.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕ ΔΟΤΙΚΗΝ.

Ἐν, Σύν.

Ἐν. Ἡ ἐν φανερόνει τὸ ἐντὸς, θεωρούμενον εἰς τόπον, εἰς χρόνον, καὶ εἰς πᾶν ἄλλο πρᾶγμα, καθὼς, ἐν Ἑλλάδι· ἐν νυκτί· ἐν λόγοις· ἐν τῷ νῷ. Λεγομένη ἢ ἐννοουμένη, φανερόνει καὶ τὸ ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου γίνεταί τι, καθὼς, πλήττει λίθῳ, ἢ ἐν λίθῳ. Βάλλεται πολλάκις ἡ ἐν πρὸ τῆς Γενικῆς, καὶ τότε ἐννοεῖται ἡ Δοτικὴ τόπῳ, ναῷ, ἢ ἄλλη τις κατάλληλος εἰς τὸ νόημα, καθὼς, ἐν ᾅδου, ἤγουν, ἐν τῷ τόπῳ· ἐν Διονύσου, ἤγουν, ἐν τῷ ναῷ. Ἡμεῖς φανερόνομεν τὸ ἐντὸς τοῦ τόπου, μὲ τὴν εἰς καὶ μὲ Αἰτιατικὴν, ἢ μὲ τὸ μέσα εἰς ἢ μὲ τὸ ἐντὸς καὶ μὲ Γενικὴν, καθὼς, δὲν ἦτον εἰς τὴν οἰκίαν του· εὑρέθη μέσα εἰς τὴν οἰκίαν του·

ἐργάζεται ἐντὸς τῆς οἰκίας του. Μὲ τὰς αὐτὰς προθέσεις φανερόνομεν καὶ τὸ χρονικὸν ἐντὸς, καθὼς, εἰς μίαν ἡμέραν, μέσα εἰς μίαν ἡμέραν, ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας. Τὸ δὲ ὄργανον, τὸ φανερόνομεν μὲ τὴν μὲ καὶ μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, τὸ νέκτύπησε μὲ πέτραν· τὸ μέσον δὲ ἢ τὸν τρόπον τῶν ψυχικῶν ἐνεργειῶν παριστάνεται καὶ μὲ τὴν διὰ συντασσομένην μὲ Γενικὴν, καθὼς, τὸν ἔπεισε μὲ λόγον, ἢ διὰ λόγου.

Σύν. Ἡ σὺν μὲ Δοτικὴν φανερόνει τὸ ὁμοῦ, ἕνωσιν, συντρόφευσιν, προσώπων καὶ πραγμάτων· καθὼς, ἦλθε σὺν τριάκοντα ναυσίν· ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα τὴν μὲ, ἢ τὴν ὁμοῦ μὲ· ἦλθε μὲ, ἢ ὁμοῦ μὲ τριάκοντα ναῦς. Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἡ σὺν ἀφίνεται πολλάκις ἐννοουμένη ἔξωθεν.

Εἰς, μὲ Αἰτιατικὴν.

Ἡ εἰς, καὶ Ἀττικῶς ἐς, συντάσσεται μὲ Αἰτιατικὴν, ὅπου θεωρεῖται κίνησις, ἢ μεταβολὴ ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην κατάστασιν· εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις τὴν μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον

Μὲ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα λαμβάνεται εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἀντὶ τοῦ ἰδικοῦ μας ἕως, καθὼς, εἰς ἑκατόν.

Πολλάκις ἐννοεῖται ἡ Αἰτιατική, καθὼς, πορεύεται εἰς διδάσκαλον, ἤγουν, εἰς τὸν οἶκον. Οὕτω λέγομεν καὶ ἡμεῖς, ὑπάγω εἰς τοῦ Γεωργίου.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ.

Διὰ, Κατὰ, Ὑπέρ.

Διὰ μὲ Γενικήν. Φανερόνει τὸ διὰ μέσου, ὄχι μόνον τὸ τοπικὸν, ἀλλὰ καὶ ὁποιονδήποτε ἄλλο μέσον, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζεταί τις διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπόν του, καθὼς, διὰ θαλάσσης· διὰ τῆς ἠπείρου· διὰ πράξεων ἀγαθῶν. Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον τὴν διὰ μὲ Γενικὴν, καθὼς, ἦλθε διὰ θαλάσσης, διὰ ξηρᾶς· διὰ τῶν καλῶν του πράξεων ὠφέλησε τὴν πατρίδα· ἐνίοτε ἀντὶ τῆς διὰ λέγομεν διὰ μέσου.

Διὰ μὲ Αἰτιατικήν. Φανερόνει αἰτίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προξενεῖταί τι, ἢ, ὡς λέγουν, τὴν ποιητικὴν αἰτίαν. καθὼς, δόκει ὀρέγεσθαι τῆς δικαιοσύνης, μὴ δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ δι' ἐπιείκειαν· ἤγουν, Φαίνου ὅτι ἀγαπᾷς τὴν δικαιοσύνην ὄχι διὰ ἀδυναμίαν, ἀλλὰ διὰ ἐπιείκειαν. Εἰς τοὺς ποιητὰς εὑρίσκεται ἐνίοτε ἡ διὰ

καὶ μὲ Αἰτιατικὴν, σημαίνουσα τὸ τοπικὸν διὰ μέσου.

Κατὰ μὲ Γενικήν. Φανερόνει κυρίως κίνησιν γινομένην ἀπὸ τὰ ἄνω εἰς τὰ κάτω, καὶ γενικῶς πᾶν ὅ,τι λέγεται, ἢ ἐνεργεῖται ἐπάνω εἰς τινὰ, εἴτε διὰ καλὸν, εἴτε διὰ κακὸν, καθὼς, λίθος ἔπεσε κατ' αὐτοῦ· τοξεύει κατὰ σκοποῦ· τοῦ ὀρέξει μέγιστον καθ' ἡμῶν ἐγκώμιον· Ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα τὴν κατὰ μὲ Γενικὴν διὰ νὰ φανερόνωμεν ὁμοίως κίνησιν ἀπὸ τὰ ἄνω γινομένην ἐπάνω εἴς τι, ἢ γενικῶς, ὅ,τι λέγεται ἢ πράττεται ἐναντίον τινὸς, εἰς τὴν ὁποίαν περίστασιν ἀντὶ τῆς προθέσεως μεταχειριζόμεθα τὸ οὐδέτερον ἐναντίον μὲ Γενικὴν, ἢ μὲ τὴν εἰς, καὶ τότε μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, ἐλάλησε ψευδῆ ἐναντίον μου, ἢ ἐναντίον εἰς ἐμέ.

Κατὰ μὲ Αἰτιατικήν. Προσδιορίζει θέσιν τόπου, ἢ καιρὸν, καθὼς, ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸν Λύκιον· κατὰ τὸν χρόνον τοῦ Περικλέους. Λαμβάνεται καὶ εἰς ἄλλων πραγμάτων προσδιορισμοὺς, καθὼς, κατὰ τὸν νόμον· κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· κατὰ φύσιν, εἰς τὰς ὁποίας περιστάσεις ἰσοδυναμεῖν μὲ τὸ ὁμοιωματικὸν ἐπίρρημα ὡς, ἢ φανερόνει συμφωνίαν.

Εἰς τὰ ἐπίθετα, καὶ εἰς τὰ ῥήματα, ὅταν ἦναι χρεία νὰ προσδιορίσωσι τὸ μέρος, ἢ τὸ πρᾶγμα, εἰς τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἡ σημασία

τοῦ ἐπιθέτου, ἢ τοῦ ῥήματος, συνειθίζουν νὰ μεταχειρίζωνται τὴν Αἰτιατικὴν μόνην, ἀφίνοντες τὴν πρόθεσιν νὰ ἐννοῆται. καθὼς, λευκὸς τοὺς ὀδόντας· ταχὺς τοὺς πόδας· ἀγαθὸς τὰ πεζικά· ἀλγεῖ τὴν κεφαλήν.

Ἀποσιωπᾶται πολλάκις καὶ εἰς τὰ καιροῦ σημαντικὰ ὀνόματα, καὶ εἰς διάφορα ἄλλα, καθὼς, ἐκείνην τὴν ἡμέραν· τὸν αὐτὸν τρόπον.

Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν κατὰ μὲ Αἰτιατικὴν, ἢ μόνην τὴν Αἰτιατικὴν ἀποσιωπῶντες την πρόθεσιν

Ὑπὲρ μὲ Γενικήν. Φανερόνει τὸ ἐπάνω ἀπὸ θέσιν ὑπερέχουσαν, ὑψηλοτέραν, καθὼς, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς· ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ· ἤγουν, ἐπανω ἀπὸ τὴν κεφαλήν· ἐπάνω ἀπὸ τὸν δρόμον.

Τὴν μεταχειρίζονται καὶ ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσι βοήθειαν, ὑπεράσπισιν. ὡς ὅταν τις στέκεται επάνω ἀπὸ κανένα ἀδύνατον, καὶ τὸν ὑπερασπίζεται ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν λαμβάνεται εἰς πᾶσαν ἐνέργειαν γινομένην διὰ το καλὸν τινὸς, καθὼς, μάχει ὑπὲρ τῆς ἀληθείας· μάχεται ὑπερ τῆς πατρίδος. Κατὰ τοιαύτην ἔννοιαν τὴν μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον, συντάττοντες αὐτὴν μὲ Γενικήν.

Ὑπὲρ μὲ Αἰτιατικήν. Φανερόνει παρεκτὸς ἀπό, τὸ ἐπέκεινα ὡρισμένου τινὸς τόπου, ἢ χρόνου, ἢ ἄλλης τινὸς ὡρισμένης ποσότητος. καθὼς, ὑπὲρ τὴν γέφυραν· ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἔτη· ὑπὲρ δύναμιν· ὑπὲρ τὴν ἀξίαν· Κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν τὴν μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς μὲ Αἰτιατικὴν διὰ τὴν τοπικὴν ὅμως θέσιν λέγουν κοινότερον, παραπάνω ἀπό· καθὼς, κατοικεῖ παραπάνω ἀπὸ τὴν γέφυραν.

Ἀνά.

Ἡ ἀνὰ εὑρίσκεται μὲ Δοτικὴν εἰς τοὺς Ἰωνικοὺς καὶ Δωρικοὺς ποιητὰς, καὶ σημαίνει τὸ ἐπάνω, ἢ τὸ ἐντὸς, καθὼς, χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, ἤγουν, ἐπάνω εἰς τὸ χρυσοῦν σκῆπτρον· ἀνὰ ναυσὶν, ἤγουν, μέσα εἰς τὰς ναῦς.

Μὲ Αἰτιατικὴν σημαίνει χρονικὴν διάρκειαν, καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν κατὰ, καθὼς, ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον· ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, ἤγουν, κατὰ τοῦτον τὸν πόλεμον· καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

Φανερόνει ἀκόμη τὸ ἐναντίον, καθὼς εἰς κίνησιν γινομένην πρὸς τὰ ἄνω ἐναντίαν μὲ τὴν πρὸς τὰ κάτω, καθὼς, πλεῖ ἀνὰ ποταμὸν, ἤγουν, ἐναντίον εἰς τὸν ποταμόν.

Μὲ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα φανερόνει τάξιν διανομῆς, ἢ διαιρέσεως, καθὼς, ἔρχονται ἀνὰ τρεῖς. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν ἀνὰ μὲ Αἰτιατικήν.

Εἰς φράσεις τινὰς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἐν, ἢ διὰ, καθὼς, ἀνὰ ςόμα ἔχειν· ἢ εἰς ἄλλας μὲ τὴν κατὰ, ἀνὰ κράτος, ἤγουν, κατα κράτος.

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑΙ ΜΕ ΓΕΝΙΚΗΝ, ΔΟΤΙΚΗΝ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ.

Ἀμφὶ, Ἐπὶ, Μετὰ, Παρὰ, Περὶ, Πρὸς, Ὑπό.

Ἀμφί. Ἡ ἀμφὶ μὲ Γενικὴν σημαίνει τὸ πέριξ τόπου τινὸς, καὶ μεταχειρίζονται αὐτὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ποιηταὶ, καθὼς, ἀμφὶ πόλιος, ἤγουν, πέριξ τῆς πόλεως· τὴν μεταχειρίζονται μάλιστα διὰ νὰ φανερώσι τὸ πρᾶγμα, ἢ τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον περιστρέφεται ὁ λόγος, ὁ νοῦς, ἢ τὴν ὑπόθεσιν, καθὼς, ἀμφὶ ἀστέρων ἔγραψεν, ἤγουν, περὶ τῶν ἀστέρων.

Μὲ Δοτικὴν σημαίνει τὸ, πέριξ, τὸ τριγύρω εἰςτὶ, καθὼς, ἀμφὶ ὤμοισιν, ἀμφὶ πόδεσσιν, ἤγουν, τριγύρω

εἰς τοὺς ὤμους, τριγύρω εἰς τοὺς πόδας.

Μὲ Αἰτιατικὴν εἶναι συνήθης καὶ εἰς τοὺς λογογράφους, σημαίνουσα ὁμοίως τὸ πέριξ καὶ εἰς τόπον, καὶ εἰς χρόνον, καὶ εἰς ὁποιονδήποτε πρᾶγμα, καθὼς, ἀμφὶ ψάμαθον, ἀμφὶ δείλην, ἤγουν, περὶ τὴν ἄμμον, περὶ τὸ δειλινόν· τὴν μεταχειρίζονται καὶ εἰς ἀριθμοὺς, καθὼς ἡμεῖς τὸ περίπου, ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. Εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν εἶναι ἀσυνήθιστος, μεταχειρίζονται δὲ ἀντ' αὐτῆς τὴν περὶ (Βλεπ. κατωτέρω).

Ἐπὶ μὲ Γενικὴν Φανερόνει τὸ ἐπάνω, θεωρούμενον καὶ εἰς τόπον, καὶ εἰς χρόνον,, καὶ εἰς ἄλλο ὁποιονδήποτε πρᾶγμα, καθὼς, ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐπὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Οὕτω τὴν μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς· κοινότερον δὲ λέγομεν διὰ μὲν τὴν τοπικὴν θέσιν, ἐπάνω εἰς, καθὼς, ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν· διὰ δὲ τὸν χρόνον, εἰς τὸν καιρὸν, καθὼς, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Μὲ Δοτικὴν φανερόνει ὁμοίως τὸ τοπικὸν ἐπάνω, καθὼς, ἐπὶ τοῖς αἰγιαλοῖς, ἐπὶ κεφαλῇ. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν φανερόνει καὶ ἐπιστασίαν ἐπάνω εἴς τι, ἢ πρόσθεσίν τινος πράγματος ἐπάνω εἰς ἄλλο, ἢ συμφωνίαν γινομένην ἐπάνω εἴς τι, ἢ αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν γίνεταί τι.

Μὲ Αἰτιατικὴν φανερόνει κίνησιν γινομένην εἰς τόπον, ἢ εἰς πρόσωπον, και μάλιστα τὴν ἐναντίον τινὸς γινομένην, καθὼς, ἐστράτευσαν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους· τὴν μεταχειρίζονται διὰ νὰ φανερόνουν καὶ τον σκοπὸν τῆς κινήσεως, καθὼς, ἐξέρχεται ἐπὶ θήραν. εἰς τὴν ὁποίαν περίστασιν ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα τὴν εἰς

Μετὰ μὲ Γενικήν. Φανερόνει τὸ ὁμοῦ, καθὼς, ἡ σὺν μετά φρονήσεως, μετα δικαιοσύνης· οὕτω τὴν μεταχειρίζονται καὶ τὴν σήμερον μὲ Γενικήν· κοινότερον δὲ λέγουν, μὲ φρόνησιν, μὲ δικαιοσύνην.

Μὲ Δοτικὴν εἶναι συνήθης εἰς τοὺς ποιητάς, καὶ ισοδυναμεῖ μὲ τὴν ἐν, καθὼς, μεσὰ χερσιν ἔχει, ἀντὶ ἐν χερσί.

Μὲ Αἰτιατικὴν φανερόνει τὸ ὕστερον, θεωρούμενον και εἰς τόπον, καὶ εἰς χρόνον. κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον.

Παρὰ μὲ Γενικὴν. Φανερόνει ἀρχὴν προσωπικήν. ἤγουν, τὸ πρόσωπον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον προέρχεται τι, καθὼς, παρὰ σοῦ ὁμολογεῖται ταῦτα· παρὰ τοῦ βασιλέως ἀποςέλλεται. Οὕτω μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον μὲ Γενικὴν· κοινότερον ἀντ᾽ αὐτῆς μεταχειρίζονται τὴν ἀπὸ μὲ Αἰτιατικήν.

Μὲ Δοτικὴν σημαίνει τὸ πλησίον, κα-

θὼς, παρὰ τῷ βασιλεῖ· Κατὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην μεταχειριζόμεθα τὴν σήμερον ὡς πρόθεσιν τὸ πλησίον μὲ Γενικήν.

Μὲ Αἰτιατικὴν σημαίνει κίνησιν γινομένην εἰς τόπον ἢ πρόσωπον, εἰς τὴν ὁποίαν συνεννοεῖται καὶ τὸ πλησίον, καθὼς, ἔρχομαι παρὰ σέ· Σημαίνει καὶ διάρκειαν χρονικὴν, ἤγουν, τὸν καιρὸν εἰς τὸν ὁποῖον γίνεταί τι, καθὼς, παρὰ τὸν πλοῦν, παρὰ τὸν δεῖπνον, ἤγουν, ἐνῷ ἔπλεαν, ἐνῷ ἐδειπνοῦσαν.

Σημαίνει καὶ τὸ ἐναντίον, ἢ τὸ ἔξω, καθὼς, παρὰ τὸν νόμον, παρὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν λαμβάνεται καὶ τὴν σήμερον μὲ Αἰτιατικήν.

Σημαίνει ἀκόμη καὶ αἰτίαν, καθὼς, παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν, ἤγουν διὰ τὴν ἀμέλειάν μας.

Περὶ μὲ Γενικήν. Φανερόνει ὡς καὶ ἡ ἀμφὶ τὸ τριγύρω, καὶ τὴν μεταχειρίζονται διὰ νὰ φανερόνωσι τὴν ὑπόθεσιν, ἢ το πρᾶγμα, εἰς τὸ ὁποῖον περιστρέφεται ὁ λόγος, ἢ γίνεται καμμία ἀσχολία τινὰ, καθὼς, λέγω περὶ τούτων, διανοοῦμαι, σκέπτομαι, κ.τ.λ. Οὕτω τὴν μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον. Λαμβάνεται καὶ ἀντὶ τῆς ὑπὲρ, καθὼς περὶ πατρίδος μάχονται.

Μὲ Δοτικὴν σημαίνει ὁμοίως τὸ πέριξ περὶ τῇ χειρί.

Μὲ Αἰτιατικὴν λαμβάνεται κυρίως διὰ νὰ φανερώνῃ τὸ πέριξ ἐνεργούμενον καὶ εἰς πρόσωπα, καὶ εἰς πράγματα, καθὼς, περὶ τὸν Πλάτωνα, περὶ τὴν ἀκρόπολιν. Κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν λαμβάνεται καὶ τὴν σήμερον.

Πρὸς μὲ Γενικήν. Φανερώνει τὴν ποιητικὴν αἰτίαν. ἤγουν τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸ ὁποῖον γίνεταί τι, καθὼς, τὸ ποιούμενον πρὸς Λακεδαιμονίων. Τὸ καθῆκον, τὸ ἄξιον, καθὼς, οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας δόξης τάδε, ἤγουν, δὲν εἶναι ἄξια τῆς ὑπολήψεώς σας· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα μόνην τὴν Γενικὴν, καθὼς, δὲν εἶναι τῆς ὑπολήψεώς σας. Σημαίνει ἀκόμη τὸ ἀπὸ μέρους, καθὼς, ὁ πρὸς πατρὸς θεῖος. Εὔνοιαν, οἰκειότητα, καθὼς, πρὸς ἡμῶν ἐστι, ἤγουν, εὐνοϊκὸς εἰς ἡμᾶς, ἀπὸ τὸ μέρος μας. Θέσιν τοπικὴν, καθὼς, πρὸς βοῤῥέου, πρὸς νότου, τὴν ὁποίαν θέσιν ἡμεῖς παριστάνομεν μὲ Αἰτιατικὴν, λέγοντες, πρὸς βοῤῥᾶν, πρὸς νότον. Χάριν προσώπου τινὸς, καθὼς, πρὸς Θεοῦ, πρὸς τῶν σῶν τέκνων, ἤγουν διὰ τὸν Θεὸν, διὰ τέκνα σου. Καὶ τὸ ἐνώπιον, καθὼς, τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων πρός τε θεῶν, κ.τ.λ. (Ὅμηρ.), ἤγουν, αὐτοὶ δὲ ἂς ἦναι μάρτυρες καὶ ἐνώπιον τῶν Θεῶν, κ.τ.λ.

Μὲ Δοτικὴν φανερόνει τὸ πλησίον, καὶ προσθήκην τινὸς εἰς ἄλλο, καθὼς, πρὸς τοῖς κριταῖς, ἤγουν, πλησίον τῶν κριτῶν· πέντε πρὸς τοῖς ἑξήκοντα.

Μὲ Αἰτιατικὴν φανερόνει κίνησιν εἰς πρόσωπον, καὶ γενικῶς διεύθυνσιν καὶ ἀπόστασιν ἢ ἀναφορὰν εἰς κάποιον πρᾶγμα, καθὼς, ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς, λέγει πρὸς ἐμέ· ἀποκρίνεται πρὸς ταῦτα. Ἀπόλυτον, ἢ Θέσιν τοπικὴν, καθὼς, πρὸς ἀνατολάς. Σημαίνει ἀκόμη οἰκειότητα ἢ ἔχθραν, καθὼς, ἡ πρὸς ἐμὲ φιλία. ἡ πρὸς τούτοις ἀπέχθεια· Αἰτίαν, σκοπὸν, ἢ τέλος πράξεώς τινος, καθὼς, ὑπεταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον, ἤγουν, διὰ τὸ αἰφνίδιον. λέγει πρὸς τὸ βέλτιστον, ἤγουν, διὰ τὸ καλήτερον. Ἀναφορὰν συγκριτικὴν, ἢ ἀναλογίαν, καθὼς, τὰ ἄλλα μικρὰ πρὸς ταῦτα· πρὸς ἀρετὴν τὰς τιμὰς νέμε, ἤγουν, ἀναλόγως μὲ τὴν ἀρετήν.

Ὑπὸ μὲ Γενικήν. Φανερόνει τὸ τοπικὸν ὑποκάτω· μεταχειρίζονται δὲ αὐτὴν ἐξαιρέτως εἰς τὰ παθητικὰ ῥήματα, διὰ νὰ φανερόνουσι τὴν ἐνεργοῦσαν αἰτίαν, ἢ τὴν ποιητικὴν αἰτίαν τοῦ πάθους, ἢ ἄλλου ὁποιουδήποτε ἀποτελέσματος, καθὼς, δεῖ φυλάττειν τὰ ὑπὸ τῶν νόμων προσταττόμενα· ὑπὸ τῶν φροντίδων

καθεύδειν οὐ δύναται. Οὕτω μεταχειρίζονται αὐτὴν καὶ τὴν σήμερον συνηθεστέρα ὅμως εἶναι ἡ ἀπὸ μὲ Αἰτιατικήν.

Μὲ Δοτικὴν σημαίνει πολλάκις τὸ αὐτὸ, καθὼς, καὶ μὲ τὴν Γενικήν. Μεταχειρίζονται δὲ μάλιστα αὐτὴν μὲ Δοτικὴν διὰ νὰ φανερώνωσιν ὑποταγὴν, ὑποδούλωσιν, καθὼς, ὑφ' αὐτῷ ποιεῖται τοὺς φίλους ταῖς εὐεργεσίαις, ἤγουν, ὑποδουλόνει εἰς τον ἑαυτόν του τοὺς φίλους μὲ τὰς εὐεργεσίας.

Μὲ Αἰτιατικὴν φανερόνει συνήθως τὸ τοπικὸν ὑποκάτω, καθὼς καὶ τὴν σήμερον λαμβάνεται δὲ καὶ εἰς πρόσωπα σημαίνουσα ὑποταγὴν, ἢ βαθμὸν εἰς ἄλλον ἀνώτερον ὑποκείμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ Δ.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΛΑΓΙΑΣ ΠΤΩΣΕΙΣ.

1. Μὲ Αἰτιατικήν.

Ὅταν κάμνωμεν ἐνέργειάν τινα, εἶναι φανερὸν ὅτι ἢ ἐνεργοῦμεν ἐπάνω εἰς κανὲν πρᾶγμα, καὶ διὰ τῆς ἐνεργείας ταύτης κάμνομεν εἰς αὐτὸ μεταβολήν τινα, καθὼς, ὅταν σκάπτωμεν τὴν γῆν, ὅταν κόπτωμεν κανὲν ξύλον, ὅταν ὠφελῶμεν ἄνθρωπόν τινα, ἢ προέρχεται ἀπὸ

τὴν ἐνέργειάν μας κανὲν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο πρὸ τῆς ἐνεγείας, καθὼς, ὅταν τις γράφῃ ἐπιστολὴν, ὅταν κτίζῃ οἰκίαν. Εἰς ταύτας λοιπὸν τὰς περιστάσεις τὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα μεταχειριζόμεθα διὰ νὰ φανερόνωμεν τὴν ἐνέργειαν, συντάσσονται μὲ Αἰτιατικὴν τοῦ ὀνόματος, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὸ πρᾶγμα, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον γίνεται ἡ ἐνέργεια, ἢ τὸ ὁποῖον γενᾶται ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν. Ἡ Αἰτιατικὴ αὕτη λέγεται ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας· καὶ λέγομεν τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα, τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα συντάσσονται μὲ Αἰτιατικὴν.

Ὅταν λέγω, ὁ γεωργὸς σκάπτει τὴν γῆν, εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δείχνω τὸν γεωργὸν σκάπτοντα. Ἐμποροῦ ὅμως νὰ σύρω τὴν προσοχήν σου εἰς αὐτὴν τὴν σκαπτομένην γῆν, καὶ τότε λέγω εἰς τὴν Γλῶσσάν μας, ἡ γῆ σκάπτεται ἀπὸ τὸν γεωργόν. Εἰς τὴν νέαν ταύτην μορφὴν τῆς προτάσεως βλέπεις ὅτι τὸ ἐνεργητικὸν ῥῆμα σκάπτει ἔλαβε παθητικὸν σχηματισμὸν ἡ Αἰτιατικὴ τῆς πρώτης, ἢ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας, μετεβλήθη εἰς Ὀνομαστικὴν, ϗ ἡ Ὀνομαστικὴ γεωργὸς, ἔγινεν Αἰτιατικὴ πρὸ τῆς ὁποίας ἐτέθη ἡ πρόθεσις ἀπὸ, ἥτις λέγομεν ὅτι φανερόνει τὴν ἐνεργοῦσαν αἰτίαν, ἢ τὴν ποιητικην αἰτίαν δηλαδὴ τὸ πρᾶγμα, ἢ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον κάμνει τὴν ἐνέργειαν· Διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰς δύο ταύτας

μορφὰς τῆς προτάσεως, ἐμποροῦμεν νὰ ὀνομάζωμεν τὴν πρώτην ἐνεργητικὴν μορφὴν, τὴν δὲ δευτέραν παθητικὴν μορφήν.

Ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ἔχει διαφόρες προθέσεις, μὲ τὰς ὁποίας φανερόνει τὴν ποιητικὴν αἰτίαν, συντάσσουσα αὐτὰς μὲ Γενικήν.

ά. Τὴν ὑπὸ, καθὼς, ὄφις πεπηγὼς ὑπὸ κρύους, ἤγουν, ὄφις παγωμένος ἀπὸ τὸ κρύος.

β'. Τὴν παρά· σημαίνει δὲ αὕτη κυρίως ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡμεῖς παριστάνομεν μὲ τὸ ἀπὸ μέρους, καὶ τὴν μεταχειρίζονται οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ὅταν παριστάνωσι τὸ πρᾶγμα ὡς πηγάζον, ὡς προερχόμενον ἀπὸ μέρες τινὸς, καθὼς, οὐκ ἔστι πικρῶς ἐξετάσαι τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πρώτων ὑπάρξῃ τὰ δέοντα, ἤγουν, δὲν εἶναι δυνατὸν αὐστηρῶς νὰ ἐξετάσωμεν τί ἐπράχθη ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἂν ἀπὸ μέρους ἡμῶν αὐτῶν πρώτων δὲν γίνωσι τὰ πρέποντα.

γ'. Τὴν πρὸς, καθὼς, τὸ πρὸς τῶν νόμων κελευόμενον, ἤγουν, τὸ ἀπὸ τοὺς νόμους προσταττόμενον.

δ'. Τὴν ἐκ, μάλιστα ὅταν ἡ αἰτία ἦναι πρᾶγμα ἄψυχον, καθὼς, αἱ πόλεις φθείρονται ἐκ τῶν στάσεων, ἤγουν,

αἱ πόλεις φθείρονται ἀπὸ τὰς φατρίας·

έ. Τὴν ἀπὸ, καθὼς, ἐπράχθη ἀπ' αὐτῶν οὐδὲν ἀξιόλογον, ἤγουν κανὲν ἀξιόλογον δὲν ἐπράχθη ἀπὸ αὐτούς.

ς'. Τὴν ὑπὸ μὲ Δοτικὴν, εἰς τοὺς παθητικοὺς μάλιςα παρακειμένους, ὅπου ἐννοεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καθὼς, ταῦτα πέπρακται ἡμῖν, ἤγουν, ταῦτα ἐπράχθησαν ἀπὸ ἡμᾶς.

ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΜΕ ΜΕΤΟΧΗΝ ΣΥΜΦΩΝΟΥΣΑΝ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ ῥήματα τὰ συντασσόμενα μὲ Αἰτιατικὴν λαμβάνουν καὶ μετοχὴν ἀνάρθρως, ἥτις συμφωνεῖ μὲ αὐτήν· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

ά. Τὰ ὁράσεως σημαντικὰ, καθὼς, ἀεὶ τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους ὁρῶ φαινομένους· ἤγουν, πάντοτε βλέπω τοὺς γινομένους ὑπὲρ ἡμῶν λόγους ὅτι φαίνονται καὶ δίκαιοι καὶ φιλάνθρωποι. Ἡ τοιαύτη σύνταξις γίνεται πολλάκις καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικήν.

β'. Τὰ γνωστικὰ, καὶ ὅσα σημαίνουν μάθησιν, καθὼς, οὓς δ' ἂν γνῶσι τοὶ-

ταν τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται· ἤγουν, ὅποιους ἤθελαν μάθειν ὅτι ἀδικοῦν (πράττοντες) κανὲν ἀπὸ ταῦτα, τοὺς τιμωροῦν.

γ'. Τὰ σημαίνοντα εὕρεσιν, καθὼς, εὑρίσκω γὰρ ταύτην ἂν μόνην γενομένην καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἀποτροπὴν, καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, ἤγουν, διότι εὑρίσκω ὅτι αὕτη (ἡ πολιτεία) μόνη ἐμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ τῶν μελλόντων κινδύνων ἐμπόδιον, καὶ τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγή.

δ'. Τὰ σημαίνοντα παράβλεψιν, καθὼς, μὴ περιΐδῃς τὴν σαυτοῦ φύσιν ἅμα πᾶσαν διαλυθεῖσαν, ἤγουν, μὴν ἀφήσῃς τὴν φύσιν σου νὰ χαθῇ ὅλη ὁμοῦ.

έ. Τὰ σημαίνοντα παῦσιν, καθὼς, ἔπαυσε τοὺς Ἕλληνας στασιάζοντας, ἤγουν, ἔπαυσε τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τοῦ νὰ στασιάζωσι.

ϛ'. Τὰ σημαίνοντα κίνησιν, καθὼς, ἔπεμψε χρήματα ἄξοντας, ἤγουν, ἔστειλε νὰ φέρωσι χρήματα.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ Η ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗΝ.

ά. Καταστατικά τινὰ ῥήματα σημαίνοντα

ψυχικὸν αἴσθημα, λύπην δηλαδὴ ἢ χαρὰν, λαμβάνουν Αἰτιατικὴν παριστάνουσαν τὸ ἀντικείμενον τοῦ αἰσθήματος· ἐννοεῖται δὲ εἰς τὴν Αἰτιατικὴν ταύτην διὰ τὸ πλῆρες τῆς ἐννοίας ἡ διὰ, ἢ ἡ πρὸς, ἢ ἡ μετοχὴ ὁρῶν, ἀκούων, καθὼς, ἤλγησα ταῦτα· πάσας δυσχεραίνομεν τὰς οἰκήσεις, ἤγουν, ἐλυπήθην διὰ ταῦτα· εἰς ὅλας τὰς κατοικήσεις δυσαρεστούμεθα.

β' Εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα πάθος λαμβάνεται ἡ Αἰτιατικὴ διὰ νὰ φανερόνῃ τὸ πάσχον μέρος, καθὼς, ἀλγῶ τὴν κεφαλήν· ὑπὸ τοῦ ψύχους ἀποσεσήπασι τοὺς δακτύλους, ἤγουν, πονῶ κατὰ τὴν κεφαλήν· ἀπὸ τὸ κρύος ἐσάπησαν κατὰ τοὺς δακτύλους. Εἰς τὰ τοιαῦτα ἐννοεῖται ἡ κατὰ πρόθεσις, ἥτις εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

γ'. Ὅταν θέλωσι νὰ φανερώσωσι τὴν χρονικὴν διάρκειαν, μεταχειρίζονται τὴν Αἰτιατικήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐννοεῖται ἡ ἐπὶ πρόθεσις, καθὼς, ἐμάχοντο δέκα ἐνιαυτούς. Οὕτω καὶ τὴν σήμερον παριστάνεται ἡ χρονικὴ διάρκεια.

δ'. Ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ ἐπιθέτου ἦναι γενικὴ, καὶ θέλωσι νὰ τὴν προσδιορίσωσι, μεταχειρίζονται τὴν Αἰτιατικὴν μόνην, ἐννοουμένης τῆς προθέσεως κατὰ, ἢ μὲ τὴν

πρόθεσιν περὶ, καθὼς, σπουδαῖος τα ἤθη, γενναῖος τὴν ψυχὴν, φιλόπονος τὸ σῶμα, ἀγαθὸς τὰ πεζικὰ, δεινὸς περὶ τοὺς λόγους.

έ. Ὅταν ἡ σημασία τοῦ ἐπιθέτου ἀποβλέπῃ εἰς σκοπόν τινα ἢ χρῆσιν, λαμβάνεται ἡ Αἰτιατικὴ μὲ τὴν εἰς, ἢ μὲ τὴν πρὸς, ἢ μὲ τὴν ἐπὶ, καθὼς, καλὸς εἰς βρῶσιν, χρήσιμα πρὸς τὸν βίον, ἱκανὸς ἐπὶ τοὺς πόνους, ϗ πρὸς τοὺς πόνους· τὴν σήμερον μεταχειριζόμεθα εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν τὴν εἰς, πρὸς, ἢ διά.

2. Μὲ Γενικήν.

Ἴδαμεν ὅτι τὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα συντάσσονται μὲ Αἰτιατικὴν, ἥτις φανερόνει τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας, ἢ τὸ ἐκ τῆς ἐνεργείας προερχόμενον πρᾶγμα. Εἶναι ὅμως καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὁποῖα φανερόνουν ἐσωτερικήν τινὰ ἐργασίαν τοῦ πνεύματος γινομένην ἐπάνω εἰς κανὲν πρᾶγμα. Ταῦτα λοιπὸν τὰ ῥήματα εἰς μὲν τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν συντάσσονται μὲ Γενικὴν, εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν ὡς ἐπὶ τὸ πλειστον μὲ Αἰτιατικήν· διαιροῦνται δὲ εἰς τὰς ἀκολούθους τάξεις.

ά. Τὰ σημαίνοντα ἐπιμέλειαν, φροντίδα, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὁποῖα τὰ ἐπιμελοῦμαι, κήδομαι, φροντίζω, ἀμελῶ, μέλει μοι, μεταμέλει μοι, κ.τ.λ

καθὼς, τοῖς σπουδαίοις οὐχ, οἷόν τε τῆς ἀρετῆς ἀμελεῖν· μὴ ὀλιγώρει τῶν φίλων. Ἡ Γενικὴ τῶν ῥημάτω τούτων εὑρίσκεται ἐνίοτε μὲ τὴν περὶ, ἢ μὲ τὴν ὑπερ.

β'. Ὅσα φανερόνουν ἐνθύμησιν καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ μέμνημαι, μνημονεύω, ἐπιλανθάνομαι, ἀμνημονῶ καθὼς, ἐν ἅπασι τοῖς ἔργοις μέμνησο τῆς βασιλείας, ἤγουν, εἰς ὅλα τὰ ἔργα σου ἐνθυμοῦ τὴν βασιλείαν· μὴ ἐπλανθάνου τῶν φίλων, ἤγουν, μὴ λησμονῇς τοὺς φίλους.

Τὸ ἐνθυμοῦμαι (συλλογίζομαι), καὶ τὸ ξυνίημι (καταλαμβάνω). συντάσσονται καὶ μὲ Γενικὴν καὶ μὲ Αἰτιατικήν.

γ'. Ὅσα φανερόνουν ὄρεξιν, ἐπιθυμίαν, ὁποῖα τὰ, ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι, γλίχομαι, ἐφίεμαι, ἐρῶ, καθὼς, ἐφίεται δόξης, ἤγουν, ἐπιθυμεῖ δόξαν.

Μὲ Γενικὴν συντάσσονται καὶ ἄλλα πολλὰ ῥήματα, ὁποῖα τὰ ἀκόλουθα.

Ὅσα φανερόνουν αἴσθησιν τῆς ἀκοῆς, τῆς ὀσφρήσεως, τῆς γεύσεως, καὶ τῆς ἁφῆς, καθὼς, ἀκούω θορύβου, ὀσφραίνομαι θυμιάματος, γεύομαι ὄψων, ἅπτομαι τραπέζης.

Ὅσα φανερόνουν στέρησιν, ἔλλειψιν, χρεί-

αν, ὁποῖα τὰ στερῶ, στεροῦμαι, δέομαι, σπανίζω, καθὼς σπανίζουσι τροφῆς, στεροῦνται χρημάτων. Εἰς ταῦτα τὴν σήμερον μεταχειρίζονται Γενικὴν, ἢ Αἰτιατικὴν μὲ τὴν ἀπό.

Ὅσα φανερόνουν ἐλευθέρωσιν, ἐμπόδιον, ἀποχὴν, ἀπομάκρυνσιν, καὶ γενικῶς, ὅπου παριστάνεται χωρισμὸς ἀπό τι, ὁποῖα τὰ, ἐλευθερῶ, λύω, ἀπαλλάττω, λυτρόω, ῥύομαι, κωλύω, εἴργω, ἀπέχομαι, ἀφίσταμαι. Τὰ τοιαῦτα ῥήματα σημαίνουν ἐνταυτῷ καὶ ἐνέργειαν, ὅθεν συντάσσονται καὶ μὲ Αἰτιατικὴν παριστάνουσαν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας, καθὼς, ἀπήλλαξεν ἡμᾶς πολέμου· κωλύω σε τῶν κακῶν, κ.τ.λ. ἤγουν, μᾶς ἠλευθέρωσεν ἀπὸ πόλεμον· ἐμποδίζω σε ἀπὸ τὰ κακά. κ.τ.λ.

Ὅσα φανερόνουν παῦσιν, ὁποῖα τὰ, παύω, παύομαι, λήγω, καθὼς, λῆγε τῶν πόνων, ἔτι πονεῖν δυνάμενος, ἤγουν, παῦε ἀπὸ τοὺς κόπους, ἐνῷ δύνασαι ἀκόμη νὰ κοπιάζῃς.

Ὅσα φανερόνουν ὑπεροχὴν, ἢ ἐλάττωσιν, ἢ διαφορὰν, ὁποῖα τὰ, περιγίγνομαι, ὑπερέχω, διαφέρω, καλλιστεύω, κρατιστεύω, ἀπολείπομαι, καθὼς, ὑπερέχει τῶν ἄλλων τῇ ἐπιμελείᾳ, ἤγουν, ὑπερέχει τοὺς ἄλλους κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν.

Οσα φανερόνουν ἐξουσίαν, ὁποῖα, τὰ βασιλεύω, ἄρχω, ἡγοῦμαι, κυριεύω, ἡγεμονεύω, ἀνάσσω.

Εἰς τὰ σημαίνοντα ἀνταλλαγὴν ἡ τιμὴ τοῦ πράγματος παριστάνεται μὲ Γενικήν· τοιαῦτα εἶναι τὰ πωλῶ, πιπράσκω, ἀποδίδομαι, ὠνοῦμαι, ἀλλάττω, ἀνταλλάττομαι.

Οσα φανερόνουν ἀρχὴν τινὸς πράγματος, ὁποῖα τὰ ἄρχω, ἄρχομαι, κατάρχω, ὑπάρχω, καθὼς πρῶτοι αὐτοὶ κατῆρξαν τῆς ναυμαχίας, ἤγουν, πρῶτοι ἤρχισαν τὴν ναυμαχίαν.

Οσα φανερόνουν μέθεξιν, ἢ μετάδοσιν, ἢ ἀπόλαυσιν, ὁποῖα τὰ μετέχω, κοινωνῶ, μέτεστι, μεταδίδωμι, ἀπολαύω· τὴν σήμερον μεταχειρίζονται τὴν ἀπὸ μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, ἐμέθεξεν ἀπὸ τοὺς κινδύνους.

Οσα φανερόνουν ἐπιτυχίαν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, τυγχάνω, ἐπιτυγχάνω, ἀποτυγχάνω, ἁμαρτάνω, σφάλλομαι, καθὼς, ἔτυχεν ἢ ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ· οὕτω λέγουν καὶ τὴν σήμερον· συνηθεστέρα ὅμως εἶναι ἡ Αἰτιατικὴ, ἢ μόνη, ἢ μὲ τὴν ἀπὸ, εἰς τὸ ἐναντίον.

Οσα φανερόνουν πλήρωσιν, χορτασμὸν, ἢ κένωσιν, ὁποῖα τὰ, πληρῶ, γεμίζω γέμω, πίμπλημι, κενῶ, καθὼς, πιμπλᾶσιν ἄρτων σῶμα, ἤγουν, γεμί-

ζουν τὸ σῶμα ἀπὸ ψωμία, ἢ ψωμία, χωρὶς τὴν πρόθεσιν.

Ὅσα ῥήματα συντίθενται μὲ προθέσεις, αἱ ὁποῖαι συντάσσονται μὲ Γενικὴν, καὶ εἰς τὴν σύνθεσίν των φυλάττουν τὴν αὐτὴν σημασίαν, καθὼς, ὅταν λαμβάνωνται χωρισταὶ, συντάσσονται μὲ Γενικὴν διὰ τὴν πρόθεσιν· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

ά. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀντὶ διὰ νὰ φανερόνωσιν ἀντικατάστασίν τινος πράγματος ἀντὶ ἄλλου, καθὼς, ἀντιτίθημι τοῦτο ἐκείνου, ἤγουν, θέτω τοῦτο ἀντὶ ἐκείνου.

β΄. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἐξ, διὰ νὰ φανερόνωσι κίνησιν ἀπὸ τόπον τινὰ εἰς τὰ ἔξω, ἢ πτῶσιν ἀπὸ κατάστασίν τινα εἰς ἄλλην, καθὼς, ἐξέρχεται τῆς οἰκίας, ἐξέστη τῶν λογισμῶν, ἤγουν, ἐκβαίνει ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἐκβῆκεν ἀπὸ τὰ λογικά.

γ΄. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν πρὸ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ πρότερον, ἢ τὸ ἔμπροσ, καθὼς, ἡ γλῶττα μὴ προτρεχέτω τῆς διανοίας, ἤγουν, ἂς μὴ τρέχῃ ἡ γλῶσσα προτήτερα ἀπὸ τὸν νοῦν.

δ΄. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν κατὰ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἐναντίον, καθὼς, κατέγνωσαν αὐτοῦ θάνατον, ἤγουν, ἀπεφάσισαν θάνατον ἐναντίον του.

έ. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ὑπὲρ, διὰ νὰ

φανερόνωσι τὴν θέσιν ἐ π έ κ ε ι ν α, ἐ π ά ν ω, ἀ π ὸ, ἢ ὑπεροχὴν, ἢ ὑ π ε ρ ά σ π ι σ ι ν, ἢ ὑ π ε ρ ο ψ ί α ν, ὁποῖα τὰ, ὑ π έ ρ κ ε ι μ α ι ὑ π ε ρ έ χ ω, ὑ π ε ρ μ ά χ ο μ α ι, ὑ π ε ρ ο ρ ῶ,

Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀ π ὸ, διὰ νὰ φανερόνωσιν ἐμπόδισιν, ἀπομάκρυνσιν, χωρισμὸν, ἀρχὴν τινὸς πράξεως, ὁποῖα εἶναι τὰ, ἀ π ε ί ρ γ ω, ἀ φ ί σ τ η μ ι, ἀ π ο τ έ μ ν ω, ἀ π ά ρ χ ο μ α ι.

3. Μὲ Δοτικὴν.

ά. Μὲ Δοτικὴν συντάσσονται ὅλα τὰ ῥήματα ὅσα φανερόνουν ὅτι δίδεται, ἢ ἀφίνεταί τι εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄλλου. ὁποῖα τὰ, δ ί δ ω μ ι, π α ρ έ χ ω, χ ο ρ η γ ῶ, ἀ φ ί η μ ι, ἐ ῶ· ταῦτα λαμβάνουν καὶ Αἰτιακὴν, παριστάνουσαν τὸ ἀντικείμενον. Ἀντὶ τῆς Δοτικῆς μεταχειρίζονται τὴν σήμερον Αἰτιακὴν, ἢ μόνην, ἢ μὲ τὴν ε ἰ ς πρόθεσιν· κοινότερον δὲ γενικὴν, καθὼς, δ ί δ ο μ ί σ ο ι τ ο ῦ τ ο, ἐ ῶ σ ο ι τὴν β ί β λ ο ν, ἤγουν, σ ὲ ἀ φ ί ν ω τ ὸ β ι β λ ί ο ν, σ ὲ δ ί δ ω τ ο ῦ τ ο.

β'. Δοτικὴν μεταχειρίζονται καὶ διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ πρόσωπον, διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ ὁποίου, ἢ τιμὴν, ἢ βλάβην, ἡ πρᾶξις γίνεται, ἢ εἰς τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει, ἀπευθύνεται, καθὼς, δ ι δ ά σ κ ω σ ο ι τ ὸ ν π α ῖ δ α ο ἶ κ ο δ ο μ ῶ σ ο ι ο ἶ κ ο ν· π ρ ά γ μ α τ α ἡ μ ῖ ν π α ρ έ χ ε ι ς, ε ὔ χ ο μ α ι τ ῷ Θ ε ῷ.

Εἰς ὅλας ταύτας τὰς περιστάσεις τὴν σήμερον μεταχειρίζονται. ὡς ἀνωτέρω, τὴν Αἰτιατικὴν κοινότερον δὲ τὴν Γενικὴν.

γ'. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα λύπην, χαρὰν, ἢ ἄλλο τι ψυχικὸν πάθος, μεταχειρίζονται τὴν Δοτικὴν μόνην, ἐνίοτε δὲ καὶ μὲ τὴν ἐ π ὶ πρόθεσιν, διὰ νὰ φανερόνωσι τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους· τοιαῦτα εἶναι τὰ, ἥ δ ο μ α ι, χ α ί ρ ω, λ υ π ο ῦ μ α ι, ἄ χ ο μ α ι, ὀ ρ γ ί ζ ο μ α ι, μ έ γ α φ ρ ο ν ῶ, κ.τ.λ. καθὼς, ἥ δ ο μ α ι τ ῃ ἡ σ υ χ ί ᾳ, χ α ί ρ ω ἐ π ὶ τῃ σ ῃ ε ὐ τ υ χ ί ᾳ, κ.τ.λ. Τὴν σήμερον μεταχειρίζονται τὴν δ ι ὰ μὲ Αἰτιατικὴν, ἢ τὴν ε ἰ ς, καθὼς, ἡ δ ύ ν ο μ α ι ε ἰ ς τ ὴ ν ἡ σ υ χ ί α ν, χ α ί ρ ω δ ι ὰ τ ὴ ν ε ὐ τ υ χ ί α ν σ ο υ. κ.τ.λ.

δ'. Εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα ὑπεροχὴν, ἢ διαφορὰν, μεταχειρίζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν μὲν Δοτικὴν μόνην, καὶ ἐνίοτε μὲ τὴν ἐ ν πρόθεσιν, διὰ νὰ φανερόνωσι πȣ̃ ςέκει ἡ ὑπεροχὴ, ἢ ἡ διαφορά· τὴν δὲ Αἰτιατικὴν, λεγομένης ἢ ἐννοουμένης τῆς κ α τ ὰ προθέσεως, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ποσὸν τῆς ὑπεροχῆς. Εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις τὴν σήμερον μεταχειρίζονται τὴν Αἰτιατικὴν μὲ τὴν ε ἰ ς πρόθεσιν, ἢ μὲ τὴν κ α τ ὰ, καθὼς, τ ο σ ο ῦ τ ο ν ὑ π ε ρ β έ β λ η κ ε ν ἅ π α ν τ α ς ἀ ν θ ρ ώ π ο υ ς ὠ μ ό τ η τ ι ϗ σ υ κ ο φ α ν τ ί ᾳ, ἤγουν, τ ό σ ο ν ὑ π ε ρ έ β α λ ε ν ὅ λ ȣ ς τ ο ὺ ς ἀ ν θ ρ ώ π ο υ ς ε ἰ ς τ ὴ ν ὠ μ ό τ η-

τα καὶ συκοφαντίαν, ἢ κατὰ τὴν ὠμότητα καὶ συκοφαντίαν. Φέρε ἴδωμεν εἰ κατ' ὀλίγον σε διαφέρω, ἤγουν, ἂς ἴδωμεν ἂν σὲ ὑπερτερῶ κατ' ὀλίγον. Ἐνίοτε ἀντὶ τῆς Δοτικῆς μεταχειρίζονται τὴν Αἰτιατικὴν μόνην, ἢ μὲ τὴν κατὰ, καθὼς, διαφέρει πάντων τὰ πολέμια, ἤγουν, ὑπερβάλλει ὅλους εἰς τὰ πολεμικά.

έ. Μὲ Δοτικὴν συντάσσονται καὶ ὅσα ῥήματα φανερόνουν θάῤῥος, πίστιν· ἡ Δοτικὴ αὐτὴ παρασταίνει τὸ πρόσωπον, ἢ τὸ πρᾶγμα, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιστηρίζεται τὸ θάῤῥος, ἢ ἡ ἐλπίς.

ς'. Μὲ Δοτικὴν συντάσσονται καὶ ὅσα ῥήματα ἔχουν ἔννοιάν τινα ἑνώσεως, ὁποῖα τὰ σημαίνοντα οἰκειότητα, φιλίαν, καὶ τὰ ἐναντία τούτων· ἰσότητα, ἢ ὁμοιότητα· συνδιάλεξιν, ἢ φιλονεικίαν, ὁποῖα τὰ, οἰκειοῦμαι, σπένδομαι, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, διαλέγομαι, ἐρίζω, ἀμφισβητῶ, ἰσοῦμαι, ἔοικα.

Πολλὰ ῥήματα συντιθέμενα μὲ προθέσεις συντάσσονται μὲ Δοτικὴν διὰ τὴν δύναμιν τῆς προθέσεως· τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

ά, Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν σὺν, ἢ ὁμοῦ, καθὼς, σύμφημι, συνᾴδω, συναινῶ, ὁμολογῶ, κ.τ.λ.

β' Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἐπὶ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἐπάνω, ἢ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα

τά, ἐπιτίθημι, ἐπιβάλλω, ἐφορμῶ, ἐπισρατεύομαι. κ.τ.λ.

Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν πρὸς, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ πλησίον, ἢ προσθήκην, ἐνασχόλησιν εἴς τι, ἢ ὁρμὴν κατά τινος, ὁποῖα τὰ προσέρχομαι, προστίθημι, πρόσκειμαι, προσβάλλω.

δ΄. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν εἰς, διὰ νὰ φανερόνωσι κίνησιν εἴς τι, ἢ τὸ ἔνδον, συντάσσονται ἄλλοτε μὲ Δοτικὴν, καὶ ἄλλοτε μὲ Αἰτιατικὴν μόνον, ἢ μὲ τὴν εἰς, καθὼς, εἰσέρχεταί μοι δέος, εἰσῄει μὲ ἔλεος, ἤγουν, ἔρχεται μέσα εἰς ἐμὲ φόβον, μὲ ἤρχετο συμπάθεια.

έ. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἐν, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἔνδον, συντάσσονται μὲ Δοτικὴν, ἢ μὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς εἰς, καθὼς, ἐμπίμτουσι τοῖς θηράτροις, ἐμβάλλει τὴν πόλιν εἰς αἰσχύνην, ἤγουν πίπτουν εἰς τὰ δίκτυα, ῥίπτει τὴν πόλιν εἰς αἰσχύνην.

ς΄. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν σὺν, ἢ μὲ τὸ ὁμοῦ, καθὼς, συναλγῶ σοι, ὁμολογῶ σοι, ἤγουν, σὲ συμπονῶ, συμφωνῶ μὲ σέ.

ζ΄. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν παρὰ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ πλησίον, καθὼς, παροικῶ σοι, παρατίθημί σοι τράπεζαν.

ή. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀνὰ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἐπάνω, ἢ ἐπιτροπὴν, ἀναφο-

ῥὰν, καθὼς, ταὐτόν ἐστιν ἀῤῥωστοῦντι φορτίον ἀναθέσθαι, καὶ ἀπαιδεύτοις εὐτυχίαν· πάντα τἀγαθὰ ἀντίθημι τῷ Θεῷ· σοὶ τὴν ἐπιμέλειαν τούτου ἀντίθημι, ἤγουν, εἶναι τὸ αὐτὸ νὰ βάλῃ τις φορτίον ἐπάνω εἰς ἄῤῥωστον, καὶ εὐτυχίαν εἰς ἀπαιδεύτους· εἰς τὸν Θεὸν ἀναφέρω ὅλα τὰ ἀγαθά· εἰς σὲ ἐπιτρέπω τὴν ἐπιμέλειαν τούτου.

θ Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ὑπὸ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ὑποκάτω, ὁποῖα τὰ ὑποτίθημι, ὑποβάλλω, ὑπέχω, καθὼς, ὑποβάλλουσιν ἑαυτοὺς τῷ ζυγῷ, ἤγουν, βάλλουν ἑαυτοὺς ὑπὸ τὸν ζυγόν.

ί. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν περι, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ τριγύρου, ὁποῖα τὰ, περιάπτω, περιβάλλω, περιτίθημι, καθὼς, περιβάλλουσι τῇ πόλει τεῖχος, ἤγουν, περιτειχίζουν τὴν πόλιν.

ιά. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀντὶ, διὰ νὰ φανερόνωσι τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, ἀντιτάττω, ἀντιβαίνω, ἀνθίσταμαι.

Τὰ ἐπίθετα καὶ τὰ οὐσιαστικὰ λαμβάνουν ἐν γένει τὴν αὐτὴν σύνταξιν τῶν ῥημάτων μὲ τὰ ὁποῖα συμφωνοῦν κατὰ τὴν σημασίαν· οὕτω συντάσσονται,

ά. Μὲ *Δ ο τ ι κ ὴ ν* τὰ σ η μ α ί ν ο ν τ α φιλίαν, οἰκειότητα, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὁποῖα τὰ, φ ί λ ο ι ς, ο ἰ κ ε ῖ ο ς, ἐ θ χ ρ ὸ ς, π ο λ έ μ ι ο ς, ἐ ν α ν τ ί ο ς. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μὲ Γενικὴν, ἢ μὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς μ ὲ προθέσεως, καθὼς, φ ί λ ο ς μ ο υ, ἢ φ ί λ ο ς μ ὲ ἐ μ έ.

β'. Τὰ σημαίνοντα ὠφέλειαν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, ὠ φ έ λ ι μ ο ς, χ ρ ή σ ι μ ο ς ἀ π ι β λ α β ὴ ς, λ υ π η ρ ό ς. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς ε ι ς προθέσεως, καθὼς, ὠ φ έ λ ι μ ο ς ε ἰ ς ἐ μ έ. κ.τ.λ.

γ'. Τὰ σημαίνοντα ἰσότητα, ἢ ὁμοιότητα, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, ὁποῖα τὰ ἴ σ ο ς, ὁ α ὐ τ ὸ ς, ὅ μ ο ι ο ς, ἄ ν ι σ ο ς, ἀ ν ό μ ο ι ο ς. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται ἐμὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς μ ὲ, καθὼς, ἴ σ ο ς μ έ μ έ, κ.τ.λ. τὸ ὅ μ ο ι ο ς συντάσσεται καὶ μὲ Γενικὴν, καθὼς, ὅ μ ο ι ό ς μ ο υ.

δ' Τὰ σημαίνοντα ὑποταγὴν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, ὑ π ή κ ο ο ς, ε ὐ π ε ι θ ὴ ς, ἀ π ε ι θ ή ς. Εἰς δὲ τὴ ν Σημερινὴν Ἑλληνικὴν συντάσσονται μὲ Αἰτιατικὴν, λεγομένης τῆς ε ἰ ς.

έ. Τὰ ἔχοντα σημασίαν παθητικὴν, ὁποῖα τὰ, ἀ γ α π η τ ς, μ ι σ η τ ὸ ς, ὁ ρ α τ ὸ ς, κ.τ.λ. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν συντάσσονται μὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς ἀ π ὸ, ἢ τῆς

εἰς, καθὼς, ἀγαπητὸς ἀπὸ ὅλους, ἢ εἰς ὅλους.

ϛ΄. Τὰ συντιθέμενα μὲ τὴν ἀντὶ, ἐν, ἐπὶ, παρὰ, ὑπὸ, καὶ φυλάττοντα τὴν δύναμιν τῆς προθέσεως, ὁποῖα τὰ, ἀντίπαλος, ἔμφυτος, ἐπίθετος, πάροικος, ὑποτελής. Εἰς δὲ τὴν Σημερινὴν μὲ Αἰτιατικὴν, λεγομένης τῆς εἰς· τινὰ ὅμως συντάσσονται καὶ μὲ Γενικὴν, καθὼς, ἀντίπαλός του. Οὕτω καὶ τὰ σύνθετα ἀπὸ τὴν σὺν, ἢ ἀπὸ τὸ ὁμοῦ, ὁποῖα τὰ, σύνεδρος, σύνδουλος, ὁμόδουλος· ταῦτα καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν Γλῶσσαν εὑρίσκονται μὲ Γενικήν.

ζ΄. Πολλάκις συντάσσονται μὲ Δοτικὴν καὶ οὐσιαστικὰ ὀνόματα, καθὼς, νομοθεσία τοῖς Ἕλλησι, ἀντιλογία τοῖς συμμάχοις· ἡ τοιαύτη Δοτικὴ ἐξηγεῖται τὴν σήμερον ἢ μὲ Γενικὴν, ἢ μὲ Αἰτιατικὴν λεγομένης τῆς εἰς.

Μὲ Γενικὴν συντάσσονται,

ά. Ὅλα ἐν γένει τὰ οὐσιαστικὰ ὀνόματα, ὅταν φανερόνεται ἡ σχέσις πράγματος πρὸς πρᾶγμα, καθὼς, κτήματος πρὸς κτήτορα, μέρους πρὸς ὅλον, περιεχομένου πρὸς περιέχον, ὡς, ὁ οἶκος τοῦ Σωκράτους, ἡ κορυφὴ τοῦ ὄρους, τὰ ζῶα τῆς θαλάσσης.

β΄. Τὰ ἐπίθετα τὰ σημαίνοντα μέθεξιν, στέρησιν, χρείαν, πλήρωσιν, ὁποῖα τὰ, μέ-

τ ο χ ο ς, ἄ π ε ι ρ ο ς, ἐ ν δ ε ὴ ς, π λ ή ρ η ς. Οὕτω συντάσσονται καὶ τὴν σήμερον, τινὰ δὲ μὲ Γενικὴν λεγομένης τῆς ἀ π ὸ, καθὼς, ἐ ν δ ε ὴ ς χ ρ η μ ά τ ω ν, ἢ ἀ π ὸ χ ρ ή μ α τ α.

γ΄. Τὰ σημαίνοντα ἀνταλλαγὴν, ὁποῖα τὰ, ἄ ξ ι ο ς, ὠ ν η τ ὸ ς, καθὼς, ὠ ν η τ ὸ ς χ ρ η μ ά τ ω ν, ἤγουν, ἀ γ ο ρ α σ τ ὸ ς μ ὲ χ ρ ή μ α τ α.

δ΄. Τὰ σημαίνοντα ἐπιμέλειαν, καὶ τὸ ἐναντίον, ὁποῖα τὰ, μ ν ή μ ω ν, ἀ μ ν ή μ ω ν, ἐ π ι λ ή σ μ ω ν. Οὕτω συντάσσονται καὶ τὴν σήμερον.

έ. Τὰ σημαίνοντα διαφορὰν, ὁμοῖα τὰ, δ ι ά φ ο ρ ο ς, ἄ λ λ ο ς, ἕ τ ε ρ ο ς, ἀ λ λ ο ῖ ο ς. Τὴν σημερον ἀντὶ τῆς Γενικῆς μεταχειρίζονται τὴν Αἰτιατικὴν μὲ τὴν ἀ π ὸ, καθὼς, ἄ λ λ ο ς ἀ π ὸ ἐ κ ε ῖ ν ο ν· τὸ δὲ διάφορος συντάσσεται καὶ μὲ Γενικὴν.

ς΄. Τὰ συγκριτικὰ συντάσσονται μὲ Γενικὴν ἑνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, τὰ δὲ ὑπερθετικὰ μὲ Γενικὴν πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ· ἀντὶ δὲ τῆς Γενικῆς τοῦ συγκριτικοῦ μεταχειρίζονται πολλάκις τὸν ἢ καὶ τὴν πτῶσιν τὴν ὁποίαν τὸ ῥῆμα ἢ ἡ πρόθεσις ἀπαιτεῖ, καθὼς, ν ε ώ τ ε ρ ο ς ἐ σ τ ι ν ἐ μ ο ῦ, κ α ὶ μ ᾶ λ λ ο ν ἀ κ μ ά ζ ε ι ἢ ἐ γ ώ. Εἰς τὴν Σημερινὴν Γλῶσσαν τὰ συγκριτικὰ συντάσσονται ὁμοίως μὲ Γενικὴν, ἢ ἀντὶ τῆς Γενικῆς μὲ Αἰτιακὴν λεγομένης τῆς π α ρ ὰ προθέσεως, ἢ τῆς ὑ π ὲ ρ, καθὼς, ν ε ώ τ ε ρ ό ς μ ο υ ε ἶ ν α ι,

καὶ ἀκμάζει μᾶλλον παρὰ ἐμέ, ἢ ὑπὲρ ἐμέ. Μὲ τὴν παρὰ λαμβάνεται συχνότερα ἡ Ὀνομαστικὴ, μᾶλλον παρὰ ἐγώ.

Ὅταν εἰς τὴν σύγκρισιν θέλωσι νὰ παραστήσωσι τὸ ὑπὲρ δύναμιν, ἢ τὸ ὑπὲρ φύσιν, μεταχειρίζονται κατόπιν τοῦ ἢ τὸ ὡς, ἢ τὸ ὥστε μὲ ἀπαρέμφατον, καθὼς, κακὸν συνέβη τῇ πόλει μεῖζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι, ἤγουν, κακὸν συνέβη εἰς τὴν πόλιν μεγαλήτερον παρὰ ὥστε νὰ ἐμπορῇ νὰ ὑποφέρῃ, δηλαδὴ, ἀνυπόφορον εις αὐτήν. Εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν μεταχειρίζονται κατόπιν τοῦ ἢ τὴν κατὰ μὲ Αἰτιατικὴν, ἢ τὴν πρὸς, ἢ τὴν ἐπὶ μὲ τὸ ὡς, καθὼς, τὸ νόσημά ἐστι μεῖζον ἢ κατὰ τὴν ἀθρωπίνην φύσιν, ἤγουν, μεγαλήτερον παρὰ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, δηλαδὴ, ὑπὲρ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν· πρὸ τῆς κατὰ βάλλεται ἐνίοτε καὶ τὸ ὡς, καθὼς, μεῖζον ἢ ὡς κατὰ ἄνθρωπον. Μεταχειρίζονται τὴν πρὸς, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ συγκριτικοῦ θεωρῆται σχετικῶς πρός τι, τὴν δὲ ἐπὶ μὲ τὸ ὡς, ὅταν ἀποβλέπῃ εἰς τέλος τι, καθὼς, ἐνδεεστέρως ἑκάςῳ παρέχει ἢ πρὸς τὴν ἐξουσίαν· βραδύτεροι εἰσιν ἢ ὡς ἐπ' ἀπόλαυσιν.

α΄. Τὸ ἀπαρέμφατον λαμβάνεται εἰς τὰς προτάσεις καὶ ὡς ῥῆμα, καὶ ὡς ὄνομα. Ὡς ῥῆμα, συντάσσεται, κατὰ τὴν σημασίαν του, ἢ μὲ Αἰτιατικὴν, ἢ μὲ Γενικὴν, ἢ μὲ Δοτικὴν, καθὼς τὰ ῥήματα. Ὡς ὄνομα, συντάσσεται μὲ τὰ ῥήματα καὶ μὲ τὰς προθέσεις καθὼς τὰ οὐσιαστικά.

β΄. Ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως ἦναι τοῦ αὐτοῦ προσώπου, τότε τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου βάλλεται κατὰ Ὀνομαστικὴν, καθὼς, πειρῶ τὸ μὲν σῶμα εἶναι φιλόπονος, τὴν δὲ ψυχὴν φιλόσοφος, ἤγουν, πάσχιζε νὰ ἦσαι κατὰ μὲν τὸ σῶμα φιλόπονος, κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν φιλόσοφος.

γ΄. Ὅταν ὅμως τὸ ἀπαρέμφατον ἦναι διαφόρου προσώπου, τότε βάλλεται τὸ ὑποκείμενον κατὰ Αἰτιατικὴν, καθὼς, αἰσχρὸν τοὺς μὲν γραφεῖς ἀπεικάζειν τὰ καλὰ τῶν ζώων, τοὺς δὲ παῖδας μὴ μιμεῖσθαι τοὺς σπουδαίους τῶν γονέων, ἤγουν, αἰσχρὸν εἶναι οἱ μὲν ζωγράφοι νὰ ἀπεικονίζωσι τὰ καλὰ ζῶα, τὰ δὲ τέκνα νὰ μὴ μιμῶνται τοὺς ἐναρέτους γονεῖς.

δ΄. Ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον ἦναι ὑπαρκτι-

κὸν καὶ συντάσσονται μὲ μετοχὴν, τὸ κατηγορούμενον αὐτοῦ συμφωνεῖ μὲ τὴν μετοχὴν, ὁ οἰόμενος εἶναι ἀγαθὸς, τοῦ οἰομένου εἶναι ἀγαθοῦ, κ.τ.λ.

Ὅταν προηγῆται τοῦ ἀπαρεμφάτου Δοτικὴ, τὸ ὑποκείμενον ἢ κατηγορούμενον αὐτοῦ συμφωνεῖ μὲ αὐτὴν, ἢ κατὰ τὸ γ΄. κανόνα βάλλεται κατὰ Αἰτιατικὴν, καθὼς, ἔξεστιν ἡμῖν, ὅποι ἂν βουλώμεθα, πορεύεσθαι μηδὲν φοβουμένους· ὑπῆρξεν ἡμῖν ἐνδόξων ἀνδρῶν ἀπογόνοις εἶναι, ἤγουν, εἶναι δυνατὸν εἰς ἡμᾶς, ὅπȣ θέλωμεν, νὰ πηγαίνωμεν, χωρὶς νὰ φοβούμεθα· ἐστάθη εἰς ἡμᾶς νὰ ἤμεθα ἀπόγονοι ἐνδόξων ἀνδρῶν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ.

α΄. Ἡ Μετοχὴ λαμβάνεται εἰς τὸν λόγον ἐνταυτῷ καὶ ὡς ἐπίθετον, καὶ ὡς ῥῆμα· ὡς ἐπίθετον, συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν της, καθὼς τὰ ἐπίθετα· ὡς ῥῆμα, συντάσσεται μὲ Γενικὴν, Δοτικὴν, ἢ Αἰτιατικὴν, καθὼς τὰ ῥήματα.

β΄. Ἡ Μετοχὴ τίθεται κατὰ Ὀνομαστικὴν, ὅταν τὸ ὑποκείμενόν της ἦναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, καθὼς, καὶ ζῶν ὁ φαῦλος καὶ θανὼν κολάζεται.

γ΄. Ἡ Μετοχὴ τίθεται κατὰ Γενικὴν, ὅταν

δὲν ἦναι τοῦ αὐτοῦ προσώπου μὲ τὸ ῥῆμα· ἡ τοιαύτη Μετοχὴ λέγεται Ἀπόλυτος, καθὼς, ἡ ψυχὴ πολλὰ σφάλλεται διαφθαρείσης τῆς διανοίας, ἤγουν, ἡ ψυχὴ κάμνει πολλὰ σφάλματα, ὅταν ὁ νοῦς διαφθαρῇ.

έ. Ἐνίοτε εὑρίσκεται εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς Ὀνομαστικὴ, ἢ Δοτικὴ, ἀντὶ Γενικῆς ἀπολύτου.

ς΄. Αἱ οὐδέτεραι Μετοχαὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, καθὼς, ἐξὸν, τυχὸν, καὶ τὰ οὐδέτερα επίθετα μὲ τὴν ὑπαρκτικὴν Μετοχὴν, λεγομένην ἢ ἐννοουμένην, καθὼς, ἀδύνατον ὂν, ῥάδιον ὂν, αἰσχρὸν ὂν, καὶ αἱ οὐδέτεραι μετοχαὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων, καθὼς, εἰρημένον, διηγγελμένον, κ.τ.λ. λαμβάνονται εἰς τοὺς ἀρχαίους ἀντὶ Γενικῆς ἀπολύτου.

ζ΄. Ἡ Αἰτιατικὴ καὶ ἡ Δοτικὴ τῶν Μετοχῶν λαμβάνονται μὲ τὸ ὡς ἐπίῤῥημα ἀντὶ Γενικῆς ἀπολύτου, καὶ ἐξηγεῖται εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν μὲ Μετοχήν τινα ἁρμόζουσαν εἰς τὸ νόημα, καθὼς, γινώσκων ὡς, νομίζων ὡς, στοχαζόμενος ὡς.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ.

Διὰ νὰ φανερόνωσι τὸν σκοπὸν καὶ τὸ τέλος τινὸς πράξεως, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες

ἐμεταχειρίζοντο προθέσεις τινὰς πρὸ τῶν ὀνομάτων, ἢ τὸ ὥστε, ἢ τὴν Μετοχὴν, ἢ τοὺς συνδέσμους, ἵνα, ὅπως, μὲ τὴν ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν ἔγκλισιν. Τοιαῦτα εἶναι ἀπὸ τὰς προθέσεις

α΄. Ἡ διὰ μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, διὰ τοῦτο δύο ὦτα ἔχομεν, στόμα δὲ ἓν, ἵνα πλείω μὲν ἀκούωμεν, ἧττονα δὲ λέγωμεν.

β΄. Ἡ εἰς, καθὼς, Ἀναξαγόρας ἔλεγεν ὅτι γεγένηται εἰς θεωρίαν ἡλίου, καὶ σελήνης, καὶ οὐρανοῦ.

γ΄. Ἡ πρὸς μὲ Αἰτιατικὴν, καθὼς, λέγει πρὸς τὸ βέλτιστον.

δ΄. Ἡ περὶ μὲ Γενικὴν, καθὼς, περὶ τοῦ βίου καθ᾽ ἑκάστην ἀγωνίζονται τὴν ἡμέραν.

ε΄. Ἡ ὑπὲρ μὲ Γενικὴν, καθὼς, ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολιτεύονται.

ς΄. Ἡ ἕνεκα μὲ Γενικὴν, καθὼς, ἕνεκα χρημάτων μηδέποτε Θεὸν ὀμόσῃς.

ζ΄. Ἡ ἐπὶ μὲ Αἰτιατικὴν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ κινήσεως σημαντικὰ ῥήματα. καθὼς, ἐπὶ τοῦθ᾽ ἥκουσιν, ἵνα ὑμῖν διαλεχθῶσιν, ἤγουν, διὰ τοῦτο ἦλθαν, διὰ νὰ συνομιλήσωσι μὲ σᾶς. Μὲ Δοτικὴν εἰς ἄλλας περιστάσεις, καθὼς, ὁ ἐξ ἀρχῆς πρὶων ἀνθρώ-

πους ἐπ' ὠφελείᾳ προσέθηκεν αὐτοῖς, δι' ὧν αἰσθάνονται, ἕκαστα, ἤγουν, ὁ ἐξ ἀρχῆς δημιουργῶν τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τὴν ὠφέλειάν των ἐπρόσθεσεν εἰς αὐτοὺς ἕκαστον ἀπὸ τὰ αἰσθητήρια διὰ τῶν ὁποίων αἰσθάνονται.

ή. Τὸ ὥστε μὲ ἀπαρέμφατον, καθὼς, τῆς ἡμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἰπεῖν ὥστ' ἐξ ἁπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενέσθαι, ἤγουν, τῆς ἰδικῆς σας τύχης νομίζω ὅτι εἶναι τὸ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν τινῶν νὰ εἴπωσιν ἀπρομελετήτως πολλὰ ἀπὸ τὰ πρέποντα, διὰ νὰ (ἢ, ὥστε νὰ) γίνῃ εἰς ἐσᾶς εὔκολος ἀπὸ ὅλα ἡ ἐκλογὴ τοῦ συμφέροντος.

θ'. Ἡ Μετοχὴ, καθὼς, ὅρκον ἐπακτὸν προσχέδου διὰ δύο προφάσεις, ἢ σεαυτὸν αἰτίας αἰσχρᾶς ἀπολύων, ἢ φίλους ἐκ μεγάλων κινδύνων διασώζων, ἤγουν, διὰ δύο αἴτια δέχου ὅρκον ἐπιφερόμενον, ἢ διὰ νὰ λυτρώσῃς τὸν ἑαυτόν σου ἀπὸ κατηγορίαν αἰσχρὰν, ἢ διὰ νὰ σώσῃς φίλους ἀπὸ κινδύνους μεγάλους.

ί. Τέλος πάντων οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι ἵ ν α, ὅ π ω ς, ὡ ς, κ α ὶ ὁ ποιητικὸς ὄ φ ρ α. Οἱ σύνδεσμοι οὗτοι ἐξηγοῦνται τὴν σήμερον μὲ τὴν δ ι ὰ καὶ τὸν ν ὰ (ἵνα), δ ι ὰ ν ὰ, καὶ συντάσσονται μὲ Ὑποτακτικὴν ἔγκλησιν, ὅταν κρέμωνται ἀπὸ ῥῆμα χρόνου Ἐνεστῶτος, ἢ Μέλλοντος, ἤγουν, ὅταν ὁ λόγος ἦναι περὶ πραγμάτων παρόντων ἢ μελλόντων, καθὼς, μ ε λ έ τ α π ε ρ ὶ κ α λ ῶ ν ἐ π ι τ η δ ε υ μ ά τ ω ν λ έ γ ε ι ν, ἵ ν α σ υ ν ε θ ι σ θ ῇ ς ὅ μ ο ι α τ ῆ ς ε ἰ ρ η μ έ ν ο ι ς φ ρ ο ν ε ῖ ν, ἤγουν, ἐ π ι μ ε λ ο ῦ ν ὰ ὁ μ ι λ ῇ ς π ε ρ ὶ κ α λ ῶ ν π ρ ά ξ ε ω ν, δ ι ὰ ν ὰ σ υ ν ε ι θ ί σ ῃ ς ν ὰ φ ρ ο ν ῇ ς ὅ μ ο ι α μ ὲ τ ο ὺ ς λ ό γ ο υ ς. Συντάσσονται μὲ Εὐκτικὴν, ὅταν κρέμωνται ἀπὸ χρόνον παρῳχημένον, καθὼς, ὅ π ω ς ο ὖ ν ἀ σ φ α λ ῶ ς θ η ρ ῴ η ἱ π π έ α ς π ρ ο σ έ λ α β ε π ο λ λ ο ὺ ς, ἤγουν, δ ι ὰ ν ὰ κ υ ν η γ ῇ λ ο ι π ὸ ν ἀ σ φ α λ ῶ ς, ἐ π ῆ ρ ε μ α ζ ὺ τ ȣ ἱ π π έ α ς π ο λ λ ο ύ ς. Οὕτω συντάσσονται καὶ ὅταν Ἐνεστὼς λαμβάνεται ἀντὶ παρῳχημένου, τὸ ὁποῖον λέγεται ἀ ν τ ι χ ρ ο ν ι σ μ ὸ ς, καθὼς, κ α ὶ φ ύ λ α κ α ς σ υ μ π έ μ π ε ι ἐ φ' ἵ π π ο ν π ρ ε σ β υ τ έ ρ ο υ ς, ὅ π ω ς ἀ π ὸ τ ῶ ν δ υ σ χ ω ρ ι ῶ ν φ υ λ ά τ τ ο ι ε ν α ὐ τ ὸ ν, ἤγουν, κ α ὶ φ ύ λ α κ α ς π ρ ε σ β υ τ έ ρ ο υ ς τ ὴ ν ἡ λ ι κ ί α ν π έ μ π ε ι μ α ζ ὺ, δ ι ὰ ν ὰ φ υ λ ά τ τ ω σ ι ν α ὐ τ ὸ ν ἀ π ὸ τ ὰ ς κ α κ ο τ ο π ί α ς.

Ὅταν ὁ λαλῶν περὶ πραγμάτων περασμε-

νων θεωρῆται ὡς νὰ ἦτο τότε παρὼν, καὶ νὰ ἔβλεπεν αὐτὰ γινόμενα, τότε οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι συντάσσονται μὲ ῾Υποτακτικὴν, ϗ ἂν κρέμωνται ἀπὸ ῥῆμα χρόνου παρῳχημένου, καθὼς, τὰ πλοῖα πάντα καὶ τὰ μικρὰ συνήθροισε παῤ ἑαυτὸν, ὅπως μηδεὶς ἐξαγγείλη τοῖς πολεμίοις τὸ πλῆθος τῶν νεῶν, ἤγουν, ὅλα τὰ πλοῖα, καὶ τὰ μικρὰ συνήθροισε πλησίον του, διὰ νὰ μὴ φανερώσῃ κανεὶς εἰς τοὺς πολεμίους τὸ πλῆθος τῶν καραβίων.

Οὕτω συντάσσονται καὶ ὅταν ἡ πρᾶξις, τὴν ὁποίαν φανερόνει ὁ παρῳχήμενος χρόνος, διαμένει καὶ ἐνῷ γίνεται λόγος περὶ αὐτῆς, καθὼς, τοῦ λόγου τὴν χρῆσιν δέδωκεν ἡμῖν ὁ κτίσας ἡμᾶς Θεὸς, ἵνα τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν ἡμῶν ἀλλήλοις ἀποκαλύπτωμεν, ἤγουν, ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε τὴν χρῆσιν τοῦ λόγου, διὰ νὰ φανερόνωμεν συναλλήλλως τὰ θελήματα τῶν καρδιῶν μας.

Οἱ τελικοὶ σύνδεσμοι συντάσσονται καὶ μὲ χρόνον παρῳχήμενον ᾿Οριστικῆς ᾿Εγκλίσεως, ὅταν τὸ τέλος καὶ ὁ σκοπὸς ἀναφέρεται εἰς περασμένα πράγματα, καθὼς, ἐχρῆν λαβεῖν συγγραφὴν, ἵνα εἶχεν ἀπαιτεῖν, ἤγουν, ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὁμολογίαν, διὰ νὰ ἠμποροῦσε νὰ ἀπαιτῇ.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΥ εἰ.

Ὁ ὑποθετικὸς λόγος περιέχει τοὐλάχιστον δύο προτάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία φανερόνει τὸ ὑποτιθέμενον πρᾶγμα, καὶ αὕτη λέγεται ἡ γ ο ύ μ ε ν ο ν, ἡ δὲ ἄλλη φανερόνει τὸ συμπέρασμα, καὶ λέγεται ἑ π ό μ ε ν ο ν. Κάμνομεν ὑποθέσεις καὶ συμπεράσματα περὶ πραγμάτων περασμένων, παρόντων, καὶ μελλόντων.

ά. Ὅταν καὶ ἡ ὑπόθεσις καὶ τὸ συμπέρασμα ἀναφέρωνται εἰς χρόνον περασμένον, μεταχειρίζονται τὴν Ὁριστικὴν Ἔγκλισιν κατὰ χρόνον ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἡ ἔννοια, βάλλοντες εἰς τὸ συμπέρασμα τὸν ἂ ν, ὅστις φανερόνει τὸ δυνατὸν τοῦ πράγματος τὸ ὁποῖον συμπεραίνεται ἐκ τῆς ὑποθέσεως, καθὼς, ε ἰ ἤ ρ ε σ κ έ τ ι μ ο ι τ ῶ ν ὑ π ὸ τ ο ύ τ ω ν ῥ η θ έ ν τ ω ν, ἡ σ υ χ ί α ν ἂ ν ἦ γ ο ν, ἤγουν, ἐ ὰ ν μ ὲ ἤ ρ ε σ κ ε κ α ν ὲ ν ἀ π ὸ τ ὰ λ ε χ θ έ ν τ α ὑ π ὸ τ ο ύ τ ω ν, ἤ θ ε λ α ἡ σ υ χ ά ζ ε ι ν.

β΄. Ὅταν ἡ ὑποθέσις γίνεται περὶ πράγματος, τὸ ὁποῖον καθ' ἑαυτὸ εἶναι ὁμολογούμενον, καὶ τὸ συμπέρασμα συνάγεται ἀναντιῤῥήτως ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν, μεταχειρίζονται ὁμοίως τὴν Ὁριστικὴν, χωρὶς ὅμως τὸ συμπέρασμα νὰ λαμβάνῃ τὸν ἂ ν, διότι δὲν εἶναι χρεία αὐτοῦ, καθὼς, ε ἰ ἔ σ τ ι Θ ε ὸ ς, ἔ ς ι κ α ὶ δ ι κ α ι ο σ ύ ν η.

γ΄. Ὅταν καὶ τὸ ὑποτιθέμενον πρᾶγμα,

καὶ τὸ ἐκ τούτου συμπεραινόμενον θεωρῶνται ὄχι ὡς βέβαια, ἀλλ' ὡς ἐνδεχόμενα καὶ δυνατά, τότε καὶ ἡ ὑπόθεσις ἐκφράζεται μὲ Εὐκτικὴν Ἔγκλισιν, καὶ τὸ συμπέρασμα βάλλεται δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὁ ἄ ν, καθὼς, μ ά λ ι σ τ α δ' ἂ ν π α ρ ο ξ υ ν θ ε ί η ς ὀ ρ ε χ θ ῆ ν α ι τ ῶ ν κ α λ ῶ ν ἔ ρ γ ω ν, ε ἰ κ α τ α μ ά θ ο ι ς ὅ τ ι κ α ὶ τ ὰ ς ἡ δ ο ν ά ς τ ὰ ς ἐ κ τ ο ύ τ ω ν μ ά λ ι ς α γ ν η σ ί α ς ἔ χ ο μ ε ν, ἤγουν, ἐ ξ α ι ρ έ τ ω ς δ ὲ θ έ λ ε ι ς π α ρ α κ ι ν η θ ῆ ν ν ὰ ὀ ρ ε χ θ ῇ ς τ ὰ κ α λ ὰ ἔ ρ γ α, ἐ ὰ ν π α ρ α τ η ρ ή σ ῃ ς ὅ τ ι κ α ὶ τ ὰ ς π ρ ο ξ ε ν ο υ μ έ ν α ς ἐ κ τ ο ύ τ ω ν ἡ δ ο ν ὰ ς ἀ π ο λ α μ β ά ν ο μ ε ν κ α θ α ρ ω τ ά τ α ς.

δ'. Ἐὰν τὸ ὑποτιθέμενον πρᾶγμα ἦναι πιθανὸν νὰ ἀκολουθήσῃ, καὶ ἀπὸ τοῦτο ἔχῃ νὰ προέλθῃ τι μὲ βεβαιότητα, τότε ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφράζεται μὲ Ὑποτακτικὴν Ἔγκλισιν διὰ τοῦ ἐ ά ν, ἄ ν, ἢ ἤ ν, τὸ δὲ συμπέρασμα, κατὰ τὴν χρείαν, ἢ μὲ Ὁριστικὴν, ἢ μὲ Προστακτικήν· καθὼς, ἐ ὰ ν π ο τ έ σ ο ι σ υ μ β ῇ κ ι ν δ υ ν ε ύ ε ι ν, ζ ή τ ε ι τ ὴ ν ἐ κ τ ο ῦ π ο λ έ μ ο υ σ ω τ η ρ ί α ν μ ε τ ὰ κ α λ ῆ ς δ ό ξ η ς. Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκφράζεται καὶ ἡ συνθήκη, καθὼς, ἐ ὰ ν ᾖ ς φ ι λ ο μ α θ ὴ ς, ἔ σ ῃ π ο λ υ μ α θ ή ς.

έ. Τὸ ἁπλῶς καὶ χωρίς τινος ὑποθέσεως ἐνδεχόμενον καὶ δυνατὸν, ἐκφράζεται μὲ Εὐκτικὴν διὰ τοῦ ἄ ν, καθὼς, τ ά ς τ ῶ ν σ π ε-

δαίων φιλίας οὐδ' ἂν ὁ πᾶς αἰὼν ἐξαλείψειεν, ἤγουν, τὰς φιλίας τῶν καλοήθων οὐδὲ ὅλη ἡ ζωὴ δὲν ἤθελεν ἐξαλείψειν.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΜΟΡΙΩΝ.

Τὰ χρονικὰ ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὅτε, ὁπότε, ὅπως, ὅσον χρόνον, κ.τ.λ. συντάσσονται μὲ Εὐκτικὴν, ὅταν γίνεται λόγος περὶ πραγμάτων ὄχι ὁριστικῶς γενόμενων, ἀλλὰ συνειθιζομένων νὰ γίνωνται· καθὼς, περιεμένομεν οὖν ἑκάστοτε, ἕως ἀνοιχθείη, τὸ δεσμωτήριον· ἐπεὶ δὲ ἀνοιχθείη ᾔειμεν παρὰ τὸν Σωκράτην, ἤγουν, ἐπροσμέναμεν λοιπὸν καθ' ἡμέραν ἑωσοῦ ἤθελεν ἀνοιχθῆν τὸ δεσμοτήριον· καὶ ἀφοῦ ἤθελεν ἀνοιχθῆν, ἐπηγαίναμεν εἰς τὸν Σωκράτην. Ἐνταῦθα Κύρῳ βασίλεια ἦν καὶ παράδεισος μέγας, ἀγρίων θηρίων πλήρης, ἃ ἐκεῖνος ἐθήρευεν ἀπὸ ἵππου, ὁπότε γυμνάσαι βούλοιτο ἑαυτόν τε καὶ τοὺς ἵππους, ἤγουν, ἐδῶ ἦσαν εἰς τὸν Κῦρον βασιλικὰ παλάτια, καὶ περιβόλιον μέγα, πλῆρες ἀπὸ ἄγρια ζῶα, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος ἐκυνηγοῦ-

σεν ἔφιππος, ὅποτε ἤθελε νὰ γυμνάσῃ τὸν ἑαυτόν του καὶ τοὺς ἵππους.

Εἰς τὴν σημερινὴν Γλῶσσαν φανερόνομεν τὸ ἀπροσδιόριστον τοῦτο συντάττοντες τὰ χρονικὰ μόρια ὁπότε (ἢ ὅποτε), ἀφοῦ, μὲ Παρατατικὸν Ὁριστικῆς ἐγκλίσεως, ἢ μὲ ὑποθετικὸν Ἀόριστον, κατὰ τὴν χρείαν, καθὼς, ὅποτε ἤρχετο τὸν ἐδέχεμεν μὲ πᾶσαν φιλοφροσύνην· ἀφοῦ ἤθελε δειπνήσειν, ἐπερνοῦσε τὴν ἑσπέραν συνομιλῶν μὲ τοὺς φίλους.

Ὅταν δὲ τὰ μόρια ταῦτα ἦναι σύνθετα μὲ τὸν ἄν, καθὼς, ἐπάν, ἐπειδάν, ὁπόταν, συντάσσονται γενικῶς μὲ Ὑποτακτικήν.

Τὰ ἀναφορικὰ, καὶ τὰ ἀόριστα, εἴτε ἐπιῤῥήματα, εἴτε ἀντωνυμίαι, ὅταν βάλλωνται κατόπιν ἀπὸ χρόνον παρῳχημένον, συντάσσονται μὲ Εὐκτικὴν Ἔγκλισιν, κατὰ τὴν ἔννοιαν πάντοτε ὄχι πραγματικῆς καὶ ὡρισμένης ὑπάρξεως, ἀλλ' ἐνδεχομένης, καθὼς, οὐκ ᾔδειν ὅποι τραποίμην, ἤγουν, δὲν ἤξευρα ποῦ νὰ γυρίσω. Ὅτι δύναιτο Κῦρος, ὑπερέχαιρεν αὐτοῖς χαριζόμενος, ἤγουν, καθ' ὅ, τι ἠμποροῦσεν ὁ Κῦρος, ὑπερέχαιρε νὰ κάμνῃ χάριν εἰς αὐτοὺς

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ως, Η ὅτι.

Ὅταν μία τις πρότασις κρέμεται ἀπὸ ἄλλην, ἢ ἦναι συνδεδεμένη μὲ ἐκείνην διὰ τοῦ ὡς, ἢ ὅ τ ι, τὰ μόρια ταῦτα συντάσσονται μὲ Εὐκτικὴν, ἐὰν ὁ λόγος γίνεται μὲ τρόπον διηγηματικόν. Ἡ τοιαύτη σύνταξις εἶναι συνήθης εἰς τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα γνῶσιν τινὸς πράγματος, δήλωσιν, ἢ ἀφήγησιν, ὁποῖα τὰ, ο ἶ δ α, ἐ π ί σ τ α μ α ι, γ ι ν ώ σ κ ω, δ η λ ῶ, δ ε ί κ ν υ μ ι, λ έ γ ω, κ.τ.λ., καθὼς, Κ ἄ π ε ι τ α ἐ π ε ι ρ ώ μ η ν α ὐ τ ῷ δ ε ι κ ν ύ ν α ι ὅ τ ι ο ἴ ο ι τ ο μ ὲ ν ε ἶ ν α ι σ ο φ ὸ ς, ε ἴ η δ' ο ὔ. Ο ἱ δ ὲ Ἰ ν δ ο ὶ ε ἰ σ ε λ θ ό ν τ ε ς ἔ λ ε ξ α ν, ὅ τ ι π έ μ ψ ε ι ε σ φ ᾶ ς ὁ Ἰ ν δ ῶ ν β α σ ι λ ε ύ ς· ἤγουν, Κ α ὶ ἔ π ε ι τ α ἐ π ά σ χ ι ζ α ν ὰ δ ε ί ξ ω ε ἰ ς α ὐ τ ὸ ν ὅ τ ι ἐ ν ό μ ι ζ ε μ ὲ ν τ ὸ ν ἑ α υ τ ό ν τ ο υ σ ο φ ὸ ν, δ ὲ ν ἦ τ ο ν ὅ μ ω ς. Ο ἱ δ ὲ Ἰ ν δ ο ὶ ε ἰ σ ε λ θ ό ν τ ε ς ε ἶ π α ν ὅ τ ι ἔ π ε μ ψ ε ν α ὐ τ ο ὺ ς ὁ β α σ ι λ ε ὺ ς τ ῶ ν Ἰ ν δ ῶ ν.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΚΛΙΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Συναιρούμενα

ΚΕΦ. Ε΄.

ΚΕΦ. ϛ΄.

ΚΕΦ. Ζ΄.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ.

ΚΕΦ. Η΄.

ΚΕΦ. Ι΄.

ΒΑΡΥΤΟΝΑ ΡΗΜΑΤΑ.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Σύνταξις.

ΚΕΦ. Α΄.

ΚΕΦ. Β΄.

ΚΕΦ. Γ΄.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ.